

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

48

MEDDELELSER

FRA FALCK & ZONEN

34. ÅRGANG

JANUAR 1970

NR. 1

INDHOLD:

	Side
Direktionen har ordet	3
Jeg elsker ulykker	8
Vellykket stationsledermøde	11
Redningsarbejde og kemikaliefare	13
Byggesager	18
Hjælpebrandstationen i Pandrup	18
Personalia	21
Set og Sket	22
Påhængsprøjtten	23

Udgiver: De Danske Redningskorps Fællesforbund
Redaktion: Preben Kjær, HD (ansvarshavende redaktør)
Jan Assentorp (redaktionens sekretær m. v.)
Bladets adresse: Falck-Huset, Polititorvet, 1593 Kbhvn. V.

Oplag: 5.000 eksemplarer
Tilsluttet Dansk Personalebladsforening

DIREKTIONEN

H A R O R D E T

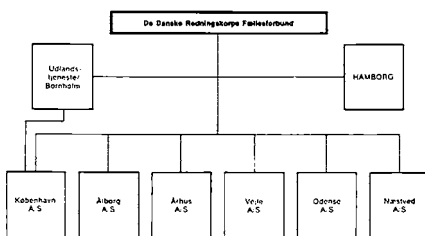
— Et nyt årti er oprundet —

Omkring årsskiftet er det sædvane at gøre status over det forløbne år og forsøge at fortælle lidt om den fremtid, der venter. Vi vil ikke bryde sædvane, men da den egentlige nytårsbulletin allerede er kundgjort gennem *Fællesforbundets nytårstale*, vil vi forsøge at kommentere nogle væsentlige problemer, der i dag – ved indgangen til 1970'erne – meget alvorligt diskuteres i korpsets direktion.

Målsætning og organisation

Den udvikling, der er sket siden sammenslutningen af Falck og Zonen, der var 60'ernes store begivenhed, har medført, at vi i dag må se i øjnene, at vi ikke kan drive redningskorps i Danmark, som vi gjorde det i gamle dage. De problemer, vi stilles overfor, er problemer, der ikke kan løses af enkeltpersoner fra dag til dag. Der er tale om beslutninger med vidtrækkende følger for økonomi og personale, og sådanne beslutninger må træffes efter gennemgribende diskussioner mellem forskellige specialister. Men sådanne specialister, som vi har siddende rundt omkring i hele landet, må vide, hvilke mål vi har i virksomheden for at kunne arbejde med problemløsninger.

Derfor har vi fundet det formålstjenligt at sætte ind på at få udarbejdet målsætninger, som fortæller, hvad vi vil – og ikke vil. Disse målsætninger skal efterfølges af retningslinier for, hvorledes målene tænkes opnået, og når vore medarbejdere først er forsynet med rette materiale er vejen til 1970'ernes redningskorps banet.

Virksomhedsdemokrati

Det er ikke altid lige morsomme beslutninger, der skal træffes i en stor virksomhed. Der er et gammelt ord, der siger, at hvad der gives til den ene må tages fra den anden. Og når det gælder kritik, må en direktion altid være forberedt på at stå for skud. Derfor glæder vi os oprigtigt til at kunne diskutere korpsets problemer med tilidsrepræsentanter i et virksomhedsnævn, idet vi håber gennem dette nævn at kunne skabe bedre forståelse for og indsigt i de beslutninger, der nu engang må tages. Vi glæder os også til dette samarbejde, fordi det er *vore egne medarbejdere*, vi skal diskutere med.

Nyborg-stationen på brandslukning.

Brandslukning

I forbindelse med omtalen af *brandslukning* er det på sin plads at fremkomme med nogle kommentarer til den sidste tids debat, ikke mindst om vor overtagelse af brandslukning i Kolding den 1. april. Det har været hævdet, at vi har fremsat et tilbud, der var lavere end, hvad vi normalt beregner – og dette kan for så vidt siges at være rigtigt. Prisen i Kolding er ikke i overensstemmelse med protokollatet af 22. maj 1967. Dette indeholder en betalingsaftale med De samvirkende Sognerådsforeninger (nu Kommunalforeningerne) gældende for det daværende slukningsområde og det samlede beredskab inden for dette. Indbyggertaksterne i protokollatet – angivet i standardformulærens „normalbestemmelser“ pkt. 11.1. – er således udtryk for en udjævning mellem tæt befolkede og tyndt befolkede områder. Men protokollatet har aldrig været gældende for Kolding købstad, og desuden har Købstadforeningen i en rundskrivelse af 12. juli 1967 klart tilkendegivet, at en del købstæder ville forhandle individuelt. Baggrunden for det tilbud, som fællesudvalget for Kolding storkommune har accepteret, er derfor en omkostningsberegning i forbindelse med det ønskede beredskab. Så enkelt er det.

En sådan ændret beregning, hvor man i stedet for en gennemsnitsomkostning for hele landet går ind i en områdeberedskabsberegning vil muligvis blive resultatet. Der skal forhandles herom med den nye „Kommunernes Landsforening“, og en evt. nyordning vil medføre, at vederlaget for brandslukning i de tyndt befolkede områder vil blive forholdsvis højere end nu. Om dette vil blive udlignet, ved vi naturligvis ikke noget om, men tanken forekommer nærliggende.

Patientbefordring

I dag må vi erkende, at den offentlige patientbefordring belaster vor kapacitet af sygevoogne og ambulancer meget hårdt. Da vi i 1965 indgik en standardoverenskomst med de enkelte kommuner om patientbefordring, kunne vi tilbyde denne kørsel mod et vederlag, der dækkede kørselsomkostningerne og kun gav et beskedent bidrag til vort beredskab. Vi må ikke glemme, at standardoverenskomsten afløste gamle konkurrenceoverenskomster til meget små priser, og derfor i sig selv var en væsentlig økonomisk forbedring for os. At den offentlige patientbefordring i dag – 5 år senere – har taget et sådant opsving, at vi ikke kan tilbyde den uden at få et rimeligt beredskabsvederlag, tilskriver vi hverken de kommunale forhandlers kløgt eller vor egen mindre kløgt, men en voksende mængde kørsler, der gør det rimeligt at tage overenskomsterne op til revision og forhandling. Sagen er jo den, at den offentlige sygekørsel i hovedsagen finder sted fra kl. 9 til kl. 14, hvor læger indlægger og

Indbegrebet af patientbefordring og autohjælp. Vejle-stationens ambulance på vej til hospital med patient, medens Århus-stationens kranvogn rydder op efter trafikulykke i et gadekryds.

hospitaller tilsiger patienter til ambulans behandling. For at dække behovet har det været nødvendigt at udbygge beredskabet væsentligt. Og dette beredskab er ikke rentabelt uden for nævnte tidsrum, hvorfor vi lider et økonomisk tab. Vore bestræbelser ved forhandlinger vil derfor gå i retning af en bedre dækning af beredskabsomkostninger. Resultatet af de nævnte forhandlinger skal 1970 bringe, ellers spænder vi ben for vor egen udvikling.

Autohjælp

Udviklingen inden for dette område har også været stor i det forløbne årti. Bugseringsformerne er ændret på den måde, at en stor del kranvogne er udskiftet med såkaldte autotransportvogne, skovlvogne m. v. Endvidere har man fra korpsets side søgt at imødekomme de stigende krav fra vognmænd m. fl. ved at indkøbe store, kraftige bjergningsvogne.

Samtidig med denne tekniske udvikling har vi måttet erkende, at vi ikke længere er ene på markedet. Flere vognmænd har startet bugseringsvirksomhed i dagtimerne til priser, der ligger væsentligt under vore priser, der er begrundet i de store beredskabsomkostninger.

Det står imidlertid helt klart, at vi fra korpsets side vil gå kraftigt ind i denne ulige konkurrence. Den service, vi tilbyder – i kraft af vort beredskab – er jo af høj kvalitet (vi kører jo f. eks. også om søndagen), så måske vil en ændret prispolitik sammen med den høje kvalitet være gavnlig. Økonomisk set kunne vi godt gå ind på markedet med dumpingpriser og dermed kvæle en del andre, men foreløbig mener vi, det er vigtigere, at vi til stadighed forsøger at udbygge vor abonnementsportefølje så meget, *at bilister uden abonnement bliver fåtallige og derfor ikke særligt attraktive for andre.*

Akkvisition omfatter også salgsudstillinger som denne i **Kalundborg**.

trere vore investeringer omkring stationsbygninger og redningsmateriel i stedet for at investere i store og dyre mobilkrananlæg etc., hvorfor vi i 1970-erne måske kommer til at koncentrere vor indsats på endnu færre steder og til endnu mere specialiserede opgaver.

Akkvisition

Vore akkvisitører har i 1960'erne gjort et godt stykke arbejde. De har skaffet mange nye abonnenter og forstået at pleje de gamle vel. Men vi må indrømme, at vi er nødsaget til at få endnu flere nye abonnenter, og selv om det måske ikke er den enkelte akkvisitørs skyld, at vi ikke har fået det, er det muligt, at systemet bør tages op til revision. Derfor har vi måttet bede vore akkvisitører give den endnu en tand for at få fastslået, om ordningen stadig kan fungere og honorere de voksende krav.

Redningsarbejde og entreprenørvirksomhed

Redningsarbejde har i 1960'erne stagneret med hensyn til antallet af ydelser. Men vi tror, at vi med den fornyede interesse for sekundære brandskader (korrosionsskader) samt et voksende behov for søredning og redningsarbejde for det offentlige, vil få en fornyet udvikling på dette område, bl. a. til gavn for vore virksomhedsabonnenter. Til redningsarbejde hører f. eks. også pasning af alarmeringsanlæg. På dette område ventes en stigende aktivitet.

Med hensyn til entreprenørarbejde må vi vel erkende, at vi ikke har kunnet klare os i konkurrencen. Årsagen må tilskrives, at vi har forsøgt at koncen-

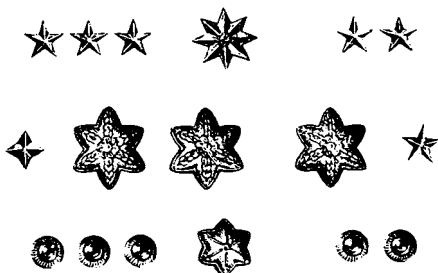

„Vandstøvsugning“ – en populær form for redningsarbejde, når et vandbrø springer i hus eller forretning. Station **Vesterbro** i aktivitet.

Stationernes ledelse

I 1960'erne blev mange „små“ stationer til „store“ stationer. Samtidig forsøgte vi flere steder med skiftende held at etablere centralalarmering, fælles ledelse og samdrift af flere stationer. Vi må for de fleste steders vedkommende konkludere, at disse samarbejdsbestrebelse *ikke* har givet sig udslag i nogen større reduktion i antallet af ledere og vagtmestre – hvilket skulle være en af fordelene ved rationaliseringen. Sammenholdt med de sidste års meget betydelige brandslukningsforpligtelser med

hensyn til konstant beredskab og ledelse må vi konstatere, at vor leder- og vagtmesterstyrke efterhånden er så stor, at den nærmer sig *en fjerdedel af hele personalestyrken*. Vi skal passe på, at udviklingen ikke når et leje, hvor den kan kvæle os. Altså den gamle historie med de mange høvdinge og de få indianere.

Udsnit af gradstegn i korpset.

Derfor ser vi fortsat gerne ledere og vagtmestre deltage i brandberedskab og afhjælpe pludselige situationer med kørsel, sideløbende med det administrative arbejde. Vi vil også fortsat forlange, at stationslederen er i uniform, når han er på arbejde, idet han kun derved kan passe sin tjeneste som udrykningsleder.

Administration

1970'ernes administration skulle gerne blive i forenklingens tegn. Ikke fordi den nuværende administration forekommer økonomisk belastende. Det har vi rationaliseringsfolks ord for, at den ikke gør. Men vi skulle gerne have det fulde udbytte af vort edb-anlæg, og måske skifte til et endnu større og mere avanceret edb-udstyr, og denne udvikling kan kun være til gavn for virksomheden – og dermed abonnenterne og det offentlige, der jo trods alt i den sidste ende skal betale gildet.

Vi ser hen til administrative besparelser – ikke mindst på tværs af selskabsgrænserne. Hensigtsmæssig administration vil lette det manuelle arbejde og samtidig give os de bedste muligheder for at træffe rigtige beslutninger, og vi håber, at vi i 1970'erne vil møde de samme trofaste og stabile medarbejdere, der har kendetegnet hele korpsets historie – gør vi det, er vi ikke i tvivl om en god udvikling fremover.

Med venlig hilsen

Direktionen

– Jamen vi har lige fået et journaliseringsystem – så nu er det en smal sag at finde det, man skal bruge...

Der findes mennesker, som ikke kan undværes, når der er sket en færdselsulykke. Det er Falck-Zonen og politifolk.

Redderne har gang på gang frelst liv ved en hurtig og dygtig indsats, betjentenes undersøgelser kan senere afgøre skyldsspørgsmålet,

Der findes andre mennesker, som kan undværes, men som ikke desto mindre tropper op, når der er sket en færdselsulykke. Det er tilskuerne.

De maser sig frem i forreste række. For så kan de bedre se.

De går i vejen for reddere og betjente. De bliver fornærmet, når de får en tilrettevisning.

Tilskuerne. Denne artikel kunne være skrevet af en af dem.

Jeg elsker ulykker

Problemet **trafikkultur** og **nysgerrige ved ulykkesteder** dukker af og til op som debatemne. Sidst har korpsets personaleforening opkastet det spørgsmål, om ikke korpset i samarbejde med **Rådet for Større Færdselssikkerhed** bør iværksætte en kampagne mod de nysgerrige ved ulykkestederne. På nuværende tidspunkt kan der ikke tages principiel stilling til forslaget, men med dagbladet **BT's** tilladelse bringer vi en kronik, der stod at læse i bladet en lørdag i september og utvivlsomt giver stof til eftertanke.

Jeg kan godt sige det sådan, at det er mig inderlig ligegyldigt, hvad der skrives i aviserne om folks „besynderlige og oprørende“ trang til at se på ulykker. Hvad forkert er der i det? Skulle det for eksempel være værre end at gå til boksekampe og betale for at se på nogle muskelmænd, der slår ansigtet i smadder på hinanden? Efter min mening er det ikke pengene værd. Der er ligesom ikke skæbne nok i det, hvis De forstår, hvad jeg mener. Man ved, hvad man vil få at se. Det er noget helt andet med ulykker. For de er jo på en måde rigtigere, ikke sandt? De er en del af dagliglivet, og dem kan man ikke sådan købe billet til. Der skal man være vågen, hvis man vil have en ordentlig plads i første række, før politiet og Falck-Zonen kommer rendende og begynder at skabe sig.

Somme tider tror jeg faktisk, at jeg har en særlig sans for ulykker. Ellers ved jeg ikke, hvordan man skal forklare, at jeg indtil nu har kunnet skrive 14 op i hæftet. Alle sammen bilulykker. 12 herhjemme og to på autostradaen mellem Hamborg og Bremen. Og næsten hver gang var jeg en af de første, der fik stillet bilen og kom derhen. Folk kan sige, hvad de vil, men der er altså en utroligt fængslende stemning over sådan et ulykkessted, hvor der er sket noget virkelig stærkt. Det er noget med, at man er meget tæt inde på det dér med liv og død. Det er ikke, fordi jeg er svag eller den slags, men jeg sveder altid i stride strømme, når jeg står der og ser på staklerne og alt det forrevne blik og blodet og glasskårene.

For mig er det nok at se på det. Jeg er gudskelov ikke en af dem, der absolut skal hen og røre ved de kvæstede. Jeg kan godt nøjes med at sikre mig en lille souvenir, og hvis man er hurtig,

kan man sagtens nå at redde sig et godt stykke – som f. eks. en sko. De taber næsten altid skoene. Jeg har to dame-sko og en gul barnesko med rem. Jeg synes, der er noget rørende over dem, og jeg betragter dem som de bedste ting i min samling. Engang kunne jeg have taget et armbåndsur. Remmen var flået over, men jeg er jo ikke ude på at stjæle værdier, forstår De, sådan er jeg overhovedet ikke. Jeg vil bare have en ubetydelighed til minde om noget spændende – det ville måske være rigtigere at sige noget interessant – som jeg har oplevet. Jeg har et rigtigt racerrat, der er krøllet sammen til et ottetal, og det var ejendommeligt nok fra tilfælde nr. otte i hæftet. Jeg har også et par nydelige, forkromede askebægre, et dejligt stykke af et instrumentbræt af træ, jeg mener, det er mahogni, en magnetholder med et billede af en dame og tre børn og flere andre ting. Meget forskellige. Jeg har set nogen, der kun ville have ting, der var røde pletter på, De ved, men mig forekommer det at være usmageligt.

Næh, jeg rører aldrig ved ofrene. Jeg ser bare – og hører. Det kan man jo ikke godt undgå. Jeg vil sige Dem, somme tider brøler de, så man føler sig iskold, selv om man står og sveder. Det kan godt gå på nerverne, men det ville jo se dumt ud, hvis man stod og stak fingrene i ørerne, det må De indrømme. Man er jo ikke vild efter at virke tøset, vel?

Hvad der irriterer mig, det er den overlegne måde, betjentene og redderne skubber folk væk på for selv at komme til. Selvfølgelig skal de frem, det siger jeg ikke noget til, men de opfører sig som om det hver gang var deres private ulykke og behandler os andre som idioter. Men vi har vel ret til at køre og

standse, hvor vi vil her i landet, eller det har vi måske ikke? Vi skal jo ikke have politistat, vel? Jeg har aldrig med vilje stillet mig i vejen for nogen af dem, det ved Gud, jeg ikke har. Engang var der en klodsmajor, der masede sig sådan ind på mig bagfra, at jeg snubede og kom til at træde på en mand, der havde brækket begge ben. Hvis jeg ikke husker galt, var det tilfælde nr. 8. Slynget ud af folkevogn ved sammenstød med en MG. I det samme kom Falck-mændene, og de ting, de tillod sig at kalde mig . . . jeg kunne have spyttet på dem. Deres opførsel var simpelt hen fræk.

Ved siden af mig stod der en dame med et barn på armen. Hun generede ikke nogen, men de råbte, om hun var rigtig klog at tage et lille barn med hen at se på sådan noget. Men så skulle de have hørt hendes mand svare igen: Platfodede kadaversløbere og underbetalte asfaltvaskere . . . det var virkelig ubetaleligt og helt igennem velfortjent.

Betjentene er ikke spor bedre. Jeg har set dem mase folk væk på ligefrem brutal måde, folk, der ikke gjorde andet end at kikke, og jeg gad nok vide, hvor i loven der står, at man ikke må kikke. Engang – det var ved nr. 4, så en stor, bredskuldret betjent med tyrenakke, at jeg fiskede et bagrudedyr af plys ud af en knust Rekord. Det var flænget og ingenting til, men han skældte mig huden fuld, mens han så på mig, som om jeg var noget, der lugtede modbydeligt. Jeg må tilstå, at jeg gik min vej, og det ærgrer mig den dag i dag. Det forstår De godt, ikke? . . . Hvad siger De? Vil De være så venlig at gentage, hvad De sagde. Joh, jeg hørte det udmærket godt. De sagde, at jeg lugtede af lig, sagde De. De har stemplet Dem selv, min herre, De er en tøpper. Jeg håber, De havner i hæftet. Det ville glæde mig at stå der og så på Dem, også om jeg skulle være nødt til at bore fingrene i ørene.

BT

Faren ved at agitere mod de 350 nysgerrige er, at de 4, der hjælper, også bliver væk – og dem kan vi ikke undvære . . .

Vellykket stationsledermøde

Den 28. november havde stationsledersammenslutningen i Nordjylland inviteret repræsentanter fra direktion og brandudvalg til møde, idet man gerne ville have lov til at stille en række spørgsmål om korpsets forhold.

Forud for mødet havde stationsleder **Vald. Nielsen, Dronninglund**, indsamlet og bearbejdet alle kollegers spørgsmål og nedfældet dem i et lille hefte.

Indlederen, stationsleder **N. C. Pedersen, Hadsund**, startede med at citere „Dagens vers“ fra kalenderen hjemme på vagstuen.

Der stod:

„**Lad være med at stille spørgsmål – så skal jeg lade være med at lyve for dig**“.

Denne indledning vakte almindelig muntherhed.

Da flere af de stillede spørgsmål utvivlsomt har interesse for mange andre end stationslederne i Nordjylland, har vi gengivet nogle af dem i det efterfølgende, idet vi samtidig har givet de svar, direktørerne **Jørgen Falck, Peter Straarup og Edgar Bødker** gav på dem.

Ikke tro på „Kommunalarbejderen“

I „Kommunalarbejderen“ nr. 10 f. oktober måned 1969 skrives:

„**De kommunale brandvæseners kapacitet bør udnyttes v/ kommunesammenlægningerne**“. Og der refereres følgende: Fornylig sagde et medlem af justitsministeriets brandråd – den højeste tilsynsmyndighed med brandvæsenerne:

Jeg mener, at man ved sammenlægning af mindre kommuner i større enheder bør lade brandslukningstjenesten overgå til et større slagkraftigt kommunalt brandvæsen, hvis et sådant findes i området. Vi mener: Brandrådet er vel et tilsynsførende organ – og kan vel **ikke anbefale kommunale brandvæsener fremfor os** – når vi overholder vore forpligtelser.

— — —

I sit svar nævnte direktør *Straarup*, at han ved en samtale med justitsministeriets sagkyndige havde fået forvisninger om, at et medlem af brandrådet aldrig ville udtale sig som refereret.

Der blev i øvrigt fra direktionens side givet udtryk for, at korpsets medarbejdere gør klogt i at omfatte referater m. v. i „Kommunalarbejderen“ med en del skepsis, idet bladets holdning som talerør for Dansk Kommunalarbejderforbund ikke altid var lige positiv over for Falck.

Kvindelige telefonpassere

Kan direktionen gå ind for **kvindelige telefonpassere**, bl. a. til dagligt kontorarbejde? På en mindre station er det mandskabskrævende og ikke helt tilfredsstillende med den nuværende ordning. Økonomisk vil det samtidig være en gevinst.

— — —

– I det omfang, en kvindelig telefonpasser kan opfylde et behov på stationerne, kan direktionen gå ind for ansættelsen.

————— —

Bedst at mandskabet bor i nærheden

Vil korpset kræve mandskabet til **at bo i den by, hvor stationen ligger**? Når mandskabet flytter ud i omegnen, er det helt umuligt at tilkalde frivagten.

— — —

Generelt ville direktionen ikke binde sig for et svar. Enighed om, at det var bedst, at mandskabet boede i nærheden, men det er svært at gennemføre, og der vil ikke fra ledelsen komme nogle faste retningslinier. Men ved nyansættelser kan stationslederen tage hensyn til dette spørgsmål.

Brandslukningen i storkommuner

I „Meddelelsers“ august nr. skriver direktør P. Straarup angående vor brandtjeneste: – det er i hvert fald givet, at korpset vil øve en indsats for at bevare og udbygge den, – dog ikke for enhver pris.

Spørgsmål: Beregner korpset sig pris efter protokolatet ved afgivelse af tilbud på brandslukning i de store byer, f. eks. Kolding, eller har man fundet en anden beregningsmåde?

Der henvises til „Direktionen har ordet“ på side 3 m. fl.

Hydrauliske kraner

Vil direktionen gå ind for **hydrauliske kraner til kranvognene**, f. eks. den kran stationen i Randers fremstiller. Den er god og billig (ca. kr. 7.000)?

– I videst muligt omfang vil kraner blive elektrisk eller hydraulisk drevet. Men de gamle vil blive successivt ombyttet.

Patientbefordringskonferencen

Patientbefordringen i København har været til debat på Frederiksberg brandstation fornylig, hvor bl. a. kontorchef Voldby ifølge „Kommunalarbejderen“ udtalte: Angående udvalgsarbejde: „men jeg kan love, at møderne meget snart vil blive genoptaget. **Og jeg kan meddele, at man fra hospitalsvæsenets side ikke har tanker om at involvere Falck i disse forhandlinger.**

Hvad er direktionens kommentarer her til?

Og med hensyn til den af direktionen foranstaltede sygekørselskonference: „**Hvilke fremtidsperspektiver kom der ud af denne konference?**“

– Vi føler selv at konferencen blev en succes. Om føje tid kommer rapporten, men det vil være for omfattende at gøre rede for hovedresultaterne nu og her.

Også om søndagen

I Århus kan man altid få **abonnementsforhold oplyst – også om søndagen**. Bliver det ordnet i Aalborg efter samme system, når den nye station tages i brug?

– Så snart den nye Ålborg-station er en realitet, vil abonnementsforhold – som øvrige steder i landet – også kunne oplyses om søndagen.

Redningstraktor

Angående fornyelser v/ brandtjenesten erfarer vi, at Århus A/S har erhvervet **en traktor m/ grab og skovl til anvendelse ved oprydning på brandsteder**. – Agter man at gennemføre en udstationering af flere traktorer på centralt liggende stationer?

– Hvis det er en god idé med en sådan traktor til brandoprydning, vil vi overveje en mere generel anskaffelse.

Favorpris på ildslukkere

Vil korpset eventuelt sælge **P. 1 pulver-slukkere til favoripriser til personalets private køretøjer**, så man i en given situation kan slukke en brand i en bil, når man kommer kørende i sin private vogn?

Direktionen lovede at overveje, hvorvidt det var muligt, at Handelsafdelingerne kunne sælge P-1-slukkere til reduceret pris til personalet.

Regioner i hele landet

Hvad er direktionens stilling til tanken, om **at inddele landet i regioner på tværs af aktieselskabsgrænser** og med regionalkontorer i København – Næstved – Nykøbing F – Odense – Vejle – Århus – Aalborg?

– Tanken har vi overvejet længe, og vi har haft flere undersøgelser i gang. På længere sigt vil vi utvivlsomt ende med en regionsopdeling.

REDNINGSARBEJDE OG KEMIKALIEFARE

Stationen i **Vejle** assisterede i efteråret ved et færdselsuheld, hvor en lastvogn med kemikaliemromler var væltet. Den udstrømmende væske skulle neutraliseres og det frembød store vanskeligheder at fremskaffe egnede neutralisationsmidler m. v. Vejlestationen rettede henvendelse til redaktionen, da man mente, at problemer i forbindelse med redningsarbejde ved ulykker med kemikalier burde behandles i Meddelelser.

Redaktionen gav „bolder“ videre til **korpsinstruktør Aage Rørmark**, der også er fuldbefaren inden for kemi-området. Rørmark har valgt at give en bred orientering om emnet i form af en serie på 4 artikler.

Det anbefales derfor, at man grundigt sætter sig ind i problematikken, da en forkert behandling af farlige væsker kan få katastrofale følger.

Her bringer vi den første artikel:

Det hænder hyppigere og hyppigere i vor industrialiserede tidsalder, at vore udrykningshold kommer ud for komplikationer ved biluheld eller fabriksulykker, hvor kemikalier spiller en rolle ved uhelds- eller redningsforløbet. I en artikelrække skal vi derfor imødekomme et ønske om en oversigt over disse problemer ud fra den betragtning, at *viden gør tryk*.

Dette fagområde hører ikke just til de populære og let tilgængelige, så det vil derfor være nødvendigt at indlede med en forhåbentlig letfattelig gennemgang af hele spørgsmålet om, hvad kemi og kemiske stoffer er.

Hvad er kemi?

Kemien er læren om stofferne, deres dannelse og omdannelse til andre stoffer. De stoffer, der findes i naturen eller fremstilles ved kunst, er enten blandinger af flere stoffer eller rene, ublandede stoffer. Blandinger kan være grove, uensartede (heterogene), f. eks. en blanding af de faste stoffer jern og svovl i pulverform, hvoraf jernpulveret kan udtages med en magnet, eller meget ensartede (homogene), som f. eks. en blanding af to eller flere luftarter eller væd-

sker, eller en opløsning af et fast stof i en vædske som sukker opløst i vand. Luft er således i hovedsagen en blanding af ilt, kvælstof og kultveilt.

Stofferne karakteriseres desuden ved deres kogepunkt og smeltepunkt samt ved tilstandsform (fast, flydende, luftformig), men derom siden.

Godt 100 kendte stoffer består af atomer og er kemisk udelelige; de kaldes *grundstoffer*. De kemiske forbindelser består derimod af molekyler. Som en billedlig fremstilling af stoffernes opbygning har man opstillet *konstitutionsformlen*, der angiver, hvorledes stoffernes bestanddele gennem *bindinger* menes sammenknyttet, ligesom man har indført et *kemisk tegnsystem*, der er en bogstavforkortelse for grundstofferne, et mængdetal samt – når man regner med dem – en + og ÷ betegnelse, der angiver den såkaldte *valens*, dvs. værdi indbyrdes. Dette svarer i pengevæsenet ganske til kursværdien, der f. eks. viser, hvor meget danske kroner er værd i forhold til D-Mark. Når vand f. eks. har formelen H_2O , betyder det ganske enkelt, at der skal dobbelt så meget brint (H) som ilt (O) til, for at pengene passer. Til gengæld kan ilt og brint være

Korpsinstruktør Aage Rørmark, der i fire artikler vil fortælle om redningsarbejde og kemikaliefare.

bundet forskelligt sammen, hvilket kan give så varierende ting som rent vand, brintoverilte, „tungt vand“ og basegruppen OH, som vi kender det fra f. eks. natronlud (NaOH).

Man skelner dernæst mellem *den uorganiske* og *den organiske kemi*. Denne skelnen er dog af rent praktisk værdi, mindre af videnskabelig betydning. Ordningen er heller ikke så gammel, idet man først i 1861 indførte begrebet „organisk“ som betegnelse for kulstofforbindelsernes kemi, hvilket skyldes det ejendommelige faktum hos grundstoffet kulstof (C), at det har en særlig evne til indbyrdes atombinding, hvilket kun meget få tilsvarende grundstoffer fra den uorganiske kemi kan opvise magen til. Det gælder dog her klor, kvælstof, ilt og fosfor og enkelte uorganiske *forbindelser* som den nævnte brintoverilte. Allerede i 1774 opdagedes ilt, der

ikke selv kan brænde, men kan omsætte sig kemisk med andre stoffer, hvorved den såkaldte forbrænding finder sted. Den hurtigste kaldes en eksplosion, den langsomste er rustdannelse, forbindelsen mellem ilt og jern. *Lavoisier* påviste, at forbrændingen hidrører fra, at stofferne forener sig med ilt, og at den samlede vægt af de stoffer, der deltager i en kemisk proces, er netop så stor som den samlede vægt af de stoffer, der opstår ved processen. Denne lov om *stoffets beståen* har sammen med loven om *energiens beståen* været af grundlæggende betydning for den moderne naturforskning.

Det periodiske system

Grundstofferne er ikke lige tunge, og deres egenskaber afhænger af deres vægt. Alle ved f. eks. uden videre, at brint er let, medens bly er tungt. I 1869 opstilledes da „det periodiske system“, dvs. en fortegnelse over grundstofferne, ordnet efter atomvægt. Af praktiske grunde fik ilt (oxygenet) atomvægt 16 og blev basisstof i tabellen. Brint fik 1, bly 207, kvælstof 14, jern 55 osv.

De fysiske egenskaber og praksis

Man kan inddele grundstofferne på en anden måde end indtil nu beskrevet, selv om denne deling ikke er ganske skarp, nemlig i *metaller* og *metalloider*. Heraf er metallerne den største gruppe, der omfatter f. eks. jern, zink, kobber, kviksølv, sølv og guld. De har rene, blanke flader med en særlig glans. De fleste er hvide (sølv, natrium) eller gråhvide (jern). Dog er guld gult og kobber rødt. De er gode ledere for varme og el. Alle metaller undtagen kviksølv er faste ved almindelig temperatur. Metalloiderne er derimod af og til luftformige ved alm. temperatur (ilt, klor og kvælstof), et enkelt (brom) er fly-

dende, de fleste dog faste med en ejendommeligt glans (svovl, diamant). De fleste leder varme og el dårligt.

Groft kan det siges, at hvis et grundstof danner forbindelser, der er syrer, henregnes det til metalloiderne, men danner det forbindelser, der er baser, henregnes det til metallerne.

Det kemiske tegn- og formelsprog

Det er Berzelius' atomtegn, der ligger til grund for dette sprog, der anvendes på samme måde som i enhver matematisk ligning, hvor vi f. eks. udtrykker, at $x + 3 = 5$, hvor x må være lig 2, da $2 + 3$ er 5. Den kemiske formel for et stof giver i en sammentrængt og anskuelig form oplysning om en række vigtige egenskaber hos stoffet. Når man ved, at salpetersyre er HNO_3 , så ved man, at

1. stoffet består af brint (H), kvælstof (N) og ilt (O)
2. det indeholder 1 brintatom, 1 kvælstofatom og 3 iltatomer
3. dets kvantitative, procentiske sammensætning beregnes let heraf
4. dets molekylvægt er summen af alle atomers vægt, altså (i tilnærmede værdier)

$$1 + 14 + 3 \times 16 = 63.$$

Formlen HNO_3 kaldes den *empiriske formel*. Den siger intet om den måde, hvorpå atomerne i molekylerne er knyttet til hinanden. Dette søges udtrykt i den tidligere nævnte *konstitutions eller bindingsformel*, der også tager hensyn til stoffernes *valens* („børsværdi“). *Valens* (der betyder værdi eller styrke, cf. en invalid, der ikke har normal styrke) er det tal, der angiver, hvor mange atomer brint et atom af et eller andet grundstof erstatter eller forener sig med. Alle valenser er hele tal, ikke brøker. Tager vi f. eks. saltsyre, HCl , dvs.

brint og klor, og vil danne kogsalt, der findes i vort blod med 0,9 % (den såkaldte fysiologiske saltopløsning), skal vi erstatte H med Na (natrium). Det viser sig nu, at Na har valens 1, idet blandingen har formelen NaCl , altså der skal kun én gang natrium til at erstatte én gang brint. Dette gælder også sølv. Men kobber er af valens 2 (divalent) og vil kræve mere klor, dvs. saltsurt kobber, kobberklorid kaldet, vil hedde CuCl_2 . Vi siger, at kobber er *ækvivalent* med 2 brintatomer.

Hvordan sker en kemisk reaktion

Der vil være mange ting, der i hvert fald i starten må udelades af hensyn til læsernes forudsætninger for en forståelse, men der vil til gengæld være ting, der af hensyn til praktikken må søges fremstillet. Eksempelvis vil der dukke spørgsmål op som: Hvad er en stærk og en svag syre og base, ja hvad er en syre kontra en base? Hvorfor bruser det ved en neutralisation, og hvad er dette begreb for øvrigt? Er der forskel på en uorganisk syre og en organisk syre? osv. Lad os først slå fast, at *varme fremmer*

Uforsigtighed med alle former for „syre“ kan få alvorlige konsekvenser.

kemiske processer. Alt bliver livligere ved tilførsel af varmenheder, dvs. kalorier. Tænk blot på dyrenes dvale og vintersøvn. Eller prøv at holde en tændt blæselampe bag i en kollega. Det sætter givet tempoet i vejret. De kender også den politiske tale om en overophedet økonomi. Dernæst findes der et kemisk begreb, der kaldes *katalyse*. Fungerer et stof som katalysator, vil det sige, at det fremmer den kemiske omsætning uden selv at deltage i processen, men ved sin blotte tilstedeværelse. Dette gælder f. eks. stoffer som nikkel, brunjernsten og kaliumpermanganat. Brunjernstenens procesfremmende evne er f. eks. anset for at være årsagen til iltmangel i brønde på landet ved stærkt barometerfald, idet stoffet findes i jordlagene og fremmer iltning. Når trykket letter på „brøndrøret“, og luftsøjlen stiger op, suges der iltfattig luft ind gennem sidevæggenes porer, og spillet er gående. En mere fysisk præget katalyse kaldes støvekspllosion, hvor tilstedeværelsen af fnug af f. eks. mel, sukker, læderslib, gryn, lakrids gennem elektrisk partikel-ladning kan fremkalde den før nævnte iltomsætning, vi benævner ekspllosion.

Syrerest og hydroksylgruppe

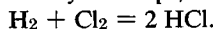
Lad os lave en simpel såkaldt *reaktionsligning* sammen. Vi skal danne vand:

Vi mærker os, at ilten altid er „tvilling“, derfor brint i dobbelt mængde. Altså:

2 dobbelt brint + 1 tvilling ilt = 2 vand.

Hvad med saltsyre? Vi prøver:

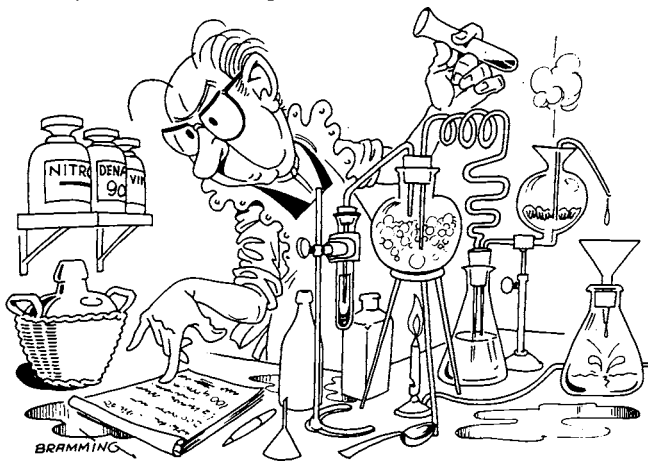
Syrer er brintforbindelser, hvis brint let ombyttes med metal; deres vandige opløsninger smager surt og farver blå lakmuspapir rødt.

Baser (lud) er metallernes forbindelser med gruppen hydroksyl (OH); i vandig opløsning farver de rødt lakmuspapir blå. Lakmus er et plantefarvestof.

Salte er syrer, hvis brint er ombyttet med metal. Er kun en del af brinten ombyttet med metal, da er saltet endnu en syre, altså et „surt salt“.

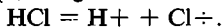
Alle baser og mange syrer indeholder gruppen OH, og stoffer med denne gruppe kan ofte fraspalte vand og dermed danne *anhydrid*er, f. eks. i kalkgruppen (læsket kalk).

Forsøg viser, at syrer, baser og salte ved opløsning i vand må være spaltede

Rednings-
korpssets lokale
kemikspert:
„Hvad skulle vi
dog stille op
ved kemikalie-
ulykker, hvis
ikke Rørmark
havde undervist
os gennem
Meddelelser“.

under dannelsen af flere molekyler. Dette indvirker på ting, vi ikke omtaler direkte, nemlig kogepunkt, frysepunkt og den såkaldte osmose, dvs. vædskevandring gennem hinder (cf. smertechok). Deres vandige opløsninger leder den elektriske strøm. Når f.eks. 1 molekyle klorbrinte (i vandig opløsning kaldet saltsyre) skal spaltes i 2 molekyler, så må det ene bestå af et brintatom, det andet af et kloratom. Hvis man i et kar med saltsyre anbringer to platin-elektroder og forbinder disse med den positive og den negative pol i et galvanisk batteri, da vil klorret bevæge sig hen imod den positive elektrode og udvikles der, mens brinten vil bevæge sig mod den negative elektrode og udvikles der. Denne forskel mellem brinten og klorret forklarer man ved at antage, at idet klorbrinten opløses i vand, *dissocieres* alle eller en del af klorbrintemolekylerne til klor og brint, idet klorret samtidig optræder med en negativ elektrisk ladning (Cl^-), brint med en positiv ladning (H^+). (Social er noget med at søge sammen i samfund, *dissocial* altså det modsatte, at adskilles. Tænk på fællesmarkedets *associeringsforslag*. Sml. også begrebet *associal* og *Grosserersocietetet*). Det negativt ladede klor tiltrækkes af den positive elektrode (anoden) og vandrer derfor mod denne, det positivt ladede brintatom tiltrækkes derimod af den negative elektrode (kathoden). Modsetningerne mødes som bekendt. Ligningen for klorbrintens såkaldte *elektrolytiske dissociation* ved vandig opløsning bliver da.

Den stærkt dissocierede vædske er nu en stærk syre. Man behandler derfor (med få undtagelser) syreskader på mennesker med neutralisation/vand.

De ejendommelige molekyler, der er elektrisk ladede atomer eller atomgrup-

per, kalder man *ioner* (vandrere), da de vandrer med elektriciteten. De positive kaldes *kationer*, da de går mod kathoden, de negative, der går mod anoden, hedder følgelig *anioner*. Man taler om, at syren er delt i *brintioner* og *syrerestioner*.

Jo mere brintion en opløsning indeholder, des stærkere sur er den. Baser dissocieres til metalion eller en sammensat ion og til OH^- , der altså er negativ, mens den anden baseion er positiv. Det er OH^- , der karakteriserer baseerne. Jo stærkere en base er, desto større er dens dissociationsgrad ved en given koncentration. Vand er derimod neutralt uden hverken sur eller basisk reaktion, men dog i ringe grad dissocieret, hvorfor det leder den elektriske strøm, da der altså er ioner til stede.

(fortsættes)

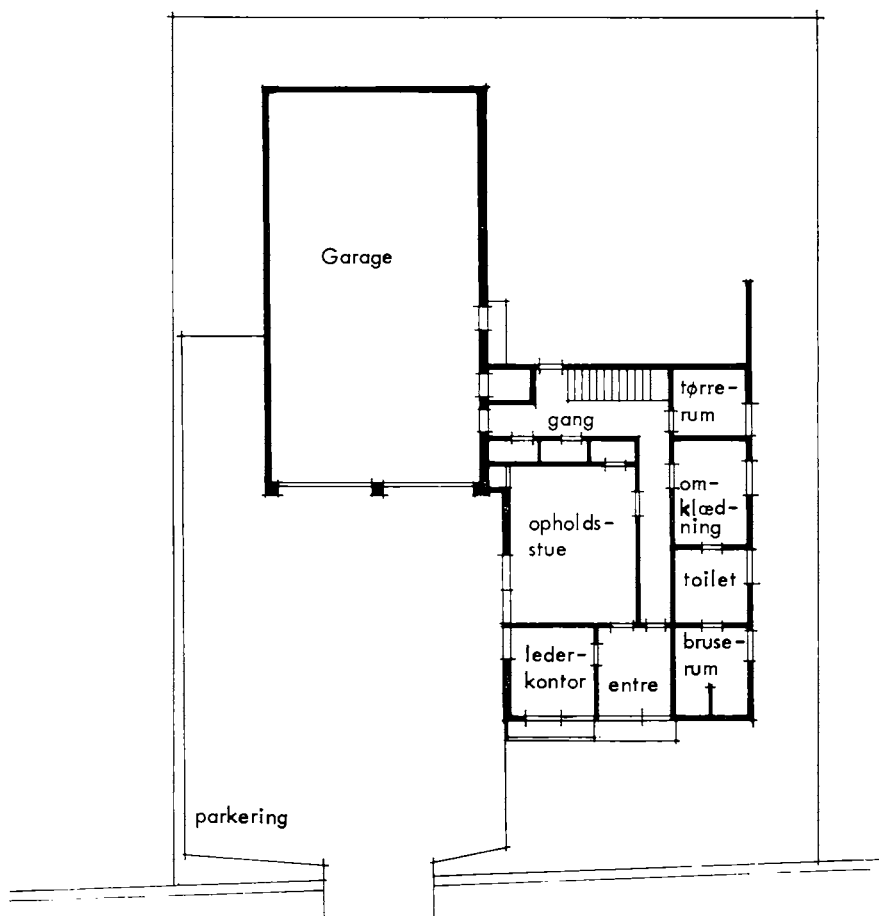
Vidste De, at teflon, der i industrien anvendes til bl. a. stegepander og gryder, frembyder stor fare for redningsmandskabet i tilfælde af brand. Hvis en brandmand går ind i denne bygning uden åndedrætsbeskyttelse, vil han omgående miste bevidstheden.

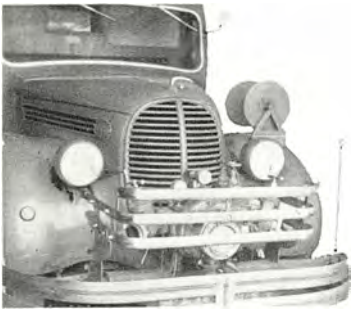
I de følgende artikler vil Rørmark behandle de faremomenter, der er forbundet med de forskellige kemikalier.

bygge- sager

HJÆLPEBRANDSTATIONEN I PANDRUP

Fra Tønde-Ford og bibrandvagt

til vagtsprøjte og hjelpebrandstation

I Jetsmark kommune mellem Aalborg og Løkken ligger byen Pandrup. Siden 1954 har korpset haft en brandvagt i byen. Dengang det blev aftalt, indføjede man i kontrakten mellem kommunen og korpset betegnelsen *bi-brandvagt*, uden at den skulle have noget med bier at gøre eller var udtryk for fluer i hovedet.

Da korpset i 1954 etablerede denne bi-brandvagt, skete det selvsagt ikke med det nyeste materiel, der kunne fremskaffes. Brandvagslederen hed *Holger Pedersen*, og han fik det attraktive job at være klar til udrykning 24 timer i døgnet, selv holde sig med telefon og selv finde brandmænd, formedelst 4 kr. pr. udrykningstime, med den klausul, at beløbet nok ikke oversteg 1500 kr. på et år.

Dette er kun 15 år siden, men der er som bekendt løbet meget vand i den gode strand ved Løkken og Blokhussiden da. I dag er der åbnet en ny hjælpebrandstation i Pandrup, og den er nok værd at omtale, selv om det retfærdigvis skal bemærkes, at *Videbæk* kom først (jvf. „Meddelelser“ nr. 1/69).

Aftalt i 1967

Umiddelbart efter, at protokollatet om brandslukning blev udsendt den 22. maj 1967, reagerede Jetsmark kommune po-

Pænt
leder-
kontor.

Personl
udrustn
i garage

Facade
mod Va
værksve

sitivt over for retableringen af den gamle bi-brandvagt til en hjælpebrandstation med vagtsprøjteberedskab. Allerede den 22. august blev det første møde holdt, og den 9. september begyndte man at se sig om efter en passende grund. Den blev fundet, og et års tid senere blev entreprisen udbudt i licitation. Det var aftalen, at kommunen skulle bygge og korpset leje. Brandstationen var færdig i efteråret 1969.

Personale på ti

Personalet på den nye hjælpebrandstation i Pandrup består af 10 mand. Alle er uddannet gennem øvelser, tilrettelagt af stationsleder *K. Ottesen*, Brønderslev, under hvem Pandrup-stationen hører. Personalet i Pandrup består af:

Hjælpebrandstationen i Pandrup er nummer to i rækken af de små stationer, der i løbet af kort tid kan ændres til en komplet brand- og redningsstation, hvis befolkningsmængden skulle blive foreget.

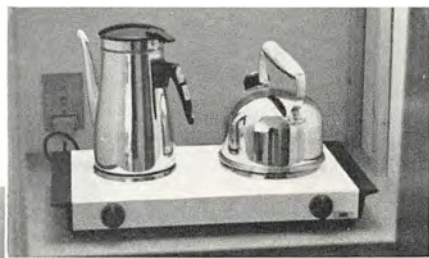
Brandvagsleder *N. Kjærsgaard Nielsen*, der bor i selve Pandrup.

Brandassistenterne *Jens Peter Sørensen* og *Knud Iver Iversen*, der begge er fortrolige med brandslukning gennem deres arbejde på Flyvestation Aalborgs brand- og redningsstation.

Derudover findes syv deltidsbeskæftigede brandmænd.

Bygning og materiel fremgår meget bedre af billeder end af tekst. Blot skal tilføjes, at byggeriet er opført således, at det nemt kan udvides. Samtidig bemærkede vi os en meget høj håndværksmæssig kvalitet.

Også efter en ildebrand kan det være rart med en kop varm kaffe. Derfor er der også indrettet en køkkenniche.

PERSONALIA

TO BRANDMÆND TIL GRØNLAND

Den 22. december f.å. påbegyndte **redningsfører Tage Mølgård Jensen, Års** og **redder Hans Jørgen**

Hansen, Vejle et ophold (4 måneder) som brandmænd ved brandstationen i Sdr. Strømfjord. Udsta-

tioneringen fandt sted, fordi DAC havde et akut behov for kvalificerede og uddannede brandmænd.

UDNÆVNELSER

REDNINGSFØRER

På station **Fredericia** er redder **John Brink** udnævnt til redningsfører pr. 1. januar.

Redderne **Erling Muggelbier** og **Kaj Andersen** er med virkning fra 1. januar udnævnt til redningsfø-

re på stationen i **Birkerød**.

På stationen i **Tarm** er redderne **Hans Johannes Hansen** og **Hansenus Frostholt Lauritsen** udnævnt til redningsførere med virkning fra 1. januar.

VAGTMESTER

Redder **Finn Lakjer, Lyngby** er med virkning fra 1.

januar udnævnt til vagtmester.

STATIONSLEDER

Med virkning fra 1. april udnævnes assistent **Carl Erik Efland, Nyborg** til stationsleder i **Årup**. Efland har gjort en hurtig karriere inden for korpset. Han ansattes som redder i **Nyborg** i 1962, og udnævnelse til redningsfører fandt sted i 1966. I efteråret 1968 blev **Carl Erik Efland** udnævnt til assistent. Efland har gennem sin forholdsvis korte korpstid vist lederegen-

skaber, der har berettiget ham til stillingen i **Årup**. Han har gennemgået kurser såvel på redningsskole som Statens Brandskole og er endvidere svømmedykker. Fra 1. februar til 1. april vil **Efland** fungere som overassistent på Stationen i **Årup**, idet stationsleder **Chr. Larsen**, der fratræder på grund af alder, vil sætte ham ind i stationens mange aktiviteter.

Abonnementsdækning

To problemer vedr. abonnementsdækning har været drøftet i korpsets direktion. Det ene gælder en tvivl om, hvorvidt såkaldte **erstatningsvogne** – d.v.s. vogne som folk låner eller lejer, når deres egen er i stykker – skulle være dækket af abonnentens normale bilabonnement. **Det er de ikke.** Princippet om, at autoabonnementet er tegnet på vogne og ikke på mennesker, gælder fortsat.

Det andet problem vedrører **færgeudgifter til lastvogne.** Disse betales ikke af korpset. Bestemmelserne om, at korpset betaler færgeudgifter, gælder kun personvogne under risikogruppe 12 og de tilfælde, hvor vi af hensyn til vore egne stationer forlanger en anden færgemulighed end den, til hvilken der er returbillet etc.

Rejser efter bilag

Indtil en eventuel mere smidig ordning med hensyn til kildeskat og diætbeløb ved tjenesterejser foreligger fra skattemyndighedernes side **har korpset ophævet rejse-regulativets bestemmelser om diætbeløb.** I fremtiden skal der rejses mod godtgørelse af bilag på overnatning, spising etc.

Fortabelse af kørekort og suspension

Mere specielle regler for disse alvorlige forhold er ved at blive udarbejdet af uddannelsesleder **Ric-Hansen** i København.

Sygekørsel i København

Ifølge diverse offentliggjorte udvalgsreferater m. v. er der mellem Københavns Hospitalsvæsen og brandvæsenet i hovedstaden truffet en aftale, der indebærer, at brandvæsenet overtager al hospitalskørsel og det dertil hørende materiel **pr. 1. oktober 1970.** Allerede fra 1. november 1969 begyndte aftalen at virke på den måde, at brandvæsenet i de stille natteimer kører indlæggelseskørsel.

Korpset har foreløbig taget til efterretning, at Københavns Brandvæsen herved etablerer sig som sygekørselsinstitution og derved konkurrerende til os.

Normal-brandvedtægt

Justitsministeriet har nu udsendt de nye normal-brandvedtægter, dels for kommuner med brandkommission og dels for kommuner uden brandkommission.

Ved eventuelle forespørgsler henvises kommuner til at rekvirere vedtægterne fra **distriktsbrandinspektøren,** der ifølge brandloven skal være med til at udfærdige brandvedtægterne.

Jul og nytår

For at gøre julehøjtideligheden mere festlig havde julevagten på **Glostrup-stationen** inviteret såvel koner som børn til en mindre sammenkomst med juletræ og julemand. Arrangementet fandt sted juleaften lige før middag og blev en afgjort succes. Redder **Svend Aage Rasmussen** agerede julemand.

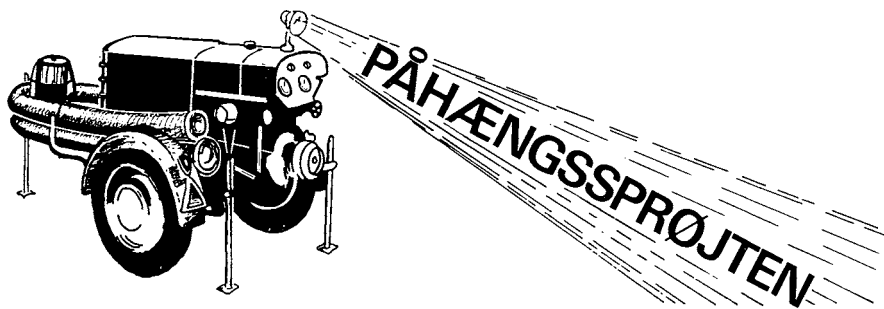
I **Hjørring** kom julemanden til byen fra Norge. Han blev budt velkommen af byens borgmester, hvorefter han i korpsets vogn blev kørt gennem byen som anfører for en hel kortege af brandkøretøjer, ladvogne o.s.v. Hele optoget sluttede på den nye Hjørring-station i garagehallen, hvor 2000 børn blev beværtet med sodavand og kiks. Naturligvis var der juletræ i garagen.

Nytår blev fejret på behørig vis landet over. Direktionen havde i år mere end tidligere fordelt sig, således at hele otte stationer holdt nytårsparole med en korpsdirektør.

I **København** arrangerede vagtmester **Benny Trustrup** juletræ for kolleger med koner og børn fra hele Storkøbenhavn. Resultatet blev to succesrige dage med næsten **800 deltagere.**

Indbinding af „Meddelelser“

„Meddelelser“ til indbinding kan sendes til redaktionen senest den 15. februar d.å. Vor bogbinder har ikke den store kapacitet, men laver en nydelig og billig indbinding (under 20 kr. pr. bog), hvorfor der kan gå nogle måneder, inden de indsendte blade kommer retur.

Vor gyser

Det var i en mørk smøge i et af de værste kvarterer af byen. Tre mænd stod og ventede. Den ene trak huen ned over panden og sagde: „Kan I se ham?“ Den anden kastede et hurtigt blik rundt om hjørnet og hviskede: „Ja, nu kommer han.“

Manden med hatten tog en kort, kraftig rørstump op. Den anden tog en tung skruenøgle, og den tredje tog en noget mindre vandpumpetang, som ikke desto mindre var meget effektiv på nært hold.

„All right, gutter, kom så i gang“, hviskede den ene.

Og da assistenten kom rundt omkring hjørnet, fandt han de tre vandskaderedere i fuld gang med arbejdet.

Efter sigende er direktør **Jørgen Falck** far til følgende historie en fredag eftermiddag kl. ca. 14.30:

– Nu da alle de andre har fortalt, at de er kørt til møder i Gladsaxe, Lyngby og Køge, vil jeg være ærlig og kort og godt fortælle, at jeg „pjækker“ resten af dagen ...

Moral:

Ærlighed varer længst ...

Sidste nyt fra uddannelsesfronten:

Det siges, at uddannelsesafdelingen påtænker at starte et kursus i betjening af brystpumper. Der vil måske blive udgivet et kompendium i pumpelære under titlen: **Alle mand til brystpumperne.**

▲
Overassistent **Verner Olsen, Helsingø**, har ofte ladet sin fingernemhed komme kropset til gode. Den sidste konstruktion er et **radio-telefonanlæg til ambulancers bærerum**, således at en prima forbindelse mellem sygehus og ambulance kan opnas.

Husk **korrekt lygteføring** ved kørsel i tåge og under lignende dårlige lysforhold. (Ballerup-transportvognen på billedet anvender nærlys, hvilket er korrekt).

MEDDELELSER

FRA FALCK & ZONEN

34. ÅRGANG

FEBRUAR 1970

NR. 2

„Made in Gladsaxe“ (se artiklen inde i bladet)

INDHOLD:

	Side
Arbejdspladsdemokrati	27
Økonomi og akkvisition	29
Redningsarbejde og kemikaliefare (2)	32
Flystyrt ved Rønne	37
Bogfalcken	39
Breve udefra	41
Falcks Autotransport	42
Made in Gladsaxe	43
2 vogne ad gangen	44
Robust, Handy og Reddervenlig	45
Set og Sket	46
Påhængssprøjten	47

Udgiver: De Danske Redningskorps Fællesforbund
Redaktion: Preben Kjær, HD (ansvarshavende redaktør)
Jan Assentorp (redaktionens sekretær m. v.)
Bladets adresse: Falck-Huset, Polititorvet, 1593 Kbhvn. V.

Oplag: 5.000 eksemplarer
Tilsluttet Dansk Personalebladsforening

ARBEJDSPLADSDEMOKRATI

I den socialdemokratiske presse er det i den sidste tid blevet fremhævet, at korpset står lige overfor at indføre **demokrati på arbejdspladsen**, og dermed er en af de første private arbejdspladser, der har fulgt LO's røde betænkning op med en ledelsesbeslutning om at indføre arbejdspladsdemokrati.

Slet så lige ved er vi nu ikke, selv om målet kan skimtes forude. Om det og lidt mere vil vi give en kort redegørelse.

LO's røde betænkning

Det hele begyndte med udsendelsen af LO's røde betænkning i 1967. I den var resultaterne af et to-årigt udvalgsarbejde om indførelse af demokratiske tilstande i de danske virksomheder nedfældet. For at opfriske minderne bør vi nævne udvalgets definition af begrebet: *„DEMOKRATI PÅ ARBEJDSPLADSEN er lønmodtagernes organiserede og ansvarlige medindflydelse og medbestemmelse – alene i deres egenskab af lønmodtagere – på ledelsesfunktionerne i den virksomhed, hvori de er ansat. Beføjelserne udøves gennem lønmodtagernes valgte repræsentanter“.*

Her var noget nyt for korpsets ledelse og tillidsmænd at tale om. Det var f. eks. en stor opgave i sig selv at diskutere, hvad *medindflydelse og medbestemmelse* vil sige i en virksomhed som vor med 130 stationer, der – så vidt vi ved – i høj grad lytter til reddernes meninger i det daglige.

Et andet problem kunne være diskussionen af begrebet „lønmodtagernes organiserede“. I sig selv et problem i en virksomhed, der må forhandle med syv store fagforbund hvert andet år om løn og arbejdsvilkår – og når man så samtidig som observatør ikke altid ser den helt store solidaritet og enighed mellem de fagforbund, der forhandler med korpset, var der oprigtige håb om, at

betænkningen indeholdt nøglen til en række problemløsninger.

Det undrer sikkert ikke, at direktør *Børge Johansen*, der har fagforeningsforhandlingerne for korpset, fattede stor interesse for betænkningen. Inden længe fulgte direktør *P. Straarup* efter, og i februar 1968 indbød korpset og henholdsvis DASF og Chaufførernes Forbund til virksomhedskonferencer om emnet: „Demokrati på Arbejdspladsen“. Igen bør vi vel opfriske minderne – ikke mindst fra Ornum Strand, der gjorde et næsten uudsletteligt indtryk på mange – og vi bringer derfor citat af den i marts 1968 udsendte beretning om diskussionerne:

„Sammenfatning.

En sociolog ville utvivlsomt have fået værdifuldt analysemateriale på „Ornum Strand“. Gruppemedlemmerne var alle meget intenst engageret i besvarelserne, hvilket må tages som udtryk for en yderst positiv indstilling til hele virksomheden. Det bør bemærkes i denne forbindelse, at medens der ved valg af referenter på hold I var tale om 2 tillidsmænd, 1 overassistent og 3 stationsledere, bestod hold II's referenter udelukkende af stationsledere. Det kan tydes derhen, at små stationer stadig er udtryk for små arbejdsgrupper, hvor stationslederen er den naturlige ufor-

melle og formelle leder, medens leder-skabet på en større station mere går i retning af den koordinerende indsats, der delvis tilpasser sig omgivelserne i demokratisk ånd.

Med hensyn til indførelse af DEMOKRATI PÅ ARBEJDSPLADSEN synes dette ikke at være noget problem for korpsets ledelse. Der kan blive tale om enkelte divergerende opfattelser med hensyn til antallet af virksomhedsnævn, dets eller deres sammensætning og opgaver, men generelt synes indstillingen endog meget positiv.

Derimod kan der for personalet i korpset opstå forskellige problemer i forbindelse med DEMOKRATI PÅ ARBEJDSPLADSEN. Først og fremmest bør nævnes de faglige organisationers struktur, der umuliggør sammensætningen af et virksomhedsnævn uden forudgående aftale eller karteldannelse, eller eventuelt oprettelse af „industriforbund“.

Dernæst kan der forudses kommunikationsbesvær som følge af den geografiske decentralisering i korpset. Med nævnte kommunikationsbesvær tænkes først og fremmest på vanskelighederne for virksomhedsnævnets „menige“ medlemmer med at få information viderebragt til øvrige ansatte, og mest på, at få de øvrige ansatte til at acceptere, at nævnsmedlemmerne virkelig udøver personalets medindflydelse og i nogle tilfælde medbestemmelse. Problemet med at få personalet til at acceptere nævnsmedlemmerne som samtidige medlemmer af deres egen kreds må af samme grunde anses for væsentligt.

Men da indførelsen af DEMOKRATI PÅ ARBEJDSPLADSEN tilsyneladende ikke støder på store hindringer i korpset, er det utvivlsomt værd at forsøge.“

De fortsatte drøftelser

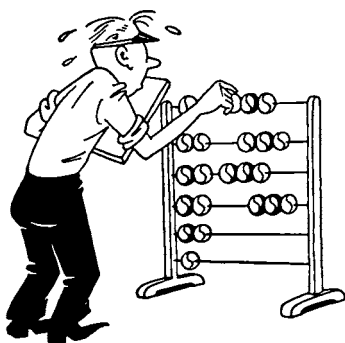
Når aviser i de sidste måneder har bragt notits om korpsets demokratiseringsbestrebelsler, har flere stationer været meget misfornøjede med „at skulle læse alt, hvad der foregik, i pressen“. Igen må vi melde hus forbi – for siden det udsendte referat fra virksomhedskonferencerne, i hvilket fagforeningslederne og korpset var enige om, at de fagorganisatoriske problemer – karteldannelsen – skulle løses før nedsættelsen af et egentligt virksomhedsnævn, er der faktisk ikke sket noget nyt.

Det skal ikke forstås således, at der ikke er sket noget. Man har nu på fagorganisationsplan og i korpsets ledelse drøftet tingene igennem og har den 21. januar 1970 haft et fællesmøde.

På dette møde blev alle enige om, at der den 19. og 20. april 1970 skal afholdes en ny konference med deltagelse af 56 repræsentanter for ledelse og medarbejdere. På denne konference skal der fastlægges nogle retningslinier for, hvorledes demokrati skal gennemføres i korpset.

Når konferencen er sluttet, skulle der gerne ligge konkrete resultater på bordet, således at virksomhedsnævnene kan begynde at fungere. Om de virkelig kommer til at fungere i praksis, kan ingen sige, men vi håber naturligvis alle på et godt resultat – uden at vejen til at træffe beslutninger i korpset som følge af DEMOKRATI PÅ ARBEJDSPLADSEN bliver så tung, at virksomheden mister sit tempo og humør.

Vi vil blot udtrykke det håb, at de nedsatte virksomhedsnævn vil få en anden skæbne end samarbejdsudvalgene i korpset, der led en trang skæbne i glemselens mørke . . .

ØKONOMI OG AKKVISITION

af
Gunner Lindehammer

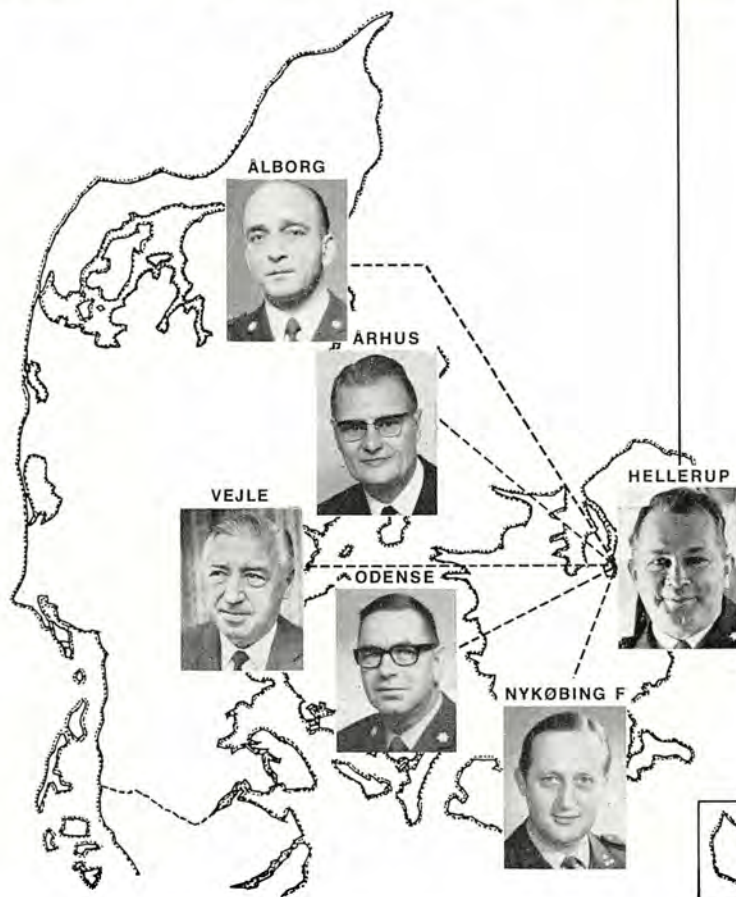
28 nytegninger minus 4 nedsættelser, divideret med 6 sletninger = 4 nytegninger - ak ja!

Inden for en lang række områder har korpsets forskellige instanser arbejdet på forbedring af økonomien, bl. a. ved regulering af brandkontrakter, aftaler om patientbefordring, redningsarbejde m. m. Buen strammes nu på grund af den voldsomme stigning i udgifterne, først og fremmest til lønninger, men naturligvis også til indkøb af materiel, investeringer o. s. v. I korpsets akkvisitionsafdelinger har vi også mærket tidernes ugunst. Det er ikke længere så nemt at tegne det antal abonnenter, der skal til for at dække den part af udgifterne, som vil blive pålagt akkvisitørerne at dække.

Nu er der vel i og for sig ikke så meget at sige om selve salgsudviklingen, den har vel nok stort set fulgt de linier, der har været traditionelle, en tilgang til porteføljen, opnået ved nytægning og porteføljepleje, har hidtil kunnet dække den del af omkostningerne, man normalt havde regnet med. Nu er de samme omkostninger altså blevet større og som følge deraf også kravene til vore akkvisitører. Lad os med det samme se i øjnene, at det ingenlunde bliver en let opgave at gå til i 1970, men, for der er jo altid et aber dabei, vi har så nogenlunde kunnet holde økonomien i orden ved den tegning, der er præsteret

i hvert fald siden 1963, det lille men er vel nok opstået i forbindelse med de nedsættelser og sletninger, der altid følger i kølvandet på en forøget tegning, og i særdeleshed under de økonomiske stramninger vi p. t. udsættes for. Det er således ikke noget unaturligt, det, der i øjeblikket sker med vor portefølje, men det bevirker, at vi må ud i et mere intensiveret arbejde i 1970, d. v. s. først og fremmest vor faste akkvisitørstab. En mere systematisk tegning er sikkert påkrævet, hvis resultatet skal blive tilfredsstillende. Det kan således ikke længere nytte at fortvivle over mistede motorlister, de er væk og kommer sikkert ikke igen. Vi må lære at gå nye veje, jo før, jo bedre. En ny samarbejdsform, først og fremmest indbyrdes, men også med de virksomheder, der giver os mulighed for tegning eller omtægning, er en eventuel løsning.

I akkvisitionsafdelingerne arbejdes der i øjeblikket på højtryk på en godt gennemført salgsdrive i 1970. Vi har været i kontakt med en del organer, som nok kan hjælpe os lidt på vej. I år får vi støtte i form af samarbejde med et par af benzinselskaberne, dels gennem udsendte salgsbreve, dels gennem direkte reklame på omkring 450 benzinstationer.

AKKVISITIONENS ORGANISATION

Akkvissionens organisatoriske forhold er ændret. **Brandudvalget**, bestående af direktørerne Arno Andersson, H. Jørgensen, Peter Straarup og Børge Johansen, er nærmeste overordnede for akkvissionsledelsen. De daglige beslutninger er overdraget Børge Johansen.

Akkvissionsledelsen består af G. Lindehammer i Hellerup, der samtidig besidder posten som koordinator for hele akkvissionsledelsen, Svend Jensen i Ålborg, P. Halvorsen i Århus, V. Nehammer i Vejle, K. A. Rasmussen i Odense og Arne Kastrup i Nykøbing Falster.

En del PR-virksomhed er også forbedret gennem faglige tidsskrifter og andre publikationer, men det er selvfølgelig den enkelte akkvisitørs indsats, vi skal stole på, og det gør vi på forhånd, fordi vi ved, at ingen ansvarsbevidst akkvisitør vil gå ud af 1970 uden at have gjort sit for at opnå det bedst mulige resultat. Det kan gøres, hvis man vil, og vi kan. Den indbyrdes information om kundeemner har især i Sønderjylland været praktiseret med godt resultat, og det er en idé, vi nok skal praktisere over hele landet. Den går helt enkelt ud på at lade den lokale station via vagtmester eller telefonist viderebefordre emnesedler på de kunder, som får assistance mod betaling og som ikke er hjemmehørende i eget distrikt, til akkvisitionsafdelingen i København, der straks videresender til den akkvisitør, i hvis distrikt kunden har sin bopæl.

Der er mange andre veje at gå for at få oplysninger. Autoforhandlerne har jo et vist kendskab til solgte vogne, og et samarbejde den vej er måske også en løsning.

Vi må bare væk fra de traditionelle baner, og frem for alt kan vi ikke længere være os selv nok. En organisation af underagenter i egen regie er sikkert den bedste løsning for enhver fastansat akkvisitør, og man behøver nok ikke at gå så langt for at finde villige medarbejdere, mange af vore udmærkede kolleger inden for korpserne har sikkert intet mod at gøre en indsats og tjene en ekstraskilling, men den samme skilling må være rimelig afpasset, så lysten bibeholdes.

Det korte af det lange er, at vi i 1970 skal øge indsatsen betydeligt, og hvis vi så oven i købet er i den lykkelige situation, at der findes nogen, som

gerne vil hjælpe os, så ville det være dumt ikke at udnytte det.

Nuvel, mange af akkvisitionens medarbejdere har allerede fundet melodien og arbejder både solidt og godt, men en del kan vel nok tage ved lære af denne udvikling og gøre et endnu bedre stykke arbejde i 1970. Fremfor alt må vi se i øjnene, at der nu for første gang i korpsets historie er stillet et bestemt krav til os, et stort krav ganske vist, men så meget større anledning er der vel til at gøre et alvorligt forsøg på at opfylde kravet, ingen har glæde af dårlige resultater, allermindst akkvisitørerne eller helheden, der for en gangs skyld er afhængig af det stykke arbejde, der på alle fronter skal præsteres i 1970.

Hidtil har vi efter beskeden evne forsøgt at spå om fremtiden, et år ad gangen, og spådommen er næsten gået i opfyldelse hvert år. Vi har nået de resultater og de mål, vi har sat os. Nu har korpserne denne gang sat målet for os. Vi har altså noget at kæmpe for. Enhver sportsmand kæmper for sit mål, prøv at se sporten i det mål, vi nu har fået forelagt og gør så, hvad De kan. Lad det ikke gå Dem, som det gik Gamle Jensen i Halfdan Rasmussens digt: *Noget om en søgende sjæl:*

**Han leder mellem brudeslør
og mus og kassetragte,
for han har mistet sit humør
og glemte, hvor han har lagt det.**

De får i den nærmeste tid underretning om de planer, vi har for at nå målet, bevar Deres gode humør, giv et nap, nu hvor det er nødvendigt og fremfor alt, se på enhver mulighed for et samarbejde på stationer. Held og lykke med salgsresultatet i 1970. Det vil betyde en hel del for os alle sammen.

REDNINGSARBEJDE OG KEMIKALIEFARE

Af Aage Rørmark

(fortsat fra „Meddelelser“ nr. 1. 1970)

Vi gennemgik i forrige artikel visse kemiske grundbegreber, således at vi fremover har en vis basisviden at bygge videre på.

Skadelige stoffer spores ikke blot i mar-ken ved stænk fra væsker eller berøring af faste stoffer af ætsende natur, men også – og måske allertidligst – ved luftarters tilstedeværelse, hvilket også kan betyde, at en farlig væske afgiver dampe, der kan lugtes – og måske antændes. Vi vil derfor se lidt på forholdet mellem stoffers luftformige tilstand og væskefasen.

Det antages, at en luftart består af molekyler, som er meget små, men dog en vis udstrækning. Deres indbyrdes afstand er da stor i forhold til deres udstrækning, og det rum, de selv indtager, er ringe i forhold til hele luftmassens. Molekylerne har på grund af deres lidenhed ingen målelig indvirkning på hinanden, medmindre de kommer hinanden meget nær. Der gør sig da frastødende kræfter gældende, så de ved sammenstød opfører sig som helt elastiske legemer. De er selv i bevægelse, der foregår uden ydre kraftpåvirkning, er retlinet og af jævn hastighed. De har ikke alle samme hastighed, men man regner i en luftmasse med en *middel-hastighed*. Bevægelsen vil ikke kunne ske retlinet, men idet de dels støder sammen indbyrdes og mod karvæggene og tilbagekastes med ændret retning, bliver der tale om en sik-sakbevægelse, sammensat af meget små stykker af forskellig størrelse, hvorfor man må regne med en *fri middelveljængde*.

Luftmolekyler kan indeholde to slags energi, dels en vis indre energi, skabt

af atomsvingninger, og dels en bevægelsesenergi. Molekylerne af en luftart, indesluttet i en beholder, støder mod dennes vægge og frembringer derved det tryk, der måles som luftartens lufttryk. Er en vis luftmasse ved en bestemt temperatur indesluttet i en beholder af et vist rumfang, f. eks. en liter, vil dette tryk have en ganske bestemt størrelse. Når den samme luftmasse, idet dens temperatur holdes uændret, sammentrykkes så stærkt, at den kan indesluttet i en beholder på $\frac{1}{2}$ liter, da vil hyppigheden af molekylestødene mod hver cm^2 af væggen blive fordoblet hverved, og luftmassens tryk vokser således ved sammentrykningen til det dobbelte, idet molekylehastigheden ikke ændres ved sammentrykningen. Det vil sige, at en luftmasses tryk forholder sig omvendt til dens rumfang, hvilket kaldes *Boyle-Mariottes lov*, som svømmedykkere bør kende og huske.

Den luftformige tilstand er altså først og fremmest karakteristisk ved luftarternes evne til at fylde ethvert rum, idet de udvider sig, hvis rummet gøres større, og sammentrykkes på ny, hvis rummet gøres mindre. Denne ejendommelighed skyldes molekylernes retlinie, temmelig frie bevægelse uden større gensidig påvirkning. Hvis man derimod sammentrykker en luftart stærkt, vil nævnte tiltrækning få betydning, og i væsker holdes molekylerne sammen inden for et bestemt rumfang, men dog ikke i en bestemt indbyrdes stilling. De bevæger sig i formentlig krumme baner, og en væske kan derfor leje sig i et kar med en af tyngdekraften betinget vandret overflade og liggende tæt op ad karvæggene.

Et kemisk værk kan karakteriseres som en tætbevokset skov af faremomenter for såvel arbejdere som retningsfolk. Løsenet er: „Sikkerhed fremfor alt“.

Hvordan sker fordampningen?

En væskes fordampning indtræder ved, at enkelte molekyler med særlig afvigende middelhastighed ikke tilbageholdes af andre molekylers tiltrækning, men når de kommer nær overfladen flyver ud gennem denne, frigøres helt for væskemolekyltiltrækningen og optræder som dampmolekyler i luftrummet over væsken.

Det er jo molekyler med „race på“, der smutter i denne forbindelse, og herved forringes middelhastigheden af den tilbageværende menighed, hvis man ikke tilfører energi udefra. Da der er en sammenhæng mellem molekylhastighed og temperatur (alt ville ligge stille ved $\div 273^{\circ} \text{C}$ = det absolutte nulpunkt), afkøles en væske altså ved fordampning, cf. læren om brandtrekantens temperaturside.

Omvendt må de hastigt bevægede dampmolekyler af og til komme inden for de tilbageblevne væskemolekylers tiltrækningsfære og atter komme til at udgøre en del af væsken. Med højere væsketemperatur øges hyppigheden af molekyldrud fra overfladen, og jo større tætheden af dampmolekyler er, des tiere vil disse atter vende tilbage. En væske, der delvis fylder et lukket rum, vil fordampe, til der inden for en vis tid undviger og optages lige mange molekyler. For enhver væske vil der til en vis temperatur svare en bestemt dampmolekyltæthed, dvs. et bestemt damptryk, hvor ligevægt opnås. Væsker vil have sådan evne i forskellig grad, cf. det kendte skema om fareklassifikation for brændbare væsker.

Efter denne meget nødtørftige gennemgang af nogle almene kemibegreber var

det så tanken at gå over til en omtale af en række stoffer, dels i den uorganiske og dels i den organiske kemi og deres risikomomenter og slutte med en generel førstehjælpsomtale, idet der dog på vejen gennem stoffet i de enkelte tilfælde angives, hvad der bør gøres.

Hvis en syreballon knuses og saltpetersyren (koncentreret) flyder ud over træulden, vil denne efter kort tid antændes og afgive nitrose dampe. Resultatet af dette forsøg kan ses på side 36.

Vi begynder med *metalloiderne*, hvor brint er det første stof.

Brint er 14 gange lettere end atmosfærisk luft og meget let antændelig. I rum, hvor man oplader akkumulatører, er enhver brug af åben ild og tilstedeværelse af tændte cigaretter o. lign. strengt forbudt; der udvikles ren brint i de åbne påfyldningshuller ved ionvandringen. Ved brand i f. eks. metallet natrium vil vand ved alm. temperatur sønderdeles til brint og natrium-

hydroksyd (natronlud, NaOH), og brint kan med ilt forenes eksplosivt som knaldgas. Brint findes i kendte stoffer som saltsyre, svovlbrinte (lugter som rådne æg) og ammoniak (i ajlekummer) samt i grubegas (metan). Anvendes en tetraklorildslukker – hvad den ikke bør – mod gloende metal (f. eks. elledninger i kortslutning), spaltes tetraklorulfet til klorbrinte og fosgen (COCl_2), kaldet carbonylchlorid.

En særlig gruppe, halogenerne, omfatter fluor, klor, brom og jod, der alle er farvede. De to første er gulgrønne luftarter, brom er en meget mørkt farvet rødbrun væske, jod et næsten sort, krystallinsk stof ved alm. temperatur.

Flussyre og flydende fluorbrinte er hhv. en farveløs væske og en farveløs luftart eller rygende væske, der ætser glas og derfor opbevares i polyesterballonen med blyprop (*Acidum hydrofluoricum*). Syren opløser mange metaller under brintudvikling, der sammen med luft kan danne eksplosive blandinger. Stofferne anvendes i glarmestervirksomhed og forsendes i tankvogne eller på plastforede jerntrømler. De tåler ikke sollys og varme over 50°C . Man bør være iført fuld åndedrætsbeskyttelse og tæt-sluttende plastbeklædning. Ætsninger afskylles med rigeligt vand og dækkes med kompresser med 20 % calciumglokonatopløsning. Ved indånding af stofferne gives ilt uden tryk i lungerne. Man skal altid til læge, selv på mistanke, idet symptomerne kan komme sent. Der bør drikkes rigeligt mælk eller vand ved ætsninger i den øvre del af fordøjelseskanalen.

Klor er som grundstof en gulgrøn luftart, der er vandopløselig. Industriforekomsten er som saltsyre (40 %) og flydende klorbrintee (*Acidum hydrochloricum*); Saltsyren er en farveløs eller

Sikkerhedschef **K. Vletz**, **Kemisk Værk i Køge**, har mange års erfaring i arbejde med kemikalier. I industrien gøres der et stort arbejde for at sikre mod ulykker. Overalt på Kemisk Værk i Køge er der opsat advarselstavler og anvisninger på slukningsmateriel etc. Men, som K. Vletz udtaler, kemikalietransport ad landevejen er ofte ladt i ukyndiges hænder. Ved færdselsulykker kan et fejlgreb derfor få uoverskuelige konsekvenser. Blot det, at en syrebalon knuses og fx saltpetersyre løber ud i træulden, er nok til, at der dels opstår brand og dels udvikles nitrose dampe. Derfor er det af største betydning, at i hvert fald Falck & Zonens mandskab er bekendt med den fare, som kemikalier kan frembringe.

gul væske, der kan ryge i fugtig luft, klorbrinten ryger stærkt i fugtig luft og opløses i vand som saltsyre. Der kan komme voldsomme varmereaktioner med uorganiske stoffer som metaller, metaliliter, alkalier og salmiakspiritus. I teknisk saltsyre findes arsenspor, der kan danne giftig arsenbrinte. Transporteres i forede tankvogne eller balloner i halmforede beskyttelseskurve. Der kan ske ætsninger af hud, slimhinder og øjne, der vandskylles. Ætsninger er hvidgrå. Indvendige ætsninger i fordøjelseskanaalen behandles med at drikke mælk eller vand.

I *svovlgruppen* skal omtales ilt og svovl. Iltten forekommer meget udbredt, 20,9 % af atmosfærisk luft er således ilt. Desuden findes den i talrige kemiske forbindelser. Ilt (oxygen) er nødvendig for alt liv. I denne sikkerhedsprægede forbindelse skal vi se på den industrielle forekomst på stålflasker som luftformig hhv. flydende oxygen. Den er en farveløs luftart og en blålig væske ved tryk og afkøling. Ilt under tryk må ikke bringes i forbindelse med olie eller oliemættede ting. Flaskerne er blå med

hvid skulder, de skal være sikret mod væltning eller rulning, stød og slag og stærk varme. Flydende ilt transporteres i vakuumisolerede tankvogne og containere. Flydende ilt fordamper let og forfryser hud med karakter af brandsår, der kræver lægehjælp. Luftformig ilt må ikke anvendes som ventilations-tilskud, startflaske til motorer eller blæsning for støv, trykprøvning el. lign. *Brintoverilte* (Solution hydrogenii peroxidi) er en klar, farveløs væske. Den ilter og bleger stærkt. Normalt anvendes 3 % til sårrensning, men der findes også 30 % (perhydrol) til blegning i handelen. Forsendes i tankvogne og aluminiumstromler, svagere opløsninger i glasballoner og plastdunke. Der kan ske ætsninger af hud, slimhinder og øjne. Der skylles med rigeligt vand, lægehjælp er påkrævet, indre ætsninger kan give blødning. Der bør arbejdes med fuld åndedrætsbeskyttelse og plasttøj.

Svovl findes frit i naturen, f. eks. ved vulkaner, og er gult. Det danner forbindelser med brinte, ilt, iltstyrer og halogenerne. De vigtigste industriforbindelser er følgende:

Svovlsyre (*Acidum sulfuricum*) er en farveløs, muligt gullig og noget tykflydende væske. Den tekniske syre er ofte misfarvet af urenheder, og den såkaldte oleum-udgave ryger stærkt i luften. Koncentreret svovlsyre fortyndes ved at hælde syren langsomt i vand. *Aldrig omvendt*. Oleum-udgaven kan ikke fortyndes med vand. Syren reagerer med heftig varmeudvikling med organiske stoffer og i øvrigt også mange uorganiske. Herved opstår der giftige luftarter og muligt eksplosive som brint. Ved fedtprocentkontrol i kvægbrug anvendes gerbersyre, der ligesom akkumulatørsyre opbevares på glas- eller polyetylenemballage. Man skal passe på overtryk ved åbning af beholdere med svovlsyre og må ikke begrænse udflydt syre med savsmuld, der vil bryde i brand grundet harpignindholdet. Sand vil være bedre. Ætsede personer overgydes med vand, og syremættet tøj fjernes. Indvendige ætsninger skal drikke mælk eller vand. Øjne skylles med vand og dryppes med olie. Der søges læge. Man arbejder med fuld beskyttelse, også af øjne og ansigt som helhed.

Klorsulfonsyre (*Acidum chlorsulfonicum*) er en klar eller omtrent klar væske, let gul, stærkt rygende i fugtig luft. Den er meget vandsugende og spaltes herved til saltsyre og svovlsyre, ligesom den iltes kraftigt under varme med organiske stoffer og udvikler brint med uorganiske som metaller. Den transporteres i tankvogne, jerntromler og stentøjsbeholdere. Behandling af tilskadekomne og sikringsforhold i øvrigt er som i det foregående nævnt. Svovlætsninger er oftest mørkebrunlige.

Svovlkulstof (*Carbonei sulfidum*) er en klar, ret farveløs, meget lysbrydende væske med en stærk og ubehagelig lugt, uopløselig i vand. Den forhandles i 100 g jerntromler og dunke. Under

Syreballonen er knust og den udstrømmende saltpetersyre har antændt træulden.

1 liter fås den på glasflasker. Den er meget brandfarlig med lav antændelsestemperatur. Der må således ikke være åben ild og tobak, ligesom ikke-gnistgivende værktøj bør anvendes, og der bør passes på afledning for statisk elektricitet. Der kan slukkes med skum, kulsyre eller pulver. Stoffet affædter huden og er stærkt bedøvende. Dampe er $2\frac{1}{2}$ gang tungere end luft. Den akutte forgiftning er ruslignende, ofret skal straks ud i fri luft. En mere kronisk forgiftning kan give mentale skader. Der vil være gnistfare ved gulvet på et evt. skadested, hvorfor gummi-støvler skal anvendes.

Svovlbrinte (*Hydrogenium sulfuratum*) er en farveløs luftart med en lugt som rådne æg (stinkbomber), lidt tungere end luften. I vand er den svag sur. Den transporteres flydende i tankvogne og på stålflasker. Den er brændbar og kan danne eksplosive blandinger med luften. Den sløver lugtesansen og påvirker nervesystemet. I større koncentration irriteres øjne og lunger. Der kan komme pludseligt bevidsthedstab. Symptomer er i øvrigt hovedpine, smerter i øjnene og hoste. Der skylles øjne og gives ilt. Patienter skal altid til læge.

I næste artikel fortsættes med kvælstof-forbindelserne, bly, krom og organiske giftstoffer i industrien.

FLYSTYRT VED RØNNE

Stationsleder E. Bech, Rønne

Alarmering og udrykning

Lørdag den 27. december 1969 kl. 16.57 styrtede et fly, en *Fokker Friendship* OY-APB fra MAERSK AIR ned ved Rønne lufthavn. Det faldt i strandkanten ca. 50 meter fra land.

Station Rønne fik omgående alarmer fra Rønne lufthavns kontrol-tårn, og der blev straks afsendt

2 ambulancer

1 dykkervogn

1 redningsvogn

1 stor kranvogn

1 inspektionsvogn.

Herefter blev frivagtsmandskab indkaldt til stationen, hvorfra der kort efter blev afsendt endnu en ambulance med kurs mod kontroltårnet, hvortil

flyets fører, luftkaptajn Jespersen, var løbet op og havde tilkaldt hjælp. Han blev kørt til Rønne Centralsygehus samtidig med de tre øvrige ombordværende. Alle blev indlagt med mindre kvæstelser.

De 4 mand i flyet var luftkaptajn *L. Jespersen*, instruktør *Gerrit Bürger*, flystyrmand *Finn V. Bjerre* og flystyrmand *P. E. Frimor*.

Der blev straks etableret lys på skadestedet, der blev opsat 3 sole på skrænten og 2 sole nede ved maskinen. Rønne politi, under ledelse af politikommissær *Gildam*, afspærrede området og til hjælp fik de en afdeling soldater fra *Bornholms værn*. Der var nu ved at

strømme mange mennesker til, idet ulykken nu var meddelt i både fjernsyn og radio.

Vi blev på stedet med redningsvogn og en stor kranvogn, de andre vogne returnerede til stationen; herefter fik vi ordre af politikommissær Gildam til at blive, til havarikommissionen ankom, for at vi eventuelt kunne være dem behjælpelige. De ankom kl. 21.30 i et andet fly fra MAERSK AIR – der blev holdt et lille møde i lufthavnen, hvor havarikommissionens formand, kontrolør *O. Nyborg*, fik en redegørelse for ulykkens omfang, og hvad der var udrettet.

Dagen efter, søndag den 28. december, blev vi anmodet om at trække flyet ind til stranden, og hvis det var os muligt, ville man helst have maskinen helt op på lufthavnens område – dvs. den skulle op over skrænten på 17 m.

Vi fortsatte med arbejdet, og den 31. december lå hele maskinen og alt andet vraggods oppe på det aftalte sted. Det var en stor opgave at få den store maskine på 14 t op over skrænten, men vi fik lov til at skille den ad, og det gik fint at skære den i stykker med et skæreaggregat, som vi har på motorsaven. Vi tog den op ad 4 gange, og havarikommissionen var yderst tilfreds med, at vi havde fået flyet op på så kort tid.

Det var en stor opgave at få den 14 tons store maskine op ad skrænten, men vi klarede den.

Tilkendegivelser

Falck Stationen
3700 Rønne

5. januar 1970

I forbindelse med den ulykke, der ramte Maersk Air i Rønne, ydede Falck Stationen en meget stor indsats, og jeg ønsker med disse linier blot på Maersk Air's vegne at udtrykke min påskønnelse og hjertelige tak for hjælpen.

Med de venligste hilsner,
MAERSK AIR
Finn R. Ryssdal
Bjarne Hansen

Vi har længe haft bøger til anmeldelse, men pladsen har ikke tilladt de mange ord til dette. I stedet for lange udredninger har vi nu valgt en form, der kort omfatter bøger om indhold, der må formodes at have interesse for medarbejdere i korpset.

Causeri om alvorligt emne

af overlæge **Bjørn Ibsen, Kommunehospitalet. Nyt Nordisk Forlag (Arnold Busk), kr. 9,65.**

Bogen indeholder en række referater af kliniske tilfælde samt et causeri om anæsthesiologens problemer i relation til etik, jura og moral. Absolut læseværdig for de retningsmænd, der har mere end almindelig interesse for patientbefordring og første-hjælp.

Slå op – red liv

af læge **Uffe Kirk, Svinninge. Berlingske Forlag, kr. 9,75.**

Endelig udkom den første-hjælps-bog, der er nyttig, når ulykken er sket og der ikke er tid til at læse side op og side ned om forbehold, symptomer, tilstandsvariationer etc. Bogen er illustreret med en række letfattede tegninger og må mere betragtes som en „opslagsbog“ end en „første-hjælpsbog“. Der er lidt med skyninger ved forbrændinger, der kan misforstås, men ellers må bogen siges kun at have en eneste fejl: **Den er for dyr.**

Storm over Skagerak

af **Ove von Borneman, Virum. Wøldikes Forlag, kr. 38,75 indb.**

Bogen er et stykke sobert, udtømmende og menneskeligt retningshistorie, der for en gangs skyld er skrevet af en udenforstående, der hverken var nødstedt eller retningsmand ved Skagerak-ulykken. Man kan mærke, at forfatteren har kunnet lide at efterforske hele ulykkesforløbet og dramaet til mindste detalje, og da det samtidig ikke er en tung bog at læse på trods af næsten 170 sider, kan den kun anbefales til boghylden hjemme over mors seng.

Åndedrætsbeskyttelse

af **Gunnar Haurum og Mogens Lund, Statens Brandskole, indkøbes gennem personalekontoret, kr. 2,-.**

Bogen bærer præg af at være skrevet af brandfolk. Titlen leder umiddelbart tanken hen på noget mere anatomisk end indholdet. Men det er facts, der gives til læsernes orientering, og når man har vænnet sig til, at **tågeslukning** hører under **åndedrætsbeskyttelse**, er bogen kun værd at anbefale – ikke til læsning én gang, men mindst to gange og helst hyppig repetition.

Medicinske krav til ambulancers udformning og udstyr i USA

oversat af **Aage Rørmark og Lise Feely, De Danske Redningskorps, gratis så længe oplag rækker.**

Dette er et hæfte, der fortæller, hvad der er sket i USA på patientbefordringsområdet. Det ville nok have været gavnligt, at det var udsendt inden patientbefordringskonferencen i Fredensborg, men nu følger det som bilag til referatet. Af indholdet kan læses noget, der umiddelbart kan overføres til danske forhold, og en masse, der ikke kan. Men utvivlsomt et vægtigt bidrag til den stående debat og god læsning for de retningsmænd, der har mere end almindelig interesse i ambulance- og sygekørsel.

Virksomhedsdemokrati og organisation

af Eric Rhenman (civ.ing., ekon.lic.), Sverige. På dansk ved Steen Hasselbalchs Forlag, kr. 33,75.

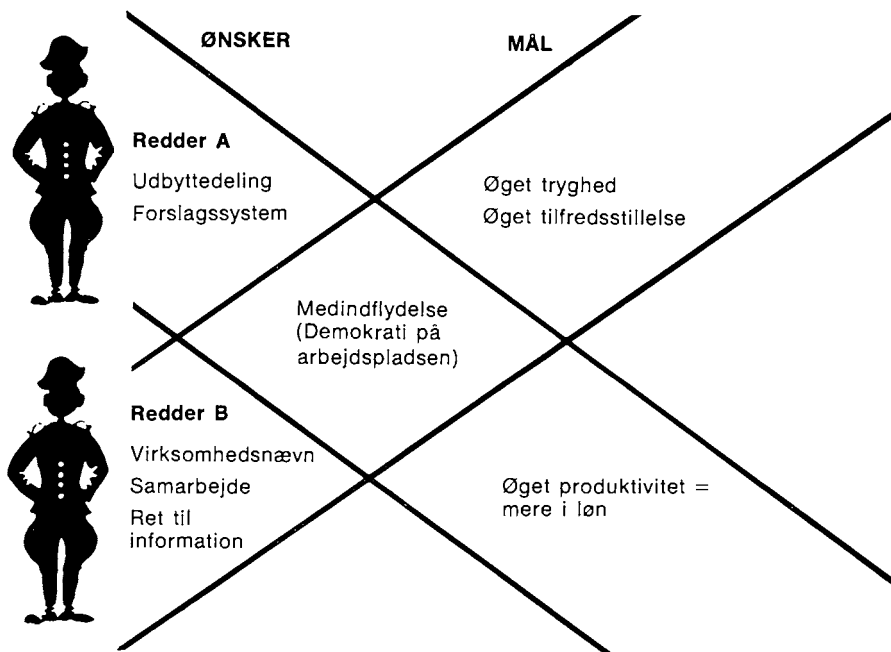
Den danske udgave har en meget væsentlig tilføjelse af professor **Torben Agersnap** fra Handelshøjskolen i København om debatten i forbindelse med virksomhedsdemokrati.

Generelt kan siges om Rhenmans bog med Agersnaps efterskrift, at den må betragtes som værende meget objektiv i relation til problematikken omkring demokrati på arbejdspladsen. Vi vil absolut ikke råde fremtidens repræsentanter i virksomhedsnævn til kun at have kikket LO's lille røde igennem. Der skal mere til – og denne viden kan bl. a. erhverves ved læsning af denne bog.

Tilfældet Sofiegården

af Dorrit Kampmann og No Widding, undergrundsførelaget ARENA SUB PUB, kr. 15,-.

Af korpsets 1,8 mill. assistancer i 1969 vil denne ene assistance den 27. februar nok være den, der vil gå over i historien for eftertidens unge. Bogen har behandlet os pænt, og vi må erkende, at det er et af de få tilfælde, hvor vi efter læsning var glade for, at korpset **ikke** var omtalt så meget. Hvis vi tager lidt humoristisk på vor egen andel, er „Tilfældet Sofiegaarden“ underholdende læsning, og man må faktisk som privatmenneske have lov til at forbaves over det røre, som disse unge boligsøgende – i modsætning til mange lidelsesfæller landet over – har formået at skabe.

De to reddere A og B ønsker begge to DEMOKRATI PÅ ARBEJDSPLADSEN, men de har forskellige mål med dette demokrati, og det vil de først opdage, når virksomhedsnævnens er begyndt at fungere. Ideen til illustrationen er hentet fra Rhenmans bog: Virksomhedsdemokrati og organisation.

BREVE UDEFRA

Til **Falck-stationen i Varde** kom der lige før jul et brev fra en praktikant, der havde været „ansat“ på stationen. For god ordens skyld oplyser stationen dog, at praktikantens normale arbejde ikke indbefatter udrykning til trafikulykker, men i dette tilfælde var han med en kranvogn, der tilfældigt kom til stede, hvorved praktikanten – **Bent Haahr** – fik en ufrivillig anskuelsesundervisning i Falck-mandens arbejde:

Kære alle!

Jeg vil begynde med at sige tak for det gode kammeratskab, som I viste mig derude i ugen fra den 10. til 17. november. Jeg syntes, jeg fik et godt indblik i, hvordan arbejdet er på en Falck-station, ikke mindst den lørdag, hvor den unge dreng blev kørt ned og måtte finde sin død i en af De Danske Redningskorps ambulancer. Også når jeg var med kran- og transportvognen ude – det er hele tiden mennesker man træffer.

Jeg gik jo glip af to brande, men man kan desværre ikke være 117 steder på een gang (heldigvis). Der er vel mere at lave nu her om vinteren. (Jeg tænker på biler, der ikke selv kan starte, biler der sidder fast i snedriver o.s.v., o.s.v.).

Jeg vil ønske jer alle sammen en rigtig god jul samt happy new year.

Venlig hilsen

Erhvervspraktikanten fra 10.–17. nov.

Falcks Redningskorps

Falck-Huset

Polititorvet, 1567 København V

att.: direktør Mogens Falck

Vedr.: Falck-Zonen's indsats ved stutteribranden på Barthahus, Brønsholm, torsdag den 4. december 1969.

For et med mine øjne fantastisk redningsarbejde ved stutteribranden på Barthahus vil jeg gerne have lov til at udtrykke min tak til Falck-Zonens hovedkontor.

Alarmen tilgår Hørsholm Stationen kl. 21.29 og kl. 21.36 er mandskabet fremme, efter at man har brugt køreturen til for en sikkerheds skyld at alarmere Birkerød Stationen over radioen. Ca. 2 minutter efter er der vand, og i første omgang angriber man ilden i loftsetagen på den 62 m lange staldbygning helt fra syd men opdager, at man ved at gøre et forsøg på at komme ind i midten af bygningen, hvor flammerne allerede slikkede op under kippen, måske kunne redde halvdelen af tagkonstruktionen.

Til trods for, at der i den halvdel, hvor ilden endnu ikke havde fået fat, lå 4-6 ton hø og halm, får man stoppet ilden midt i bygningen, og skaderne blev derved så begrænset, at stalden med en interemistisk tagdækning kunne tages i brug 2 døgn efter ulykken.

Jeg vil gerne gennem dette rette en tak til Falck-Zonen, men specielt til stationsleder **Kjeld Christensen i Hørsholm** for denne indsats.

Med venlig hilsen
K. D. Nyegaard

FALCK'S *A*uto-TRANSPORT

Med virkning fra den 1. februar 1970 har Falck-koncernen oprettet et interessenskab under navnet *Falcks Auto-transport* med domicil på entreprenøraftdelingen, Ulrik Birchs Allé 47, København S.

Formålet med etableringen af denne nye virksomhed er dels ønsket om at nedbringe ventetiderne på bugseringer i hovedstadsområdet og dels yde auto-transport i dagtimerne for virksomheder med transportbehov.

Korpsets direktion har måttet erkende, at vi ikke på bugseringsområdet indtager en monopolstilling. Adskillige vognmænd – specielt i hovedstadsområdet – har påbegyndt autotransportvirksomhed, og selv om konkurrence på dette område nok ikke er af det onde, kan det – især når konkurrencen er ulige – ikke undgå at irritere vor virksomhed, jfr. i øvrigt sidste nummer af dette blad (Direktionen har ordet). Det primære mål med Falcks Auto-transport er imidlertid ikke at gå kraftigt ind i denne konkurrence, men at bistå korpset med afviklingen af den kørsel, der pålægges os af abonnenter. Samtidig med etableringen af Falcks Autotransport har korpset endvidere oprettet kørselsoverenskomst med firmaet Cartrans, der råder over 12 autotransportvogne, således at hjælpen til abonnenterne yderligere vil blive effektiviseret.

Såvel vagtstue som administrative funktioner vil blive koblet sammen med entreprenøraftdelingen, og den daglige

De første to Bedford kranvogne med løftebom er leveret til Falcks Autotransport, der i nær fremtid vil råde over i alt 5 transportvogne.

ledelse af Falcks Autotransport er således overdraget afdelingsleder *Benjamin Neerstrand*.

Der er i begyndelsen af februar måned leveret 3 autotransportvogne og 2 EKA-skovlvogne, der bemannes med chauffører på dagvagt. Vagtstuen vil under fuldmægtig *Finn Larsens* kyndige ledelse blive betjent af to halvdagskontor damer.

Falcks Autotransports vogne radiostyres over egen frekvens for at undgå en yderligere belastning af de bestående frekvenser. Meldingsafgivelse, der i hovedsagen vil finde sted fra vagtcentral Vesterbro, foretages via fjernskriver. Såfremt ideen med denne „dag-forretning“ står mål med de forventninger, man fra korpsets side har stillet til den, er det tanken, at en etablering på landsbasis skal påbegyndes. Fra redaktionens side vil vi med interesse følge den videre udvikling.

jea

MADE I GLADSAXE

På billedet ses maskinarbejder Flemming Gerschanoff og mekaniker Hilmar Larsen, der har været kraftigt involveret i opbygningsarbejdet. „Grillen“ kan som på Scania-vognene udskiftes med diverse „gribearme“. Læg i øvrigt mærke til den fikse betjening af såvel løftebom som spil.

Med udgangspunkt i EKA's bjærgningsaggregat har værkstedet i Gladsaxe med værkfører Aage Jensen i spidsen udviklet en ny kranvogn med løftebom. Kranvognen er opbygget på et FORD D 800/56 chassis med den traditionelle 6 cyl. dieselmotor på 128 hk.

Den nye model, der efter en forhåbentlig vellykket prøvetid vil blive prototype, adskiller sig fra Scania-bjærgningsvognene på to væsentlige punkter. For det første er den væsentlig billigere, og for det andet er kapaciteten væsentlig reduceret. Ved undersøgelser, som vognføreren har foretaget, har det nemlig vist sig, at antallet af ydelser, hvor der virkelig er behov for den store kapacitet (løfteevne: 16 tons/spilbelastning: 30 tons), er ret begrænset. Derfor var ønsket i realiteten en effektivisering af den kendte Ford D 800 kranvogn, således at den i højere grad kunne benyttes til busser af „forladte“ person- og lastvogne.

Gladsaxeværkstedet kiggede lidt nærmere på EKA-aggregatet og gik i gang med opgaven, hvis resultat kan ses på hosstående billeder. Efter vor vurdering: *et virkelig godt resultat.*

Løftebom og spil.

Årsagen til at løftebommen er fastgjort længere tilbage på chassisrammen end på Scania-vognene er den, at man har ønsket at udnytte pladsen mellem førerhus og løftebommens fastgøringspunkt dels til kontravægt (1400 kg) og dels til rummelige skabe, og da det hydrauliske stempel i forhold til løftebommens kapacitet på ca. 3,5 tons har rigelig overskud af kræfter, spiller denne placering ingen rolle. Det hydrauliske stempel er elektrisk drevet og elstyret med fjernbetjeningsaggregat og kabelautomat. Løftebommen er opbygget af RHS-profiler. Den yderste del af bommen vippes ved hjælp af et el-spil

(Sepson/5tons), der også er fjernbetjent med kabelautomat.

Karrosseri.

Umiddelbart bag førerhuset er anbragt en kontravægt på 1400 kg for tilligemed fastankrede hjælpefjedre at opnå den størst tilladelige bagakselbelastning under bugsering. Skabene langs begge sider er forsynet med PVC-jalousier, der må betragtes som en absolut forbedring i forhold til alm. skabsdøre.

Vognen har ikke som den svenskbyg-

gede udgave såkaldte ankerskovle. Station Vesterbro modtager det første eksemplar.

Den nye type kranvogne, der af redaktionen hermed døbes „URSULA“ (Universal Redningsvogn: Svensk Udtænkt Løfte Aggregat), vil sikkert på længere sigt helt afløse den traditionelle kranvogn, idet man har måttet erkende, at det at kunne hænge en bil op uden samtidig at skulle udfylde skadeanmeldelse – det er efterhånden en hel viden-

jea

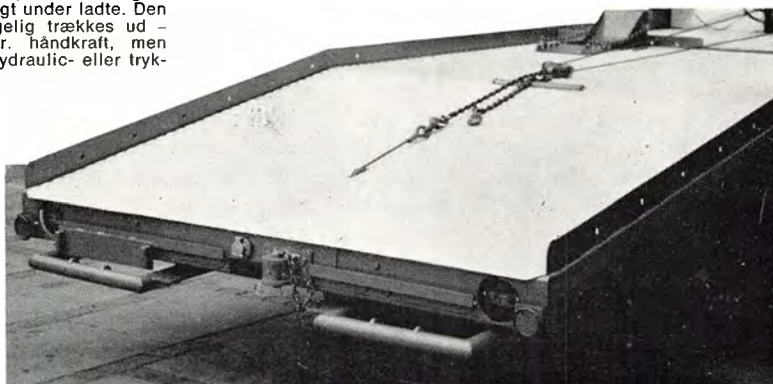
TO VOGNE AD GANGEN

Også inden for autotransportvognområdet er der sket udvikling i den sidste tid. Den traditionelle „knæk-ladvogn“ er blevet forsynet med en såkaldt „grill“, der i princippet kan sammenlignes med skovlvognen. Løftebommen er monteret under ladet umiddelbart bag ved differentialet og hæves og sænkes ved hjælp af transportvognens el-spil. Løftebommens funktion fremgår af billeder. Då de første eksemplarer træk-

kes løftebommen ud og ind pr. håndkraft, men *Gladsaxe-værkstedet*, der også står for denne nyskabelse, oplyser, at dette vil blive ændret til et system på hydraulik- eller trykluftbasis. Den maksimale belastning af grillen er 600 kg. Der er indtil dato fremstillet to eksemplarer af denne type, som er leveret til Roskilde og Haderslev.

jea

Billedet viser, hvorledes grillen er anbragt under ladet. Den kan selvfølgelig trækkes ud – foreløbig pr. håndkraft, men senere på hydraulik- eller trykluftbasis.

ROBUST, HANDY og REDDERVENLIG

I løbet af godt to år har korpset med denne Bedford lanceret i alt 4 nye kranvognstyper. Det sidste skud på stammen er denne lille reddervernlige kranvogn med løftebom. Den er fabrikeret af EKÅ i Stockholm og er – som karakteristisk for svenske modeller – meget robust. Chassiet er en Bedford KC-model med en 6 cyl. dieselmotor på 107 hk. Den er opbygget efter samme princip som de øvrige „Ursula“-vogne, og kapaciteten er ca. 1500 kg. Som på Gladsaxe-udgaven vippes bommens yderste led ved hjælp af et elektrisk Sepson-5 tons spil, der samtidig kan benyttes ved ophaling af den havarede vogn på „grillen“. Som et ekstra raffinement kan spillet let afmonteres og flyttes om på den forreste kofanger, og således benyttes som front-spil. Såvel løftebom som spil er fjernbetjent.

Direktør Mogens Falck afprøver den ny kranvogn: – I min tid som redder måtte vi klare opgaverne pr. håndkraft!

Vognens forholdsvis korte akselafstand og lille venderadius gør den trafiksmidig, hvilket absolut er en fordel ved bugseringer i bytrafik. De første to eksemplarer af denne type er leveret til Falcks Autotransport i København.

jea

PERSONALIA

UDNÆVNELSER

REDNINGSFØRER

På station **Holbæk** er redder **Geert Bruno Christensen** udnævnt til redningsfører.

Med virkning fra 1. januar er redder **Kurt Skovning** udnævnt til redningsfører på stationen i **Esbjerg**.

Redder **Regnar Hvid Schaffer, Varde**, er med virkning fra 1. februar udnævnt til redningsfører.

VAGTMESTER

På stationen i **Hellerup** er redder **John Petersen** udnævnt til vagtmester pr. 1. februar.

Med virkning fra 1. februar er redder **Jørgen Thagaard Olesen** udnævnt til vagtmester på station **Kolding**.

ASSISTENT

En ledig stilling som assistent på stationen i **Nyborg** er med virkning fra 15. januar blevet besat med redder **Flemming Arnt Jespersen**, Odense. Jespersen er ansat som redder i 1964.

*

Sporbevaring

Den altid aktive redningsinspektør **Eduard Christiansen** i Århus er gået til opgaven med sporbevaringsudstyr i ambulancerne med liv og sjæl. Efter godkendelse hos politiet har han nu udstyret alle Århus-ambulanter og en stor del af Midtjyllands med følgende i en plasticpose:

3x2 meter sort plastfolie til patienttransportering og -indpakning.

2x2 meter hvid plastfolie til overdækning af gerningssted.

Farvet sand

Tavlekridt

Sikkerhedsnåle

Bærepose

Det sorte plastikfolie bevarer sporene bedre end gennemsigtig, det hvide er godt at lægge f. eks. over et gerningssted på en strand, for at sporene ikke flyger til. Og hele herligheden er nem at opbevare i siderummet i ambulancen, og **Basse** oplyser, at prisen indskrænker sig til maksimalt kr. 4,30 pr. udstyrssæt.

Gak hen og gør ligeså.

Basses sporbevaringsudstyr.

Konferencer

Udover den nævnte demokratikonference forbereder akkvisitionsledelsen en akkvisitorkonference inden for landets grænser. Der ventes meget af arrangementet, der tilrettelægges af akkvisitionschef **G. Lindehammer**.

Redder i kommunalbestyrelse?

Redder **Egon Nielsen**, Frederiksberg, er optaget på valgliste til kommunevalg i Herstederne. Vi ønsker til lykke med opstillingen og håber på valg.

Patientbefordringspriser

Korpset har indledt forhandlinger med det offentlige om betalingen for patientbefordring. Man vil forsøge at finde frem til et nyt beregningsgrundlag.

Nytårskonkurrencen

Vi måtte trække 34 gange for at få 7 vindere frem, og det overraskede os en del i betragtning af, at alle svar stod i „Meddelelser“ fra 1969.

Vinderne blev:

Autoslukker:

Redder Kaj Holm Jensen, Nykøbing Sjælland.

Rejseur:

Redder Georg Pedersen, Vejen

Askebægre:

Redder Frank Pedersen, Vesterbro

Brandmand Robert Madsen, Give

Stationsleder Alfred Jørgensen, Give

Assistent Erik Ogstrup Nielsen, Holbæk

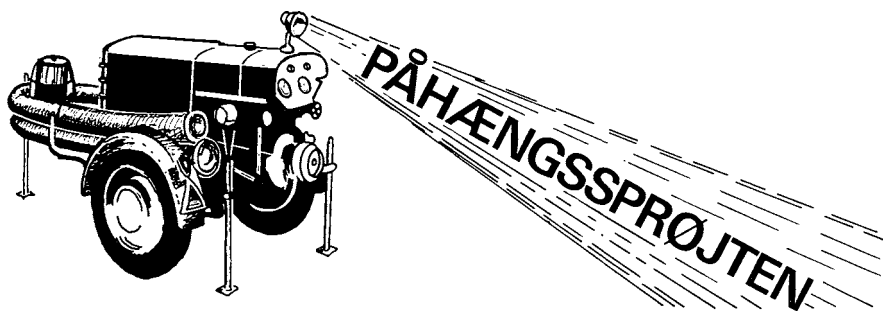
Stationsleder Johs. Nielsen, Kalundborg

Udtrækning af vindere til nytårskonkurrencen, lykkens frk. fortuna, hed Tessie og er til daglig beskæftiget i revisionsafdelingen.

Igen er der udlært et hold elever i København. Fra venstre ses Joan Petersen, Merete Larsen, Jørgen Falck, Susanne Winther og Birte Jensen.

Redningsgas og kemikaliefarer

Vor stations- og distriktsleder **K. G. Sugeslange** har været på kemikursus og redegør her kort for den nyerhvervede viden: Kurset blev afholdt på Kemisk Værk i **lonstrup**.

Formel:

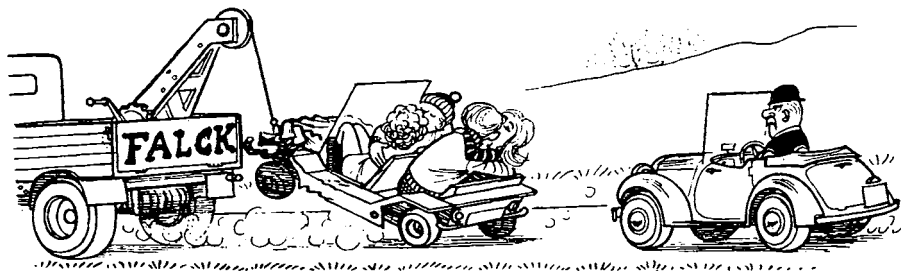
Dette kaldes en redaktionsligning og forklares således: 2 associale medlemmer af Chaufførernes Fagforbund blandes med 1 dissocieret fællestillidsmand fra Dansk Arbejdsmands- og Specialarbejder Forbund i 3. potens, hvorved 2 virksomhedsnavn vil eksplodere, og der dannes en sur saltopløsning, der farver gult lakmuspapir rødt.

De generelle karakteristika for mine kemiske forbindelser kan komme til udtryk på forskellig måde. Hvis f. eks. der opstår brand på en kemisk fabrik, behøver brandmændene ikke at passe på beholdere med farlige væsker, da der som regel er lagt syrerist over dem alle. Vi havde dog fornylig en brand på Kemisk Værk i **lonstrup**, hvor vi tilkadede assistancen fra **Tune-basen**. Jeg selv var uheldig at træde en hydroksyl op i foden. I en

tilstødende manufakturforretning brændte en stor mængde kvælstof. Nå, nok om kursets indhold.

Efter kurset holdt deltagerne en fest med et par spalter fra **lonstrup**, og hen på aftenen var vi alle i en temmelig vandig opløsning, hvorved der opstod en såkaldt **osmose**, der var ret forurenset. Damerne kunne ikke tiltrækkes af anoderne, men til gengæld af unoderne. Selskabet blev spaltet, inden der opstod konstitutions- eller bindingsformler. Jeg gik hjem i ækvivalent tilstand med to brintatomer i baglommen. Disse blev senere afleveret sammen med en portion læsket kalk i en nærliggende skov. Den svære syreskade, jeg var angrebet af, behandlede min kone med 10 1/2 liter lunken H₂O, samtidig med at hun fyrede hele sin beholdning af verbalistiske molekyler af i endeløse baner, idet hun lod mig forstå, at min organiske forbindelse med hende gik i opløsning. Herefter måtte jeg pakke mine elektrolytter og ione ned på stationen.

Jeg lever nu en tilbagetrukken tilværelse som en fysisk præget katalysator, med en efterhånden ret lille valens.

I forbindelse med Dansk Røde Kors Roskilde-afdelings 50 års jubilæum har stationsleder E. P. J. Assentorp, Roskilde, modtaget Dansk Røde Kors Fortjenstlegn.

Til venstre ses præsidenten for Dansk Røde Kors, professor Erik Husteldt, og til højre Roskilde-afdelingens næstformand, professor Vm. Møller Christensen.

MEDDELELSER

FRA FALCK & ZONEN

34. ÅRGANG

MARTS 1970

NR. 3

INDHOLD:

	Side
Meddelelser om demokrati	51
Kontakt redaktionen – den direkte linie	53
Redningsarbejde og kemikaliefare (3)	53
De nye bestemmelser i brandloven	59
Hensigten god – men resultatet dårligt	65
Ny vagtcentral med masser af blinkende lamper og go i radioen	66
Deres førerbevis er i fare	69
Breve udefra	70
Vi siger pænt farvel til distriktschef E. Havemose, Esbjerg	76
Personalia	77
Påhængssprøjten	79

Udgiver: De Danske Redningskorps Fællesforbund

Redaktion: Preben Kjær, HD (ansvarshavende redaktør)
Jan Assentorp (redaktionens sekretær m. v.)

Bladets adresse: Falck-Huset, Polititorvet, 1593 Kbhvn. V.

Oplag: 5.000 eksemplarer
Tilsluttet Dansk Personalebladsforening

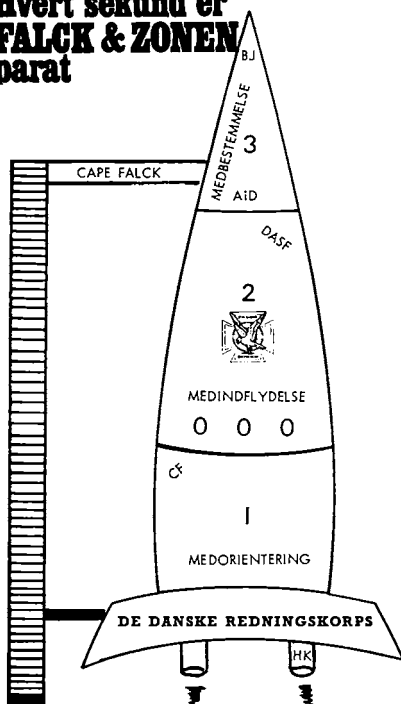
MEDDELELSER OM DEMOKRATI

I øjeblikket diskuteres to ting i vor virksomhed: *Målsætningsproblemer og demokrati på arbejdspladsen*. Målsætning er det samme som at fastlægge *hvad man vil* – og *hvad man ikke vil*, medens demokrati på arbejdspladsen ikke er fastlagt i sin endelige form endnu. Sidstnævntes tilhængere mener, at det forekommer naturligt, at det menneske, der her i landet har medindflydelse på, hvem der skal regere riget og anvende alle skattemillionerne, også får en vis indflydelse på, hvorledes hans arbejdsplads skal virke. Problemet opstår først den dag, *ansvar* for beslutninger skal deles ud. For på den anden side er der jo ikke noget at sige til, at de, der har skudt penge i et foretagende, også er berettiget til at bestemme over pengenes anvendelse. I realiteten er der ikke noget steds ført bevis for, at demokratiske forsamlinger som ledelse er mere effektive end specialister, der hver er ansat til og har et ganske bestemt job at udføre. For sidstnævnte er forsynet med det ansvar, der pålægges i forbindelse med opgaven, og som træder i kraft den dag, opgaven ikke er løst. Sker det, har specialisten som regel kun én vej tilbage.

I sidste nummer af bladet beskæftigede vi os med demokratiseringsbestræbelserne i korpset. Vi kundgjorde, at der den 19. og 20. april skal afholdes konference om emnet. Denne konferenceresultat vil blive offentliggjort for alle i korpset, eventuelt gennem et særnummer af dette blad.

Denne involvering har fået redaktionen af „Meddelelser“ til at sætte sig ned

Hvert sekund er
FALCK & ZONEN
parat

Demokratiets udvikling vil forme sig som en 3-trins raket, mener „Meddelelser“. Men spørgsmålet er jo, hvornår, hvordan og hvem, der fyrer raketter af. Man må jo bare håbe, det ikke bliver en fuser.

og spekulere på, hvad *målsætningen* med bladet vil være, hvis og når vi får *demokrati på arbejdspladsen*. Vor målsætning er nu ganske klar.

Vi tænker os demokrati indført i korpset som en gradvis tilvænnning til *medbestemmelse* – med *medorientering* og *medindflydelse* som henholdsvis 1. og 2. trin af en „3-trins-raket“.

Vi vil

1. sikre alle medarbejdere i korpset *medorientering* gennem oplysende artikler om *beslutninger og beslutningsoplæg af almen interesse*, planer om og kommentarer til *nyt materiel og nye stationer, personaleudnævnelser og personalegoder, velfærdsforanstaltninger af enhver art*, forhold der efter redaktionens, ledelsens eller virksomhedsnævnenes skøn bør *opkastes til debat*, emner af *betydning for det daglige arbejde og redningstjenesten*, samt referater af enhver art fra *møder i virksomhedsnævn*, på *virksomhedskonferencer* og i forum, hvor emner af *betydning for en større kreds i korpset* drøftes. Vi vil efter bedste evne og orientering forsøge at gøre denne *medorientering* så *fremadrettet som overhovedet muligt*.

Vi vil

2. forsøge at skabe *medindflydelse* for enkeltpersoner og grupper i korpset på den måde, at vi *gen giver væsentlige betragtninger om*

arbejdsforhold, økonomiske forhold, personaleforhold samt anskaffelses-, salgs- og anlægspolitik i trykt form. Vi kan naturligvis ikke gengive outrerede enkeltsynspunkter, men hvis en gruppe red-dere f. eks. henvender sig til os med forslag til forbedringer af kø-retøjer etc., vil vi aftrykke forslag og kommentarer og på den måde indirekte skabe *medindflydelse ved at påvirke beslutningstagerne*.

Vi vil

3. gengive *virksomhedsnævnens resultater og motiver for afgørelse*, således at nævnsmedlemmernes *medbestemmelse* kommunikeres til alle ansatte. Vi vil gøre dette vel vidende, at det reelt er en tillids-mandsopgave at fortælle sine kolleger, hvad der er sket, men vi vil trykke det for at sikre, at alle bliver informeret – hvis de altså læser „Meddelelser“.

Hvis vi vil det, vi vil, og det vil vi – så har Bramming ret i, at der bliver travlhed på redaktionskontoret.

KONTAKT REDAKTIONEN – DEN DIREKTE LINIE

Selv de mest vanskelige „kunder“ skal vi søge at retjene på en saglig måde.

Vi starter i strong stil med at tilbyde alle medarbejdere, at de trykt kan ringe til os, såfremt de har noget på hjertet, positivt eller negativt. Efter bedste dagspressemønster (*Kontakt Politiken* og *Den Varme Linie* i *Jyllandsposten*) vil vi etablere en læserservice: *Kontakt 15 83 20* (redaktionen) og få svar gennem *den direkte linie*. Alle forespørgsler vil blive behandlet ordentligt og sagligt, og spørgsmål og resultater vil kunne læses af alle i „Meddelelser“. Hvis det er spørgsmål for kvinder, har vi piger til hjælp, f. eks. tilbydes mange gode opskrifter på sammenkogte retter til kranvognsbrug om vinteren, og de tekniske forhold forsøger vi mænd at tage os af. Vi er på udkig i organisationen efter et par sexologer à la „Inge og Steen“, men hidtil har vi ikke kunnet finde egnede emner – uden at skulle bryde privatlivets fred eller vor naturlige tavshedspligt.

**Altså kontakt 15 83 20 (redaktionen)
Den direkte linie.**

REDNINGSARBEJDE OG KEMIKALIEFARE

Af Aage Rørmark

(fortsat fra „Meddelelser“ nr. 2. 1970)

Kvælstofgruppen omfatter metalloiderne kvælstof, fosfor, arsen, antimon og vismut. De danner alle forbindelser med 3 brintatomer; disse brintforbindelser er ikke syrer. Ammoniak (NH_3) og fosforbrinte (PH_3) kan derimod forene sig direkte med syrer til salte.

Kvælstof er en luftart, der findes frit i naturen. I den atmosfæriske luft er der ca. 79 %. Den forekommer i vore æggehvide-stoffer og i gødning i form af nitrater, afledt af salpetersyre, og nitrit,

der i slutningen af 1969 var stærkt fremme i „Odense-syltesagen“.

Ammoniak

er langt den vigtigste af brintforbindelserne. Den er lettere end luften, farveløs med en stærk, stikkende lugt. Den fortættes ret let til en farveløs væske, *flydende ammoniak*, der med kviksølv og sølv kan danne eksplosive forbindelser og den leveres i stålfasker, men transporteres i større mængder i tank-

vogne, cf. årgang 1969 side 275. Stoffet kan brænde og er eksplosionsfarligt. Det anvendes i kølehuse. Det virker ætsende på øjne, slimhinder og huden. Der kan opstå midlertidig blindhed og varige øjenskader. Længere tids ophold i tyndere koncentrationer kan give skader i åndedrætssystemet. Ramte partier skylles med rigeligt vand, og ofret bringes i frisk luft. Der bør altid være rigelig vand i nærheden ved bjergning af sådanne tankvogne. Ved tankrensning skal der altid være vagt uden for beholderen. Der kræves fuld beskyttelse af ansigt og krop.

Ammoniakvand

er luftarten ammoniak *opløst* i vand, også kaldet salmiakspiritus (solutio Ammoniae), en klar, farveløs, typisk lugtende væske. Ammoniakken fordampes ved opvarmning, *inden* væsken koger. Det er normalt en 10 % opløsning, men der findes en 25 % udgave, kaldet salmiakspiritus triplex. Den forsendes i tankvogne og emballage af glas/jern/plast. Virkning og forholdsregler er som ovenfor gennemgået.

Af kvælstoffets ilter og iltsyrer har her kun kvælstofforilten (N_2O) betydning. Det er en farveløs luftart med en svagt sødlig lugt og smag. Den virker bedøvende og anvendes som „lattergas“ ved mindre operationer. Den opløses ret let i vand. Dens dannelsesvarme er negativ og der afgives let ilt til mange stoffer under dannelse af frit kvælstof. En glødende træpind bryder i brand i stoffet ganske som i fri ilt.

Stålfasker med kvælstof er grønne cylindre med sorte skuldre.

Kvælstofoverilte (NO_2) er en rødbrun luftart, der opstår ved såvel dekomponering som brand i de ovenfor nævnte gødningsmidler under samtidig fraspaltning af ilt.

Gruppens basissyre er den meget stærke og iltende *salpetersyre* (Acidum nitricum), der er en farveløs eller gul-rødbrun klar væske, hvis ætsninger er gule. Den rygende udgave afgiver nitrose dampe af ofte rødbrune kvælstofilter. Grundet sin iltning kan den ved berøring med organiske stoffer give selvantændelse. I forbindelse med metaller udvikler den brint, der sammen med luft kan give eksplosivblandinger. Koncentrationen ligger på 65–68 %, men den rygende udgave er helt oppe på 99 %. Denne udgave transporteres i aluminiumtankvogne, mens lavere styrker kan haves i stål, glas eller plast. Om risiko og behandling henvises til s. 275 i 1969, idet understreges, at giftvirkningen kan sinkes fra 4–20 timer i sine symptomer (cf. Carlsbergulykken), da stofferne er længe om at indgå forbindelser med væsvæskerne i vort legeme.

Af halogenforbindelserne skal kun nævnes klorkvælstof, en tung, yderst eksplosiv olie og jodkvælstof, et sortebrunt, tørt stof, der i tør tilstand yderst let eksploderer.

Fosfor

kendes som gult og rødt fosfor, hvoraf kun det gule frembyder risiko, idet det både er meget giftigt og meget let antændeligt. (60° i luften). Det iltes og varmer allerede ved alm. temperatur og ved en gnidning, og må derfor opbevares under vand. Det findes i tændstiksats, og det anvendes ligesom klorater og nitrater i fyrværkeri og gødning.

Fosforsyren

(acidum phosphoricum, H_3PO_4) er en farveløs, tyktflydende væske, der i vandfri stand optræder som farveløse krystaller. Styrken er 85 %, transport sker i tankvogne af gummiforet stål,

Ammoniakens anvendelse i bl. a. landbruget er før omtalt i dette blad, men da det tilsyneladende ikke er behandlet tilstrækkeligt dybtgående, vil distriktsleder E. Johnson, Ringsted i en senere artikel fortælle om de faremomenter, der er forbundet med anvendelsen af dette kemikalie.

syreballoner eller plastbeholdere. Skader og risikomomenter er som ved de hidtil nævnte stærke syrer.

Arsen

anvendes i medicinen og som „rottekrudt“ og i hagl, idet bly „kugler“ bedre med lidt arsen iblandet. Arsenik er et bekendt udtryk. Det findes i nyssegas og kan give anledning til nervesymptomer, idet der efter en vis forsinkelse kan komme raserianfald hos den angrebne.

Vismut

anvendtes tidligere i „Bardelbens brandbind“, men opgaves på grund af en vis giftighed.

Kulstof

hører også til her i systemet, men vi gemmer omtalen af kulilte og kultveitte til den organiske kemis afsnit. Derimod vil vi omtale dets klorforbindelser og kvælstofforbindelser her.

Kulstoffetraklorid

(Tetraklorid, CCl_4) er en farveløs, stærkt lysbrydende væske, der er tung (vægtfylde 1,63). Den er giftig, men

kan ikke brænde. Den anvendes som rensningsmiddel og fyldning i Tetraslukkeren. Ved stærk varme (gloende metal) spaltes den til fri saltsyre og

Karbonylchlorid (fosgen $CoCl_2$)

der ved alm. temperatur er en farveløs, giftig luftart, der lugter svagt som mugent høg. Kogepunkt $8^\circ C$. Stoffet kan slås ned med vandbruse, der omdanner det til kulsyre og klorbrinte.

Fosgen spalter blodet i tykt og tyndt og sætter lungerne under væske (ødem). Patienterne må ikke gå og skal pakkes rimeligt ind samt være i iltatmosfære.

Kulstoffdisulfid (svovlkulstof, CS_2)

er en farveløs, lysbrydende væske, uopløselig i vand, kogepunkt $46^\circ C$, med giftig og meget brandfarlig damp. Blandt kvælstofforbindelserne er *cyanbrinte* (acidum hydrocyanicum, HNC) bedst kendt som blåsyre. Det er en farveløs, let blålig væske med lugt af bittermandel. Det er ligesom cyaniderne meget giftigt og anvendes meget i industrien, f. eks. den fotografiske. I naturen forekommer det i sten af blommer og kirsebær. Kogepunktet er $26^\circ C$, dampene er lidt lettere end luft. Handelsvaren er 98 % i stålflasker på 20 kg, i mindre mængder på tilloddede dåser. Stoffet må ikke udsættes for sol og varme. Det kan slukkes med vand. Det er brændbart og tændes af åben ild, gnister og varme flader. Ved høj temperatur kan dannes eksplosive forbindelser.

NB. Stoffet minder i sine skadeforhold en del om Bladan-gruppen. Det angives at kunne passere uskadt hud og slimhinder, især hvis der er varm sved på huden. Skylning af ramte må derfor kun ske med *koldt* vand. Ved indånding af selv små mængder fremkaldes opkast, bevidstløshed og evt. skindød. Der

må ikke anvendes indblæsningsmetode. Cyanforbindelser spalter dele af blodet, hvorfor blåfarvning kan indtræde, cf. betegnelsen *cyanose* om symptomer på iltmangel, visende sig ved læber, øreflip og neglelejer. Denne kan forstærkes under behandling, der dog skal fortsættes. Behandling sker med indånding af 2 ampuller à 0,15 gr. amylnitrit i et lommetørklæde (hvor de knuses) i 30 sekunder. Behandlingen gentages om fornødent med 5 minutters mellemrum. Stoffet lugter sødligt frugtagtig, kan hos visse personer give forbigående grøntsyn mod hvide flader og virker for øvrigt godt mod en stædig hikke. Hvis stoffet er indført gennem munden og ofret er ved bevidsthed, kan desuden indgives 1 ‰ kaliumpermanganatopløsning eller brintoverilte (1–2 spiseskefulde af 3 % opløsning i et glas vand), hvorefter et brækmiddel gives (lunkent saltvand eller sæbevand). Redderne bør bære handsker. Cyanidforgiftning behandles som lige nævnt. Der kan være tale om påvirkning af cyanidstøv, især gennem munden. Disse behandlinger *haster meget*.

Tilbage i gruppen er så især *blyet* (plumbum cf. plompe), der anvendes i stor udstrækning industrielt og er giftigt. Læserne vil kende det fra akkumulatoren. Det drejer sig her – blandt mange – især om 2 stoffer, nemlig blyilte (PbO) og blymellemilte (Pb₃O₄).

Blyilten

kaldes også *sølvglød* (*plumbi oxydum*), i ren stand et gult pulver (98 %), tungt og uopløseligt i vand, leveret i fustager, tromler eller sække. Det kan ikke brænde, men ved høje varmegrader afgive giftige blydampe. Den kroniske forgiftning er mere fremherskende end akut risiko på et skadested.

Blymellemilten

kaldes også *blymønje* (*Minimum*), orange eller rødt pulver, tungt og uopløseligt i vand. Ved afgivelse af ilt bliver det til blyilte og ilt. Forholdet er i øvrigt som under blyilte nævnt. Modgift mod mere kronisk virkning anses en daglig dosis sødmælk at være.

Når Rørmark i løbet af foråret har afsluttet sin artikelserie, skulle behovet for at sende ungræderen på biblioteket, for at hente kemiteori-bøger i en akut situation, være overflødiggjort.

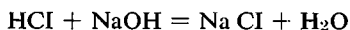
METALLERNE

Kemisk kan de deles i flere grupper, f. eks. alkalimetallerne som natrium og kalium, sølvgruppen som kobber, sølv og guld, calciumgruppen, magniumgruppen som magnium, zink og kviksølv, aluminiumgruppen og jerngruppen. De danner *baser* og metaller. Det kendteste stof er nok

Natriumhydroxyd

hvis vandige opløsning kaldes natronlud. Det ætser huden stærkt, så den bliver grå og geléagtig. Stoffet kaldes i industrien for ætsnatron eller kaustisk soda (Natrii hydroxyddum, NaOH). Det er hvide skæl, stænger eller tabletter, der er vandsugende og opløses un-

der stor varmeforekomst, vægtfylde 2,1. Det reagerer alkalisk og neutraliserer syrer (stor varmeudvikling). Neutralisation vil sige, at syre og base opdannes til vand og salt, idet man gerne bruger en kemisk forbindelse til neutralisationen, som

d. v. s. klorbrinte + natronlud giver kogsalt og rent vand.

Stoffet forhandles i forskellig koncentration i tankvogne, jerntromler og glas/plastemballage. Behandling af ramte foregår som under stærke syrer beskrevet, d. v. s. vand udvendig, mælk eller vand indvendig.

Natriumklorid

(NaCl) er lig vort kogsalt, hvoraf vi har 0,9 % i vore legemsvæsker.

Natriumsulfat

findes som Glaubersalt i visse afføringsmidler som „Karlsbadersalt“. Renset, surt natriumkarbonat, tvekulurt natron, anvendes som syreneutraliserende stof i medicinen.

Natriumnitrat

er identisk med Chilesalpeter.

Natriumtiosulfat

anvendes i fotoindustrien og kan fjerne jodpletter. Alle natriumforbindelser brænder med stærk gul farve og anvendes derfor til fyrværkerifarver.

Kalium

er en slags kemisk broder til natrium. Det har stor betydning for plantevæksten og menneskets hjertefysiologi. Kaliumhydroxyd (KOH), også kaldet kalihydrat, kali, ætskali, kalii hydroxydum, er en endnu stærkere base end natrium-

forbindelsen. Dens forhold, fare og skadebehandling svarer ganske til denne. Vægtfylden er 2.

Kaliumjodid

anvendes i medicinen. Kaliumklorat anvendes ved krudtfremstilling.

Kaliumklorat

er identisk med salpeter. En ny gødningstype består af kalium, natrium og phosphor.

Ammoniumgruppen er omtalt under kvælstof. Derpå kommer vi til kalcium- og magnesiumgruppen. Stoffet findes i naturen som karbonater og er en væsentlig bestanddel af kridt, kalk, glas, marmor og gips. (CaSO₄). Basen er

Kalciumhydroxyd

(kalkhydrat, læsket kalk), Ca(OH)₂, og er en stærk base.

Klorkalk

bruges som desinfektions- og blegemiddel. Som industristof må nævnes

kalciumkarbid (CaC₂)

en gråsort, krystallinsk masse, der med vand sønderdeles til kulbrinten

acetylen (C₂H₂)

og kalciumhydroxyd. Den befordres på vandtætte, lukkede beholdere af metal. Brand skal slukkes med pulver eller kulsyre. Anvend aldrig skum eller vand. Støv af stoffet kan angribe øjne, hud og slimhinder samt åndedrætsorganer. Brug vand som førstehjælp. Acetylen omtales i den organiske kemi.

Baryum

anvendes som kontraststof (barytgrød) ved røntgenundersøgelser.

Magnium

anvendes som forbindelser i medicinen og fotografien (magniumbomber). I medicinen som brændt magnesia.

Zink

anvendes f. eks. i elementer. Alle zinkforbindelser er giftige.

Kviksølv (Hg)

hydrargyrum, er et meget tungt metal (vægtfylde 13,4), gråligt spejlende og flydende som kendt fra termometre. Der er ingen akut fare ved det, men det fordamper kendeligt ved almindelig temperatur og dampene er meget giftige.

Af aluminiumgruppen skal blot nævnes bor, idet den svage borsyre og saltene har anvendelse i medicinen. (Borsyre-pudder).

Kobber (Cu)

cuprum, vægtfylde 8,9, er lyserødt og anvendes til kabler og ledninger. Dets grønne basiske kuprikarbonat, *Ir*, er giftigt.

Sølv (Ag)

argentum, anvendes til spisegrejer og smykker samt i industrien. Nitratsaltet kaldes lapis (Helvedessten, AgNO_3) og anvendes antiseptisk i sårbehandling hos lægen.

Af jerngruppen interesserer kun krom (Cr) og mangan (Mn). Det kendes i industrien som kromstål.

Kromsyreanhydrid

(CrO_3 , kromsyre, kromtrioxyd), er mørkerøde krystaller, der let opløses i vand til en gul kromsyreopløsning (H_2CrO_4), der forhandles som 99 % opløsning på 50 kg jerntromler. Den vir-

ker stærkt iltende og afgiver meget giftige dampe. Behandling som tidligere nævnt under syrer.

Mangan

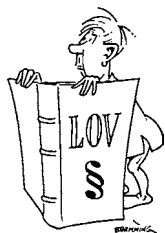
danner den forud omtalte katalysator kaliumpermanganat (KMnO_4), der danner mørkt grønne krystalnåle, som i vand bliver en blålig-rød væske. Stoffet virker meget iltende og desinficerende. Det anvendtes tidligere til ætsning af hugormebidssår.

I den sidste artikel vil Rørmark gøre rede for den hjælp, der bør ydes, når f. eks. mindreårige har været for tæt på medicinskabet.

I en fjerde og sidste artikel skal omtales den organiske kemis stoffer, for så vidt de skønnes farlige i redderens gerning samt en almen gennemgang af førstehjælpen ved forgiftninger og ætsninger.

De nye bestemmelser i brandloven

(Af afdelingschef i justitsministeriet Poul Eefsen).

I. Ændringsloven og dens ikrafttrædelse

Ved lov nr. 177 af 30. juni 1969 er der foretaget en del ændringer i brandloven. Ændringerne træder i kraft den 1. april 1970. 23 af brandlovens paragraffer er berørt af ændringerne, og det kan være noget vanskeligt at holde styr på, hvad der fremtidig er den gældende lovtekst. Der vil derfor af justitsministeriet blive udsendt en bekendtgørelse af hele loven, således som den fremtræder efter de nu gennemførte ændringer og de ændringer af loven, der blev gennemført i 1965 (brandskolen).

II. Baggrunden for ændringerne

Den gældende brandlov fastsætter på en række punkter regler, der er forskellige for købstæderne og sognekommunerne. Denne sondring i loven mellem købstæder og sognekommuner har ikke kunnet opretholdes, idet lov nr. 223 af 31. maj 1968 om kommunernes styrelse fra 1. april 1970 har afskaffet kommunalbegreberne købstad og sognekommune. Disse kommuner betegnes fremtidig „primærkommuner“ i modsætning til „sekundærkommuner“, der er betegnelsen for amtskommunerne. På samme måde som i en del andre love, der vedrører kommunerne, er der derfor i brandpolitiloven gennemført sådanne ændringer, som er en konsekvens af kommunalreformen. På visse områder

har man samtidig benyttet lejligheden til at indføre regler, der medfører en forenkling af administrationen. Derimod er der ikke foretaget en kritisk revision af de enkelte bestemmelser i den gældende lov forud for ændringernes gennemførelse.

III. Principperne i de foretagne ændringer

Man har søgt i videst muligt omfang at gøre reglerne ens for alle primærkommuner; men for en del bestemmelsers vedkommende er sondringen mellem købstæder og sognekommuner erstattet af en sondring mellem kommuner *med* brandkommission og kommuner *uden* brandkommission, se således f. eks. § 13 om brandhaner (ændringslovens pkt. 15), § 14 om alarmeringsplan (ændringslovens pkt. 16), § 16 om brandmyndigheden (ændringslovens pkt. 18), § 27 og § 28 om brandfarlige virksomheder (ændringslovens pkt. 23–25) og § 33 om brandsyn (ændringslovens pkt. 30–32). Flere af ændringerne er alene af sproglig art, f. eks. i §§ 1, 6, 7 og 18 (ændringslovens pkt. 2, 7, 11, 12 og 19). Selve lovens tekst er ændret fra „lov om brandvæsenet i købstæderne og på landet“ til „brandlov“ (ændringslovens pkt. 1). Den har samme gyldighedsområde som hidtil, dvs. den gælder ikke Københavns kommune, Færøerne og Grønland.

Det ville være forkert at kalde brandslukningen ringe ved denne hotelbrand, hvor korpsets stationer i Ringe og Odense sammen med civilforsvaret bekæmpede ilden i flere timer.

IV. Forholdene i kommuner med brandkommission og i kommuner uden brandkommission

I den nugældende § 2 anføres det, at den øverste ledelse af en købstadkommunes brandvæsen udøves af brandkommissionen. Dennes sammensætning fremgår af § 68 i loven om kommunernes styrelse, men bestemmelserne herom er nu flyttet over i brandloven, idet det samtidig er fastsat, at godkendelse af, at kommunalbestyrelsen har valgt et kommunalbestyrelsesmedlem til formand for kommissionen til stedet for politimesteren, fremtidig meddeles af justitsministeriet og ikke som hidtil indenrigsministeriet. Bestemmelsen i den gældende § 39 om godkendelse af, at købstadsreglerne finder anvendelse på sognekommuner, er samarbejdet med § 2, hvor det i § 2, stk. 2, hedder, at justisministeriet efter forhandling

med vedkommende kommunalbestyrelse kan bestemme, at der i kommunen skal oprettes en brandkommission. Denne har i så fald efter stk. 3 ledelsen af brandvæsenet (ændringslovens pkt. 3). Det kræver ikke særlig godkendelse af justitsministeriet efter 1. april 1970 at videreføre brandkommissionen i de hidtidige købstæder eller i de kommuner, der har fået godkendelse efter den gældende § 39. Sådan tilladelse er heller ikke nødvendig i de tilfælde, hvor en kommune med brandkommission pr. 1. april 1970 får indlemmet andre kommuner eller dele heraf. Hvis der derimod fremtidig i en kommune, hvor der ikke hidtil har været brandkommission, ønskes oprettet en sådan, må justitsministeriets tilladelse indhentes. Den omstændighed, at brandkommission oprettes, har blandt andet følgende konsekvenser:

- a) politimesteren erstattes af brandkommissionen som brandmyndighed, og politimesteren er ikke længere tilsynsførende med brandvæsenet (men han er medlem af brandkommissionen og formand for denne, medmindre det godkendes, at et medlem af kommunalbestyrelsen er formand), jfr. §§ 2 og 16.
- b) brandhaner og vandreservoirers anbringelsessted skal ikke længere godkendes af distriktsbrandinspektøren, jfr. § 13.
- c) alarmeringsplan for brandvæsenet udarbejdes af brandkommissionen i stedet for som hidtil af politimesteren, jfr. § 14.
- d) brandinspektøren har nu kommandoen på brandstedet, jfr. § 22, og han skal gennemgå brandinspektørkursus på brandskolen, jfr. bekendtgørelsen om statens brandskole.
- e) brandkommissionens – og ikke længere politimesterens – tilladelse kræves til oprettelse af brandfarlige virksomheder, jfr. § 27.
- f) brandkommissionen – og ikke længere politimesteren – har beføjelse til at stille krav efter brandlovens § 28.
- g) brandkommissionen – og ikke længere politimesteren – godkender stedfortræder for skorstensfejer til at foretage brandsyn m. v., jfr. § 33.

Under en ordning med brandkommission vil en meget stor del af brandmyndighedens opgaver påhvile brandinspektøren, hvortil kommer, at brandinspektøren får kommandoen på brandstedet. Det må derfor være en forudsætning for oprettelse af brandkommission, at kommunens brandinspektør antages at være i stand til at kunne påtage sig og udføre disse opgaver. I og med dannelsen af de større kommuneenheder er

der imidlertid skabt basis for udbygning af en teknisk organisation, og det må anses for meget ønskeligt, at kommunerne, når de antager teknisk personale (ingeniører, arkitekter), er opmærksomme på og betinger sig i ansættelsesvilkårene, at vedkommende tillige skal fungere som brandinspektør.

V. Brandvedtægter

(§ 3, ændringslovens pkt. 4).

Reglerne om brandvedtægter er omskrevet. Realitetsændringer er der tale om på følgende punkter:

Der kræves ikke længere nogen stadfæstelse af *amtmanden*, og det er nu fastslået i loven, at distriktsbrandinspektøren skal godkende brandvedtægternes indhold. I kommuner uden brandkommission kræves tillige tilslutning fra politimesteren.

Bestemmelsen om brandvedtægternes

Om man som kommanderende på dette brandsted er tidligere redder eller kommunearkitekt beyder vist intet for slukningsmetoden.

indhold er uændrede, bortset fra bestemmelsen om brandkredse, se herom længere fremme.

De hidtil anvendte normal-brandvedtægter for henholdsvis købstæder og sognekommuner vil i løbet af efteråret 1969 blive afløst af en ny normal-brandvedtægt.

Der vil i den kommende tid blive tale om nye brandvedtægter i en hel del kommuner, der berøres af sammenlægninger. Selve lovændringen pr. 1. april 1970 nødvendiggør *ikke* en ny brandvedtægt, men problemerne i forbindelse med den stedlige beredskabsstyrke, se nedenfor, og fremkomsten af en ny normal-brandvedtægt vil nok fremskynde udarbejdelse af ny vedtægt.

Når det i såvel den gældende som nye formulering af brandlovens § 3, stk. 5, hedder, at brandvedtægten skal optages til revision mindst hvert 5. år, er dette ikke ensbetydende med, at ny vedtægt skal udfærdiges hvert 5. år. Det, der kræves, er, at reglerne i den gældende vedtægt gennemgås med henblik på, om de bør ændres. Mindre ændringer kan gennemføres ved tillæg til vedtægten.

Initiativet til revision af brandvedtægten bør nok udgå fra brandkommissionen, henholdsvis politimesteren. Det kan anbefales, at udarbejdelse af vedtægter pr. 1. april 1970 afventer fremkomsten af ny normal-brandvedtægt.

VI. Den stedlige beredskabsstyrke

(§§ 3-6 og 8, ændringslovens pkt. 4-6, 8 og 13).

Efter brandlovens § 3, stk. 1, pkt. f) skal brandvedtægten for sognekommuners vedkommende indeholde bestemmelser om, hvorledes kommunen er inddelt i brandkredse. Begrebet brandkreds kendes derimod ikke i købstæderne, heller ikke i de købstæder, der

har fået indlemmet områder, der tidligere indgik i eller udgjorde en brandkreds. I praksis har man i forbindelse med godkendelse af købstadordnet brandvæsen efter § 39 bibeholdt bestående brandkredse i et vist omfang, eventuelt skåret antallet af brandkredse ned.

I den formulering af § 3, som gælder fra 1. april 1970, hedder det (stk. 1, pkt. b), at der i brandvedtægten skal gives regler for oprettelse af brandkredse i kommunen eller en del af denne, og i forbindelse hermed står bestemmelsen i § 5 (ændringslovens pkt. 6), hvorefter der i hver brandkreds skal forefindes en stedlig beredskabsstyrke med lettere slukningsmateriel. Forholdet er herefter det, at det i en brandvedtægt kan bestemmes, 1) *at* hele kommunen skal inddeles i brandkredse, *eller* 2) *at* brandkreds(e) kun skal oprettes i en del af kommunen; men overvejelserne angående brandvedtægten kan også munde ud i 3) *at* der overhovedet ikke skal oprettes nogen brandkreds i kommunen. Situation 1) vil *typisk* forekomme i en landkommune, situation 2) *typisk* i en kommune med landdistrikter og bymæssig bebyggelse, hvor den store slukningshjælp er placeret, og situation 3) *typisk* i de hidtidige købstadskommuner med udelukkende bymæssig bebyggelse. Selv om principperne således er klare nok, kan det i praksis være ret vanskeligt at afgøre, om stedlig beredskabsstyrke kan undværes, eller om den bør bibeholdes. Almindelige retningslinier til brug ved afgørelsen foreligger ikke, men sådanne vil blive udarbejdet og foreligge i forbindelse med normal-brandvedtægten.

VII. Udnævnelse af brandinspektør

(§ 7, ændringslovens pkt. 9).

Den gældende regel om, at der ved

udnævnelse af brandinspektør i sognekommuner skal indhentes en udtalelse fra distriktsbrandinspektøren, udvides fra 1. april 1970 til at omfatte alle kommuner.

VIII. Øvelser

(§10, ændringslovens pkt. 14).

De gældende regler om afholdelse af brandøvelser har vist sig lidt for stive. I den formulering, som § 10 nu har fået, overlades det justitsministeriet at fastsætte de nærmere regler om øvelserne og deres omfang.

IX. Vandforsyning

(§ 13, ændringslovens pkt. 15).

Efter den gældende regel skal distriktsbrandinspektøren godkende brandhansers og vandreservoirers anbringelsessteder i sognekommuner. Denne regel er ændret til, at distriktsbrandinspektørens godkendelse kræves i kommuner, der ikke har brandkommission.

X. Kommando på brandstedet

(§ 22, ændringslovens pkt. 21).

Medens bestemmelserne om, hvem der har kommandoen på brandstedet, har været forskellige, eftersom der var tale om en købstad eller en sognekommune, er det afgørende fremtidig, om kommunen har brandkommission eller ikke. I kommuner med brandkommission har brandinspektøren eller dennes stedfortræder kommandoen. Dette gælder også i de kommuner, hvor brandslukningen er overdraget et entreprisebrandvæsen. Således er stillingen også i dag. I kommuner uden brandkommission har brandinspektøren (stedfortræderen) kommandoen, hvis kommunen har eget udrykningskorps; ellers har udrykningslederen kommandoen, medmindre denne ved brandvedtægten er tillagt brandinspektøren (stedfortræderen).

Justitsministeriet skal i fremtiden fastsætte retningslinier for øvelserne og deres omfang.

XI. Tilsyns- og rekursmyndighederne

For at forenkle administrationen er amtmanden gledet ud som tilsyns- og rekursmyndighed. Således kræves ikke amtmandens stadfæstelse af brandvedtægterne, amtmanden fritager ikke for at opretholde stedlig beredskabsstyrke, amtmandens overtilsyn med brandvæsen efter § 16 er bortfaldet, han har ingen beføjelse med hensyn til at tillægge brandinspektøren kommando efter § 22, og han har ingen funktioner med hensyn til at afgøre betalings-spørgsmål i tilfælde af assistanceydelse (§ 24).

På tilsvarende måde er amtsrådet gledet ud som myndighed i sager angående anskaffelse af materiel, jfr. § 15 (ændringslovens pkt. 17).

Derimod er amtsrådets beføjelser med hensyn til skorstensfejere og skorstensfejerdistrikter bibeholdt – og endda forøgede. Fremtidig er det amtsrådet, der ansætter og afskediger skorstensfejere både i by og på land og fastsætter størrelsen af de enkelte skorstensfejerdistrikter (§ 32, ændringslovens pkt. 26–29).

XII. Lovændringernes virkning på administrative forskrifter

Lovændringerne medfører, at henimod en snes forskellige bekendtgørelser og cirkulærer m. v. må ændres. Disse ændringer vil blive foretaget i løbet af de kommende måneder.

Den ændring af brandloven, der særligt vil få betydning for stationer med brandslukning, er ændringen af § 22:

„I kommuner med brandkommission har brandinspektøren eller i dennes fravær en af ham udpeget stedfortræder kommandoen på brandstedet under sluknings- og redningsarbejdet.

Stk. 2. I kommuner uden brandkommission har brandinspektøren (stedfortræderen) kommandoen, såfremt kommunen har eget udrykningskorps. Har kommunen ikke eget udrykningskorps, tilkommer kommandoen lederen af udrykningskorpset, medmindre den i henhold til brandvedtægten er tillagt brandinspektøren (stedfortræderen).“

Da det kan forventes, at hovedparten af de nye storkommuner vil oprette brandkommission, vil det medføre, at det normalt vil være brandinspektøren, der har kommandoen på brandstedet. Dette er vi kendt med fra byer med købstadsordnet brandvæsen, og det har ikke givet anledning til besværligheder, tværtimod kan det ofte være en fordel, at lederen af slukningstoget kan koncentrere sig om den direkte indsats af styrkerne.

I modsætning til tidligere er det ikke automatisk vicebrandinspektøren, der overtager kommandoen, men en af brandinspektøren udpeget stedfortræder. D.v.s. at det meget vel kan være stationslederen, som tillægges kommandoen i brandinspektørens fravær.

Bekendtgørelsen af brandloven vil snarest blive udsendt til alle stationer og kontorer.

Kaj Byg

Hensigten god - men resultatet dårligt

Hvad en station kan komme ud for, når redderne tager en ikke-registreret patient med fra sygehuset.

En abonnent fortæller:

Den 14. januar kørte min søn ind i et træ på Ryvangs Allé. Falck blev tilkaldt, og to meget hjælpsomme og flinke Falck-folk bragte ham med ambulance til Københavns Amts Sygehus i Gentofte. Han havde fået en flænge i øret og en flænge i hagen, der blev syet sammen. Derudover havde han stødt hovedet, forslået arme og ben. Hans tøj var slemt plettet af blod og i stykker. På amtssygehuset blev samtidig behandlet en dreng fra en skole i omegnen. Falck skulle køre ham tilbage, og min søn kørte med. Ved ankomsten til skolen meddelte Falck-folkene min søn, at klokken nu var 23, og at man ikke havde tid til at køre min søn hjem. Min søns tilstand var ikke sådan, at han kunne tage en diskussion op med Deres medarbejdere, og han valgte derfor at prøve at klare sig selv. Han havde smerter og kunne næsten ikke slæbe sig det sidste stykke hjem . . .

Redderne fortæller:

„På vejen blev klagerens søn spurgt om, hvor han skulle til. Svaret var Frodesvej, men da kørslen på klagerens søn ikke var rekvireret af skadestuen, og patienten heller ikke meddelte, at der var abonnement, blev der sagt ham, hvor vi var, og at han selv måtte bestemme, hvor han ville sættes af, så

han var nærmest sit hjem. Dette snakkede begge to patienter om, hvorefter de blev enige om, at han skulle køre med til Østerhegn. Da afgørelsen var faldet, blev klagerens søn gjort opmærksom på, at han ikke kunne blive kørt helt hjem, da vi ikke var rekvireret til ham, og at vagtcentralen regnede med at have en ledig ambulance fra Østerhegn. Til slut kan nævnes, at havde skadestuen rekvireret hjemkørsel, eller havde klagerens søn udtalt sig om, at de havde abonnement, var han selvfølgelig blevet kørt til sit hjem, men da vi allerede ved at give klagerens søn lov

til at køre med, havde brudt reglementet, mente vi ikke at kunne give yderligere service til en ifølge vore oplysninger gratis hjemkørsel af en patient uden abonnement.“

Korpsets ledelse mener:

De to reddere har utvivlsomt i en god mening tilbudt at køre abonentens søn hjemad, men uden at vide – og at have undersøgt – om den pågældende var abonnent eller om kørslen var rekvireret.

Derved har de overtrådt personalehåndbogens klare forskrifter, og det er i sin yderste konsekvens forkasteligt, selv om meningen i dette tilfælde var god.

Vi må stadig fastholde, at der kun må transporteres patienter, der er registreret på vagtcentralerne. De to velmenende reddere skulle have undersøgt, om der var tale om abonnementsforhold eller hvorvidt der på anden måde var rekvireret hjælp.

Det er good-will-skabende for korpset at hjælpe, også når hjælp kan ydes udover det sædvanlige. Men den bedste hjælp i dette tilfælde ville have været at undersøge forholdet, inden man forlod skadestuen. Derved ville denne kørsel ikke have været usædvanlig – og det havde alle parter nok været bedst tjent med.

Ny vagtcentral med masser af blinkende lamper - go i radioen

De løbende ombygninger af vagtcentralen i København synes foreløbig afsluttet – for et stykke tid i hvert fald. Den sidste ændring refererer sig til en placering af telefonekspedition og radiokontrol langs ét langt bord med alle tekniske finesser for at klare det daglige arbejdspress.

Først og fremmest bør *bygningstjenesten* og især konstruktør *John Assentorp* roses. Man har udvist utrættelig energi for at få etableret noget, alle kunne gå ind for. Oplægget til ændrin-

Vagtcentralens omstillingsbord under opbygningen. Ledningerne er tilsyneladende placeret efter VF-systemet.

gerne er et skoleeksempel på, hvorledes demokrati bør virke. Alle har fået lov til at ytre sig med det resultat, at bygningstjenesten ofte har måttet stå med flere forskellige difuse synspunkter og skulle træffe valg på et noget varierende grundlag. Men man har været i gang med opgaven med humør og energi, og dette fortjener anerkendelse.

Vi må heller ikke glemme *vagtmestrene*, der har måttet døje med et stærkt arbejdspress, samtidig med at de næsten måtte sidde på ølkasser og betjene telefonerne. De har haft deres drøje tid, i hvilken de skulle koncentrere sig, alt imedens håndværkere rumsterede bag, foran og på siden af dem. Og kun i en alt for kort pause har de kunnet samle sig i husets kantine eller omkring billardbordet.

Vagtcentralens ledelse og områdets distriktsledelse er bestemt heller ikke glemte, når der skal deles ros ud. Det har ikke altid været lige let at få sine synspunkter igennem, men man har forstået at finde hinanden for at nå et fælles mål. Vagtcentralens og stationens overassistenter og assistenter har formået at skabe sig et ganske godt indblik i de aktiviteter, der har rørt sig, og fået dem omsat til praksis gennem de daglige møder med direktion, vogn-tjeneste, bygningstjeneste og repræsentanter fra så at sige alle administrative afdelinger, hvis vej er faldet forbi.

Redderne i indre ring bør roses, fordi de på grund af ombygninger har måttet finde sig i ufuldstændige meldinger, efterfulgt afammerslag fra håndværkernes værktøj. Ofte har man følt afviklingen af kørsler som noget, der lignede en auktion, hvor den højstbydende er løbet af med turen. Tit var der ikke rigtigt bud på denne auktion, men da har *Cartrans* og andre været inden for

Blinkend telefon-lanterner

Alt under kontrol – vi har 81 ledige magnettelefoner endnu.

1000 rapporter i døgnet er hverdagskost.

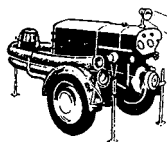
– Jeg gad nok vide, hvilken klokke det er, der ringer?

Det gælder nu bare om at holde styr på alle knapperne, lamperne, urene, mikrofonerne, meldesedler, askebægre og kaffekopper, således at fru Jensen i Østergade, der skal til ambulans behandling, ikke i stedet får en Land-rover med udrykning.

rækkevidde, inden hammeren faldt. Når der skal deles ros ud, bør *det ene vagthold* også nævnes. De har endnu engang formået at vise publikum og resten af et undrende korps, hvad man kan udrette ved at give den en ekstra tand med hensyn til overarbejde. Alt i alt en lærerig tid, hvor alle er gået til den med et humør og en ar-

bejdsglæde, der har forstået at smitte af på hele virksomheden. Der er al mulig grund til at ønske Vesterbro til lykke med den nye vagtcentral, i hvilken de mange ledere og vagtmestre forhåbentlig kan opnå den rette individuelle trivsel. De tekniske mangler skulle i hvert fald være afhjulpet . . .

Extra:

Off.
Falck-Zonens ledelse stiller sig ganske uforstående over for debatten om **lørdagsslukningen**. - Det har vi praktiseret med strålende resultat gennem mange år, hedder det.
(Fra Politikens „At tænke sig“)

Halvoff.
Fru chefredaktør **Trine Kaufmann** (korpsets svar på Tutta Rosenberg) erklærer sig ganske enig i, at forudsætningen for et blads fremgang er at kende de **rigtige personer** . . .

DERES FØRERBEVIS ER I FARE

Vi har tidligere i bladet redegjort for den skærpede domspraksis med hensyn til overtrædelser af færdselsloven, der tilskrives grov uagtsomhed. **Rådet for Større Færdselssikkerhed** har som bekendt også taget sagen op – blandt andet i 9 TV-udsendelser, hvortil materiale er udsendt til stationerne.

Som ekstra påmindelse bringer vi her uddrag af rådets publikationer om emnet:

– hvis De overtræder en færdselsregel, som har særlig betydning for sikkerheden. F. eks. hvis De overhaler et køretøj, der er standset op for en fodgænger i et fodgængerfelt, eller hvis De overhaler foran en bakketop på en smal vej.

Forvolder De en ulykke, er det ikke nogen undskyldning, at De slet ikke har **set** modparten, – tværtimod vil netop denne uopmærksomhed blive bedømt som groft uforsvarlig.

Men det er heller ikke nødvendigt, at der sker en ulykke, eller at De overtræder færdselsreglerne fuldt bevidst eller med vilje. Selv den motorfører, som mener at have gjort sit bedste, kan meget vel anklages efter § 70. Det kommer nemlig ikke altid an på **hensigten**, men på **handlingen**, – på det, man faktisk har gjort.

Her er førerbeviset i fare

Her er førerbeviset i fare

BREVE UDEFRA

København, den 18/11 1969

Hr. instruktør Aa. Rørmark

„Ørnegaarden“

Lyngbyvej 455, 2820 Gentofte

Komiteen for Svagføres Ferieophold har nu afsluttet sin sæson for i år 1969.

Vi sender Falck-Zonen vor hjerteligste tak for den uvurderlige hjælp, der er ydet os igennem årene og Deres dygtige folk, det har været os en stor hjælp og glæde.

Med venlig hilsen

P. K. V.

Dagmar Hoff

Komiteen for Svagføres Ferieophold

Til Redningskorpset Falck-Zonen

I anledning af at redningskorpset siden sidst i juni måned i år og indtil tirsdag den 4. november har kørt mig til ambulans behandling hver uge på **Bispebjerg Hospital**, vil jeg gerne, nu da behandlingen er til ende, udtrykke min bedste tak for Deres udmærkede tjeneste i de forløbne måneder, både med Deres eget mandskab og med Taxi. Det var en meget stor hjælp, De ydede mig som abonnent, og jeg kan blot udtrykke min største tilfredshed med Deres gode service.

Med venlig hilsen

E. von Linstow

Falck-Huset

Syndergaardsgade 3

1566 København V

Da jeg fredag aften den 24. oktober ca. kl. 20 ringede til Falck og bad dem hjælpe mig med min vogn – KH 43926 – der stod ud for **Klerkegade 7** og ikke kunne starte, jeg vidste ikke af hvilken grund, blev jeg udsat for en sådan hjælpsomhed, venlighed og imødekomenhed fra Redningskorpsets side, at jeg ikke kan lade være med skriftligt at udtrykke min tak.

Nok betaler man sit abonnement, men det indebærer vel kun, at man kan få transporteret sin vogn til sit værksted og dermed færdig. Det var jeg indstillet på, og da det var fredag aften, og så at sige alt var lukket til mandag morgen, var det jo ikke morsomt, da jeg havde stærkt brug for min vogn i weekend'en, bl.a. havde jeg lovet at hente en invalid dame på Lolland og køre hende til København.

Men Falckmanden – en yngre, rolig og venligt smilende mand – gav sig til at hjælpe mig, han kom over sin radio i forbindelse med værkstedet i **Guldbergsgade**, løb min vogn i gang, kørte med mig derud og forlod mig ikke, førend han havde sikkerhed for, at de ville tage sig af min vogn derude. – Det gjorde de, og jeg fik den udleveret kl. 12.15 og kunne gennemføre mit program om lørdagen takket være Falck.

Det siger jeg tak for, og beder Dem hilse Deres medarbejder.

De venligste hilsner

Karen Mars Lassen

Tarm, 23/10/69

Til Falck-personalet på Middelfart Falck station juleaften!

Min kone og jeg ønsker hele personalet en rigtig glædelig jul, sådan som den nu kan forme sig på en Falck-station.

Da jeg ved, at „sprut“ ikke hører hjemme på en Falck-station, sender jeg Dem her en kasse cigarer og en æske chokolade til at forsøde tiden med i juledagene på Falck-stationen.

Betragt disse småting som en ringe tak for den eminente assistance, De ydede min kone og mig torsdag den 18. december klokken ca. 17, da vi sad fastklemt og kvæstede i bilen 8 km øst for Middelfart.

Modtag min bedste anerkendelse for den hurtighed, hvormed De var på stedet og den måde, hvorpå De behandlede min kone og mig.

– Det var helt igennem en førsteklases redningstjeneste.

De venligste hilsner

Anna og H. Asger-Nielsen

De Danske Redningskorps

Terndrup afd.

I anledning af et den 13.10.1969 på Søgaards Bakke nord for Terndrup stedfundet færdselsuheld, ved hvilket to biler stødte sammen med den følge, at to mennesker blev dræbt og bilerne meget stærkt beskadiget, har De danske Redningskorps, Terndrup afdelingen, ydet meget værdifuld bistand, ikke alene ved borttransport af de dræbte og senere rydning af stedet, men også ved løsning af den ellers politiet pålagte opgave med afspærring og færdselsregulering.

Korpsene udsendte en forholdsvis betydelig mandskabsstyrke, opstillede vogne med blinklys på begge sider af ulykkesstedet og etablerede radioforbindelse mellem vognene.

Herved sikredes politiets omfattende undersøgelser på ulykkesstedet, ligesom trafikken kunne foregå uden væsentlig ulempe i de over 2 timer, der måtte gå, før rydning kunne ske.

Korpsene har handlet uden opfordring, hurtigt og effektivt, i hvilken anledning jeg herved beder korpsene modtage min bedste tak.

Harne (politimester)

Billedet er fra den frygtelige ulykke ved Terndrup.

**Til direktionen
Falck & Zonen
Polititorvet**

Den 18. kl. ca. 11 blev jeg af en af Deres dygtige mænd båret ned fra 4. sal, Dag Hammerskjølds Allé, og kørt til Kommunehospitallet.

Da jeg på det pågældende tidspunkt var meget forpint sansede jeg ikke at takke ham fordi han så varsomt fik mig ned fra kvisten. Det har ikke været så let et job. Da jeg ikke kender hans navn, og da jeg ikke ved, om De vil oplyse mig om det, beder jeg Dem venligst viderebringe min tak og udtrykke min taknemmelighed – naturligvis også til hans unge hjælper. Idet jeg håber, at De vil gøre mig den store tjeneste at viderebringe min påskønnelse tegner jeg med venlig hilsen

M. Klitgaard

Naturligvis vil vi viderebringe påskønnelsen til de to reddere, der ærligt har fortjent den. Det var redderne **Torben Lastrup** og **Ole Steen Jacobsen** fra station **Frederiksberg**.

Fra „konen“ har vi modtaget: (Vi ved ikke hvem „konen“ er)

Der bor en bager på hovedgaden,
han bager kringler og julekager,
han bager store – han bager små,
nu ska' I høre, hvo'n det ka' gå.

Forleden skulle hans hånd forbindes,
men vat og gaze ku' ikke findes.
For tom var kassen, men pæn og rød,
til Falck jeg klaged' min svare nød.

Når han er færdig med alt det andet,
han fylder vognen og ta'r på landet,
den gamle grå var vist nok lidt skør,
den ville helst på sin mave kør'.

Og straks I sendte en dejlig pakke,
og for den vil jeg så hermed takke,
ja tak for alt, hvad I ta'r jer på,
for rigtigt galt kan det også gå.

Så ringed' han blot til Falck og Zonen,
og gik på fusserne hjem til konen.
Den knækked' havde sin styrebol't,
og dagen efter, så blev den solgt.

„Konen“

Vi takker naturligvis også for de små vers. Det eneste, vi ved om digteren, er, at **manden er bager!! og konen bor i Aalborg.**

Personalet i Hillerød ønskes hjertelig tillykke med den fine udmærkelse. De er så flinke hos Falck & Zonen.

- Undskyld en forsinket hilsen til **alle** reddere ved **Falck-Zonen i Nykøbing Falster**. Jeg sender mine hjerteligste hilsener med tak for Deres store venlighed og søde hjælpsomhed over for min mand under hans lange og svære sygdom, og jeg ved, at det ville han selv have ønsket, for han sagde altid, hvergang han blev kørt, lige meget af hvem det var, „hvor er de altså søde og hjælpsomme over for mig“.

- Og det var også sandt, for jeg så det jo selv. **Alle** ønskes et rigtig godt nytår - trods forsinkelsen med brevet.

Tusind, tusind tak til alle.

Marie Larsen

Til Falck-Zonen Platanvej 9, Frederiksberg

Efter at jeg i fire måneder har kørt med Falck-Zonen til og fra behandling på Frederiksberg Hospital, føler jeg trang til at sige korpset en meget stor tak for den altid gode og venlige behandling, der er blevet ydet mig. **Aldrig har jeg fået så meget for så lille en betaling** noget sted, og aldrig har jeg mødt så megen venlighed som hos Falck-mændene - **de er helt utrolige**.

Tak til alle, der hjalp mig og en venlig hilsen fra

Bodil Petersen.

tegning, der fulgte et takkebrev.

Natten mellem den 27. og 28. november f. å., vist den første frostnat i denne sæson, befandt min kone og jeg os pludselig oppe på en skræning på motorvejen i nærheden af Hørsholm. Vi kunne ikke komme derfra uden hjælp, og en venlig forbi passerende kørte os til Falck-Zonen i Hørsholm.

Der er ingen årsag til at fortælle om redningsaktionen, som jo er en smal sag for korpsets folk, hvorimod jeg gerne vil fremhæve og takke for den særdeles venlige behandling, der blev os til del. Min kone, der kørte bilen, var lidt chokeret, men blev beroliget ved hjælp af en kop kaffe, og alt fik en lykkelig udgang, idet bilen som ved et under ikke var kommet noget til.

Godt nytår og venlig hilsen

K. Strange Andersen,
postmester, Rungsted Kyst.

Redderne **Preben Rasmussen** og **Freddy Thomsen**. Vagtmester **Steffen Andersen**. Alle fra **Hørsholm-stationen**.

*

Til personalet, Falck-Zonen, Frederiksværk.

Med ønsket om en god jul og et godt nytår ønsker lægerne i Frederiksværk tillige at takke Dem for det gode samarbejde og i særdeleshed for den store hjælp, De har ydet os med at tage imod telefonbesked i løbet af de sidste måneders vagter. Det har været en afgørende hjælp for os. Vi har ikke hørt beklagelser over den uvante ordening, og lægerne fra lejren har været meget glade over at kunne udnytte Deres lokal-kendskab under deres kørsel om aftenen.

Med venlig hilsen
Sammenslutningen
af praktiserende læger i
Frederiksværk.

Stationen i **Frederiksværk** fortæller:

Vi foretog den midlertidige lægevagtsordning på den måde, at vi modtog telefonbesked til læger, der var indkaldt i Auderødlejren. Det hele forløb fint, og vi er kun glade for, at læger og patienter var tilfredse med vor service.

I anledning af at bilinspektionen nu har fået egen synshal, hvorefter havarede køretøjer ikke længere transporteres til Falck/Zonen, tillader jeg mig at fremsende Falck/Zonen i Sønderborg og ikke mindst Deres medarbejdere tak for den enestående hjælp, der gennem årene er vist politiet ved på Deres station at underbringe indbragte køretøjer.

H. P. Christensen / Chr. Ramsing

Redaktionen af „MEDDELELSER“
Falcks Redningskorps

I „MEDDELELSER“ ser man så ofte takkebreve fra abonnenter, der i en konkret nødsituation har fået hjælp fra korpset, og det, at kunder skriver og siger tak, må være en ganske særlig inspiration for medarbejderne til at arbejde videre i den ånd, der er så særegen for Falck. I denne forbindelse erindrer jeg en artikel, som direktør William Falck skrev i „MEDDELELSER“ nr. 3 1969 om det med ånden inden for korpset, det må være dette, der giver resultater stadigvæk. For en gangs skyld vil imidlertid en abonnent, der samtidig nyder det privilegium at modtage „MEDDELELSER“, have lov til at sige tak – heldigvis ikke for hjælp – men for glæden ved at læse dette blad, som man faktisk længes efter, fordi der året rundt er så mange gode artikler, der godt nok er møntet på korpsets egne ansatte, men som udenforstående også kan nyde godt af.

Mange gange har jeg ønsket at sende Dem et par linier, men har faktisk ikke vovet det; efter at have læst direktør W. Falcks artikel under rubrikken „Direktøren har ordet“ i sidste nummer, synes, jeg, det vil være på sin plads at sige tak både for bladet i almindelighed og for en usædvanlig artikel i særdeleshed. Indledningen er f. eks. af en sådan bonitet, at man næsten må misunde forfatteren hans formåen.

Ved jul og årsskifter ønsker vi hinanden så meget godt som muligt. Må jeg ønske, at 1970 – storkommunens år – vil betyde en udvidelse af korpsets arbejdsområde vedr. brandslukning, selv om dette sikkert ikke er noget lukrativt foretagende, men for „os andre“ er der noget betryggende ved at vide også dette er lagt i hænderne på korpset i så store områder som muligt. Var det i øvrigt en umulig tanke, at alt fredsmæssigt brand- og redningsvæsen overhovedet samledes hos korpset? Ingen behøver vist at være angst for, at man skulle „stivne“ – „ånden“ ville forhindre dette.

Må jeg også benytte denne lejlighed til at rette en tak for aldrig svigtende venlighed og hjælpsomhed i stort som i småt til Station Nyborg – repræsenteret ved stationsleder P. Gøransson.

Med venlig hilsen
Jens H. Klyverts

Til Falck-Zonen
Hellerup

Gennem adskillige måneder har De ydet min kone en meget stor hjælp med at køre hende til ambulans behandling på Rigshospitalet. Vi vil gerne hermed sige tak for hjælpen. Alle de medarbejdere, som er kommet her, har været ualmindelig venlige og hjælpsomme, og det har været en meget stor hjælp og opmuntring . . .

De venligste hilsner
Jule 1969
Svend Andersen

*

Falck-Zonen
7323 Give

Som bekendt døde smedens kat af „Tak“, derfor vedlagt en kringle og følgende.

I den barske situation den 9. og 10. d.m. ydede De mig en assistance, som jeg ikke vil glemme. Bevares, jeg er abonnent og som sådan havde jeg krav på hjælp. Deres indsats, meget energisk, og Deres menneskelige omsorg for mig har givet mig den største respekt for Deres arbejde. Det er dejligt ind imellem at møde mennesker, der både fagligt og menneskeligt er håndplukkede til deres job.

Alle på stationen bedes modtage min hjerteligste tak for en enestående behandling i mit for Dem sikkert rutinemæssige tilfælde.

Mange venlige hilsner
J. Clauson-Kaas

*

Til Meddelelser's redaktion

Som forklaring på omstående kan vi oplyse følgende:

Hr. J. Clauson-Kaas ringede til stationen i Give den 9.1. eftm. og bad om ass., da han og en anden var kørt fast i sne. Redder John Johnsen kørte ud med kranvogn for at hjælpe, men kunne overhovedet ikke komme i nærheden af vognene for sne. Han gjorde opmærksom på, at sneploven først måtte ud og bad de 2 herrer tage med ind på stationen i ventetiden. Herfra forsøgte man flere gange at få sneploven ud på bemeldte vej, men da der var mere nødvendige opgaver for denne, og da den også af og til sad fast, trak det ud. Imens blev de 2 herrer beværtet med kaffe og brød og sad derudover og fulgte med i arbejdet på stationen.

Ass. fra sneploven trak imidlertid så længe ud, at De 2 herrer måtte indlogeres på hotellet i Give. De stillede igen tidligt på stationen næste morgen for at høre, hvordan situationen var. Den var ikke stort bedre end dagen i forvejen, og først ved 14-tiden kunne redder Søren Sørensen køre ud og slæbe vognene fri. Hr. Clauson-Kaas kunne selv køre videre, da vognen var taget fri, hvorimod den anden herre måtte køres på værksted.

Falck Stationen,
Ringkøbing.

Jeg vil gerne udtrykke min taknemmelighed for den venlige og kontante måde, jeg fik hjælp på, da jeg var kørt i grøften sidste lørdag morgen, – og især tak for, at ingen åbenbart drog mine grunde til at færdes ude i det vejr i tvivl. Måske det skete er hverdagskost for Falckfolk, men jeg kan garantere for, at det er det ikke for mig, så jeg værdsatte den tillidsvækkende og selvfølgeligelige måde, det hele blev afviklet på – tak.

Venlig hilsen
Jytte Thomsen
Thisted Centralsygehus.

*

Thisted, den 22. jan. 70.

Abonnementen er økonomi på Thisted amtssygehus. Blev i snestorm taget fri af grøft. Kom med ind på stationen, fik varme efter at være forkomet i kulden. Skulle videre til møde i København. Vi skaffede togbillet. Abonnementen blev fra stationen kørt til banegården og fortsatte her-efter med tog til København.

Med venlig hilsen
Falck-Zonen
Ringkøbing

*

Falck-Zonen,
Århus

Kværunter lader gerne høre fra sig, enten de har ret eller ej. Sådan er det i forbindelse med mange jobs. Mit, blandt andet, og Falck-Zonen, kender det også nok.

Dette her er et alternativ: En tilkendegivelse fra en bilist, der er tilfreds med at have fået fin service. Tak for det.

Sagen: Min søn har et danseorkester. Store investeringer, mange tusinder kroner. De morer sig, og de forlyster andre, de investerer, og det går lige rundt. Natten til søndag motorstop med den alt for gamle folkevognsbuss. Natten var mørk og kold. De måtte forlade bil og de fleste instrumenter på landevejen. Ring til Falck-Zonen, bad de mig, da de kom hjem. En time efter var vognen transporteret hjem af en kvik, belevet, soigneret og orienteret redder, der betjente sine redskaber så nemt, som hvis vi andre blot skal pudse næse. En fornøjelse at iagttage for en mand, der med hensyn til teknik er nærmest analfabet. (Jeg overværede bugseringen, fulgte efter redningsvognen). Alle færdselsforskrifter fulgt til punkt og prikke. En redder, som korpset efter min mening kan være tilfreds med. Tak for fin service.

Kapelmesterens far,
John Dal Jensen.

Redder Knud Bjørn, Falck-Gården.

Vi siger pænt farvel til

Distriktsleder

Egil Havemose, Esbjerg.

Med udgangen af marts måned forlader **Egil Havemose** posten som distrikts- og stationsleder i Esbjerg. Årsagen hertil er ganske enkelt den, at Havemose har holdt 67 fødselsdage – og det er inden for korpset, det højst tilladte antal.

Definitionen på en fremragende stationsleder kan personificeres i Havemose. Den allestedsnærværende, hjælpsomme, der med en forbilliget korpsånd og en aldrig svigten interesse har forstået at lede Esbjerg-stationen gennem 37 år.

Allerede som 22-årig var Havemose Falck-mand. Han blev ansat som elev hos dir. Harry Falck i Svendborg 1924. Da Harry Falck i 1927 blev direktør i Århus flyttede Havemose med og blev udnævnt til assistent. I 1933 udnævntes han til overassistent og tre måneder senere fulgte udnævnelsen til stationsleder i Esbjerg. Ved sammenslutningen af de to redningskorps i 1963 blev Havemose endvidere distriktsleder – et job, som han har forstået at udføre gennem et kollegialt og retfærdigt samarbejde

med en række stationsledere.

Især personalets trivsel og ledelse har Havemoses store interesse. Han er nemlig manden, der kan organisere. I en lang årække var Havemose formand for personaleforeningen, og han repræsenterer stadig personalet i „udvalget vedr. tjenstlige anliggender“. Navnet Egil Havemose refererer sig til mange ting og situationer i korpset – så mange, at det her vil føre for vidt at nævne dem alle.

Havemose har aldrig anset sig selv for at være fuldkommen, hvilket bl. a. afspejler sig i en kursusrække, som kun få i korpset kan hamle op med. Den evne til altid at ville lære noget nyt – trods et 46-årigt velfunderet erfaringsmateriale – er karakteristisk for ham – en evne, som andre kunne lære noget af.

I Esbjerg og en meget stor omegn er Havemose en kendt og agtet personlighed. Hans lune og retfærdige væsen vækker til lid – en omstændighed, som selvfølgelig har haft betydning for korpset, som i Esbjerg har samlet al brand- og redningstje-

neste under et tag. Havemoses efterfølger bliver overassistent Danni Holten Larsen, og vi håber, at han vil føre den linie videre, som Havemose har lagt, thi gør han det, så er han altid på rette vej.

Havemose vil nok nyde sit otium, men det er sikkert og vist, at han til stadighed vil følge korpsets udvikling – ikke mindst i de vestlige egne.

Trods 67 år på bagen er der ingen tvivl om, at **Havemose is still going strong!**

– lad dem til stadighed holde ret for folket. Alle vigtige sager skal de forebringe dig, men alle mindre sager skal de selv afgøre. –

2. Mosebog

PERSONALIA

DØDSFALD

Redningsinspektør

Einar Lomholt, Aalborg

Den 25. februar afgik redningsinspektør Einar Lomholt, Aalborg, ved døden, 66 år gammel. Lomholt var en af pionererne i korpset, idet han blev ansat allerede i 1924. Han har været ansat i Aalborg gennem hele sin 46-årige karriere og var ved sin død daglig leder af entreprenøraftdelingen på Forchhammersvej. Lomholt hørte ikke til den type, der udadtil gør meget stort væsen af sig selv eller sit virke, men de red-

ningsmænd, der kendte ham, lærte at sætte pris på hans loyale og hyggelige væsen.

Men Lomholt var manden, der med energi gik i gang med alle de forskellige opgaver, der gennem den lange tid blev stillet ham. Og det er meget få opgaver, der i tidens løb er blevet givet Lomholt, der ikke blev løst; thi han arbejdede utrætteligt på at nå et resultat.

Korpset har mistet en af sine trofaste medarbejde-

re. Vi vil ære Lomholts minde!

UDNÆVNELSER

REDNINGSFØRER

Redderne **Tage Tengstedt** og **Birger Svendsen**, Århus, er begge udnævnt til redningsførere pr. 1. jan. Redder **Agner Hansen**, Århus, er pr. 1. januar udnævnt til **garagemester** på **Falck-Gaarden** i Århus. Redderne **Erik Møller Johansen** og **Willy Bennetzen** er begge udnævnt til

redningsførere pr. 1. mar. på **Frederiksværk-stationen**.

Redder **Troels Hansen** er udnævnt til redningsfører i **Hjørring** pr. 1. marts.

Redder **Anker Mortensen**, **Odense**, er pr. 1. marts udnævnt til redningsfører.

VAGTMESTER

Redningsfører **Kurt Andersen** og redder **Carsten Aagaard** er begge udnævnt til vagtmestre på stationen i **Århus** pr. 1. januar.

*

ASSISTENT

Redningsfører **Martin Fredslund, Århus**, er pr. 1. januar 1970 udnævnt til **assistent** på stationen i **Århus**. Martin Fredslunds specialopgave bliver at forestå lokal uddannelse på stationer under Århus A/S.

Martin Fredslund blev ansat i 1945 som redder i Aarhus. I 1964 blev Fredslund udnævnt til redningsfører på Aarhus-stationen, og nu er altså udnævnelsen til assistent sket. Fredslund har altid interesseret sig meget for brandslukning og patientbefordring, hvilket har manifesteret sig på mange måder. To gange har Fredslund modtaget Sophus Falcks Mindelegat som påskønnelse for redning af mennesker under brand.

Redningsfører **Knud Nielsen, Odense**, er pr. 1. marts udnævnt til assistent på stationen i **Odense**.

Knud Nielsen har kun været i korpset i 5 år, og er således en af de assistenter, der ikke har haft den lange anciennitet ved udnævnelsen. Han har lige siden sin ansættelse gjort tjeneste på stationen i Odense som redder, redningsfører, og nu assistent.

Ligeledes er redder **Jørgen Danielsen, Odense**, udnævnt til assistent på stationen i Odense pr. 1. marts.

Jørgen Danielsen er ansat i 1962 i Kerteminde. I 1965 blev han flyttet til Odense som redder, og han har

virket her siden. Daniel- sen har gennemgået en lang række kurser på rednings-skolen og Statens Brandskole. Han er 30 år gammel.

To brødre kvalificerede sig som de bedste ansøgere ved assistentprøven til **Kolding-stationen**. Det drejer sig om **redderne Aage Madsen-Ahrendtzen og Kjeld Borring-Ahrendtzen**, der begge hidtil har gjort tjeneste i Kolding.

Aage Ahrendtsen er den af brødrene, der har længst anciennitet, idet han har været i korpset i 9 år. Han har altid gjort tjeneste på Kolding-stationen, og gennemgået forskellige kurser på Statens Brandskole og Rednings-skolen.

Kjeld Ahrendtsen blev ansat som redder i Kolding i 1965. Men forinden havde han stiftet bekendtskab med korpset gennem en tid som deltidsbeskæftiget brandmand fra 1960 til 1965. Han er auto-mekaniker af uddannelse, og dette koblet sammen med forskellig uddannelse og praktisk håndelag har gjort ham berettiget til udnævnelsen.

Redningsfører **Knud Christian Pedersen, Kjellerup**, er pr. 1. marts udnævnt til assistent i **Kjellerup**.

Knud Pedersen har heller ikke den lange anciennitet, idet han har været i korpset i 8 år. Han begyndte som reservebrandmand i Kjellerup, men blev meget hurtigt fastansat i korpset. Pedersen har gennemgået flere kurser på Statens Brandskole og Rednings-skolen.

Pr. 1. april er vagtmester **Hans Nørgaard Nielsen, Århus**, udnævnt til assistent i **Skanderborg**.

Nielsen blev ansat i 1962 som redder i Aarhus på den daværende ZR-station. Han er også udlært som automekaniker og har i 1964 modtaget Sophus Falcks Mindelegat for heltmodig indsats under en brand i Elsted, hvor 4 mennesker blev reddet.

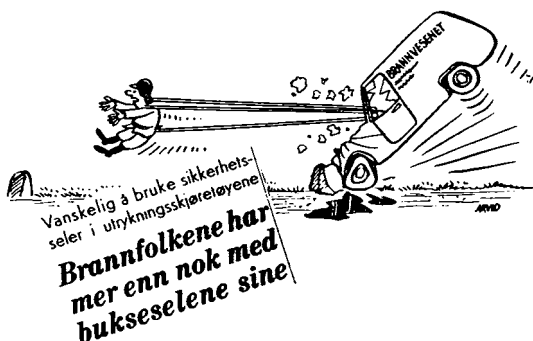
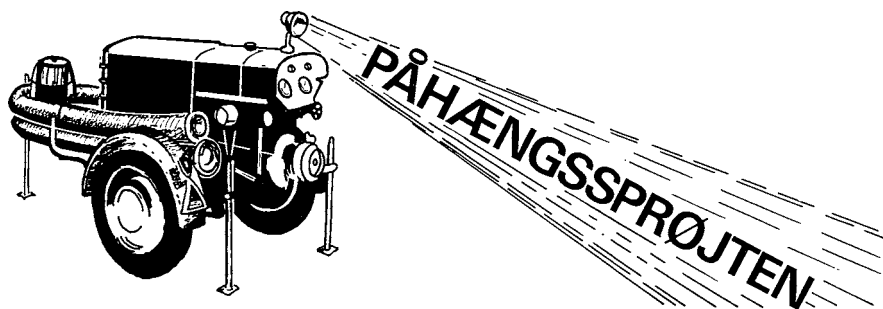
Assistent **Knud Verner Ipsen, Århus**, vil med virkning fra den 1. juni 1970 gøre tjeneste som assistent på stationen i **Bjerringbro**.

For Knud Ipsen er overflytningen lidt af en omvæltning. Fra den store station i den store by skal han nu til at vænne sig til den lille station og den lille by. Men måske er mulighederne i det mindre så meget desto større.

OVERASSISTENT

Assistent **Kaj Werling Thomsen, Kolding**, er pr. 1. marts 1970 udnævnt til **overassistent i Kolding**. Kaj Werling Thomsen placerede sig således som den tredje koldingenser, der blev udnævnt til at besætte de oplåede lederstillinger som følge af de nye brandslukningsforpligtelser.

Kaj Werling er uddannet automekaniker og har en videregående uddannelse i Civilforsvaret. Han har gennemgået en lang række kurser på Rednings-skolen og Statens Brandskole.

Avertissement:

LUKKELOVEN

På foranledning af den høitærede handelsministers tanke og Handels- og Kontorforbundets mangel på samme skal vi herved gjøre vitterligt at

vi åbnede i 1906 og ikke har haft tid til at lukke siden.

Med høiagtelse

Redningskorpset for Kiøbenhavn, Frederiksberg og omliggende marker

Sammenslutningen af standere i Dronninglund og omegn

Basses Redningskor, Århus

Tage Jensens maskinstation, Herning

Cykelkorpset, Vejle

Torben Hansens økonomiske redningskorps, Næstved

Rasmus og omegns frømandstjeneste, Odense

Falcks Autoophugning EPI A/S, Roskilde

Brandvæsenet for Gladsaxe UDEN omegn

Kaj Olsens underdreng, Lyngby

Frederikssunds Friluftsgarager A/S

Vesterbros beredskabslager

Notabene:

Af hensyn til vore dagvagter, der så gerne vil køre til andet end ambulante mennesker, henstiller vi til publikum at behandle ild med største varsomhed uden for normal arbejdstid. Rene plettebrande, der måtte opstå om aftenen eller om natten beder vi folk om at holde vedlige og vente med at tilkalde os til efter vagtskifte kl. 7 den følgende dag. Til gengæld lover vi omhyggelig efterslukning med mindst 2.000 liter vand og skum efter behag.

Vagtmester **Loif Stæcker Jensen**, der er ophavsmand til den nye brochure „Falck & Zonen er på vej“, modtog som anerkendelse for sin gode idé en cigarettbox i tin med inskription. Gaven overrækkes af dir. Jørgen Falck. Til venstre ses dir. Børge Johansen.

Vinteren har været streng og lang. Det har været en hård torn for personalet over hele landet. I flere måneder har de haft op til 80 timers effektiv arbejdstid om ugen. – Billedet stammer fra **Thisted**.

MEDELELSER

FRA FALCK & ZONEN

34. ÅRGANG

MAJ 1970

NR. 5

INDHOLD:

	Side
Falcks Redningskorps Kbhvn. A/S – Ny organisation	87
Redningsarbejde og kemikaliefare (4)	88
Fra ydelseskode 10 til 20	93
Brandslukningen under debat	103
§ 65	106
OBS – miniskørter	108
Vi kørte faktisk på pumperne i flere dage	109
Måske virksomhedsnavn inden oktober	110
Bogfalcken (Søens færdselsregler, sikkerhed til søs)	112
Set og sket	113
Breve udefra	115
Personalia	117
Påhængssprøjten	118

Udgiver: De Danske Redningskorps Fællesforbund

Redaktion: Preben Kjær, HD (ansvarshavende redaktør)
Jan Assentorp (redaktionens sekretær m. v.)

Bladets adresse: Falck-Huset, Polititorvet, 1593 Kbhvn. V.

Oplag: 5.000 eksemplarer
Tilsluttet Dansk Personalebladsforening

FALCKS REDNINGSKORPS KØBENHAVN A/S NY ORGANISATION

Med omgående virkning er Falcks Redningskorps København A/S nyorganiseret. Som nævnt i Meddelelser's særnummer i april måned vil en omlægning af hvert selskabs organisatoriske opbygning finde sted, men allerede nu er stillingerne som „liniechefer“ i København A/S blevet besat. På grund af det københavnske selskabs størrelse er antallet af liniechefer udvidet til 4. Den organisatoriske opbygning fremgår af figuren side 88.

Hvilke afdelinger, der skal reorganiseres under de nye chefer, er der endnu ikke taget endelig stilling til, men orientering herom vil fremkomme, så snart en afgørelse er truffet.

Adm. direktør

Direktør *Jørgen Falck* forbliver som tidligere nævnt adm. direktør i København A/S – en post, J. Falck førhen delte med direktør *Mogens Falck*.

Driftschef

Stillingen som *driftschef* er blevet besat med *civilingeniør I. W. Andersen*, Gladsaxe. I. W. Andersen blev ansat som stationsleder i Gladsaxe i 1954 efter et års tjeneste på hovedkontoret i København. Sideløbende med stillingen som stationsleder har I. W. Andersen i en årrække været distriktsleder for Storkøbenhavns „ydre-ring“-område. Driftschefens virke vil i første række omfatte København A/S's stationer og tekniske afdelinger. Stillingen som *distriktsleder* i „ydre-ring“-området er blevet besat med stationsleder *Kaj Olsen*, Lyngby.

Økonomichef

Regnskabschefen i København, *Torben Hansen*, vil fremover beklæde posten som *økonomichef*. Torben Hansen, der af faguddannelse er HD i regnskabsvæsen, blev ansat ved korpset i 1965, men havde i flere år arbejdet som korpsets eksterne revisor. Hans evne til at anskue selv de mest tekniske problemer ud fra et økonomisk synspunkt er kendt af mange korpsets medarbejdere – en ting, som sikkert vil få betydning ved fremtidige transaktioner i København-selskabet.

Administrationschef

Revisionsafdelingens leder gennem flere år, afdelingsleder *Steffen Mortensen*, er udnævnt til *administrationschef*. Mortensen har været tilknyttet korpsets administration siden 1943. Først som elev, i 1947 som assistent i bogholderiet, i 1954 som overassistent i revisionsafdelingen, i 1959 som fuldmægtig og i 1965 blev Mortensen afdelingsleder. Mortensens store erfaring inden for korpsets administration vil sikkert præge de arbejdsopgaver, der skal klares på et tværgangsområde „chefniveau“.

Salgschef

Akkvisitionschef *Gunnar Lindehammer* indtræder som *salgschef*. Lindehammer blev ansat i 1947 som vagtmesterassistent ved ZR, men allerede i 1949 blev han involveret i ZR's salgsvirksomhed. I en årrække var Lindehammer tjenstgørende i Sverige (Svensk Rådningstjänst) og senere som akkvisitionschef i F/Z efter sammenslutningen i 1963.

De nye chefers første opgave bliver at tilrettelægge et effektivt styresystem,

således at København A/S går en sikker fremtid i møde.

adm. direktor
Jørgen Falck

driftschef
I. W. Andersen

økonomischef
Torben Hansen

administrationschef
S. Mortensen

salgschef
G. Lindehammer

REDNINGSARBEJDE OG KEMIKALIEFARE

Af Aage Rørmark

(4)

Vi skal nu se lidt nærmere på den *organiske kemi*, som er læren om kulstofforbindelserne. Vi har tidligere under den uorganiske kemi omtalt kulstoffets forbindelser med kvælstof og klor og skal nu omtale de to iltforbindelser, nemlig kulilte og kultveilte, der i vandig opløsning danner den svage og ubestandige kulsyre. At den er ubeständig, kan De se, når De åbner en sodavand, og kultveilten undviger.

Kulilte

(CO, Carbonmonoxyd) er en lugtløs, farveløs, meget giftig luftart, der er en smule lettere end atmosfærisk luft, og ofte befinder sig højt i rummet, fordi den opstår under brand på steder med

underskud af ilt og således drives til vejrs af *den termiske opdrift* (det samme, der får en varmluftballon til at stige). Kulilten antændes ved 650°C . Kulilte forbinder sig med blodfarvestoffet hæmoglobin 300 gange lettere end ilt til kuliltehæmoglobin, der er kirsebærrødt, hvorfor ofrene er rødskjoldede og ser „forbavsende sunde og blomstrende ud“. Ved forholdet 300 : 1 dvs. 0,07 volumenprocent kulilte i luften, vil på få timer 50 % af blodets oxyhæmoglobin være blevet til kuliltehæmoglobin. Begyndende forgiftningssymptomer viser sig allerede ved 10 % kuliltehæmoglobin i blodet i form af hovedpine, svimmelhed, usikre bevægelser og øresusen. Patienten synes at

han „går som på vat“. Længere tids indånding af 0,1 volumenprocent CO medfører døden; større CO-mængder medfører øjeblikkelig og uvarslet bevidsthedstab, der følges siden af temperaturstigning og hjerneskader. Det bør tilrådes, at man bruger fuld åndedrætsbeskyttelse. CO forekommer bl. a. i alm. bygas (i den nye spaltegase dog med under 1 %), naturgas (men ikke i flaskegas, dvs. butan og propan, hvis lugtstof hedder ætylmerkaptan) samt i udstødningsgas fra forbrændingsmotorer. CO er en del af „røggas“, hvis stikende røbestof hedder akrolein. *Kulilte er en af erhvervslivets hyppigste forgiftninger.* Der findes CO-detektorplader, der farves mørke ved tilstedeværelse af CO. Fugle tåler dårligere CO end pattedyr, fordi fugle har ovale røde blodlegemer, mens pattedyrenes er cirkulære.

Kulsyre

(CO₂), carboni dioxidum, kan dannes ved forbrænding af CO, idet der da tilføres mere ilt. Luftformig kulsyre, der prikker i næsten, er 1,5 gange tungere end luft. Kulsyresne (tøris) er 1,5 gange tungere end vand. Stoffet sublimerer ved ÷ 79° C. At sublimerer vil sige, at stoffet går fra fast til luftartsform uden at passere væskefasen (kulsyresneslukker). Denne „prikken“ kender De fra sodavandet, og når „benet sover“, fordi De har siddet på det, så ilten udelukkes, og kulsyren ophobes ved årens afklemning. Som den lille pige sagde: „Mor, mor, mit ben gør ligesom en sodavand“. Kuldioxid forhandles som flydende CO₂ i tankvogne og stålfasker (mørkegrå) og som tøris i varmeisoleret specialpakning, der ikke må være lufttæt. De skal værnes mod sollys, varme og påkørsel. Kultveilten fortrænger grundet sin vægtfylde ilten, hvorved

kvælningsfare opstår. Der skal benyttes fuld åndedrætsbeskyttelse. Tøris giver forfrysninger på huden. Man tillader dog i nødsfald brug af kulsyresneslukker til mennesker med ild i tøjet. Ved rum med fast slukningsinstallation med CO₂ kan man kun færdes uden særlig åndedrætsværn, hvis man er sikker på, at anlægget ikke har været i funktion. Dette skulle kunne konstateres ved signallamper og -horn på stedet.

Ved 2 volumenprocent bliver åndedrættet dybere, vejrtrækningen øges, og man bliver rød i ansigtet. Ved 3 er åndedrættet fordoblet, 5 giver hovedpine og sved, ved 8 slukker flammer, og livsfare indtræder, ved 10–20 bliver man bevidstløs, og over 20 volumenprocent dør man. CO₂ optræder i vandforsyningsbrønde og gærkældre samt på dårligt ventilerede brandsteder. Der er 0,04 % i luften; vi udånder 4 %.

Kulstofkemiske grupper

Vi skelner her imellem *alifatiske kulbrinter* og *alifatiske kvælstofforbindelser* samt *alifatiske metalforbindelser*. En anden gruppe er de *cykliske forbindelser*, der deles i *karbocykliske* og *heterocykliske*. De er meget kompliceret sammensat i „seksleddede ringe“ og kendes i et antal af flere hundrede tusind. Plastkemien har i de senere år øget deres tal væsentligt. På et brandsted er det efterhånden sådan, at man *altid bør have fuld åndedrætsbeskyttelse*, fordi man ikke omgående kan vide, hvad der er i luften. Således har forsikringsselskaberne måttet sande, at de største skader sker, mens slukningstøget er på vej, idet *korrosionen* af metalflader sker aldeles omgående selv ved brand i små polyester-mængder. Som ved den uorganiske kemi omtaler vi kun her en række stoffer, hvis kendskab er af værdi ude i marken.

Blandt *paraffinerne* skal nævnes *metan*, CH_4 , let kulbrinte, kendes som grube-gas, sumpgas, og dannes i tarmen ved bakteriespaltning af cellulose, f. eks. gulerødder. Det brænder eksplosivt med farveløs flamme. Dampene er lidt tungere end luften, antændelsestemperatur 470°C . Flaskerne er lys grå, på skulderen 4 kvadrater lysegrå/gul. I industrien anvendes *metanol*, CH_3OH , methanol-um, hvis dampe er giftige og brandfarlige. Slukning: vand, skum, kulsyre, pulver. Stoffet kaldes også metylalkohol eller træsprit. I kroppen dannes formalin og myresyre. Der kommer svimmelhed, hjertekrampe og synsforstyrrelser. Dampene virker berusende og bedøvende. Ramte øjne skylles med vand. Med klor reagerer stoffet især i sollys til *kloroform*, CHCl_3 , eller *metyl-klorid*, CH_3Cl , eventuelt *metylenklorid*, CH_2Cl_2 , samt *tetraklorkulstof*, CCl_4 , alle industrianvendt.

Ætan kendes bedst i forbindelsen *absolut alkohol*, hvis giftighed er noksom bekendt som beruselse. De som „flaske-gas“ i gule flasker kendte stoffer *propan*, C_3H_8 , *butan* og *isobutan*, begge med formlen C_4H_{10} , er afledt heraf. Petroleum og andre naftaforbindelser hører også til her.

Til *olefinerne* hører derimod *ætylen*, C_2H_4 , der findes i belysningsgas. Alkoholene er egentlig iltalifater, men slægtskabet med den forrige gruppe er populært set stort.

Acetylen

(C_2H_2) er lidt lettere end luften, brænder ved 335°C og er eksplosivt over 150°C til kulstof og brint. Det danner eksplosiver med kobber, sølv og kviksølv. Beholderne er rødbrune. Flasker med stigende temperatur oversprøjtes fra dækning med vand. Flammen kan slukkes med pulver. Ren acetylen er

ugiftigt, men ved ufuldstændig forbrænding dannes kulilte. Til alkoholgruppen (iltalifaterne) hører *æter* (C_2H_5) $_2\text{O}$, der er bedøvende ligesom kloroform og brandfarlig med kogepunkt $34,6^\circ\text{C}$. Hertil hører også *propylalkohol*, $\text{C}_3\text{H}_7\text{OH}$, der bruges i medicinen, hvilket også gælder for *glycerin*, $\text{C}_3\text{H}_5(\text{OH})_3$. Det bruges bl. a. til fremstilling af *nitroglycerin*, der dels er et sprængstof, dels et hjertemiddel.

Til gruppen *aldehyder* og *ketoner* hører *formaldehyd*, CH_2O , hvis vandige opløsning kaldes *formalin*, solution og formaldehydi, HCHO , der er en klar, næsten farveløs væske med en stikkende lugt. Flammepunktet varierer med tilsætning af metanol mellem $56\text{--}85^\circ\text{C}$, og antændelsestemperaturen er 420°C . Dampene er giftige og eksplosive; slukning kan ske med vand, kulsyre og skum. Stoffet irriterer øjne, hud og slimhinder og vandbehandles.

Til gruppen regnes kloroform, jodform, der begge er lægestoffer, samt *akroleinet*, $\text{CH}_2\text{:CH.CH.O}$, der med sin stikkende lugt er røggasrøbestof.

Acetone

(CH_3COCH_3) er en keton, en farveløs, særpregt lugtende væske, hvis dampe er 2 gange tungere end luft, flammepunkt $+9^\circ\text{C}$ og antændelsestemperatur 538°C . Den er brand- og eksplosionsfarlig og kan slukkes med vand, skum, kulsyre og pulver. Den kan udtørre huden for fedtstof gennem længere tid og generer øjnene, men er ellers det mindst sundhedsfarlige af de organiske opløsningsmidler.

Til de alifatiske iltforbindelsers såkaldte fede syrer hører *eddikesyre*, CH_3COOH , *smørtsyre*, $\text{C}_3\text{H}_7\text{CO}_2\text{H}$, der findes i sved, *isovaleriansyre* (valeriani er et lægemiddel), *oxalsyre*, der er giftig og forekommer i blæresten. *Mælke-*

To i fare da ammoniakdamp trængte ud i fabrikslokale

Fremad fra Falck-Zonen forbrændt, da han skulle redde arbejder på filtfabrik, hvor et ammoniakbrænderi sprængtes i formiddag

En fremad fra Falck-Zonen i Han blev sammen med redderen Kjøberg og en af de ansatte på Thorsvald Jensen Filtfabrik blev Thorsvald Jensen Filtfabrik blev i formiddag angrebet af ammoniakdamp, da ammoniak fra et sprængt ammoniakbrænderi strømmede ind i fabrikslokalene.

- Ingen kan bebrejdes den sene opdagelse af giftgas-udvikling

siger brandinspektør H. Wegener, Rønne, der søndag var på brandstedet

Der vil altid være en affære af et så stort uheld som sprængningen, men man stiller sig selv og andre, siger brandinspektør H. Wegener, Rønne. — Jeg vil derfor meget gerne slå fast, at ingen af de ansvarlige ledere af CF's brandafdeling ved Thorsvald Jensen kan bebrejdes for den betydelige udvikling.

— Jeg synes situationen er meget farlig, fortæller brandinspektøren, hvis man tager i betragtning, at branden havde et meget voldsomt omfang, da CF blev til stede.

Samtidig var det mærkt, at sodde meget hurtigt, således at ingen kunne se eller høre kammeraterne gulbrune dampe fra nitro-zonen.

Brandinspektøren tilføjer, at man ikke kan gøre sig skyld i det, at i så stort omfang som der er sket her, og at man heller ikke kan bebrejdes for den sene opdagelse af giftgas-udviklingen.

Misforståelse mellem montører og de ansatte årsag til den farlige situation på Thorsvald Jensen filtfabrik

Mente anlægget var indlagt og åbne for ventilerne

... syge trods

... ilt-apparater

Atter dampe på brandstedet

Gas-brændstof

CF på Bornholm får nu ilt-apparater

Civilforsvarsstyrelsen besluttet at indkøbe

Den farlige gødning

Ulykken i Klemensker aktualiserer spørgsmålet om effektiv oplysning

69 mennesker måtte indlægges til observation på Bornholms Centralhospitals efter branden på Store Dammergård i Klemensker. 300 søkkel med NPK-gødning udviklede de såkaldte nitro-og ammoniakgasser, som i 1968 dræbte to arbejdere på Carlsberg Bryggerierne.

De 69 der er på sygehuset

Det sker under henvisning til den stigende oplagring af kunstgødning hos private.

Det er i den sidste time, at faren ved lagre af NPK-gødning ses i øjnene. Man burde have erkendt den allerede efter ulykken på Carlsberg og have handlet derefter. NPK-gødning finder stigende anvendelse i

Sådan virker NPK-gas

I Falck-Zonens interne blad gjordes i efterretet opmærksom på de farlige kunststofgødninger

I Falck-Zonens blad "Meddelelser" var i efterretet om dræbende ulykke, som havde ved branden i landsbyen Klemensker, hvor NPK-gødning blev brugt.

Disse avisoverskrifter og -tekster bekræfter nødvendigheden af, at såvel reddere som ledere sætter sig ind i de faremomenter, som kemiske processer fremkalder. Såvel ammoniak som NPK-gødning er tidligere behandlet grundigt i „Meddelelser“ (nr. 10/69).

syre hører til blandt *oxysyrerne* og er kroppens muskeltræthedstofs. Blandt de såkaldt *umættede syrer* træffer vi *ricinusoliesyre*, kendt med glycerin som afføringsmidlet amerikansk olie. Til de *uorganiske syrer* alkydsalte hører stoffet *ætylmerkaptan*, $C_2H_5.SH$. Dette stof er en farveløs væske med en væmmelig lugt og bruges som røbestof i „flaskegas“. Et produkt videre er *sulfonal*, der er anvendeligt som sovemiddel.

Glykogenet er et *polysakkarid*, der findes som sukkerdepot i leveren og løsrives af adrenalin, når dannes i binyrerne. Til denne gruppe hører også de tidligere omtalte *cynaforbindelser*.

Til de *karbocykliske forbindelser* hører *benzol*, C_6H_6 , en farveløs væske, vægtfylde 0,88, kogepunkt $80,5^\circ C$, der brænder med sodende flamme. Dampene er giftige, tunge og brandfarlige. Den anvendes som opløsningsmiddel

for mange organiske stoffer. *Oxybenzoler* kaldes *fenol*, C_6H_5OH , *acidum carbolicum*. Fenol er farveløs eller rødbrune krystaller med skarp, brændende smag. 3 gange tungere end luften i dampform, flammepunkt $79^\circ C$, antændelsestemperatur $715^\circ C$. Det leveres smeltet i tankvogne og jerntromler samt i vandig opløsning i glasballoner. Dampene er giftige og brændbare, kan slukkes med vand, pulver, skum og kulsyre. Fenol kan optages gennem huden og virker åtsende på hud, slimhinder og øjne. Ætninger bliver følelsesløse, og æggehvidestofferne stivner, koagulerer. Der kan komme centralnervesymptomer. Der skylles med vand. Ved angreb på fordøjelseskkanalen gives bevidste ofre brækmidler, se tidligere. Stoffet kaldes også *karbolsyre*. Af fenol afledes som nitroforbindelser sprængstoffet *pikrinsyre*, der er gult

(aminacrin, det moderne sårrensingsstof, er afledt heraf). Det gælder også farvestoffet *anilin*, hvoraf kan – til industribrug – fås *fenylhydrazin* og *hydrazinhydrat*, $H_2NNH_2 \cdot H_2O$, der er en farveløs, letflydende væske med flammepunkt $75^\circ C$. Det anvendes til behandling af kedelvand og reagerer eksplosivt med klorater, permanganater og salpetersyre. Emballagen er varierende med koncentrationen, ofte af PVC. Slukning med vand, skum, kulsyre. Det virker ætsende, opsuges gennem huden og angriber nyrer og centralnervesystem. Tegnene er uro, opkast, krampe og faldende BT. Øjets hornhinde kan angribes forsinket. Der skylles med rigeligt vand og drikkes mælk.

Til *alkylbenzolerne* hører *toluol*, $C_6H_5CH_3$; er en farveløs, lysbrydende, aromatisk lugtende væske, hvis giftige og brændbare dampe er 3 gange tungere end luft. Flammepunkt $7^\circ C$ og antændelsestemperatur $550^\circ C$. Flammen er stærkt sodende. Der må ikke slukkes med vand, men skum, kulsyre og pulver. Det affedter huden og kan virke berusende og bedøvende. *Trinitrotoluol* er lig *trotyl*, der som sprængstof er sikrere end pikrinsyre. Til denne gruppe hører også *kresolerne* og *salicylgruppen*, der bruges i medicinen, samt *vanillin* (vanilje), *tannin* (garvesyre, findes i te) og *sakkarin* (sødemidlet, der igen er på mode efter cyklamdiskussionen). Til ætylbenzolgruppen hører endvidere *adrenalin*, som før omtalt.

I samme selskab finder vi *naftalin*, *terpentin* og *kamfer* samt *mentol*, *kautschuk* og *guttaperka*, der gennem divinyl danner bro til plaststofferne. Endelig bør som generelt opløsningsmiddel helt uden for rækken endnu nævnes triklorætylen, der er en væske

med kloroformagtig lugt, og hvis dampe er $4\frac{1}{2}$ gang tungere end luften. Den brænder ikke ved alm. temperatur, men over $35^\circ C$ kan luftblandinger antændes. Der kan dannes fosgen og klorbrinte, og stoffet virker bedøvende. Da det opløser fedtstoffer, anvendes det i hvert fald tidligere til hårvask, hvad absolut bør frarådes.

Dermed er vor lange og dog meget overfladiske rejse gennem kemien slut.

Førstehjælp

I „Udvidet førstehjælp“, som skal findes på alle tjenestesteder, findes 2 afsnit om henholdsvis *Ætsninger* og *Forgiftninger*.

Her skal der til slut sammenfattende siges følgende om *ætsningerne*:

Søg altid om muligt at få opklaret, hvad patienten er ramt af eller har indtaget.

Beskyt Dem bedst muligt under reningen og sørg selv for snarest efter at blive grundigt afskyllet og neutraliseret. Brug altid åndedrætsbeskyttelse. Vær klar over Deres evt. specialfiltre og deres brug ved dampe af syrer, baser eller organiske opløsningsmidler.

Kan De bruge fuld åndedrætsbeskyttelse, da foretræk dette. Husk, at et filter kun kan bruges, hvor der er ilt nok.

Brug livline.

Overbrus om muligt ramte ofre med rigeligt vand.

Behandling af indvendigt øtsede er kun mulig, når ofret er bevidst.

Lad ofret drikke vand og/eller mælk. Ved bladan og cyan må ikke anvendes indblæsningsmetode.

Der må ikke gives brækmidler til øts-patienter.

Syrer giver skorpedannelse (svovlsyre: brunsorte – saltsyre: hvidlige – salpetersyre: gule).

Baser giver geléagtig, grå sårdannelse.

Modgift kan evt. gives i form af en svag opløsning i vand af f. eks. eddikesyre, citronsyre m. m. mod baser eller magnesia og natron mod syrer.

Øjne skylles med rigeligt vand fra kan-

de i indvendige øjenkrog. Ved syrer kan skylles med sødmælk eller 4 teskefulde natron i et glas vand. Ved baser (kaldet alkalier) bruges kærnemælk og ved øtskalk rigeligt sukker i vand. Haves det ikke, dryppes øjet med paraffinolie.

Kemikalievædet tøj fjernes omgående fra den ramte i fuld udstrækning.

Patienterne bør ikke gå.

Bevidste sovemiddelforgiftede (stofferne ender gerne på mal) skal have brækmidler, der fås i portionsglas på apoteket sammen med modgift (kulgranulat og magniumsulfate). Det opløses simpelt sammen i et glas vand.

★

FRA YDELSEKODE 10 TIL 20

Da Sophus Falck i 1906 åbnede portene for det redningskorps, der i dag beskæftiger knap 4000 mennesker, havde han vist ikke drømt om, at hans hovedfunktion, REDNING SARBEJDE, i 1970 kun ville udgøre 1,4 % af det samlede antal ydelser. Korpsets idégrundlag – at komme til hjælp, når mennesker eller dyr er i fare, eller når store værdier trues af ødelæggelse – er stadig forbilledet for de mål, der stiles efter. Men det må samtidig erkendes, at idégrundlaget i dag opfattes mere nuanceret end nogen sinde. Vore aktiviteter udvides stadig – og hvis vi skeler lidt til andre lande – ja, så er der jo stadig mange opgaver at tage op. Statistikkerne viser, at ydelsesgruppen REDNING SARBEJDE er stagneret, og kun de år, hvor enten store stormskader eller vandskader har spillet ind, har givet anledning til afvigelser. Selvfølgelig spiller alle de sikkerhedsforanstaltninger, der i dag er rettet mod byggeriet, maskiner, elevatorer osv., en stor

Redningsvogn, anno 1940.

Redningsvogn, anno 1970.

rolle, men til trods herfor forekommer der dog stadig alvorlige ulykker, hvor der stilles krav til korpset om et effektivt redningsarbejde.

De i gamle dage kendte „rullende redningsstationer“ er i dag afløst af mindre og hurtigere udrykningsenheder, men da et decideret redningskøretøj ikke er hver stations eje, har vi i følgende billedreportage søgt at belyse, hvilket materiel og vogne der i 1970 i forskellige egne af landet afsendes, når klokken lyder. Vi har for hver ydelsesgruppe udpeget to stationer – en lille og en stor – der hver har modtaget den samme melding. Det har således været stationens opgave gennem et fotografi at fortælle, hvilket *mandskab*, *materiel* og *vogn* udover evt. ambulancer der ville blive afsendt i en aktuel situation. Såvel meldingerne som resultaterne af vor „prøvealarmering“ fremgår af følgende sider.

Da vi ikke umiddelbart besidder kvalifikationer til at udarbejde kritiske kommentarer til det materiel og mandskab, som de afbildede stationer har sammensat udrykningerne af, er det således op til alle enten at lære noget af billederne eller også over for de pågæl-

dende stationer give udtryk for, hvad de har „glemt“. Stationerne er indstillet på en debat om spørgsmålene, så kil bare på.

Formålet med denne lille „spøg“ har været dels at vise det redningsmateriel, som disse tilfældigt udpegede stationer råder over, og dels et oplæg til en debat om emnet. For statistikken beviser også, at f. eks. begrebet „brandredning“ i store dele af landet har lidt en krank skæbne.

I 1969 har en stor del af stationer *ikke* ydet brandredning ifølge rapporterne. Vel vidende, at der af vore brandstationer ydes en brandredning sideløbende med slukningen, kan årsagen til dette afslørende tal ikke være, at der i mange af stationernes distrikter ikke har været behov for brandredning. Selvfølgelig kan abonnenterne bare ringe, når det brænder. Men hvor mange tænker egentlig på en abonnementskontrakt, når først brandvæsenet er ankommet med alt det vand, som vi ifølge abonnementsbetingelserne skal fjerne. Er det ikke et spørgsmål om at springe over, hvor gærdet er lavest? Vi vil i en senere artikel tage dette spørgsmål op til behandling. *jea*

Korpset ydede i 1969 25.381 assistancer fordelt på ydelsesgrupperne 10 til 20:

STORMSKADE

Alarm: *Et træ er væltet ind over et tegtag på en villa. Et hul på 3 m² skal dækkes og træet fjernes*

RINGE:

40 assistancer i 1969. Der rykkes ud med **kranvogn** (5 tons motorspil), motorsav, presenning, økse, skydestige samt alm. kranvognsmateriel. Mandskabet udgøres af **2 mand**.

ÅLBORG:

392 assistancer i 1969. Der afsendes **pionervogn** med **2 mand** i første udrykning, i det der udover hul i taget kan være opstået skader på tagkonstruktionen,

hvorved gas- og vandør, varme- og el-installationer kan være beskadiget (disse skader fremgår ikke af meldingen, men det er rart at være helgarderet). Pionervognen indeholder bl.

a. hydraulisk værktøj, motorsav, alm. save, økser, talje, donkrafte, lysmaskine, wirer m.v. Alt efter træets størrelse kan der måske blive behov for en kranvogn, mener Ålborg.

ELEVATORULYKKE

Alarm: *Elevator med 1 person er styrtet ned i skakten, på et 5 etagers hus*

ESBJERG:

1 assistance i 1969. Der afsendes **kranvogn** med **3 mand**. Materiellet omfatter udover alm. kranvognsudstyr skydestige, redningsline, diverse håndværktøj, stålstænger, koben, nedstryger, spartler, hydraulisk værktøj, skærebrenner, diverse wirestropper, 2 taljer, trækiler og mukkerter.

NAKSKOV:

0 assistencer i 1969. Der rykkes ud med **kranvogn**, bemanded med **2 mand**.

Der medbringes udover alm. kranvognsmateriel, isolationstænger, taljer, diverse wirestropper, kort-

slutningsværktøj, hydraulisk værktøj samt diverse nøgler, knive, dorne m. v.

DRUKNEULYKKE

Alarm: *En badegæst formodes druknet ved en strand*

NYKØBING SJ.:

2 assistancer i 1969. Der rykkes ud med **dobbelambulance og speedbåd**, bemannet med **3 mand**. I båden medbringes håndsug, transportabelt iltapparat,

rubenspose, anker, 5 redningsveste, 1 flagbøje med lod, 5 orange kugler med lod, vandkikkert, dræg, slæbetrosse, diverse reparationsudstyr til bådmotor m. v.

ODENSE:

7 assistancer i 1969. Der afsendes **frømandsvogn med speedbåd** bemannet med **2 frømand og 1 redder**. Der medbringes diverse frømandsudstyr – herunder ekstra dragter, luftflasker og undervandsradioanlæg – sammenklappelig bære, iltapparat og sug, redningsveste og -linjer, afmærkningsbøjer, lysanlæg med projektør på båd samt diverse reparationsudstyr.

15
16
18

TOGULYKKE FLYVEULYKKE EKSPLOSION/SAMMENSTYRTNING

Alarm: *Der er 2 personer i klemme og fare for yderligere sammenstyrtning*

RØNNE:

7 assistancer i 1969. Der afsendes **kranvogn** med **2 mand**, medbringende afstivningsmateriel, donkrafte m. v. samt **redningsvogn**, bemanded med **2 mand**. – Redningsvognen medbringer motorsav, kædetaljer, hydraulisk værktøj, stige, ildslukkere, pumpe og slangemateriel samt diverse katastrofemateriel.

ÅRHUS:

29 assistancer i 1969. Der rykkes ud med **redningskranvogn** bemanded med **3 mand**. Kranvognen benyttes udelukkende til pionertjenesten. Den hydrauliske kran løfter 5 tons stationært og kan køre med 4 tons. Med udlæg kan kranen løfte 1 ton i 14,6 meters højde. Kranen kan påmonteres redningskurv (se billede) til 3–4 personer. I

øvrigt medbringes hydrauliske donkrafte, fibersav, motorsav, afspærringsmateriel, ildslukkere samt diverse kranvognsmateriel. Yderligere afsendes **pionernervogn** bemanded med **3 mand**. Der medbringes afstivningsmateriel, 2 dyklysanlæg (220 og 380 volt), pumper, motorsav, taljer, donkrafte, røgdykkerudstyr, presenninger, slangemateriel, redningslinier, øk-

ser, ildslukkere samt diverse håndværktøj.

17

TRAFIKULYKKE

Alarm: *Frontalt sammenstød på hovedvej – 1 person fastklemt*

HJØRRING:

2 assistancer i 1969. I Hjørring-stationens udrykning indgår **ambulancen som redningskøretøj**. Derudover afsendes **kranvogn**. Den samlede bemanning er på **5 mand**. I ambulancen medbringes udover diverse håndværktøj redningsline, pulverslucker, hydraulisk værktøj m. v. – Lederen medbringer WT-radio. Kranvognen fremfører udover alm. kranvognsudstyr skæbrændersæt, 1 sæt afspærringsmateriel, donkrafte (2 stk. 10 t) m. v.

ÅRS:

2 assistancer i 1969. Der rykkes ud med **pionervogn** og **kranvogn**, bemanded med **5 mand**. Materiellet omfatter suge- og iltapparat (transportabelt), pulverslukkere, asbesttæppe, motorsav med fiberskive, donkrafte, hydraulisk værktøj, talje samt alm. kranvognsudstyr.

EFTERSØGNING

Alarm: *En dreng er forsvundet på en stor sø i en optimistjolle – det er om natten*

ROSKILDE:

9 assistancer i 1969. Der afsendes **redningsvogn m. speedbåd**, bemanded med

3 mand. Eftersøgningsmateriellet omfatter bl. a. lysanlæg m. facedespredere og 2 fjernprojektører, af-

mærkningsbøjer, redningsveste og -bælte, dræn, drivanker, vandkikkert m. v.

HERNING:

0 assistancer i 1969. Der afsendes **redningvogn og ladvogn m. speedbåd**, be-

mandet med i alt 4 mand. Materiellet omfatter bl. a. lysanlæg m. projektører, afmærkningsbøjer, red-

ningsveste og redningsline.

En passende blanding af kommunalt brandvæsen og Falck må være det ideelle!

Tit og ofte, når vore stationer har spurgt om forhold i forbindelse med brandslukning, er **justitsministeriet** blevet nævnt med en ærefrygt og autoritet, som kendetegner ministeriets tilsynsmyndighed. Lidt spøgefuldt har man ofte betegnet vendingen: „Det ligger i justitsministeriet“ som vor egen brandtjenestes slogan.

For at kunne fortælle lidt om ministeriets syn på brandslukning i almindelighed og korpsets brandvæsen i særdeleshed har vi opsøgt ministeriets anerkendte ekspert på dette område, **afdelingschef Poul Eefsen**, vel vidende at samtalen ikke ville forme sig som en ensidig lovprisning af vor virksomhed.

afdelingschef
Poul Eefsen,
justitsministeriet.

Er det Justitsministeriet principielt uredkommende, om et brandvæsen er privat eller kommunalt?

– Brandslukning er principielt en kommunal opgave, men den kan som bekendt løses af et privat brandvæsen (Falck-Zonen) i henhold til brandlovens § 6.

Vi har ikke forhindret indgåelsen af Falck-overenskomster, blot de har opfyldt de tekniske krav. Hidtil har vi i ministeriet heller ikke taget stilling til andet end tekniske krav.

Så kan man spørge sig selv, om det er rigtigt, at Justitsministeriet udelukker de skal skele til den tekniske side af sagen, og det har vi hidtil ment. Men når vi nu ser, at Falck-Zonen har givet tilbud på brandslukning til priser, der ligger under de hidtil gældende – og det, brandslukningen efter vor mening virkelig koster – er spørgsmålet, om vi

i fremtiden kan forsvare udelukkende at tænke på de tekniske krav .

For vi må erkende, at vi kan føle betænkeligheder ved lave tilbud, fordi entreprenøren (Falck) kan føle sig fristet til at *sænke kvaliteten* for at gøre det forventede underskud mindre. En helt anden side er, at vi ikke kan være interesseret i, at et privat foretagende giver *underskudsgivende tilbud*, idet det øger risikoen for, at foretagendet går nedenu og hjem.

Men lad mig lige tilføje, at de skitserede betænkeligheder naturligvis hviler på et teoretisk grundlag, da vi ikke har haft grund til i ministeriet at tro, at disse synspunkter hidtil har været gældende for brandslukningsområdet.

Ser De ikke en fordel ved Falcks centraliserede brandtjeneste?

– Når brandslukningen i henhold til brandloven er en kommunal opgave, har det danske samfund principielt vedtaget, at brandslukningstjenesten skal dirigeres ude i de enkelte kommuner – dog efter vore forskrifter. Vi har hjemmel til at standardisere materiellet, uddannelsen er standardiseret gennem Statens Brandskole, og resten mener vi at kunne klare gennem instrukser herfra. Med hensyn til vor mulighed for at påvirke kommuner til at ændre de enkelte brandvæseners ledelse, f. eks.

hvis et brandvæsen gentagne gange viser sig ikke at fungere, mener vi, at vi har lige så store muligheder for at gøre opmærksom på sådanne misforhold over for en kommune som over for Falcks ledelse. Om Falck så gennem sine ansættelsesvilkår har større mulighed for at skride ind, kan jeg ikke udtale mig om.

Målsætningen for dansk brandvæsen?

– For mig at se må et af målene være, at der eksisterer et alternativ til Falck-Zonens brandslukningstjeneste. Årsagerne til mit syn er lige skitseret.

Med hensyn til problematikken heltidsansatte/deltidsansatte kan der siges en del. I København bør brandvæsenet principielt bestå af heltidsansatte. I større byer som f. eks. Århus, Odense og Aalborg bør hovedparten af mandskab også principielt være heltidsansatte, men jeg vil ikke afvise, at der også kan være deltidsansat mandskab.

For det øvrige land vil jeg sige, at det ikke forekommer mig at være et mål at lade brandslukningstjenesten udelukkende hvile på heltidsansatte. Jeg må lige indskyde, at den del af Falcks mandskab, der både foretager ambulancekørsel og brandslukningstjeneste, af mig principielt betragtes som deltidsmandskab i henseende til brandslukning.

– Vi har, bl. a. gennem prøvealarmringer, erfaringer for, at *deltidsbeskæftiget brandmandskab er fuldt så hurtigt og effektivt som Falck-Zonens faste mandskab.*

Er indbyggertal og afstand alene nogen god målestok for bestemmelse af brandvæsenets beliggenhed og kapacitet?

– Indbyggertal er retningsgivende i almindelighed. Det viser sig, at der praktisk taget over hele landet er samme

antal udrykninger pr. 1.000 indbyggere. Afstand er også en god målestok, men jeg vil da lige indskyde, at de to nævnte faktorer kun er retningsgivende. Brandfarlige virksomheder etc. kan være den tredje faktor, der bestemmer, hvor brandstationen bør ligge, og hvad den skal indeholde.

Hviler der samme opmærksomme øjne på kommunalt brandvæsen som på et privat?

Hvilke regler gælder for prøvealarmer? Er det tilfældigheder, eller skeler man til, hvem man kan genere eller lignende?

– Reglerne er, at man sørger for en inspektion af alle brandvæsener med jævne mellemrum. Men er der problemer med et brandvæsen, eller har vi mistanke om, at det ikke fungerer tilfredsstillende, kommer vi ud og foretager prøvealarmer oftere.

Hvad mener Justitsministeriet principielt om to brandvæsener i samme by?

– Man kan sagtens have både en Falck-brandstation og en kommunal brandstation i samme by. Der skal bare fastsættes nøjagtige grænser for deres slukningsområder, f. eks. en landevej, et telefonområde osv., således at alarmcentralen får færrest mulige problemer. Men det må være en forudsætning, at de to brandvæsener i en given situation er i stand til at samarbejde.

Hvoraf fremgår det, at alle brandvæsener i assistancetilfælde skal tilkalde nærmeste brandvæsen til hjælp?

– Det fremgår af en bestemmelse i kontraktformularen (pkt.8.1), og vi fremholder denne regel i undervisningen på Statens Brandskole som Justitsministeriets fortolkning af brandlovens § 24. Om vi skal udsende en skriftlig instruks til alle brandvæsener herom, vil jeg overveje.

Hvorfor skal alt brandmandskab i en udrykning komme fra samme station? Er det væsentlige ikke, at der møder flest muligt frem?

– Kontrakterne foreskriver 6 mand inden for 5 minutter i første udrykning. Og de 6 mand skal rykke ud sammen med det eller de køretøjer, de skal betjene. Derved sikres bedst, at mandskabet er til stede til betjening af køretøjerne på brandstedet.

Kommandoforhold på brandstedet?

– I kommuner med brandkommission har brandinspektøren kommandoen, og han må kun undtagelsesvis være forhindret i at møde op på brandstedet. Hans stedfortræder – når han er fraværende – skal være en navngiven person, der f. eks. har hvervet som vicebrandinspektør. Man kan ikke aftale, at kommandoen indehaves af den assistent/overassistent, der i det enkelte tilfælde leder brandudrykningen, fordi han er hjemme og på vagt.

Hvorfor skal Falcks brandkontakter godkendes af Justitsministeriet, når f. eks. et kommunalt brandvæsens organisation og etablering ikke skal forelægges for ministeriet?

– Brandslukning er principielt en kommunal opgave, og vi må fra ministeriets side fordrer en ensartethed, når der er tale om entrepriser aftaler.

Når materiellet er standardiseret skulle det principielt spille nogen rolle, om brandmand og automobilsprøjte er fra samme station?

Konklusion?

– Til slut vil jeg sige, at jeg både principielt og personligt mener, at *meget er opnået* i dag med Falck-Zonens standardiserede kontrakter. Vi i ministeriet ved, hvad korpset påtager sig, og Falcks ledelse og brandtjeneste ved, hvad vi fordrer. Selvfølgelig er der tilfælde af *prøvealarmeringer* af Falckstationer, der ikke er tilfredsstillende, men det kender vi også fra kommunale brandvæsener. Principielt opfatter jeg det stadig som et gode, at der i dag er en *passende blanding* af kommunale brandvæsener og Falckstationer med brandslukningstjeneste, og jeg kan sige, at det nuværende system og det nuværende blandingsforhold efter min mening er udmærket . . . (Kjær)

Hver dag året rundt sker der ulykker i Danmark, og det første resultat af en sådan ulykke er, at vi rykker ud for at hjælpe mennesker, der er kommet i nød, enten fordi der er personskade eller – heldigvis som i de fleste tilfælde – hvor der kun er materiel skade.

Derefter er maskineriet sådan set sat i gang. Politiet bliver evt. indblandet og endelig forsikringssselskaberne, domstolene osv.

I Danmark har vi en ordning med en lovpligtig ansvarsforsikring for automobiler, der skal benyttes på en offentlig vej (jfr. færdselslovens § 66), som gør, at den enkelte som regel ikke lider økonomisk tab, når ulykken indtræffer. Men for at kunne afgøre, hvilket forsikringssselskab der skal betale, må domstolene finde ud af, hvem der har skylden eller sagt på en anden måde, hvem der i denne situation er nærmest til at bære risikoen.

I den normale situation er det en ejer af et køretøj, som gør skade på et andet køretøj eller en anden genstand, hvorved der lides et økonomisk tab. Denne situation løser færdselslovens § 65 stk. 3 forholdsvis let, idet der kun i specielle tilfælde opstår vanskelige problemer.

Culpa

En lidt anden og mere problematisk situation opstår, når f. eks. en redder kører galt med en ambulance eller en anden korpset tilhørende vogn. Denne redder kører nemlig ikke i et ærinde, der vedrører ham selv, men derimod udfører han et arbejde for arbejdsgiveren, som er ejer af automobilen.

Færdselsloven forsøger dog ligeledes at løse denne situation, idet den tildeler

de indblandede personer forskellig bevisbyrde, eftersom de er ejer, bruger eller fører.

Ejeren i den førnævnte situation er arbejdsgiveren, og han har en bevisbyrde, der kaldes culpa med omvendt bevisbyrde, hvilket på almindelig dansk vil sige, at han skal bevise, at den skete skade ikke kunne have været undgået (at der ikke har været handlet culpøst). Det siger sig selv, at denne form for bevisbyrde er meget streng – idet det i praksis er temmelig svært at bevise, at skaden ikke kunne have været undgået. Begrundelsen for, at man har en så streng bevisbyrde for ejeren, må ses i sammenhæng med, at et motordrevet køretøj egentlig er en farlig indretning, som udsætter andre personer og deres gods for fare. Desuden kan der jo være andre fejl fra ejerens side, idet han som bekendt har pligt til at sørge for, at køretøjet er i forsvarlig stand – og er det ikke det, må det selvfølgelig komme ham til skade.

Føreren i den skitserede situation er redderen, der fører ambulancen, og han har efter færdselsloven en ganske almindelig bevisbyrde, hvilket i praksis vil sige, at det er modparten, der skal bevise, at han har handlet culpøst.

Endelig er der begrebet bruger, som ikke har relevans til skitserede situation. Dette begreb opstår f. eks., når en person låner sin vens vogn for at køre en søndagstur. Her er vennen bruger, idet han jo benytter vognen i sin egen interesse. En bruger har den samme bevisbyrde som ejeren. – Det ville også i denne situation være ganske urimeligt, hvis ejeren af vognen skulle betale, fordi han gjorde en ven en tjeneste ved at låne ham vognen. De be-

Korpset har i en sådan situation culpa med omvendt bevisbyrde. Redderen har alm. bevisbyrde, d.v.s. det er modparten, der skal bevise, han har handlet culpøst. (Selv om ambulancen ikke var på hovedet, ville korpset stadig have omvendt bevisbyrde).

grundelser, som lå til grund for afgørelsen imellem ejeren og føreren, falder her bort. (Begreberne ejer, bruger og fører findes i færdselslovens § 65 stk. 1-5.)

Bevisbyrden

Når man lægger alt dette til grund i en erstatningssag, vil man forholdsvis let kunne afgøre, hvem der bliver dømt. Tænker man sig en sag, som måske ikke er særlig almindeligt forekommende, men som på en glimrende måde illustrerer bevisbyrdernes indbyrdes forhold, og hvad de betyder i praksis, hvor der kun er udsagnene fra den skadelidende og den skadevoldende, vil de indbyrdes bevisbyrder resultere i, at ejeren af vognen bliver dømt, hvis han *ikke* kan bevise, at der *ikke* er handlet culpøst, mens føreren af vognen (den skadevoldende) bliver frifundet, hvis den skadelidende *ikke* kan bevise, at han har handlet culpøst.

Dette vil nok, når man læser det, umiddelbart virke lidt besynderligt, at ejeren *ikke* kan bevise, at føreren *ikke*

har handlet culpøst, men det er et umiddelbart resultat af bevisbyrdernes fordeling på den enkelte i sagen indblandede.

De bevisbyrder her gælder i alle tilfælde, hvor en ejer f. eks. gør skade på andre personer eller deres gods.

Et lidt andet tilfælde opstår nemlig, hvis to ejere støder sammen – det ville være lidt upraktisk, hvis de begge havde culpa med omvendt bevisbyrde.

Færdselslovens § 65 stk. 3 har da også løst denne situation, idet den tildeler hver ejer en almindelig bevisbyrde, hvilket vil sige, at den, som anlægger sag, skal bevise, at den anden har handlet culpøst, for at han kan få erstatning.

Det, jeg i det førnævnte har omtalt, er, hvilken bevisbyrde de forskellige parter har. Dette kan også udtrykkes på den måde, at for ejeren er ansvarsgrundlaget culpa med omvendt bevisbyrde, mens ansvarsgrundlaget for føreren er almindelig culpa.

5 betingelser

Ansvarsgrundlaget er dog kun én af de fem betingelser, der skal være opfyldt, for at man kan blive dømt til at betale erstatning. For det første skal der desuden være lidt et økonomisk tab, hvilket selvfølgelig for de fleste må virke indlysende.

Dernæst skal der være causalitet, hvilket vil sige, at den skade, som søges erstattet, er forvoldt af den uforsvarlige handling. Ved causalitet forstås umiddelbart årsagsforbindelse.

For det tredje skal den person, som forlanger erstatning, være personlig erstatningsberettiget, hvilket egentlig også er indlysende, idet en anden person jo selvfølgelig ikke kan få erstatning, fordi naboens bil er blevet påkørt. Det siger sig selv, at det kun er dem, der har ret over genstanden, som kan få erstatning.

Endelig skal der foreligge adækvans. Ved adækvans forstås, at skaden er påregnelig. Adækvansbegrebet kan dog bedst forklares ved et eksempel. Hvis en mand sætter ild på et skib, skal han selvfølgelig erstatte den skade, der sker på skibet, men resulterer den forsinkelse, som skibet nu kommer ud for, for at det kan blive repareret, i, at det netop kommer ud i en orkan, som det ellers ville have undgået, må dette være brandstifteren uvedkommende. Han skal da heller ikke betale dette tab.

Kun erstatningssager

Alt det, som jeg her har omtalt, håber jeg på en vis måde har klargjort erstatningsbegrebet i almindelighed og forholdet mellem arbejder og arbejdsgiver i særdeleshed, specielt i den situation, hvor en redder under kørsel med en ambulance eller en anden korpset tilhørende vogn i dets tjeneste er skyld i,

henholdsvis uden skyld i, at en ulykke indtræffer.

Jeg vil her gøre opmærksom på, at det, jeg har forsøgt at beskrive, er selve erstatningssagen og løsningen af den. Om der evt. følger en straffesag (f. eks. efter den berømte og berygtede § 70) må under ingen omstændigheder blandes sammen med selve erstatningssagen, selv om resultatet i de fleste tilfælde stemmer overens.

Bevisbyrdernes fordeling arbejder/arbejdsgiver (fører/ejer) er dog kun et af forholdene disse parter imellem. I en senere artikel vil jeg søge at belyse Danske Lovs 3–9–12, som fortæller om det såkaldte husbondansvar.

E. Falck stud. jur.

OBS

MINI - MAXI -
MIDI - STØVLER -
LANGT HÅR -
LØSE BÆLTER -
LANGE STØVLER -
KØNNE LÅR -
SØMANDSBUKSER
- LANGE HALS-
TØRKLÆDER - ???

Rådet for Større Færdselssikkerhed har spurgt korpset, om vi har nogle erfaringer med hensyn til fodgængere eller tohjulede færdselisters ulykker. Det, man især tænker på, er, hvorvidt den modebetingede påklædning forårsager ulykker i trafikken. F. eks. ved man fra arbejdsulykker, at langt hår kan være direkte farligt, men hvad med trafikulykker?

Kan nogen station hjælpe med oplysninger eller erfaringer?

Så skriv eller ring til „Meddelelser“'s redaktion. Men gør det snarest.

VI KØRTE FAKTISK PÅ PUMPERNE I FLERE DAGE

fortæller **Holstebros** stationsleder, **Poul Jensen**, hvis station nok havde landets hårdeste belastning i tøbrudsdagene i marts.

I midten af marts skete betydelige tøbrudsskader over det ganske land. Fra Gedser til Skagen var korpsets mandskab i aktivitet med at pumpe kældre tomme for vand. Men et af de hårdest ramte områder var Holstebro. Byen stod bogstavelig talt under vand, og denne situation stillede ekstra hårde krav til redningsmandskabet, der i forvejen ikke hørte til de friskeste efter den lange vinter.

Kort efter, at situationen i byen var klarlagt: omkørselsveje, byeveje, kældre, lejligheder i stueetager, industriområdes osv. stod under vand, gik stationsleder *Poul Jensen* og mandskab i gang med opgaven, bistået af politi, CF og militær. Der blev udlagt sandsække for at dæmme op for vandmasserne samtidig med, at reddere i småbåde sejlede rundt i gaderne og hjalp til med at evakuere byens hårdest ramte beboere. I modsætning til de fleste andre byer fortrak vandet ikke af sig selv i løbet af en dags tid. Der skulle pumpes til

stadighed, og Poul Jensen arrangerede en nødplan, der kom til at virke efter bedste katastrofemønster. Fra omliggende stationer blev rekvireret pumper og mandskab, og i de følgende dage var 21 reddere beskæftiget ved 30 pumper, hvilket gav en effektiv pumpning på 22.500 liter pr. minut.

Nu begyndte det at hjælpe, og efter 14 timers forløb fra de første oversvømmelser i byen, kunne de friske Holstebro-reddere trække vejret mere let igen.

Tilkendegivelser

Holstebro-stationens anstrengelser i de kritiske dage var almindelig anerkendt i byen. Og stationen modtog få dage efter pumpearbejdet et brev fra byrådet med følgende ordlyd:

På byrådets vegne bringes De og Deres mandskab herved en hjertelig tak for den udmærkede og værdifulde indsats i forbindelse med de meget omfattende oversvømmelser i byen.

Med venlig hilsen
Holstebro byråd

MÅSKE VIRKSOMHEDSNÆVN INDEN OKTOBER

– Fuld tilslutning blandt tillidsrepræsentanter til indførelse af demokrati på arbejdspladsen

Virksomhedskonferencen den 19. og 20. april på hotel STORE KRO i Fredensborg blev en succes. Et halvt hundrede tillidsmænd, repræsentanter fra fagforbundene samt korpsets ledelse drøftede et udkast til aftale mellem korpset og de forhandlingsberettigede fagorganisationer om demokrati på arbejdspladsen.

Formål og program

Som tidligere nævnt i dette blad er formålet med en aftale om arbejdspladsdemokrati at fremme samarbejdet, effektiviteten og den enkelte medarbejders trivsel i korpset gennem virke i virksomhedsnævn, regionsnævn og stationsmøder. Det primære mål med denne konference var imidlertid at få at vide, om personalet overhovedet er interesseret i en sådan aftale. Endvidere skulle konferencen give impulser til, hvorledes en evt. aftale kan gennemføres. Konferencen, der var tilrettelagt af direktør *Børge Johansen* og uddannelsesleder *W. Ric-Hansen*, var i det væsentlige formet som gruppediskussioner, hvilket sikkert var medvirkende til det positive resultat, konferencen senere affødte.

Konferenceoplæg

Direktør *Mogens Falck* åbnede konferencen på Fællesforbundets vegne og gjorde i sin tale gældende, at ledelsen var mødt med den bedste vilje til at nå et positivt resultat.

Direktør *Børge Johansen* nævnte i sit oplæg det materiale, der ligger til grund for det aftaleudkast, der var udarbejdet. Johansen gjorde rede for de erfaringer, man har fra andre lande, og nævnte, at den demokratiske ledelsesform i erhvervslivet endnu var i sin vorden, og at det derfor ville have be-

tydning for den videre udvikling, hvis korpset kunne gennemføre tanken – og vigtigst af alt – få det til at fungere. Direktør Johansen illustrerede endvidere alle de krav, der såvel eksternt som internt stilles til korpset, og understregede, at disse krav også ville gælde et virksomhedsnævn. Ikke kun kunder og personale stiller krav, men også aktionærer, banker, leverandører, offentligheden, love, myndigheder m.v. Hele dette samspil af store og små krav er rettet mod os, og man må derfor ikke tro, at oprettelsen af et virksomhedsnævn vil løse alle problemer. Der bliver ikke tale om nogen dans på roser, hvorfor personalet må gøre sig klart, hvad en plads i nævnet kræver. Virksomhedsnævnets placering i korpsets organisatoriske opbygning blev endvidere illustreret.

I sin fremstilling gjorde Børge Johansen også rede for, hvor i individets behovshierarki demokrati på arbejdspladsen kommer ind i billedet. Derigennem blev motivationsfaktoren belyst – den faktor, der måske kan sikre korpset en bedre drift og større effektivitet. Børge Johansen sluttede sit oplæg med at stille følgende spørgsmål til forsamlingen: „Vil redderen i Skagen – repræsenteret i nævnet af en tillidsmand fra Thisted – føle sig engageret i demokrati på arbejdspladsen?“.

På LO's vegne gav konsulent *Povl Hertz* et oplæg til konferencen. Han udtalte stor tilfredshed med, at korpset som en af de første private virksomheder i Danmark havde taget tanken

Et udsnit af den ivrigt lyttende skare.

om demokrati på arbejdspladsen op. Povl Hertz nævnte betydningen af et godt samarbejde mellem ledelse og personale, der jo udadtil er korpsets repræsentanter. Hertz understregede endvidere direktør Johansens udtalelse, at

oprettelsen af virksomhedsnævn ikke løser alle problemer. Der vil også fremover være personaleproblemer, der skal løses, men arbejdspladsdemokratiet vil give de enkelte medarbejdere følelse af, at de har mulighed for at præge det daglige arbejde. De betænkninger og oplæg, som henholdsvis arbejdsgiverforeningen og LO har udarbejdet, gav Povl Hertz en fyldig baggrund for, og selv ikke bogomslagernes farve blev ladet ude af betragtning.

Povl Hertz sluttede med en anmodning til alle tillidsrepræsentanterne om at gå positivt ind for tanken og virkelig engagere sig i det videre arbejde, således at Falck-Zonen kan medvirke til den videre udvikling på arbejdsmarkedet.

Gruppearbejde

Som nævnt var en stor del af konferencen berammet som gruppearbejde. Samtlige tillidsrepræsentanter var inddeelt i 5 grupper, og der blev overalt arbejdet ihærdigt. Det første spørgsmål, der skulle behandles, omhandlede tillidsrepræsentanternes indstilling overfor demokrati på arbejdspladsen og i øvrigt generelle kommentarer til aftaleudkastet.

Alle grupper gik enstemmigt ind for tanken og gav impulser til enkelte ændringer i udkastet. Der herskede dog en smule uenighed om virksomhedsnævnets sammensætning.

Senere på konferencerne havde grupperne lejlighed til at behandle konkrete spørgsmål, der referede til specielle punkter i aftaleudkastet. Yderligere skulle alle grupper give forslag til, hvorledes det videre arbejde kan organiseres.

Det fremgik tydeligt af gruppebesvarelserne, at man havde behandlet spørgsmålene til bunds, og mødeledelsen

gjorde fyldige notater om de besvarelser, grupperne havde drøftet sig frem til.

Som en lede-tråd gennem besvarelserne gik ønsket om at få demokratiet helt ned på „gulvet“, altså etablering af stationsnævn. Man følte således, at enten stationsnævn eller et hyppigere antal stationsmøder ville være en forudsætning for, at alle medarbejdere ville føle sig engageret.

Det var også tydeligt, at gruppedrøftelserne havde været præget af et tværgående mønster, hvor reddere, redningsførere, vagtmestre, akkvisitører, assistenter, stationsledere m. v. følte sig som én samlet gruppe (medarbejdere). Dette forhold førte til, at flere reddere fremførte, at den bedst egnede mand – uanset det var deres stationsleder – skulle vælges til virksomhedsnævnet.

Konklusion

Som nævnt gik alle tillidsrepræsentanterne ind for ideen og det udkast, der ligger til grund for det videre arbejde. Ved konferencens afslutning blev det vedtaget, at det udvalg, der har udarbejdet aftaleudkastet, skulle udvides til at omfatte en repræsentant fra hver af

de 5 grupper, der drøftede sagerne i Fredensborg.

Det udvalg vil nu skyndsomst arbejde videre med sagen, således at den afstemning blandt alle fastansatte i DE DANSKE REDNINGSKORPS, der er nævnt i aftaleudkastets overgangsbestemmelser, kan blive foretaget snarest muligt. En forudsætning for at aftalen kan træde i kraft er nemlig, at mindst 50 % af de fastansatte erklærer sig som tilhængere af systemet.

De konkrete resultater af konferencens gruppearbejde og diskussioner gengives i et referat, der er udarbejdet af sekretariatschef P. Kjær. Referatet er blevet udsendt til alle stationer.

Forinden direktør *Mogens Falck* sluttede af, gjorde en af korpsets direktører, der ifølge egne udtalelser normalt ikke går for at være demokrat, gældende, at de her førte drøftelser ikke må resultere i en ny konference. Den positive indstilling, der har hersket i de forløbne dage, må vedvare, således at DEMOKRATI PÅ ARBEJDSPLADSEN kan gennemføres snarest muligt, sluttede direktøren. Forsamlingen kvitterede med akklamation.

jea

ved **W. Ric-Hansen**

SØENS FÆRDELSREGLER, SIKKERHED TIL SØS

af K. Schoubye, „67“ forlag, 117 sider,
pris ca. 25 kr.

Bogen er skrevet til nybegyndere og lystsejlere med det formål at give de vigtigste sikkerhedsregler for sejlads, og af de enkelte afsnit kan nævnes: Søvejsregler, kommentarer til vigeregler, nødsignaler, signalflag, vejlære,

vejrmeddelinger, tåge- og stormsejlds, grundstødning, brand og brandfare samt slukningsmidler, søkortet og dets anvendelse, pladsbestemmelse og pejling, fyr- og farvandsafmærkning, kursudsætning og kurskorrektion, instrumenter og udstyr, skibs- og luftfartens redningstjeneste, omsætningstabeller m. m.

Såfremt bogen læses, og de givne regler efterleves af de mange lystsejlere, som færdes i vore farvande, vil mange ulykker kunne undgås og en hel del kostbare eftersøgnings- og redningsaktioner derved bespares samfundet.

Brandslukning på Lolland-Falster

På „sydhavsøerne“ fortsætter korpset udbygningen af brandslukningsfunktionen. Pr. 1. april overtog korpset de kommunale brandvæsener i Maribo, Saxkøbing og Stubbekøbing storkommuner Derudover blev der pr. samme dato oprettet en ny hjælpebrandstation i Nr. Alslev storkommune, hvor materiel og mandskab udgøres af en vagtsprøjte og 10 deltidssbeskæftigede brandmænd.

På billedet ankommer det kommunale brandvæsen i Maribo til korpsets station, hvor brandinspektøren, bygningsinspektør Sv. E. Jørgensen, overdrog ledelsen af brandvæsenet til korpset, der ved højtideligheden var repræsenteret af direktør M. Falck, distriktsleder H. Aagaard og stationsleder Sv. E. Peerson.

Karakteristisk for korpsets overtagelse af kommunale brandvæsener på Lolland-Falster har været, at alle kommunale brandmænd er overgået til ansættelse som deltidssbeskæftigede brandmænd ved korpset. Dette vidner om en god vilje til at acceptere en fornuftig løsning.

Jamen EDB dog!!!

Kontoret i Alborg modtog i april måned et brev fra en utilfreds abonnent, som EDB-maskinen havde tituleret „hr. overbanemand“. Abonnenten replicerede „hvis banemand?“ og gjorde i øvrigt opmærksom på, at en „overbanemand“ måtte være en morder i stor stil. Forståeligt nok bad abonnenten, der er baneingeniør og hedder Knudsen, os om at få rettet fejlen.

„Pondus“ til 20 redningsfolk

I forbindelse med en faretruende brand på „Hotel Prinsen“ i Roskilde, hvor korpset bl. a. reddede en alvorligt røgforgiftet hotelkarl, blev der anrettet stor vandskade i en af Landmandsbankens afdelinger, der er beliggende i hotellets stueetage. Korpset ydede, som bankdirektør K. Hjørt udtrykte det, en stor indsats, og ved en mindre højtidelighed fik mandskabet fra station Roskilde og Vesterbo overrakt en keramik-„Pondus“. På billedet modtager redder Egil Jeppesen en „Pondus“ af bankdirektøren.

KÆRE FALCK

Vagn Steens børnebog „KÆRE FALCK“ er nu udkommet, og alt tyder på en ubetinget succes. Bogen er ligesom sin forfatter ultraditionel og spændende. Ved præsentationen af bogen i Falck-Huset den 21. april fortalte bogens forlægger, Jarl Borgen, at der allerede var forudbestilt 1.000 stk. i såkaldt biblioteksudgave.

Korpsets egen idé med at forære KÆRE FALCK til abonnenter blandt børnehaver, kommuneskoler og sygehuse er ligeledes blevet en succes.

Fra TV-fronten

Inden for de sidste to måneder har korpset medvirket ved optagelserne af to TV-udsendelser.

Den første, der blev bragt i TV 14. og 15. maj, omhandler „førstehjælp på ulykkessteder“. Producenteren, **Fl. Adstoft**, har belyst, hvad lægmand kan udrette – forinden den professionelle hjælp når frem. Fra korpsets side var det i hovedsagen station **Tåstrup**, der medvirkede. (Se i øvrigt forsidebilledet.)

Den anden udsendelse er af en helt anden karakter, tør det nok antydes. Under arbejdstitlen „Den glade ambulance“ sætter forfatteren **Jes Ørnsbo** og produceren **Hans Engberg** glo-mentaliteten under „lup“. En række scener, hvor nysgerrige mennesker bl. a. træder på offeret, vælter såvel redder som bære, hindrer enhver form for redningsarbejde m. v., belyser med satirisk linie, hvad såvel ofre som redningsfolk kan blive udsat for. Udsendelsen sendes den 17. juli, og der er ingen tvivl om, at den vil vække opmærksomhed i vide kredse. Ambulancen er fra **Ribe**, og station **Gladsaxe**, hvis redere besidder store talenter som skuespillere, har „leveret“ arbejdskraften. På billedet vises en scene, hvor en „pæn, ældre dame“ er nødt til at kravle op på ryggen af redderen, der giver pose-ventilation, for at få et blik af „liget“.

Nedenfor:

At ventilere kan være anstrengende, især når man har en nysgerrig „madamme“ på ryggen.

Første brand i Kolding

Den første brand, som korpsets station i Kolding ydede i Kolding storkommune, blev en lidt mærkelig oplevelse. Der var nemlig brand hos **FALCK**. Et værelse i tilknytning til den gamle station blev raseret. Korpset mødte dog hurtigt op og hindrede ilden i at brede sig yderligere.

Vand og telefoner

I Tarm-Skjern området gik tøbruddet ud over Jydsk Telefonaktieselskabs ledningsnet. Korpset blev tilkaldt, og selv om der næsten skulle et mirakel til at hindre telefoncentralens afbrydelse, lykkedes det under stationsleder **Frede Petersens** ledelse. JTAS har gennem sit blad omtalt stationens og **Frede Petersens** indsats meget rosende.

Folkevogn mod bropille. Masser af folk, der „bare kigger“. I forgrunden ses producer **Hans Engberg**.

„Den glade ambulance“, flankeret af medvirkende reddere.

BREVE UDEFRA

Stationsleder Christensen, Falck, Varde

– Må jeg dertil sige Dem som stationsleder tak for den beredvillige hjælp og menneskelige forståelse, Deres personale altid har lagt for dagen, når vi – og specielt når min mand selv – kaldte lægevagten.

Jeg tror, De kan være stolt af Deres korps!

Med venlig hilsen
(En enke i Varde)

Til direktøren for Vejle-stationen

Fredag eftermiddag kørte jeg på vej fra **Haderslev** til **Ikast** i min Volvo, og ved „Pottemagergården“ nægtede vognen at køre mere. Fra „Pottemagergården“ ringede jeg til Falck om hjælp, og det imponerede mig meget, at hjælpen kunne komme så relativt hurtigt frem, idet der var uhyre mange tilfælde af biler, der havnede i grøfter o. s. v. på grund af den megen sne. Da Falck-manden kom til stedet, hvor jeg sad på hovedvejen – jeg turde ikke gå fra vognen – udviste han en enestående hjælpsomhed og omsorg. Jeg frøs, så tænderne hakkede i munden på mig, og omgående blev jeg placeret højt oppe i Falck-vognen i varmen.

Herfra kunne jeg så følge hans arbejde med at bugsere min bil „om bord“ bagpå. Elegant udført.

– De næste timer, hvor jeg altså blev bragt velbeholden hjem med samt min bil, vil jeg altid huske som en pragtfuld oplevelse. Jeg ved ikke, hvad Deres Falck-mand hedder, han er charmerende, rødhåret har blå øjne, men jeg synes, jeg vil overbringe min dybeste beundring og kompliment for den værdige, hjælpsomme, hurtige og smukke måde, hvormed han repræsenterer Falcks hjælpearbejde.

Tusind tak for hjælpen.

Birgit Hastrup

NB: **Vejle-stationen** oplyser, at den charmerende, rødhårede redder med de blå øjne hedder **Carlo Jensen**.

Stationslederen, Falck-stationen, Holbæk

Vel hjemkommet efter påskeferie, som udelukkende blev en succes takket være Falck i **Holbæk**, sender vi vor hjerteligste tak til stationen.

Takken er især rettet til vagthavende den 25 marts og den eminente chauffør og mekaniker, der hentede os i Svinninge, og da al mekanikerhjælp var udelukket ordnede bilen, så vi nåede færgen, der sejlede kl. 00.20 fra Kalundborg. Vi var så heldige, at der var plads på denne båd. Det gør godt at møde nogle af hverdagens helte i en vanskelig situation, og så er det jo oven i købet en fantastisk reklame for den organisation, heltene tilhører.

Venlig hilsen
Rita og Erik

Den vagthavende på station **Holbæk** var redningsfører **Arne Andersen**, og mekanikeren hed redder nr. 40/ **Arne Rasmussen**.

Til direktionen for De Danske Redningskorps

Det ligger mig meget på sinde at bringe Falck's redningskorps en hjertevarm tak for den elskværdige og meget effektive hjælp, man ydede os ved skolens store u-landsarrangement. Det var en naturlig sag, at alt, hvad der kunne gøres for at undgå store udgifter, blev gjort, og derfor var det os en særlig glæde, at De hjalp os så fortræffeligt i vore bestræbelser. Resultatet af dagen blev et nettooverskud på 13.000,- kr., så De vil forstå, at alle gode kræfter har samvirket, ellers havde vi ikke fået dette smukke resultat.

Hjertelig hilsen
Hans Røpke,
skoleinspektør

★

Station Vesterbro, Falck-Huset

På selskabets vegne vil jeg gerne udtrykke vor anerkendelse af og tak for den energiske og hurtige måde, hvorpå personalet fra Falck & Zonen bistod os med oprydningen efter branden i vor fabrik.

Med venlig hilsen
p.p. A/S Alfred Benzon
J. Halsteen,
teknisk direktør

★

Falck-Zonen

I løbet af den sidste halve snes dage har jeg været uheldig med to motorstop, det ene i **Svendborg** og det andet på **Blegdamsvej i København**, og jeg har fået hjælp af Dem med at bringe køretøjet til min mekaniker i Herstedøster.

Efter at disse to operationer er fuldført, vil jeg gerne benytte lejligheden til at komplimentere Dem for den ovenud dygtige måde, hvorpå De har hjulpet mig ud af mine vanskeligheder, ligesom jeg gerne vil udtrykke min glæde over at træffe et så udmærket, veldisciplineret og dygtigt personale.

Med venlig hilsen
Erik Friebling

★

Falcks Redningskorps, station Gladsaxe

I anledning af det arbejde, De udførte for at hjælpe min mand, da han døde mandag den 9. marts 1970, vil jeg gerne sende Dem et par ord.

De kom til vor adresse mandag aften den 9. marts kl. ca. 19.30, og de to reddere optrådte på en måde og med en hurtighed, som gør, at man får stor respekt for Deres arbejde.

Jeg vil gerne sige Dem tak for Deres indsats, selv om det ikke kunne frelse min mand fra døden, men jeg vil sent glemme Deres forsøg på hjælp.

Med venlig hilsen
Anna Christensen

De to reddere var fra **Gladsaxe** og hed **W. Larsen** og **Per Jensen**.

PERSONALIA

DØDSFALD

Akkvisitør Valdemar Dahl, Sorø

Akkvisitør Valdemar Dahl, Sorø, afgik ved døden den 2. april, kun 59 år gammel. Valdemar Dahl blev ansat i 1951 som redder i **Ruds-Vedby**, og det var først for nylig, han overgik til akkvisitionsarbejdet.

Hans stationsleder gennem mange år, **V. Zohnesen** fra Ruds Vedby har givet følgende karakteristisk af ham:

En førsteklasses, pligttopfyldende redningsmand,

afholdt af såvel kolleger på stationen som abonnenter i området. Han var stille og fredelig, passede altid sit arbejde og var aldrig uvillig, selv om man måtte tilkalde ham midt om natten. Dahl kunne man overlade hele stationen, og man var sikker på, at alt var i skønneste orden, når man kom igen. Et helt igennem reelt og værdsat menneske.

Vi vil ære Valdemar Dahls minde.

V. Zohnesen

Valdemar Dahl

UDNÆVNELSER

REDNINGSFØRER

På station **Helsingø** er redder **Leif Krøyer Olsen** udnævnt til redningsfører pr. 1. marts.

★

Med virkning fra 1. maj udnævntes redder **Helge Møller** til redningsfører på station **Ringsted**.

★

Redder **Knud Erik Christiansen** er pr. 1. juni udnævnt til redningsfører på station **Sundbyøster**.

VAGTMESTER

På stationen i **Lyngby** er redder **Flemming Kragh Nicolajsen** udnævnt til vagtmester pr. 1. april.

★

Redder **Allan Elgård Nielsen** er med virkning fra 1. april udnævnt til vagtmester på **Vagtcentralen, København V**.

★

ASSISTENT

Stillingen som assistent i **Maribo** er med virkning fra 1. april blevet besat med redder **Arne Suhr**, Nykøbing F. Arne Suhr, der er søn af afdøde driftsleder M. Suhr, Nykøbing F., blev ansat ved korpset i 1957 som kontorassistent. I 1959 blev han vagtmesterelev, men i 1960 overgik han til tjeneste som redder. Arne Suhr har gennemgået en stor del kurser og er bl. a. svømmedykker. Arne Suhrs uddannelse og gode kendskab til området gjorde ham berettiget til stillingen.

STATIONSLEDER

Fælles ledelse af station Års og Farsø

Med virkning fra 1. april overtog stationsleder **Johs. Harbo, Års**, ledelsen af stationen i **Farsø**. Farsøstationen skal således virke som relæstation under Års.

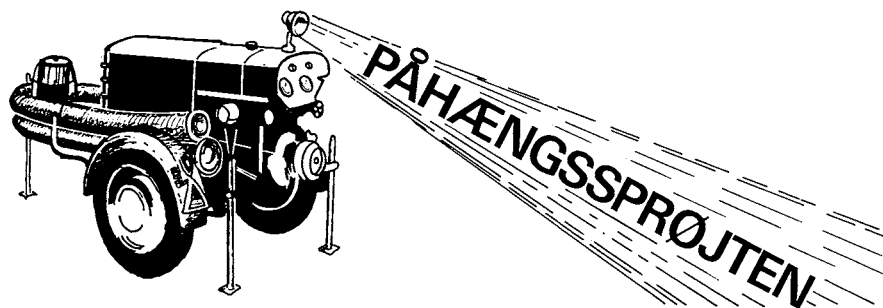
Sæby

Pr. 1. april er stationsleder **H. H. Ammitzbøll**, Farsø, tiltrådt den ledige stilling som stationsleder i **Sæby**.

stillingen som stationsleder i Esbjerg, og pr. samme dato er som ny overassistent udnævnt assistent **Magnus Svendsen**, Esbjerg. Svendsen er ansat i 1959 som redder og blev i 1965 udnævnt til assistent. Magnus Svendsen har en stor kursusrække bag sig, befalingsmandskursus på Statens Brandskole, CF-instruktør i brandtjeneste m.v. Disse kvalifikationer sammenholdt med gode lederevner berettigede Svendsen til stillingen.

OVERASSISTENT

Pr. 1. april tiltrådte overassistent **Danni Larsen**

Det forlyder fra velunderrettede kilder:

at fællestillidsmanden i Gladsaxe har anmodet uniformsudvalget om, at der via punktordningen kan leveres pyjamas, idet det for redningsførerne er ulideligt nat efter nat at sove uafbrudt i spidsbukser. Pyjamas'en kunne eventuelt leveres med skulderstropper og korpsskapper samt gasmasker med specialfilter.

Overassistent **Henry Pedersen** har i den forbindelse lovet at stille sin TV-pyjamas gratis til rådighed. Den menes at kunne rumme tre redningsførere.

Fra Politikens „OH DANMARK“:

Så stod de der som Moses ved Det røde Hav

Ved 3-tiden i nat blev Falck-Zonen kaldt til Holmdrup Planteskole, hvor der var gået ild i en dyne, men ved redningskorpsets ankomst var ilden slukket og dynen smidt ud ad vinduet.

(Svendborg Avis)

En klog mand kender man ikke på, at han ingen fejl begår, men på, at han ikke begår den samme fejl to gange.

HVAD DER HÆNDTE PÅ AUTOBANEN

Efter sigende er hændelsen virkelig forekommet – historien verserer for tiden i Tyskland.

En sen, smuk sommeraften – Herr og Frau Schmidt kører fredeligt på autobanen i den fine, nye bil med campingvogn. De hygger sig og glæder sig – de er på ferie.

Det bliver halvsent, og hun begynder at nikke med hovedet. I et halvågent øjeblik meddeler hun sin gemal, at hun meget gerne vil ind i campingvognen for at gå i seng og sove – hun er nemlig træt. Herr Schmidt oplyser gemalinden, at det er en lovovertrædelse at opholde sig i campingvogn under kørsel, og han ville da gerne køre endnu et par timer.

Diskussionen – med facit at hun kommer over i campingvognen, og Herr Schmidt kører videre, medens hun skifter til flagrende natkjole, ellers intet.

Frau Schmidt sover blideligt, men vågner efter en times tid med et sæt, da hun mærker vognen standse.

Herr Schmidt er nemlig kørt ind på en parkeringsplads for at træde af i et lille, alment ærinde – han ud af bilen – det er mørk nat.

Hun hører sin ensomme mand derude i natten, hvilket inspirerer hende til stille at glide ud i buskadsset, da hun er kommet i samme situation.

Han sætter sig derefter intetanende ved rattet, starter bilen og kører.

Stakkels Frau Schmidt opdager det for sent, og hendes råben og skrigen høres ikke af gemalen, der lettet og fredeligt kører videre, nydende den smukke, mørke nat.

På sine bare fødder og i flagrende natkjole løber hun ud ved vejbanen for at søge hjælp. Den ene bil efter den anden suser forbi uden at standse ved det mærkelige spøgelse i lyskeglen.

Hun råber mere og mere hysterisk, da endelig en ensom bilist standser. I sit hysteri bliver hendes forklaring til bilisten uforståelig, han undrer sig, men pludselig finder han selv ud af, hvad der er los.

Han erindrer, at der i nærheden befinder sig en sindssygeanstalt. Der var sikkert tale om en flygtet patient.

Nænsomt og med forsigtige ord anbringer han Frau Schmidt i sin bil og transporterer hende til anstalten.

Da sandheden går op for hende stiger hysteriet adskillige grader – al forklaring er umulig – hun anbringes i en „gummicelle“.

Efter en halv times tid er hun udmattet faldet så meget til ro, at en opklaring af sagens enkeltheder muliggøres.

Politiet underrettes og får hele historien – patruljevogn sendes ud på autobanen for at finde Herr Schmidt.

Omtrent 100 km fra den fatale nødtørftsplads kører patruljevognen op foran Herr Schmidt – ind til siden – stop.

Nu gælder det om at bevare roen, tænker han, så de herrer ikke opdager, at der ulovligt er en person i campingvognen. „Heraus,“ lyder det. Han adlyder pænt, og på forespørgsler meddeler han, at han er alene på turen.

„Aufmachen,“ lyder det. Herr Schmidt gentager sin oplysning om, at han er alene, og ingen befinder sig i campingvognen.

„Aufmachen,“ lyder det. Herr Schmidt fornemmer, at slaget er tabt, og brødbetyngt fortæller han, at han har løjet – „for min kone ligger nemlig derinde og sover.“

„Aufmachen,“ lyder det.

Herr Schmidt åbner, og så kan man jo levende forestille sig hans åsyn, da han ser den tomme seng.

Efter at de to patruljemænd havde grinet færdigt, fik Herr Schmidt forklaringen, som han sent glemmer.

Herr og Frau Schmidt blev lykkeligt genforenet ved patruljevognens hjælp, og desuden faldt der en klækkelig bøde for fruens ulovlige ophold i campingvognen under kørslen.

*

Ny mand i ny stilling:

Stillingen som EDB-chef i København er blevet besat med konsulent Henning Jensen. Den nye EDB-chef, der er 29 år, har en lang uddannelse bag sig. Henning Jensen har i de senere år virket som konsulent for IBM.

TRAFIKULYKKER – også et af fremtidens problemer. Udrykning til trafikulykke stiller i dag større krav til mandskab og materiel end brandslukning. Ofte rykkes der som her ud med **5 køretøjer og 14 mand.**

MEDDELELSER

FRA FALCK & ZONEN

34. ÅRGANG

JUNI 1970

NR. 6

INDHOLD:

	Side
Barnet har mange kaldenavne	123
Brandfare og ammoniak	124
Redningsarbejde og kemikaliefare	128
Kirkesanger og stationsleder	129
Redningsberetninger	130
Bravo Per!	130
Fastklemt i halvanden time	132
Da Nakskov fik styr på 5 gange tyr	134
En hund efter gasser	134
Mødevirksomhed	135
Salgssiden	137
Interessante kurver	138
Breve udefra	138
Personalia	141
Set og sket	142
Påhængsprøjten	143

Udgiver: De Danske Redningskorps Fællesforbund

Redaktion: Preben Kjær, HD (ansvarshavende redaktør)
Jan Assentorp (redaktionens sekretær m. v.)

Bladets adresse: Falck-Huset, Polititorvet, 1593 Kbhvn. V.

Oplag: 5.000 eksemplarer
Tilsluttet Dansk Personalebladsforening

Barnet har mange kaldenavne

Personaleforeningen har i relation til de mange forskellige navne, der kobles på vort redningskorps, spurgt, hvad det gentlig bør hedde.

Endt at sige må det indrømmes, at det undertiden kan være vanskeligt at finde ud af, om redningskorpset hedder Falck, Falck-Zonen eller noget helt andet.

Ved vor overtagelse af A/S Zone-redningskorpset blev der oprettet en konrakt, der blandt andet indeholdt en assus om, at korpserne skulle videreføres i samme ånd som hidtil med fælles bomærke og koncernnavnet *De Danske Redningskorps Falck & Zonen*.

I praksis omsatte ledelsen det lange navn til en bestemmelse om, at der som telefonsvar altid skulle angives *Falck & Zonen*. Dette fremgår også tydeligt af personalehåndbogen. Men hensyn til og påskriften vedtoges der også i slutningen af 1963 nogle retningslinier for åmaling af vogne.

Nu er det jo et grumme langt navn at læbe rundt med, og især når man tager i betragtning, at netop vor virksomhed meget hurtigt skal kunne give sig tilkørende ved telefonopringninger og svar. Og med hensyn til vognene er og typer m. v. meget forskellige fra de i 1963 værende.

Hidtil har vi ikke følt os foranlediget til at skride ind, hvis stationerne fandt på kortere betegnelser. Men det må indrømmes, at forskellene fra sted til sted efterhånden er ved at blive lidt for store.

Med det nye fællesforbund som selvstændigt kontor til varetagelse af koncernproblemer har vi fået muligheden for at søge en større ensartethed overvåget.

Derfor er der også som noget af det første vedtaget, at alle køretøjer pr. 1. januar 1971 skal være mærket på samme måde og have samme påskriften. Det gælder både nye og gamle køretøjer – fra påhængssprøjter til Scania-Vabis-vogne.

Disse nye retningslinier vil blive offentliggjort i dette blads næste nummer, samtidig med at der vil blive udsendt en vejledning og et cirkulære til samtlige stationer.

Med hensyn til telefonsvar gælder stadig de nuværende regler, og vi kan derfor berolige alle, der skulle have hørt noget andet, med, at der *ikke forestår ændringer i korpsets navn*.

Vort bomærke er fra mange sider blevet kritiseret som værende uhensigtsmæssigt. Vi vil også se på dette problem, akkurat som andre virksomheder løbende fornyer deres kendetegn.

Men ærlig talt. Vi accepterer i det daglige, at et navnedøbt barn får et kaldenavn. Dette er som regel mere enkelt end det, der står anført i kirkebogen. Er det nu også så forfærdeligt, at vor virksomhed har sit kaldenavn. Er det ikke kun et fåtal af idealister, der idag gør det til et problem, at befolkningen slet og ret kalder os *Falck* i dagligtale????

Brandfare og Ammoniak

Foranlediget af en artikel i Meddelelser nr. 10/1969 har **distriktsleder Erik Johnson, Ringsted**, udarbejdet et indlæg om brandtekniske forhold i forbindelse med ammoniak. Vi bringer her distriktslederens indlæg:

I MEDDELELSER nr. 10 fra oktober bragtes der en oplysende artikel under

Dette er ikke en hængt mand, men en gummi-dragt, der har været benyttet til kemikalieassistance. Dragt, handsker, slanger til friskluftapparatet var ubrugelige efter assistancen.

titlen KUNSTGØDNING – ET FARLIGT PRODUKT.

Artiklen omhandler såvel NPK-gødning som flydende ammoniak; men medens der for NPK-gødningens vedkommende gives værdifulde oplysninger om stofets brandtekniske og sundhedsfarlige egenskaber, er man meget tilbageholdende med oplysninger om ammoniakens tilsvarende egenskaber.

Hvorfor nu det? – når man i sagens anledning oven i købet har søgt sagkyndig bistand hos *overlæge Grut, Direktoratet for Arbejdstilsynet* – kunne det nok være rimeligt at benytte den gode lejlighed til at give vort personale så fyldestgørende orientering som muligt – tilmed når oplysningerne foreligger i så tilgængelig form, som tilfældet er. I afsnittet om ammoniak står der blandt andet:

„Der er skrevet en masse om tankvognsbrande o. lign., men disse artikler og beretninger tager i hovedsagen sigte på benzin- og olietankvogne. Men hvorledes forholder det sig med ammoniak-tankvogne og -beholdere?“

Ja – hvorledes forholder det sig? – Det glemmer man at fortælle om i artiklen. Men heldigvis kan man i bogen BRANDKEMI – der er en håndbog i brand- og eksplosionsfarlige stoffers egenskaber og behandling – bl. a. læse følgende:

„Ammoniak kan ikke siges at være brandfarligt. Større mængder ammoniak vil tvært om kunne bidrage til at slukke en brand. Ammoniak er ikke desto mindre brændbar i luft. Men da den varme, som udvikles under forbrændinger, ikke er tilstrækkelig stor til at fortsætte reaktionen, vil gassen bare brænde, så længe der tilføres varme udefra.

Hvis derimod ammoniak og luft på forhånd er stærkt ophedet eller sat under et tilstrækkeligt stort tryk, vil gassen fortsætte at brænde uden tilførsel af varme udefra. Under disse forhold kan en blanding af ammoniak og luft blive eksplosionsfarlig. Dette kan bl. a. indtræffe, hvis der kommer luft ind i ammoniak under dennes komprimering. Eksplosionsområdet er ca. 16,0–27 volumneprocent ammoniak i stærkt ophedet luft.

Hvis en flaske med komprimeret ammoniak bliver stærkt ophedet f. eks. under en brand, vil den kunne springe, og dele af flasken kan herunder blive kastet ud med stor kraft.“

Ved gårdbrande – som denne på Tåsinge – undersøg hvad der findes af kemikalier og hvor de findes. Det kan være livsvigtigt at finde ud af.

Se så fik vi i hvert fald at vide, at der kunne være eksplosionsfare under brand, hvor ammoniakbeholdere kan blive udsat for stærk varme. Da såvel lastvogne som traktorer kan være monteret med ammoniaktanke, vil der være en mulig risiko ved brande i garager og landejendomme – hvor nævnte køretøjer garageres – eller løse beholdere opbevares.

Hvorledes man forholder sig ved tilstedeværelsen af trykflasker på et brandsted, skulle i hvert fald være personalet på korpsets brandstationer bekendt – specielt det personale som har gennemgået kursus på Statens Brand-skole.

Men lad os nøjes med her at fastslå, at ammoniakbeholdere, der på et brandsted er udsat for stærk opvarmning, er eksplosionsfarlige og omgående skal afkøles. Når afkølingen påbegyndes og temperaturen i beholderen falder, er eksplosionsfaren fjernet – og beholderen kan uden risiko bringes i sikkerhed. I øvrigt kunne interesserede benytte lejligheden til at genopfriske afsnittet om trykflasker i skolechef Haurums fortrinlige lærebog: *Slukningsteknik og -taktik*. For man behøver jo nødvendigvis ikke at være beskæftiget på en brandstation for at kunne få udbytte af denne bog.

Så meget om det brandtekniske – men hvad med sundhedsfaren?

Der må vi ty til det af „Sikkerhedsudvalget for Kemiske Industrier“ udgivne løbsblad nr. 31 om „Flydende Ammoniak“ – hvor der udover omtale af ammoniakens fysiske og kemiske egenskaber, transport og opbevaring samt sikkerhedsforskrifter m. v., også omtales sundhedsfare, hvorfra citeres:

5.1. Almindelige bemærkninger:

Ammoniak virker ætsende på øjnene og slimhinderne. Flydende ammoniak kan forårsage alvorlige ætsninger på huden.

5.2. Skader på huden:

Sprøjt og stænk af flydende ammoniak ætser huden og kan på grund af den stærke afkøling under fordampningen give forfrysninger. Tilskadekomne skylles på de ætsede steder med rigeligt vand. Tøj, der er vædet med ammoniak, skal omgående aftages, eventuelt samtidig med, at tilskadekomne skylles med rigeligt vand. Olier og salver må kun benyttes efter lægens anvisninger.

5.3. Skader på øjnene:

Indvirkning af store ammoniakkoncentrationer kan medføre forbigående tab af synet og varige øjenskader. Ved sprøjt og stænk af ammoniak i øjnene skylles med rigelig vand i mindst 15 min., hvorefter tilskadekomne bringes til øjnlæge eller sygehus.

5.4. Skader ved indånding:

Længere ophold i svage, men dog farlige koncentrationer af ammoniak kan forårsage åndedrætskader. Risikoen herfor nedsættes dog væsentligt som følge af ubehaget ved ophold i ammoniakholdig luft. Tilskadekomne bringes hurtigt ud i frisk luft. Ved lettere forgiftningstilfælde er yderligere behandling almindeligvis ikke påkrævet. Ved alvorligere forgiftninger bringes tilskadekomne til hvile i frisk luft; læge tilkaldes straks. Under sagkyndig vejledning skal indånding af ren ilt iværksættes hurtigst muligt. Bevidstløse personer må ikke indgives vand eller andre drikke.

Under sikkerhedsforskrifter bl. a.:

6.2. Arbejdsstedets indretning:

Arbejde med flydende ammoniak skal foregå i vel ventilerede lokaler. Hvor farlige koncentrationer kan opstå, skal lokal afsugning etableres. I lokaler, hvor der arbejdes med flydende ammoniak i større mængder, bør katastrofebrugere være installeret passende steder.

Mangel på vand i umiddelbar nærhed kan få katastrofale følger for de tilskadekomne.

6.4. Personlig beskyttelse:

De med flydende ammoniak beskæftigede personer bør alt efter arbejdets art være helt eller delvis beskyttet med forklæde og handsker af gummi eller egnet plast, beskyttelsesbriller eller ansigtsskærm og hovedbeklædning.

Ved arbejde i tanke og beholdere benyttes beskyttelsesdragt, luftforsynet maske (aldrig selvsugemaske) og sikkerhedssele med lårstropper.

Til slut et par bemærkninger til overlæge Gruts kommentarer til åndedrætsbeskyttelse:

I artiklen skrives „der bør bruges specialfilter mod ammoniak. Det er muligt, man vil komme ud for koncentrationer, som er stærkere, end dette filter kan tage; i så fald vil det være påkrævet med gummidragt“.

Selv om overlægens kommentar er møntet på den specielle situation med en væltet tankvogn i det fri – bør vi nok fortælle vore folk, at hvis koncentrationen er stærkere end filteret kan tage – skal tryklufte- eller kredsløbsapparat anvendes – og kun korte ophold i stærke ammoniakkoncentrationer er mulig uden brug af beskyttelsesdragt, hvis ætsninger af huden skal undgås.

Fem reddere blev indlagt efter dette uheld med en ammoniaktankvogn. Reddere fra Herning og Holstebro måtte arbejde med fuld åndedrætsbeskyttelse.

Rednings- arbejde og kemikalie fare

af Aage Rørmark

Kemikalieangreb på mandskabsudrustning (st. Vesterbro).

Som en tilføjelse til artiklerne om kemikaliefaren bringes her en lille opstilling over nogle i industrien almindelige stoffers „angrebssted“ hos den ramte person. Materialet stammer fra en arbejdsmedicinsk konference i Stockholm i april 1967.

Som en interessant iagttagelse ved svovldioxid skal nævnes, at der ved lave koncentrationer i luften ikke trænger SO₂ ned i bronchierne, idet den filtreres effektivt i næsen. Når den angrebne alligevel kan få symptomer i form af hoste, trykken for brystet og kortåndethed, fremkaldes dette øjensynligt af en neurogen **refleks udløst fra næseslimhinden**.

Stof	øjne	næse	luftrør øvre luftvej	luftrør bronchier	lunge- blærer
Formaldehyd Ammoniak	+++	+++	++	+	(+)
Svovldioxyd	++	++	+++	+++	+
Klor Klordioxyd	+	++	++	+++	++
Nitrose gasser Fosgen	(+)	+	+	++	+++

Redningsarbejde og kemikaliefare er et aktuelt emne. Vi har her i foråret bragt en artikelserie af Aage Rørmark, der efter vor opfattelse meget grundigt har belyst de enkelte stoffers og væskers bestanddele, faremomenter m. v. Hele artikelserien vil blive udgivet som særtryk til bugserings- og ambulanshåndbog, hvorefter en kort beskrivelse af hver kemikalie altid vil være ved hånden. For at belyse i hvilke situationer, bl. a. nitrose og gasser kan forekomme, bringer vi her nogle beretninger fra redningsopgaver, der har relation til emnet.

Fremover vil den på s. 130 viste „kliche“ være en fast rubrik i bladet, hvorfor vi gerne ser beretninger fra specielle opgaver indsendt bilagt evt. billedmateriale. Vi mener således, at den vekselvirkning, der affødes af disse beretninger, har stor betydning for forståelsen af den teori, der doceres på redningsskolen, Statens Brandskole m. v.

Kirkesanger og stationsleder for Danmarks største Falck-station

Hans Aage Jensen med sine Falck-biler.

For nogle år siden bragte vi en historie om den efterhånden meget berømte frisør, *Børge Gregersen*, hvis planspil utallige elever har stiftet bekendtskab med på *Ørnegaarden*.

Vi har siden levet i den tro, at Gregersen var den eneste i hele landet, som byggede Falck-biler. Men pludselig en dag stod en mand hos os og fortalte, at han såmænd ejede Danmarks – ja måske verdens største redningsstation.

Den omtalte herre er kirkesanger og assistent, han hedder *Hans Aage Jensen* og bor enten i *Varde*, i *Nykøbing Mors* eller i *Tåstrup*. Det svinger lidt med årstiderne.

En ting er dog sikkert. Hans Aage – som vi kalder ham – rejser aldrig, uden at hans Falck-station er pakket pænt sammen i kufferten og følger med.

Hans Aages redningsstation rummer 130 køretøjer – i „Tekno-størrelse“. De er alle bygget op som modeller af eksisterende Falck-biler rundt omkring.

Der er *Volvo-sprøjter*, *D-800 kranvogne*, *sengeambulancer* og almindelige ambulancer i alle størrelser og typer. Det hele er så pænt lavet, at Hans Aage såmænd gik hen og vandt præmie med sine biler på udstillingen „Leg og hobby“ i Bella-centret i 1968.

Og Hans Aage bliver troligt ved med at bygge Falck-biler. Så en dag kan han måske prale af, at han har flere Falck-biler end redningskorpset selv råder over...

En udrykning fra Danmarks største Falck-station.

REDNINGSBERETNINGER

Bravo Per!

En af station **Rønnes** svømmedykkere, **Per Jacobsen**, reddede den 22. maj en 9-årig dreng, der var faldet i vandet i Nørrekås havn. Skønt drengen havde ligget 10 minutter på bunden, vil han komme sig uden mén, takket være Per Jacobsen og en af drengens kammerater.

Ulykken

En niårig dreng, *Jimmy*, fiskede fra en træbro ved havnebassinet *Nørrekås* sammen med en jævnaldrende kammerat. Under jagten på en ål gik Jimmy ud på nogle fortløjede både i havnen, mistede fodfæstet og faldt i det uklare vand og gik til bunds.

Den jævnaldrende kammerat løb straks til et nærliggende hus og sørgede for, at vor station i *Rønne* blev alarmeret. Derefter løb han tilbage med nogle voksne for om muligt at finde Jimmy med en ålestage.

Genoplivningen

Små fem minutter efter alarmen ankom station *Rønnes* svømmedykkervogn med *Per Jacobsen* samt en ambulance med redderne *P. Andersen* og *F. Olsen*. Fire minutter efter ankomsten havde *Per Jacobsen* fundet Jimmy 6 meter væk fra det sted, hvor han var faldet i. Vandet var meget koldt, uklart og en halv snes meter dybt.

Medens *Per Jacobsen* svømmede ind med Jimmy gav han ham mund-til-

næse-genoplivning, og ved kajen gav den ene redder hjertemassage, medens den anden fik ham på bære og begyndte poseventilation, bistået af politiet.

Så gik turen til *Rønne Centralsygehus*, hvor Jimmy øjeblikkelig kom i respirator. Hans temperatur var ved ankomsten til sygehuset nede på 28 grader.

Per Jacobsen på vej ned efter Jimmy i Nørrekås havnebassin.

Et skoleeksempel

fordi meldingen var rigtig, rolig og be-sindig . . .

fordi alarmcentralen og station Rønne handlede meget hurtigt . . .

fordi der ikke var den store afstand mellem ulykkessted og Falck-station . . .

fordi *Per Jacobsen fandt Jimmy hurtigt* (politiet havde lokaliseret ulykkes-stedet, sekunder før vi kom) . . .

fordi *Per Jacobsen gav mund-til-næse i vandet* og

fordi *hospitalet var klar*, da vi kom med Jimmy, klarer han sig uden mén; et heldigt, men desværre ikke alt for hyppigt tilfælde, der dog er lige lykkeligt hver gang, det indtræffer.

*

Den 22. maj udførte station Vordingborg en vanskelig redningsaktion, da en byggekranarm faldt ned og derved fastklemte kranføreren i førerkabinen i 25 meters højde. Vi bringer her uddrag af stationsleder K. B. Røpkes rapport om ulykken.

Fastklemmt i halvanden time i en 24 meter høj byggekran blev reddet

VORDINGBORG — Et den 22. maj om, der har en sønget det sig de huse ned, den 22. majs beordret Ole Skovbo, Stationschefen på Skovbovej, togde, da han blev bedt af de 24 meter høje byggekran i løbet af en 24 meter høj byggekran ved Vordingborg-banen. Han kom herfor udsat med to kranførere af hans pladede lastkran i halvanden time — i blæst og blandede regn.

Oversigt af Axel Vordingborg, Vordingborg, en kort udsnit af den 22. maj i en af Vordingborg.

STATIONSLEDER K. B. RØPKES RAPPORT OM 22. MAJ 1958. Den 22. maj om, der har en sønget det sig de huse ned, den 22. majs beordret Ole Skovbo, Stationschefen på Skovbovej, togde, da han blev bedt af de 24 meter høje byggekran i løbet af en 24 meter høj byggekran ved Vordingborg-banen. Han kom herfor udsat med to kranførere af hans pladede lastkran i halvanden time — i blæst og blandede regn.

Oversigt af Axel Vordingborg, Vordingborg, en kort udsnit af den 22. maj i en af Vordingborg.

Kl. 13.58 Melding: Byggekran væltet – mand i klemme – Skoleparken, Vordingborg (vejret er regnfuldt og blæst med vindstyrke 6).

Fra ulykken ved Vordingborg. Helikopteren var tilkaldt, men kom ikke i brug.

Kl. 13.59 Afsendes ambulance og kranvogn m. hydraulisk værktøj bemanded med stationsleder og 3 reddere.

Kl. 14.02 Udrykningen ankommer til stedet. Det viser sig, at byggekranarmen er brækket sammen og har klemt førerkabinen sammen. Kranføreren sidder fastklemt i kabinen, ca. 25 meter over jordens overflade.

2 reddere klatrer op i tårnet og kan konstatere, at føreren ikke er alvorligt kvæstet. Den ene redder kommer ned og fortæller, at der skal benyttes skærebrænder til at befri den fastklemte. Jeg giver ordre til, at tårnet skal afstives, da der er en 12 tons kontravægt til den kranarm, der er faldet ned.

Kl. 14.15 beder jeg stationen tilkalde Vordingborg brandvæsen med stige samt en læge.

En redder kravler igen op i tårnet med tovværk til brug for opfiring af værktøj samt evt. marinebåre.

Kl. 14.19 rekvireres mere tovværk og marinebåre fra stationen.

Kl. 14.21 afsendes fra stationen kranvogn med ovennævnte materiel og

Kl. 14.25 ankommer såvel Vordingborg brandvæsen som kranvognen. Ad stigen kravler en redder op og fastgør 2 wirer fra tårnet til den beskadigede kranarm. Derefter fastgøres motorspilwiren fra en af kranvognene, der som anker har en traktor m. grabben i jorden.

Tårnet er nu sikret så godt som muligt – forholdene taget i betragtning.

Derefter går nu 2 reddere samt 3 håndværkere op i tårnet med skærebrænder, asbesttæppe etc. Førerkabinens tag og sider skæres op.

Kl. 14.58 beder stationslederen stationen rekvirere en helikopter samt undersøge, hvorvidt der befinder sig en 26 meter kran i Syd-sjælland eller på Lolland-Falster.

Kl. 15.10 melder stationen, at helikopteren vil være fremme kl. ca. 15.30. Derudover gives der meddelelse om, at en kran kan være fremme på stedet kl. 17.30.

Kl. 15.25 er kranføreren blevet frigjort og kan støttet af de to reddere selv kravle ned, hvorefter helikopteren, der samtidig ankommer til stedet, kan aflyses. I ambulancen undersøger lægen patienten og giver vedkommende en beroligende injektion. Udover overfladiske skrammer har kranføreren fået trykket et par ribben i begge sider. Derefter kunne patienten køres til sit hjem.

Udover stationslederen deltog fra korpset: redningsfører **E. Christensen** og redderne **A. Hampe, F. Andersen og Erik Jensen**.

Vordingborg Brandvæsen stillede med en efterløberstige, men byggekranen var meget høj, hvilket fremgår af billederne. Bemærk kontravægtens placering og den knækkede kranarm.

Da Nakskov fik styr på 5 gange tyr

Søndag den 3. maj reddede Nakskov-stationen 4 af 5 kostbare tyre fra at omkomme i en aljebeholder. Vi bringer omtalen i „Tidende for Lolland og Falster“:

Korpsets mandskab var: stationsleder **Knud Madsen**, redder **Ole Christensen**, redder **John Blomgren** og redder **Jesper Støckel**.

Fem tyre styrtede ned i en ajletank

Det lykkedes Falck-Zonen at redde de fire, mens den sidste var død ved ulykke på Glostrup i Købelev

En ung tyr omkom og fire blev reddet, da de søndag morgen styrtede i en åben ajletank under staldgulvet på propr. Chr. Vang Petersens gård »Glostrup« i Købelev. Nogle tremmer i gulvet må formentlig være knækket, og pludselig er tyrene styrtet ned i ajlen.

Falck-Zonen og dyrlæge E. M. Jensen, Bønved, blev alarmeret, og med fire mand begyndte Falck-Zonen straks at redde de nødstedte dyr. En af tyrene var død, da den blev trukket op, mens det lykkedes at få bjærget yderligere tre tyre

under et snavset og meget vanskeligt redningsarbejde, hvor redderne måtte ligge på maven i sølet for at fastgøre en sele omkring dyrene.

Et øjeblik senere opdagede man, at endnu en tyr manglede, og man fandt da den sidste tyr inde under gulvet. Også den lykkedes det at få reddet i live, selv om det på et tidspunkt ikke så ud til at skulle gå, og man var begyndt at forberede sig på at skyde tyren.

Dyrlæge Jensen gav de reddede tyre indsprøjtninger, og de blev ført over i en anden stald, hvor de blev rensset omhyggeligt. Tilsyneladende har de ikke taget skade.

mow.

En hund efter gasser ...

Fra stationen i **Grindsted** har vi modtaget en rapport om et kemikalieuheld, hvor der var opstået nitrose gasser:

Vi blev alarmeret til gdr. Jørgen og Anders Præstegaard, Ansager, via Falck i Varde. Det var formentlig en hund, der havde væltet en dunk med salpetersyre og en dunk med klor. Disse to dunke stod placeret i et malkemaskin-

rum i stalden. (Salpetersyren udvikler nitrose gasser, så snart den kommer i berøring med organiske stoffer.) Da beboerne opdagede uheldet, var der en del blålige dampe i hele stalden, og hunden og en kalv, der var i stalden,

blev reddet ud, og vi blev alarmeret. Vi sendte omgående en A-sprøjte og to mand til stedet. Ved ankomsten kontaktede vi gårdens beboere, og der var tre mand, som havde indåndet dampene. Vi talte med dem om faren, men de havde haft kontakt med den stedlige læge, Steffensen, Ansager. Derefter blev der med fuld åndedrætsbeskyttelse ventileret ved at åbne alle døre og vinduer, hvorefter vi i rummet, hvor skaden var sket, fjernede alle spande og lign. samt de to væltede dunke. Der blev ved hjælp af gårdens eget vandværk spulet, fejlet og rensset ud. Kort tid efter, vi var færdige med rengøring,

gen, ankom dr. Steffensen, Ansager, til stedet for at kontrollere de tre mand, og samtidig blev der af lægen anbragt nogle indikatorer rundt om i stalden. Disse viste ikke noget udslag, og derefter blev der givet tilladelse af lægen til at få dyrene på stald og til, at beboerne måtte opholde sig i stalden.

Vi returnerede, og efter uret havde vi været fra stationen i to timer og to minutter, og der er kørt 37 km med A-sprøjte 1011. Af materiel er der anvendt to stk. trykluftapparater og brugt fire flasker luft.

Afgang fra stationen kl. 21.06, hjemkomst kl. 23.08.

MØDEVIRKSOMHED

Foranlediget af en uoverensstemmelse mellem personalet på station Vesterbro og redaktionen af Meddelelser blev der lørdag den 2. maj holdt et „forsoningsmøde“, der efter aftale skulle formes som et møde i et „stationsnævn“.

Udover redaktionen var deltagerne: stationsleder, overassistent, leder af vagtcentralen, 1 vagtmester, reddernes tillidsmand samt 4 reddere fra hvert af de to vagthold. Denne gruppe på ialt 13 var fundet repræsentativ for stationens ialt 100 medarbejdere.

Stationsnævn eller stationsmøder?

Af den stedfundne diskussion kan det udledes, at såvel et stationsnævn som et stationsmøde bør omfatte alle medarbejdergrupper på de enkelte arbejdspladser, idet evt. anker eller irettesættelser ellers nemt bliver rettet mod de ikke tilstedeværende. Hvor stort et forum, et nævn eller stationsmøderne bør omfatte, er det vanskeligt at sige noget om, men man mener, at dette må være individuelt fra station til station. Stationsledelsen og tillidsmanden bør være

faste medlemmer, men derudover bør pladserne i nævnet eller ved møderne fordeles i forhold til antal medarbejdere pr. personalegruppe, dog mindst én pr. gruppe. Man er principielt ligeglade med, om der bliver oprettet stationsnævn eller der bliver tale om stationsmøder, blot ønsker man med regelmæssige mellemrum at kunne få lejlighed til at drøfte stationens virke med stationsledelsen. Om hyppigheden af møderne blev det nævnt, at man som tilfældet er på mange andre stationer bør tilstræbe månedsmøder.

Hvad blev diskuteret!

Indledningsvis blev Meddelelser's artikel (nr. 3/70 side 66) om station Vesterbro og vagtcentralen i særdeleshed gjort til genstand for en drøftelse. Man var enige om, at artiklen er holdt i lidt skrappe vendinger, men fra redaktionens side gjorde man gældende, at man har ønsket at provokere en debat om stationens problemer frem, og i relation hertil har resultatet altså været positivt. Et af de vigtigste punkter i debatten var *klimaet på arbejdspladsen*, idet redderne fandt, at arbejdet i den storkøbenhavnske indre ring er for ensformigt. Det reelle redningsarbejde tager brandvæsenet sig af, trods det er korpsets abonnenter, der bliver betjent. Man udtrykte i øvrigt utilfredshed med den tilbageholdende politik, korpsets ledelse fører over for det kommunale brandvæsen og Københavns kommunehospital. Man føler således, at dette forhold skader vor abonnementsvirksomhed.

Den hårde og lange vinter har stillet store krav om *overarbejde*. Redderne nægtede dog, som påstået, at man har afvist at tage ekstravagter, men man er af den opfattelse, at når man har kørt hele natten, så er man ikke kapabel til at arbejde over. Man ser hen til en forøgelse af dagvagtstyrken.

Med hensyn til afviklingen af de mange *bugseringer* fandt man, at Falcks Auto-transport bør udvides og på længere sigt helt afløse samarbejdet med Cartrans, hvis vogne og personale ikke helt lever op til vor standard.

Med henblik på fremtidige uoverensstemmelser mellem reddere og personalet på *vagtcentralen* blev det aftalt, at reddernes tillidsmand er berettiget til via vagtcentralens leder at få undersøgt evt. specialtilfælde, hvor redderne føler sig ukorrekt behandlet.

Udover de forannævnte emner blev *tur-*

nusordning for kranvogne, uddannelse af nye reddere, disponering af mandskab på de enkelte vogne, frokostlister o. lign. diskuteret.

Konklusion

Man må give fællestillidsmanden i Gladsaxe ret, når han på Fredensborgkonferencen udtaler, at demokratiet må helt ned på gulvet, for at redderne, der jo er den største medarbejdergruppe, vil føle sig engageret. Det her omtalte møde viste nemlig med al tydelighed, at det er de problemer, der rører sig på den enkelte ansattes arbejdsplads, der har interesse, og at det kommer i anden række, f. eks. hvorledes redningskorpsets budget på landsbasis kommer til at se ud.

Det skal endvidere nævnes, at alle fremmødte deltog livligt i diskussionen, og det kunne fornemmes, at en sådan diskussionsform, hvor det ikke alene er stationslederen og tillidsmanden, der fører ordet, kan rydde mange uoverensstemmelser af bordet. I øvrigt havde man forberedt sig grundigt til dette møde. Der var indsamlet spørgsmål fra kolleger, og spørgsmålene var velformuleret og blev fremlagt på en saglig måde.

Ud fra dette stationsmøde og med bistand fra andre og tilsvarende møder kan det sammenfattende konkluderes, at demokratiet må og skal helt ned på „gulvplan“, dersom systemet skal fungere. Det er måske et hårdt postulat, men det formodes, at hele reddergruppen har samme opfattelse af dette helt principielle spørgsmål.

Lad os slutte disse demokratibemærkninger med *Franklin D. Roosevelt's* ord: Demokratiet er den eneste af alle styreformer, der tager det oplyste menneskes hele viljestyrke i anvendelse.

jea

SALGSSIDEN

Akkvisitionsfremstød i Vejle.

Den idé- og initiativvrige akkvisitionsleder, **Verner Nehammer** fra Vejle, har mange jern i ilden. Det sidste fremstød er et lille kursus for alle Vejle A/S' akkvisitører i genoplivning og elementær førstehjælp samt betjening af ildslukkere. Det må siges at være en udmærket idé, at akkvisitørerne, der optræder rundt omkring i uniform, også ved hvad der skal gøres, hvis de kommer i nærheden af en ulykke. Og med hensyn til ildslukkere er det jo godt at vide, hvad man sælger.

Billedet til højre er fra kurset. Nederste billede viser nye skilte, Nehammer har fået sat på akkvisitørernes biler. En god idé til efterfølgelse.

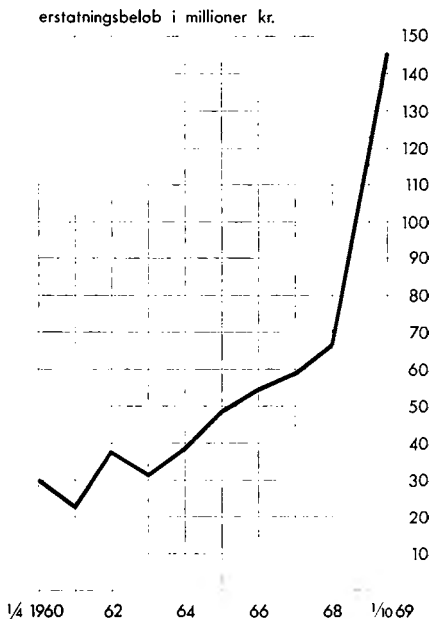

Interes- sante kurver

En interessant kurve

Fra **Brandforsikringsbladet** har vi lånt en kurve, der viser udviklingen i udbetalte erstatningsbeløb i forbindelse med brand-skader. Den maner til eftertanke, når det samtidig betænkes, at brandvæsenene i den tilsvarende periode er blevet meget mere effektive.

BREVE UDEFRA

Hr. stationschef Klarskov Kristensen, Falck-Zonen, Færgevej, Frederikssund

Det har været mig en stor glæde gennem de sidste 6 uger med skiftende chauffører at blive kørt til „Finsen“, først og fremmest selvfølgelig det gode resultat helbredsmæssigt, men ikke mindre den nydelse at blive kørt af korpsets fortrinlige folk.

Det er ikke almindeligt i dag at træffe så høflige, hjælpsomme og yderst korrekte unge mennesker – når dertil så kommer en yderst korrekt kørsel, som jeg har haft lejlighed til at iagttage, deres chaufførers kørsel er præget af hensyntagen til alt og alle, og jeg fik det indtryk, at det ikke blot var de øvrige trafikanter, der blev taget hensyn til, men også det betroede vognmateriale var det mit indtryk, at det for den enkelte gjaldt om at behandle, som man behandler sin egen vogn.

Som gammel bilist (snart 50 års kørekort) og som superchauffør (det med billig forsikring for mange års skadefri kørsel), jeg har iøvrigt aldrig haft skader, mener jeg at kunne tillade mig at give først og fremmest korpsets personel, men også korpset ovenfor nævnte compliment, men til sidst er det dog korpset, der må bære æren.

Som en ringe tak til deres chauffører beder jeg dem modtage og servere medfølgende kaffe og lagkage og overbringe mine hjerteligste hilsner.

Med venlig hilsen
Eiler Rose, boghandler

Hr. direktør Mogens Falck, De Danske Redningskorps

I anledning af Deres venlige brev af 2. april 1970 skal jeg herved udtrykke min glæde over og tak for den fortræffelige hjælp, De Danske Redningskorps har ydet Danmarks Radios undervisningsafdeling i arbejdet med førstehjælpsudsendelserne ved trafikulykker, Deres medarbejdere har udvist en hjælpsomhed og interesse langt ud over forventning, og at De så venligt meddeler, at Danmarks Radio ikke vil blive belåst økonomisk for korpsets medvirken, kan kun forstærke glæden over det vellykkede samarbejde.

Med venlig hilsen
Hans Sølvhøj
Generaldirektør, Danmarks Radio

De to udsendelser blev som bekendt bragt to gange i foråret, og de medvirkende var redningsmandskab fra station **Taastrup, Glostrup og Roskilde**. Som hjælpere ved tilrettelæggelsen deltog **Aage Rørmark, Preben Kjær og Jan Assentorp**.

Til Falck-Zonen

Emne: **Ros – Ris**

Endnu en gang må man sande den afdøde stifters motto „HURTIG HJÆLP ER DOBBELT HJÆLP“ stadig passer i vor forjagede tidsalder. Jeg har nu igen haft brug for korpsets operative hjælp, det gik som altid glimrende.

Derimod er det ikke godt med det administrative område, jeg har siden begyndelsen af marts måned ventet på at få en abonnementsopkrævning tilsendt, men endnu er der ikke kommet nogen. Har man glemt mig, eller er den gået tabt i vinterens mange og drøje snedriver?

Vedlagt følger en check, der forhåbentlig er stor nok til at dække de nye prisforhøjelser, der er kommet i årets løb.

Ydermere kan jeg meddele, at jeg har skiftet bil, således det nye nummer nu er ...

Med venlig hilsen
Leif Brisson Jørgensen

NB: Rosen bekommer alle godt, og den er vi naturligvis glade for – men risen bør vi kunne lære af, for den fortæller også noget om, hvad vore abonnenter tænker om os.

Direktionen for Falcks Redningskorps, Polititorvet, 1567 V.

Sidste søndag var jeg med min hustru og 2 passagerer på vej til Tisvilde. Ca. 500 m før Kagerup Kro blev forruden i bilen ramt af et stenspring, og ruden blev helt marmoreret.

Vi ringede til Deres station i **Helsingø**, der lovede at hente vognen og køre den til værksted i København. Man forhørte sig, hvor vi skulle hen og sendte omgående en vogn, der kørte os til Tisvilde.

På vejen blev der telefoneret til chaufføren, at pågældende værksted var lukket, hvorfor man udbad sig anden ordre. Det aftaltes, at vognen skulle køres til vor adresse.

Da vi kom hertil, var Falck-vognen netop ankommet med vor bil og havde stillet den i garage i et overfor liggende hus, da vor garage var aflukket. Deres chauffør forklarede, at ruden under transporten var rystet i stykker, at han derfor ikke ville stille den på åben gade, men af genboen havde fået lov at benytte hans garage.

Da formentlig heller ikke De spares for reklamationer, må det være rimeligt, at De også komplimenteres, når anledning gives.

Derfor føler jeg trang til at sige, at den service, Deres Helsingø-afdeling ydede, var ret enestående, og ikke mindre den betænksomhed, Deres chauffør udviste.

Jeg har selv vidt og bredt fortalt om denne service, for hvilken jeg takker, idet jeg beder Dem om, hvis De er indforstået, at sende dette brev til Deres Helsingø-station.

Med venlig hilsen
Knud Hannover

Når nøden er størst er hjælpen nærmest. Således også forleden, da jeg var på vej sydfra til Ålborg, hvor jeg skulle på arbejde. Vejret var strålende – og under køreturen med familien forinden var jeg ved at glemme både tid og sted – og kilometre og benzin –

Det var i sidste øjeblik, jeg trådte speederen i bund for at nå Ålborg – og arbejdet – til tiden. Jeg sad netop og tænkte på, at man aldrig kan stole hundrede procent på en bil og dens pålidelighed. Man kan punktere, køre tør for benzin eller blive forsinket på anden måde. Hvor ofte har jeg ikke set bilister stå hjælpeløse ved en bil på en øde vejstrækning – en bil, der ikke længere vil gå.

Alt dette sad jeg og tænkte på også kunne ske for mig, men så skød jeg tanken fra mig – og det der med at køre tør for benzin er i hvert fald dumhed. Intet andet.

Næppe havde jeg tænkt tanken til ende, før bilen standsede med et ryk. Jeg trådte på speederen. Vognen for omkring en meter frem, standsede igen. Og på den måde kom jeg ca. hundrede meter videre. Det var mellem Binderup og Sønderup. Der var langt mellem husene – og jeg vidste ikke, hvad jeg kunne gøre bortset fra at gå til den nærmeste ejendom og ringe efter Falck-Zonen. På det tidspunkt var et forsøg på at benytte bilens reservetank mislykkedes.

Jeg var rigtig elendig til mode. Jeg anede jo ikke, hvad der var i vejen, og udsigten til at lade bilen hente af Falck-Zonen, komme for sent på arbejde og en større mekanikerregning var alt andet end trøstende. Jeg steg ud af bilen for at undersøge, om jeg var kørt tør for olie. I det samme kom en kranvogn fra Falck-Zonen. Den unge redder standsede. I løbet af få minutter havde han konstateret, at jeg var kørt tør for benzin. Han ordnede reservetanken – og jeg kørte til den nærmeste benzintank og fik fyldt op.

– Tak for hjælpen.

(fra **Ny Tid**, Aalborg)

Kære Falckmænd!

Jeg var i torsdags den 14. maj så heldig for første gang at være på udflygt med **Svaføres Rejseforening**, og det var for mig en meget stor oplevelse.

Jeg var i den blå bus, og i den havde vi 3 Falckmænd, Ole, Ib og desværre kan jeg ikke huske navnet på den tredje. De var helt utrolige både med hensyn til hjælp, opmuntring, ja hele humørspredere, jeg vil sent glemme turen i kørestolen rundt i **Gavnøparken**. Tak, I kære Falckmænd, for alt, hvad I gjorde for mig. Uden hjælpen fra jer ville jeg ikke have fået set alt det skønne.

Hjertelig tak og venlig hilsen fra Deres hengivne

Bodil Petersen

Kære allesammen på Falck-Zonen, Nykøbing F.

Nu er det snart længe siden, at I har kørt „den sidste tur“ for min mand, og I har kørt mange i disse sidste 4 år under hans sygdom.

Det var svært, hver gang han skulle afsted, men I havde en egen evne til, når I kom, at lette det hele med en venlig – sjov bemærkning, alt efter som tilstanden nu var.

Vi har tit talt om, at mage til hjælpsomhed og omsorg, det skal man lede længe efter i et velfærdssamfund, hvor mennesker ellers ikke kommer hinanden ved.

Tit har jeg stået og tænkt, når I kørte ned ad Skolevej: „Ja, på hvad måde kommer du hjem igen,“ og – når han så kom kørende hjem med en af jer, så sagde han altid: „Ja, så gik det een gang til,“ vel vidende, at der var sat „en grænse“.

Den sidste tur til Finsen blev den 5. januar, og det blev „andre“, der skulle sørge for hjemturen, men for al jeres venlighed, hjælpsomhed og omsorg, vil jeg gerne sige jer **alle** så mange, mange **TAK!**

Venlige hilsner
Kamme Strøger

PERSONALIA

DØDSFALD

Assistent **Gunnar Larsen, Slagelse**

Den 4. maj afgang assistent **Gunnar Larsen, Slagelse**, ved døden efter knapt 2 års sygdom. **Gunnar Larsen** havde dog i perioder genoptaget arbejdet, men sygdommen kunne ikke helbredes. Man er i dag i Slagelse en absolut god og trofast medarbejder mindre. Hos **Gunnar Larsen** var interessen for arbejdet i højsædet, og især entreprenørogaverne lø-

ste han med snilde og stor energi. **Gunnar Larsen** var ualmindelig godt lidt blandt mandskabet på stationen, og man satte stor pris på ham som leder. Også udenfor korpsets rækker var **Gunnar Larsen** kendt som en dygtig redningsmand, hvilket blandt andet afspejler sig i oprettelsen af „**Gunnar Larsens mindefond**“ – indstiftet af **Sjællands Tidende** – der skal yde støtte til kolleger på Slagelse-stationen under langvarig sygdom.

Gunnar Larsen blev 56 år. Vil vil ære hans minde!

*

Brandmand **Aage Nielsen, Tarm**, er afgået ved døden den 7. maj.

Brandmand **Rudolf Glenstrup, Hobro**, er afgået ved døden den 2. maj. Vi vil ære deres minde!

UDNÆVNELSER

REDNINGSFØRER

På stationen i **Nørresundby** er redderne **Svend Åge Pedersen, Karl Erik Jensen** og **Fritz Claesen** udnævnt til redningsfører med virkning fra 1. maj.

Pr. 1. maj er redderne **Sv. E. Samuelsen** og **Poul Kastbjerg Madsen** udnævnt til redningsførere på stationen i **Hobro**.

VAGTMESTER

På vagtcentralen i **Odense** er redder **Mogens Voigt** udnævnt til vagtmester med virkning fra 1. juni.

ASSISTENT

Mekaniker ved stationen i **Herning**, **Børge Mathiasen**, er med virkning fra 1. juni

udnævnt til assistent. **Børge Mathiasen** blev ansat på **Herning-stationen** i 1957. Han har i første række forestået vedligeholdelsen af stationens vogne m.v., men har i de senere år også opbygget enkelte nye bugserkøretøjer. **Mathiasens** store indsats i denne forbindelse har berettiget ham til udnævnelsen.

Prinsesse I Hamburg

I Hamburg var der en lille festlighed fornylig. Anledningen var, at prinsesse **Benedikte** efter at have åbnet en udstilling af strikketøj og kunsthåndværk, aflagde vor station en høflighedsvisit.

Modtagelse og rundvisning var i detaljer planlagt af redningsinspektør **Henry Tharsgaard**, der havde stillet sin mangeårige erfaring til rådighed for arrangementet. Direktionen tog imod, og efter en rundvisning i hotel og på station hyggede man sig i restauranten.

Fra venstre prinsesse **Benedikte**, direktørerne **Mogens, Willam** og **Jørgen Falck** samt direktør **Jørgen Petersen**.

Rettelse

I „Meddelelser“ nr. 5/1970 på side 170 var der desværre en fejl. I artiklen af **Erik Falck** om færdselslovens § 65 stod:

„Dette vil nok, når man læser det, umiddelbart virke lidt besynderligt, at ejeren ikke kan bevise, at føreren ikke har handlet culpøst, men det er et ...“

Der skal stå:

„Dette vil nok, når man læser det, umiddelbart virke lidt besynderligt, at ejeren ikke kan bevise, at føreren ikke har handlet culpøst, mens den skadelidte ikke kan bevise, at føreren har handlet culpøst, men det er et ...“

Skadestedsdemonstrationerne

Overalt i landet har det hidtidige resultat af skadestedsdemonstrationerne været godt. Vi har ikke nøjagtigt tal på antallet af demonstrationer og tilskuere endnu, men det kommer senere. Det eneste sted, det „kiksede“, var i København, hvor regn og manglende interesse fra publikum ikke fik resultatet til at stå mål med anstrengelserne.

FALCK-ZONEN er på vej

Foreløbig har vi opbrugt de første 100.000 eksemplarer af den nye brochure. Næste oplag er på vej. Men husk at have dem i kranvognen og få dem udleveret til abonnenterne. Den lille kasse, vi omtalte til bugseringshåndbøger („Meddelelser“ nr. 11/69, side 310) er også fortrinlig til opbevaring af brochurer.

Meddelelser

Foranlediget af den sidste tids ulykker med gødningsstoffer, ammoniak etc. skal vi gøre opmærksom på, at hver station bør have „Meddelelser“ ved hånden, således at man hurtigt kan finde, hvad der er skrevet om et bestemt emne.

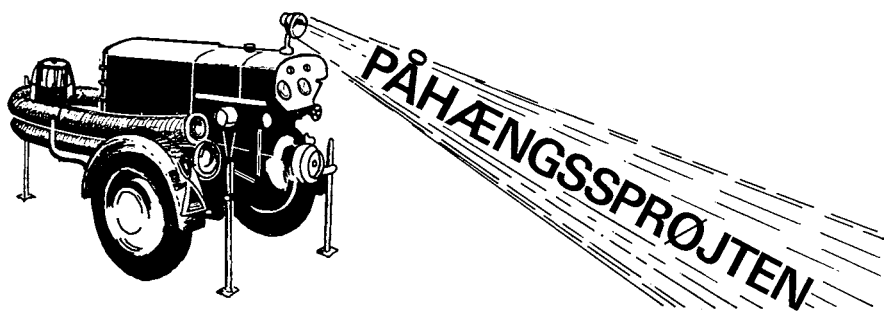
Da bogindbinding traditionelt tager et halvt års tid, er den bedste løsning at samle „Meddelelser“ i tidsskriftsamlere på vagtstuerne. Tidsskriftsamlerne fås på hovedkontorerne eller i kontorforsyningsforretningerne. Begynder man at samle allerede når „Meddelelser“ kommer, er der ingen problemer med manglende numre etc. Såfremt en station vil have flere eksemplarer tilsendt, kan de blot lade os det vide.

Olieforurening

Handelsministeriet har i maj 1970 udsendt en beredskabsinstruks i forbindelse med bekæmpelse af omfattende olieforurening ved tankskibulykker. Vi vil senere redegøre for instruksen og de måder, hvorpå forurening kan bekæmpes.

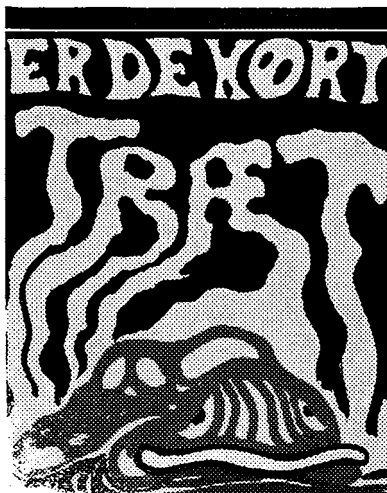
Indtil da bedes stationerne notere, at der ved fare for omfattende olieforurening ved kysterne skal stås alarm til **SØVERNETS OPERATIVE KOMMANDO I AARHUS**. Telefonnummer m. v. fremgår af cirkulære nr. 109 af 26. maj 1967 samt cirkulære 12/70.

Efter at unge kristne nu har udgivet „Den lille hvide“ som svar på „Den lille røde“ for skoleelever, meddeler vor udsatte medarbejder, at en kreds af Vesterbro-reddere på et nystartet undergrundsforlag agter at udgive endnu et værk, der ikke skal farves og derfor kun hedde „Den lille“.

Hvorfor er brandbiler røde?

Jo, ser De, brandbiler har fire hjul og een chauffør. Fire plus een er fem. Fem centimeter er det dobbelte af en tomme. Tomme tønder buldrer mest. Tønder ligger ved grænsen. Grænsen er ofte flydende. Havet er flydende. I havet lever der fisk. Fisk har finner. Finnerne er naboer til russerne. Russerne er røde. Brandbiler ruster, hvis man ikke passer på dem. Russerne ruster, hvis man ikke passer på dem. Derfor er brandbiler røde.

– så få en ny liniechef!

Fra billedarkivet

–ganske vist skulle vi have en terrængående og 4-hjulstrukken istedet for den gamle kranvogn, men alligevel.....

(St. Rønne/Fællesforb.)

„To ender i samme tov“.

Den 1. juni blev den 20-årige ungereer **Carsten Wagner Thomsen** udlært i **Ålborg**. Samme dag blev **Ålborg-Aktieselskabets** direktør, **Edgar Bødker**, udnævnt til administrerende direktør.

Børnehavers bedste legetøj er en gammel brandbil. Denne, der har tjent stationen i **Præsto** i mange år, er havnet i en børnehave i **Helsingø**, hvorfra man kan bemane et helt sluknings-tog med ivrige „brandmænd“.

BJØNSHOLT & CO.

FALCK

MEDDELELSER

FRA FALCK & ZONEN

36. ÅRGANG

JULI 1970

NR. 7

og numrering af De Danske Redningskorps' køretøjer.
Påskrifter for nye og eksisterende vogne inden 1. januar 1971. (Se i øvrigt omtalen i bladet).

Redningskøretøjer og fræmandsvogne m.v.
FALCK i hvidt foran og bagpå. FALCK &
ZONEN i een linie eller lodret over hin-

anden på siderne. DE DANSKE REDNINGSKORPS, bomærke, sta-
tionskode og enhedsnummer på fordøre. Eventuel påskrift:
Redningsvogn eller Fræmandsvogn på siderne.

andkøretøjer
FALCK i hvidt foran og bagpå

DE DANSKE REDNINGSKORPS, bomærke, stationskode, enheds-
nummer eller enhedsnavn på siderne.

INDHOLD:

	Side
Sådan skal vognene se ud	147
Brande i korn- og foderstoflagre	149
Københavns Brandvæsen fylder 100 år	154
Det er en fordel, at personalet tages med på råd	157
Skadestedsdemonstrationerne	161
Redningsberetninger	166
Set og sket	167

Udgiver: De Danske Redningskorps Fællesforbund
Redaktion: Preben Kjær, HD (ansvarshavende redaktør)
Jan Assentorp (redaktionens sekretær m. v.)
Bladets adresse: Falck-Huset, Polititorvet, 1593 Kbhvn. V.

Oplag: 5.000 eksemplarer
Tilsluttet Dansk Personalebladsforening

Sådan skal vognene se ud

Det har længe været tiltrængt, og nu er det realitet. Alle vogne, der tilhører Falcks Redningskorps' aktieselskaber, skal inden **1. januar 1971** være mærket på ensartet vis. Fra denne dato vil det ikke længere blive tolereret, at to vogne, der i princippet er ens, skal se forskellige ud, blot fordi den ene kører i Østjylland og den anden på Bornholm.

Reglerne om vognmærkning er vedtaget på De Danske Redningskorps Fællesforbunds generalforsamling i slutningen af maj måned. Og da denne forsamling er højeste myndighed i korpset, har man lov til at håbe på, at vedtagelserne står til troende. For at alle stationer og medarbejdere i korpset skal vide, hvorledes vognene skal se ud, har vi gengivet de væsentligste typer på dette blads omslag, og i det følgende vil vi nærmere gøre rede for de vedtagne retningslinier.

Ambulancer:

Farve: Sadolins Falck-blå nr. 2022 el. tilsvarende. Taget hvidt. Hjulfølge: Sadolins DSB-rød nr. 102 eller tilsvarende.

Påskrift: Bomærke på siderne mellem fordøre og sidedøre eller på fordøre. Bomærke bagpå på bagdørens øverste halvdel.

FALCK i 95 mm guldbogstaver foran over vindspejl og bagpå på bagdørens nederste halvdel.

Sygevogne og personvogne til sygetransport:

Farve: Diskret personvognsfarve eller farve som ambulancer.

Påskrift: FALCK & ZONEN SYGETRANSPORT på begge fordøre. Evt. bomærker foran og bagpå. Personvogne, der i hovedsagen anvendes til sygetransport, påmales tilsvarende, dog kan ordet sygetransport undlades på dørene.

Kranvogne (incl. autofransportvogne, Land-Rovere, Scania-Vabis m. fl.):

Farve: Sadolins postrød nr. 113 eller tilsvarende. På *forreste kofanger* eller kølerparti anbringes *hvide* refleksanordninger. Refleksanordningerne skal bestå af striber og være symmetrisk anbragt på vognen.

På *siden af køretøjet* anbringes *mindst* 3 gule refleksstriber på hver side. Forreste refleksanordning skal være højst 100 cm fra kranvognens forreste punkt, bageste refleksanordning højst 40 cm fra køretøjets bageste punkt, medens den midterste refleksanordning skal være anbragt på køretøjets midterste trediedel.

Kranvogne m. fl. skal *bagpå* være forsynet med *hvidt bagsmæk* eller *hvidt felt* til anbringelse af påskrift. Bageste kofanger eller nederste del af bagpartiet skal være hvidt, forsynet med *røde* refleksstriber, symmetrisk anbragt på kranvognen.

Påskrift: Bomærke og DE DANSKE REDNINGSKORPS samt stationsnummer og vognnummer på begge fordøre (50 mm bogstaver).

FALCK foran over vindspejl eller på kølerparti, afhængigt af vogntype. 50 eller 90 mm bogstaver. FALCK & ZONEN på begge sider, vandret i en linie eller lodret over hinanden 50 eller 90 mm bogstaver. FALCK (reflekterende) på bagsmæk (mindst 90 mm røde bogstaver) eller på bagparti i 50 eller 90 mm bogstaver. På ladvogne anbringes FALCK (hvidt) bagpå førerhus i 90 mm bogstaver.

Brandkøretøjer:

Principielt som kranvogne, men uden FALCK & ZONEN på siderne. Dog skal lokale aftaler om byvåben, kommunenavne etc. respekteres.

Rednings- og frømandsvogne m. v.:

Påskrift: Bomærke og DE DANSKE REDNINGSKORPS m. v. som på kranvogne. FALCK foran og bagpå i 90 mm bogstaver. (Foran over vindspejl, bagpå på øverste halvdel af bagdør eller bagparti). FALCK & ZONEN på siderne som på kranvogne (90 mm bogstaver).

Såfremt et køretøj *udelukkende* anvendes til rednings- eller frømandsformål, må der med 50 eller 90 mm bogstaver nedenunder FALCK & ZONEN anføres:

REDNINGSGVOGN (eller)
FRØMANDSGVOGN.

Særpåskrifter såsom „dykkertjeneste“, „pionertjeneste“, „Falcks redningsvogn“ etc. skal ændres. (For øvrigt betyder ordet pioner = nybygger eller „bonde“, hvilket ikke har stort med redningsarbejde at gøre).

Påhængsvogne og -redskaber:

Mærkes principielt som kranvogne = FALCK foran eller bagpå. FALCK & ZONEN på siderne. Højst 50 mm bogstaver.

28. maj 1970

P. f. v.

Mogens Falck

Påskriften **Falck & Zonen** er korrekt, men ordet **pionervogn** betyder „bondevogn“ og burde erstattes med **redningsvogn**.

Brande i korn- og foder- stoflagrene

Nu nærmer sig den tid, hvor kornsiloer og -lagre er fyldte med årets høst. Disse lagre medfører traditionelt et antal brande landet over, og for at sikre den bedst mulige indsats fra korpsets stationer har direktør **Peter Straarup** gennem forsikringsselskabet **Nye Danske af 1864** formået en ekspert fra kornfirmaet **C. G. Petersen A/S**, direktør **Bent Lysberg**, til at skrive nedenstående råd og vejledning til skadebegrænsende brandslukning. Bent Lysberg nævner samtidig som eksempel en kornbrand i januar i Tistrup, hvor stationen i **Varde** og hjælpebrandstationen i **Ølgod** gjorde en udmærket indsats under **stationsleder Viggo Christensens** ledelse.

Mange store brande

I det sidste par år har der i korn- og foderstoflagre været adskillige store brande med betydelige skader på såvel bygninger, maskiner som varer.

Det ligger selvfølgelig klart, at det primære må være at få standset branden, således at denne ikke breder sig, men samtidig under stærk hensyntagen til at varer, bygninger og maskiner beskadiges mindst muligt af vand eller brand. Vedrørende brandfaren i varerne må

der skelnes stærkt mellem, hvilke varer der befinder sig på lageret, idet korn har meget sværere ved at brænde end foderkager, hvor brandfaren er væsentlig større.

Oplagring af korn i større mængder foretages enten i siloer – bygget af jernbeton eller træ – eller i planlagre. Sidstnævnte er sædvanligvis bygget af sten eller gasbeton med eternittag, og tagkonstruktionen er som regel af træ, laminerede buer eller jern.

Brand i jernbetonsilo

Ved brand i en jernbetonsilo med korn vil der normalt ske det, at overbygningen på siloen brænder, og at enkelte brændende træstykker, glødende jerndragere etc. kan falde ned oven i siloen med kornet. Risikoen for, at dette skulle afstedkomme spredning af branden, er ikke stor, *hvorimod en overdosering af vand i siloen forøger risikoen for bygningskade grundet på udvidelse af kor-*

net. Samtidig vil der kunne ske en stærk forringelse af varen, hvis der postes slukningsvand ned i siloen.

Brand i træsilø

Drejer det sig om en brand i en træsilø, er forholdet straks vanskeligere, og spørgsmålet om slukning vil være stærkt afhængig af de lokale forhold.

Ekspllosion i en Arhus-kornsilo efter en brand. Pas på siloerne – de kan være særdeles farlige.

Fra branden i **Tistrup lokalforening**, hvor **Varde** og **Ølgod** ifølge forsikringsekspert gjorde en udmærket indsats.

Brand i kornlagre

Ved brand i planlagre med kornoplægning vil det normalt kun være tagkonstruktionen og taget, der brænder, hvorved varebeskadigelsen kan indskrænkes til overfladen af kornbunken *under forudsætning af, at påsprøjtning af vand begrænses mest muligt.*

Godt eksempel på god indsats

Et godt eksempel på hvor store værdier, der kan reddes, når der tages forsvarlige hensyn til såvel slukning, efterslukning som oprydning, er branden i *Tistrup Lokalforening* i januar i år.

Det drejede sig bygningsmæssigt om et planlager i kombination med træsiloer og maskinelle anlæg, der lå delvis inde i selve planlageret. Træsiloer og maskiner dækkede højst 10 % af grundarealet i det ene hjørne af planlageret.

Korn for millioner

I planlageret var der oplagt ca. 4000 tons løst korn til en værdi af ca. 2 millioner kroner, medens der i træsiloerne var oplagt ca. 200 tons korn til en værdi af ca. 100.000,- kroner, og på et lille loft lå der ca. 90 tons såsæd i sække til en værdi af ca. 60.000,- kroner.

Branden udbrød i transportanlægget til træsiloerne, hvorefter ilden bredte sig fra træsiloerne til taget over træsiloer, loft og planlager.

Slukningen blev koncentreret til træsiloerne, idet tagkonstruktionen ved branden faldt ned i korndyngerne, og det var begrænset, hvad der var nødvendigt af vand for at slukke denne.

Kornbunken i planlageret på de ca. 4000 tons lå i 6-11 meters højde og lå også op ad den del af træsiloerne, der vendte ind mod planlageret. Det var

træbunden i disse træsiloer, der blev antændt, og fuldstændig slukning kunne kun ske ved, at træsiloerne blev tømt, og ved at man fjernede store dele af den store bunke på ca. 4000 tons korn i planlageret.

Lod være med at slukke

Efter at ilden var kommet under kontrol, besluttede man sig til *ikke* at slukke denne totalt, idet dette ville bevirke, at meget store dele af de ca. 4000 tons i planlageret ville blive beskadiget såvel af brand som vand. Dette kunne man gøre i dette tilfælde, fordi korn ikke er særlig brandfarligt, og fordi man selvfølgelig *straks sørgede for en brandvagt*, der øjeblikkelig kunne foretage slukning, hvis yderligere åben ild eller stærk røgudvikling nødvendiggjorde dette.

Medens der således faktisk stadig var delvis ild i træsiloerne og delvis i kornet (men under stadig kontrol), hvorimod branden i taget var totalt slukket, begyndte man nødtørftigt at udbedre hullerne i taget med eternitplader etc., for at undgå nye beskadigelser i kornbunken af regn og sne i planlageret, idet der i de pågældende dage var stærke snestorme.

Skrabede øverste lag væk

Man skrabede derefter det øverste lag af hele kornbunken på de 4000 tons i planlageret, som havde fået sprøjtevand samt brændende træstykker etc., og denne beskadigede vare blev transporteret dels til tørring og dels til rensning. Resten af varen, som androg ca. 88–90 % af de 4000 tons, blev reddet som prima varer. Da man derefter faktisk havde tømt planlageret, blev den endelige slukning foretaget. Det resterende korn i og omkring træsiloerne var selvfølgelig vådt og brandbeskadiget, og

kornet blev kørt til tørring og rensning. Den ekstra skade ved at vente med fuldstændig slukning til slut forringede selvfølgelig varen i og omkring træsiloerne noget, men da kvantummet var yderst ringe, *betød denne forringelse overhovedet intet imod de værdier, der var blevet reddet som prima varer.*

Hvem ville ikke se betænkelig ud, hvis en silo, som den der er afbildet på side 150, var eksploderet?

Ikke mere vand end nødvendigt

Med hensyn til de 90 tons, der lå på loftet i sække, havde man været meget forsigtig med *ikke* at komme mere vand på disse sække end højst nødvendigt, og som følge deraf blev varen kun lidt beskadiget, således at vareejereren mod en godtgørelse overtog denne – altså en temmelig lille skadesprocent.

Hvis man fra Falck-Zonens side havde insisteret på, at branden skulle slukkes 100 % straks, ville meget store vare-mængder fra planlageret være blevet vandbeskadiget samt blandet med det brændte korn fra træsiloerne, og det ville i dette tilfælde nemt have bevirket, at skaden plus omkostninger ville have beløbet sig til et millionbeløb – et fantastisk stort beløb i sammenligning med, hvad det kostede at have en brandvagt i nogle få dage samt nogle få tons ekstra af brændt korn.

Samarbejde mellem Falck og kornspecialister

Når det i dette tilfælde lykkedes at redde så store værdier, så skyldes det, at Falck i Varde var meget samarbejdsvillige og udførte et prisværdigt stykke

Beskadiget korn har værdi

Til slut vil vi gerne gøre opmærksom på, at vi har været udsat for, at brandvæsen eller Falck tror, at vand/brandbeskadiget korn er værdiløst, og *at man*

Store kornværdier blev reddet, fordi korpset og korneksperterne forstod samarbejdets kunst.

arbejde samt nøje fulgte de instruktioner, som vi gav, og når vi overhovedet var i stand til at give disse, så skyldes det, at vi har arbejdet med brande i korn- og foderstoffer på såvel lagre, siloer som i skibe gennem de sidste 50 år og derved fået så stor erfaring, som de enkelte folk fra Falck normalt ikke med rimelighed kan forventes at have. På den anden side skal der ikke være nogen misforståelse. Havde vi næret den ringeste tvivl om vor bedømmelse, så ville vi straks have overladt til brandvæsenet eller andre myndigheder at foretage de foranstaltninger, man fandt nødvendige.

derfor har kørt dette eller dele heraf på lossepladsen eller til destruktions.

Dette er en komplet misforståelse. Selv om korn og/eller foderstoffer kan suge vand op til 70–80 % af den oprindelige vægt, og varen desuden er brandbeskadiget, kan varen efter tørring og rensning anvendes til foderbrug. En sådan vare vil selvfølgelig have en mindre salgsværdi end sunde varer, men selv om der påløber omkostninger til transport, tørring, rensning etc., vil det faktisk altid – og i hvert fald på de nuværende prisniveau – blive et ikke ringe overskud, d. v. s. at forsikringselskaberne får formindsket deres skadespro-

cent, og vi tror, at det vil være gavnligt, at Falck instruerer sine forskellige stationer om *ikke at bortkøre eller destruere varer, før vi har været til stede.*

Tilkald straks ekspert

Man vil af ovenstående forstå, at det

er af yderste vigtighed, at *forsikrings-selskabernes eksperter bliver tilkaldt straks* ved brandens udbrud for at få etableret et samarbejde, så der kan red- des så mange varer som muligt.

Bent Lysberg

Fra stationen i **Varde** har vi i anledning af omtalen af branden i Tistrup modtaget:

Da redaktionen har de nødvendige oplysninger fra brandrapport m. v., vil vi fremføre en lille oplevelse, som i hvert fald ikke er nævnt i brandrapporten.

Da slukningsarbejdet var slut, gik vi i gang med at pakke materiellet. For at vandet i brandslangerne ikke skulle fryse til is, lod vi påhængssprøjten pumpe under sammenrulningen, som foregik i ca. 20 cm sne. Een af Varde-stationens brandmænd havde rullet halvdelen af en B-slange sammen, idet jeg passerede ham, rejste han sig op og sagde: „**Det her er sgu ikke noget for tøsedrenge**“.

KØBENHAVNS BRANDVÆSEN

1870 — 1. august — 1970

Den ubestridte førerplads med hensyn til personel og materiel – og dermed effektivitet i forhold til brandområde og -risiko – har *Københavns Brandvæsen*, der i dagene omkring den 1. august fejrer sit 100 års jubilæum som kommunal institution.

Københavns Brandvæsen blev oprettet i 1687 og blev i næsten 200 år i det store og hele administreret på grundlag af kongelige forordninger med en general som øverste chef.

Fra den 1. august 1870 blev ansvaret for hovedstadens brandvæsen imidlertid overdraget til de kommunale myndigheder, og hermed gik brandvæsenet ind i en udvikling, som gjorde det til et effektivt brand- og redningskorps, hos hvilket mange inden- og udenlandske brandvæsener har hentet inspiration og erfaring. Bl. a. kan nævnes, at Københavns Brandvæsen var det første, som oprettede specielle røgdykkerhold og en vanddykkervagt, og dets radiokom-

Københavns hovedbrandstation, der stadig fungerer trods en alder på 78 år gammel.

munikation og elektroniske centralalarmeringssystem har dannet skole, også i fjerne lande. Redningskorpset har også haft stor glæde og megen gavn af et godt og fordomsfrit samarbejde, både hvad angår uddannelse og at få erfaring stillet til rådighed.

I dag råder brandvæsenet over 8 brandstationer, alle udrustet med meget moderne materiel, og desuden bemander det for havnevæsenet en station i oliehavnen (Prøvestenen). Tallet for det samlede personale er 780; den daglige vagtstyrke er på 167 mand. Brandchef er civilingeniør Jan Ammitzbøll, som desuden er vicepræsident i C.T.I.F. (Comité Technique International de Prévention et d'Extinction du Feu), medlem af justitsministeriets brandråd m. v.

Foruden at varetage brandtjenesten, udfører brandvæsenet også den offentlige rednings- og ambulancetjeneste. Des-

En gammel brandsvend - hentet fra Københavns Brandvæsens jubilæumsskrift.

uden fører det tilsyn med brandfarlige virksomheder og offentlige forsamlingslokaler, og der udøves en betydelig konsultativ virksomhed i forbindelse med bl. a. nybyggeri. I beretningsåret 1. april 1969–31. marts 1970 havde brand- og redningstjenesten 3.940 udrykninger, medens ambulancetjenesten havde 33.832 udrykninger. Antallet af brand- og redningskøretøjer er 67.

Tit og mange gange er Københavns Brandvæsen rykket omegnsbrandvæsen til undsætning ved storbrande. Hver gang har korpsets medarbejdere som redningshold set og fornemmet, at brandslukningen altid fik et ekstra „nøk“, når Københavns Brandvæsen ankom. At publikum har haft samme fornemmelse, vidner flere avisartikler om, f. eks. fra Roskilde Domkirkes

En hestetrukken redningsstige fra 1910. De sidste arbejdsheste forlod brandvæsenet i 1930.

Københavns Brandvæsen har et virkeligt godt ry blandt fagfolk. Måske skyldes det, at man allerede på et meget tidligt tidspunkt påbegyndte en organiseret brand- og ambulanceuddannelse, måske at man råder over – og har fået bevillinger til – virkelig godt og slagkraftigt materiel, eller måske at der til hver brand altid rykker en brandinspektør med i 1. udrykning. Vel at mærke en brandinspektør, der har brandvæsen som heltidsjob. Vi kender de interne forhold for lidt til at kunne udtale os, men en gensidig erfaringsudveksling ville utvivlsomt være gavnlige, hvilket det uformelle samvær mellem „Københavnere“, „Falckfolk“ og „fritidsbrandmænd“ på Statens Brandskole tyder på.

brand eller de store industribrande i Københavns vestlige omegn. Fra korpsets side vil vi ønske det jubilerende brandvæsen i København et velment tillykke. Samtidig med vor lykønskning vil vi udtrykke håbet om og troen på, at det næste århundrede for brandvæsenet vil vise, at man direkte eller gennem kommunesamråd vil kunne løse den storkøbenhavnske ambulance-, brand- og redningstjeneste på en sådan måde, at beboerne får det fulde udbytte af et samspil mellem privat initiativ og kommunal hjælpeorganisation.

I anledning af jubilæet har vi haft en samtale med Københavns brandchef.

Det er en fordel, at personalet tages med på råd

I anledning af **Københavns Brandvæsens 100 års jubilæum** har vi besøgt **brandchefen, civilingeniør Jan Ammitzbøll**, der samtidig er distriktsbrandinspektør for Storkøbenhavn og Frederiksborg amt samt Holbæk og Roskilde politikredse.

Vi får først en lille sludder om løst og fast, og herunder får vi at vide, at der er fast styrke på såvel ambulancetjenesten (bemanning til 11 ambulancer) som pionertjenesten og den egentlige brandslukningstjeneste. F. eks. kan en ambulancechauffør principielt være ambulancechauffør, indtil han selv søger en anden tjenestegren eller bliver 40 år. Vi får også at vide, at der er 8 mand på pionerstyrken, og at brandmænd efter en halv snes års tjeneste får status som faglærte håndværkere.

Føler alle københavnbrandmænd sig som værende i een organisation?

– Ja, man føler sig ansat i *Københavns Brandvæsen*, uanset om man deltager i ambulancetjenesten, pionertjenesten eller brandslukningstjenesten.

Hvorledes er status i dag?

– Al den tid jeg har været i brandkorpset, har jeg følt, at vi har fulgt med. Men udviklingen er løbende, så det kan ikke nytte at standse op.

Hvorledes fornyes materiellet?

– Materiellet til brandslukningen har ca. 15 års levetid. Et stykke tid før udskiftningstidspunktet ser vi på, hvad der findes af brugbare chassiser, idet vi sætter os som mål ikke at komme for tæt på belastningsgrænserne. Hidtil har vi mest anskaffet benzindrevne sprøjter,

men fremtiden ligger i dieselmotorene, selv om en sprøjte jo slet ikke kan opnå en normal forrentning og afskrivning, når den kun kører 5–6.000 km pr. år. Vi tilstræber ensartethed som princip. Vi har prøvet at standardisere så godt, vi har kunnet.

Hvad med brandinspektørforeningens materielnormer?

– Jeg ved godt, at der i dette spørgsmål ligger lidt af en anke over, at Falck ikke kom med på råd. Men vi fandt, at brandinspektørerne selv måtte finde frem til en standardisering. Det er jo den kommunale myndighed, der på den ene eller den anden måde skal give pengene ud til brandslukningstjenesten, så derfor mente vi, at kommunernes embedsmænd måtte have en ret til at bestemme.

– Men brandinspektører er en broget skare, nogle vil eet og andre et andet, og vi kan ikke med de vedtagne normer forhindre, at en kommune alligevel gør som den vil.

En rigsbrandmyndighed?

– ville være en fordel for standardiseringen. Men det kunne nemt blive en spændetrøje. Tænk f. eks. på København med al den trafik og de gamle gader. Der er ikke plads til de store gigantsprøjter, som man f. eks. ser i New York.

Hvem dirigerer Københavns Brandvæsen?

– Det gør jeg – men det er en fordel, at vi har personalet med i samråd og at det på mange punkter er medbestemmende.

– Vi har megen fornøjelse af samarbejdet med vort personale. Proceduren er, at ønsker og forslag forelægges samarbejdsudvalget, der indstiller til brandchefen, hvorefter beslutning træffes.

– Brandchefens beslutningsgrundlag er altså det bedst mulige. På den anden side er det hans ret og pligt at træffe den afgørende beslutning, da han står med ansvaret. (De logiske argumenter er i højsædet).

Hvorfor ikke et personaleblad?

– Når De i Deres spørgsmål hentyder til, at det eneste udadvendte organ „Brandmanden“ er fagorganisationens – og ikke brandvæsenets – talerør, kan det være rigtigt, og brandvæsenet burde

have sit eget personaleblad. Vi er også i gang, og det første nummer af „Koblingen“ er udsendt.

– Men vi har dog trods alt sørget for information til de ansatte uden blad i mange år. Vi har korpsbefalinger og „meddelelser“ om de mere inferiøre ting, vi holder afdelingschefmøder hver 14. dag og parole med alle brandofficerer en gang om måneden, samtidig med de nævnte samarbejdsudvalgsmøder.

Fungerer 0-0-0 godt i København?

– Alarmcentralen fungerer udmærket. Naturligvis kan fejl også forekomme her, men i det omfang, de kommer til vort kendskab, forsøger vi at gardere os mod gentagelsestilfælde.

0-0-0-alarmering er i hovedstadsområdet – som det eneste sted i Danmark – placeret på en brandstation. En løsning, om hvilken der ikke kan diskuteres faglige kvalifikationer til at modtage meldinger, men måske objektiviteten i kørselsfordelingen ? ?

Behøver 0-0-0 at spørge, hvad det drejer sig om, hvis folk f. eks. beder om Falck til et ulykkestilfælde?

– Alarmcentralen må nødvendigvis vide, hvem der skal rykke ud. Når vi får kort m. v. fra de endnu ikke central-alarmede kommuner, kommer det til at fungere endnu bedre. Men når f. eks. Københavns Brandvæsen har til opgave at rykke ud i et bestemt område og assistere ved ulykker og brande, kan det ikke nytte, at folk ber om noget andet. Vore ambulancer og redningskøretøjer kommer – og de er gratis.

Hvad er da Københavns Brandvæsens opgaver?

– Brandslukning samt ambulance- og redningstjeneste i det omfang, der er tale om hastende opgaver – uanset om skaden er i hjemmet, på gaden eller i virksomheder.

Samarbejde med læger om ambulancetjeneste?

– Måske kommer der nye regler, bestemt af læger. Vi kan godt se, at store ambulancer er rigtige for enkelte situationer, men vi bør også se på færdselsmæssige ulemper og på omkostningerne.

Hvad med samarbejde med Falck om 0-0-0 og udnyttelse af fælles beredskab?

– Det ville utvivlsomt være en god idé, men tankerne herom bør overvejes nærmere, sikkert bedst gennem Hovedstadskommuncernes Samråds udvalg.

et nødvendigt beredskab hjemme.

– Hvor al den redningstjeneste skal ligge, må vi se på i fremtiden.

Hvilke fremtidsideer har De?

– Først og fremmest er vi gang med en stadig rationalisering af den tekniske tjeneste. Kort og godt, klare størst mulige opgaver med mest fornuftig indsats af mandskab.

– Det vill være forkert, hvis vi ikke gennem det nævnte samråd også fik fat

Fra en brand på Pileallé. Falck-Zonens vandskadetjeneste er udmærket ifølge Københavns brandchef. (Den aldrønde redningsvogn nåede at blive udskiftet, inden den kom i „Meddelelser“.)

Vil Københavns Brandvæsen påtage sig brandredning?

– Det er udmærket, at Falck/Zonen har en vandskadetjeneste, og korrosions-skader og andre sekundære brandskader bør blive et Falck-problem. Vor pionertjeneste har ved en brand enten fuldt op at gøre, eller også dækker den

i den problematik, Falck i dag beskæftiger sig med. Herved kunne der banes vej for et endnu snævrere samarbejde.

– *For mig at se skal Falck slet ikke være ked af, at vi påtager os lidt mere her i hovedstaden. For der ligger meget store opgaver for redningskorpset lige udenfor – i omegnen ... (kjær)*

Skadestedsdemonstrationerne

af Aage Rørmark

Danske ambulancemandskaber har længe undret sig over, at den hastende førstehjælp på trafikens store skadesteder ikke med tiden bedredes synligt, navnlig da statistikken fortæller, at der årligt uddannes ca. 5000 nye førstehjælpere. Man fik uvilkårligt den tanke, at uddannelsen ikke er så realistisk, at man *tør* gribe ind. Man kan simpelt hen ikke under kursus forestille sig, hvordan sårede ser ud derude i grøften. Det blev sagt meget klart af en dame i en provinsavis i maj 1969: „Jeg har aldrig selv været ude for den situation at komme til et sådant ulykkessted, men bare tanken kan gøre mig helt nervøs, for jeg ville ikke ane, hvad jeg skulde stille op – bortset fra at tilkalde ambulance. Jeg ved, at man kan gøre meget på et ulykkessted – men hvordan skal man gribe det an?

Skolefolk i redningsundervisningen havde allerede foreslået en demonstrationsrække i lighed med de øvelser, kørelærerinstruktørerne med mønster fra Redningskongresøvelsen i *Gladsaxe 1968* har holdt et års tid, da TV henvendte sig om bistand fra Falck-Zonen til 2×10 minutters oplysning om optræden på et skadested.

Man slog så det hele sammen, således at TV-udsendelserne i ugen før pinse- trafikken overalt skulle følges op med nogle skadestedsdemonstrationer af samme programindhold som TV-stoffet, så den interesserede borger på nærmeste hold kunne få råd og vejledning.

Dette førte et af de bredeste faglige samarbejder med sig, der er set ud over

Station Frederiksværk på vej til skadestedsdemonstration.

Genoplivningsdagen, idet *Dansk Røde Kors*, *ASF-Dansk Folkehjælp*, *Rådet for Større Færdseisikkerhed*, *Kørelærerinstruktørerne* og *Falck-Zonen* gik ind for en samlet indsats landet over, støttet af *politi* og *civilforsvarskredse*. Der foreligger nu pr. 20. juni ikke nær lokalrapporter nok til at angive tal, men det almindelige indtryk er, at pressen har fulgt sagen op og bragt mange foramtaler og referater samt i stort omfang korpsets ulykkesstatistik for 1960. Tilskuertallene for de kendte demonstrationer har ligget mellem 60 og 300 pr. gang. Enkelte steder var man meget generet af regn, et enkelt sted fandt man sligt uforholdent, og nogle byer afholder først til efteråret dette arrangement.

TV-udsendelsen virkede

På *Amager* blev en lille pige dolket af en sindssyg, og en 13-års dreng greb

Mange lærte første-hjælp under demonstrationerne. (Billedet er fra Frederiksværk).

ind og standsede straks den livsfarlige halsåreblødning. Lægen sagde, at denne hjælp reddede hendes liv, og drengen fortalte, at det var TV-udsendelsen, der havde fået ham til at *turde gribe til*.

Initiativet har været omtalt i IRI, den internationale redningsunions tidsskrift, hvilket har bevirket, at U.S. Department of Transportation, National Highway Safety Bureau, Washington, D.C., har udbedt sig såvel øvelsesgrundlaget som rapport over øvelsesantal m. v., idet man overvejer at afholde sådanne demonstrationer over hele U.S.A.

Ideen er ganske på linie med internationale synspunkter, idet både England og

Schweiz tidligere har opstillet den regel, at skadehjælpen består af 3 led: 1) manden i den næste bil, 2) ambulancen, 3) det forvarslede hospital. Mens de 2 sidste led som institutioner er under kontrol med hensyn til uddannelse, praksis og materiel, er led nr. 1 det svage og ukontrollable, som man må søge påvirket mest og bedst muligt. Det er her, disse skadestedsøvelser er forsøgt sat ind. Det er at håbe, at virkningerne vil kunne spores i fremtiden. *Tak derfor til alle, der har gjort en indsats til medmenneskers belæring og ofres gavn.*

Aage Rørmark

– Jeg mødte kl. 7 hver morgen og fik fri omkring 4-tiden. Grunden til min svingende fraften var, at redderne har døgnvagt, og så afhænger det lidt af hvor på Sjælland, man er, men man bliver altid kørt ind til stationen ved **Politortvet** eller hjem.

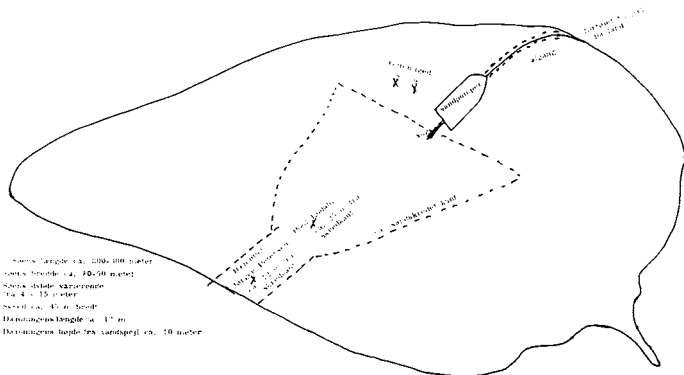
I løbet af ugen blev jeg klar over, hvor godt man har det i skolen; for aldrig har jeg været så træt, som når jeg kom hjem fra Falck, og aldrig har jeg nogen sinde før sovet 11 timer og stået træt op.

Udpluk af en beretning fra en erhvervspraktikant fra Øster Farimagsgades skole.

REDNINGSBERETNINGER

De blev ved til de fandt ham

Den 26. maj blev stationen i Herning sat på en opgave, der skulle vise sig både at være meget vanskelig og rumme et stort principielt spørgsmål: **Hvor meget skal der ofres i tid og penge på at finde et menneske, der formodes omkommet på landjorden?** Fra bådulykker kender vi problematikken, men her er det normalt – og lovmedholdeligt – at den stedlige politimyndighed afblæser en eftersøgning, når den druknede ikke umiddelbart skønnes at kunne findes.

På land har der ingen fortilfælde været – os bekendt. I station Hennings tilfælde var to mænd forsvundet i en sø med to entreprenørmaskiner og tonsvis af sand. Den ene fandt vi på fem timer – den anden tog det 10 dage at finde.

Vi bringer her **overassistent Max Christensens** beretning.

Alarmen

Den 26.5.1970 kl. ca. 19.15 blev vi adviseret fra **alarmcentralen** om, at vi muligvis skulle til **Linnebjerg Sø** (gl. brun-kulsleje) for at eftersøge 2 mand, men på nuværende tidspunkt var man ikke klar over, om de 2 mand var taget et andet sted hen at arbejde (arbejdstid ophør kl. 16.30).

Kl. ca. 20.30 blev vi fra alarmcentralen kaldt til Linnebjerg Sø for at eftersøge

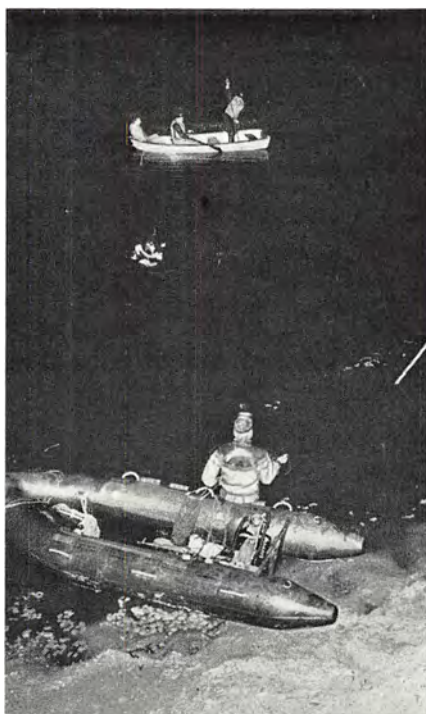
2 mand, der var forsvundet med 2 gummigede (entreprenørmaskiner).

Udrykningen

Vi afsendte nu **redningsvogn** med 1 overass. + 1 garagemester samt ladvogn med 1 redder samt båd. Da vi kom til søen, blev vi gjort bekendt med, at man var ved at lave en dæmning, og denne dæmning var man kommet ca. 10 m ud med fra kanten. Hele dæm-

ningen var nu væk, og vi startede så med at trække drag. Vi riggede lysmaskinen til og satte 2 projektører op, så vi kunne se ned i vandet. Da vi med draget ikke kunne finde hverken maskiner eller mænd, fik vi stationen til at køre ud med et $\frac{1}{2}$ " rør i 6 meters længde. Vi sejlede med båden og brugte røret som spyd for om muligt at ramme maskinerne; dette mislykkedes imidlertid.

Kl. ca. 22.00 talte vi med *landoverbetjent A. Hansen*, Sunds, og *politikommissær F. Madsen*, Herning, om tilkaldelse af frø mænd. Dette blev omgående imødekommet – vi tilkaldte 3 frø mænd fra Århus med udrykning, og de var fremme ved ca. 23.30-tiden. Ligeledes kom *redningsinspektør Edv. Christiansen*, Århus, da det var en meget speciel opgave. De to af frø mændene gik omgående i vandet og begyndte på cirkel eftersøgning. Kl. 01.10 havde den ene frø mand fat i den ene af de druknede, *Poul Lodahl*.

Minesøger

Efter samråd med politiet indstillede vi eftersøgningen denne nat kl. ca. 3.30, og vi skulle nu se, om vi kunne skaffe en minesøger, så vi kunne lokalisere de to gummigede. En sådan kunne vi få fra militærkasernen i *Farum*, da det skulle være en bombeminesøger. Det kneb imidlertid med at finde en mand på kasernen, der kunne udtale sig, om en sådan overhovedet kunne anvendes, så vi stillede det spørgsmål i bero.

Den 27.5.1970 startede vi igen med eftersøgning med frø mændene, og vor båd med 3 mand, der stadig brugte det lange rør. Kl. ca. 11.00 om formiddagen ramte vi med rørene noget metal, og fik frø mændene ned. Det viste sig nu, at det var de to maskiner, vi havde fundet ca. 25 m fra modsatte kant af søen. Frø mændene undersøgte nu, om den anden eftersøgte var i den, hvilket ikke var tilfældet. Vi alarmerede nu F.Z. fra *Vejle* med deres bjærgningsvogn. De var fremme kl. ca. 14.30. Frø mændene gik ned for at montere kæder i den ene gummiged, som kom op uden uheld af nogen art. Vi tog derefter den anden op, også uden uheld.

Den 27.5. om aftenen havde vi et møde med *politikommissær F. Madsen* og *stadsingeniør Bækgaard*, Herning kommune, om indsættelse af et antal frø mænd. Redningsinspektør Edv. Christiansen foreslog, at vi indsatte 10 frø mænd for at finkæmme bunden. Dette blev vedtaget.

10 frø mænd

Den 29.5. kom der fra *St. Eshjerg* to – fra *Grenå* én – fra *Randers* to – og fra *Århus* fem frø mænd med „Basse“ som holdleder. Vi spændte nylonline over fra bred til bred med en afstand af 5–6 m, således at frø mændene kun fik skuldrene som afstand – der var 5

Redningsfolk står på kanten af den nedstyrtede sandmasse. Et eller andet sted nedenunder lå to traktorer og en mand.

svømmere ad gangen + 1 i hver yderkant, der opholdt sig i overfladen, så de kunne holde frømændene inden for det afgrænsede område. Ligeledes var der hele tiden en gummibåd, der fulgte frømændene. Kl. ca. 17.30 blev eftersøgningen indstillet, *men resultatløs.*

Den 30. og 31. maj tog vi til Linnebjerg Sø kl. 6.00 om morgenen for at foretage eftersøgning af overfladen fra vor båd.

Giftigt vand

Den 29. maj om eftermiddagen havde vi igen møde med stadsingeniøren og politiet, om vi kunne tømme søen for vand. Det var umuligt, for vandet var meget giftigt, og man turde ikke lede det over i en anden kanal, der ligger ca. 1,2 km fra søen.

Vi blev enige om, at vi skulle have en sandpumper frem, og den blev skaffet fra fa. *Kjar og Trillingsgaard*, Århus. Sandpumperen ankom pr. lastvogn den 1. juni kl. ca. 13.00 sammen med en mand + ingeniør *Steen Nielsen*. Vi gik straks i gang med at sætte sandsugeren i vandet, efter at vi havde monteret pontoner på den. Fra et oliedepot i Herning lånte vi ca. 40 tomme olietønder, som vi bandt sammen to og to.

Hertil brugte vi en wire ca. 14 mm med wireløse. Alle disse olietønder blev lagt ud i vandet, og herpå lagde vi afgangsrør fra sandsugeren, i alt ca. 80 meter afgangsrør. Kl. 22.30 startede vi sandsugeren og begyndte ca., hvor entreprenørmaskinerne blev fundet, således at vi pumpede ind mod brinken. Vi standede kl. 6.00 om morgenen for at få et par timers hvil, og frømændene gik ned for at gennemsøge bunden. Kl. 8.00 startede vi igen og blev som før omtalt ved ind mod brinken. Vi fortsatte nu den 2., 3., 4. og 5. juni fra kl. ca. 4.00 til ca. 22.00. Den 4. juni om aftenen manglede vi ca. 15 m ind til brinken, men mente, vi havde nogle huller længere ude i søen, som vi skulle have tømt for sand, inden vi gik i gang med det sidste stykke.

Fra ophalingen af den ene „dummers“. Tilvenstre ses distriktslederen på inspektion.

Efter 10 dage

Ved et møde på stationen om aftenen blev vi enige om at starte på de sidste 15 meter. Kl. 6.00 om morgenen den 5. juni tog frømændene af sted for at cirkelsøge i området, hvor vi havde suget med sandpumperen. Kl. 7.30 startede vi sandsugereren igen, og kl. 10.35 kom den anden forulykkede op til overfladen.

Jørgen Petersen blev fri ved hjælp af sandsugereren. Han var begravet i ca. 3 meter sand, og vandhøjden det pågældende sted var ca. 3 meter. Han flød selv op til overfladen.

Max Christensen,

Sandpumperen i arbejde få timer før den sidste omkomne blev fundet. Et stort redningsarbejde sluttede.

PERSONALIA

UDNÆVNELSER

REDNINGSFØRER

Redder **Torben Jørgensen, Maribo**, er pr. 1. juli 1970 udnævnt til redningsfører på Maribo-stationen.

Redder **Willy Børge Johansen** er pr. samme dato udnævnt til redningsfører på stationen i **Nakskov**.

Redder **Jens Westergaard Pedersen, Tåstrup**, er pr. 1. juli udnævnt til redningsfører i Tåstrup.

Redderne **Jørgen Chr. Petersen, Jørgen Pedersen, Mogens Kr. Nielsen** og **Frank Grønlund Larsen** er alle fire pr. 1. juli udnævnt til redningsførere på stationen i **Rødovre**.

Redder **Per Sørensen**, Horsens, er pr. 1. juni udnævnt til redningsfører i Horsens.

VAGTMESTER

Redderne **Svend Christensen** og **Knud Greve**, der begge gør tjeneste på station **Hellerup**, er pr. 1. juli udnævnt til vagtmestre med tjeneste på samme station.

STATIONSLEDER

Den ledige stationslederstilling i **Ringe** er blevet besat med assistent **Arne Kjær Madsen** fra **Skærbæk**. Godt nok synes vi, det var lidt groft, at der blev udsendt et opslag om en ringe stationsleder, men ansøgernes kvalitet viste sig aldeles ikke at være Ringe. **Arne Kjær Madsen** blev ansat i 1953

på stationen i **Sønderborg**. Herfra kom han samme år til **Skærbæk**, hvor han i 1965 avancerede til redningsfører og i 1969 til assistent. **Kjær Madsen** har i **Skærbæk** været stationsleder **Kyhls** højre hånd og taget mangen en tørn med administration, telefonpasning og brand- og redningstjeneste i marken. Det bliver ikke ligetil at finde en værdig afløser for **Kjær Madsen** i **Skærbæk**.

Rådet for Større Brandsikkerhed

En læser foreslår i **Dansk Forsikrings Tidende - Assurandøren**, at der oprettes et **Rådet for Større Brandsikkerhed** i lighed med tilsvarende råd for større færdsels- og flyvesikkerhed.

Tanken lyder godt. Man må håbe, at korpset, som repræsenterer Danmarks største brandvæsen, i givet fald ville få sæde i et sådant råd. Redaktionen har svaret læseren, at det brandforebyggende arbejde bør kanaliseres gennem Dansk Brandværnskomité.

Pas på os - når vi hjælper andre

Redder **Peter Larsen** fra **Tåstrup** har på grundlag af en tidligere artikel i „Meddelelser“ og sikkerhed i korpset foreslået forskellige sikkerhedsfremmende ting, der fortsat er under overvejelse. Blandt andet har han foreslået et skilt til vogne m. v. med følgende slogan: **Pas på os - når vi hjælper andre**.

En udmærket idé som vil blive taget op til overvejelse om praktisk gennemførelse.

Oliefurening

I forbindelse med det udsendte cirkulære om **oliefurening** skal der gøres opmærksom på, at **visse små søer** er så små, at der ikke skal foretages melding til Søværnets Operative Kommando. I stedet skal der forholdes som ved oliefurening på land: Den lokale sundhedskommission skal underrettes.

Nu kan man selv lave billetter

Distriktsleder **Erik Johnson, Ringsted**, har ført en række forhandlinger på korpsets vegne med DSB. Resultatet bliver, at alle stationer forsynes med et billetehæfte, der både gælder DSB-tog og færgeruter. Når en sygevogn, en havareret personbil, en familie med havareret vogn osv. skal af sted, tager vagtmesteren blot billetten, udfylder den - og så er der intet besvær med rejsen. Regningen kommer til Falck-Huset ved månedens slutning, og så vil økonomichef **Torben Hansen** drage omsorg for, at alle bliver konteret for netop det beløb, de har rejst for.

Kemikaliefare

På givne foranledning skal det oplyses, at reddere, der har været udsat for kemikaliepåvirkning, kun skal transporteres liggende væk, såfremt der er tale om påvirkning af luftveje eller lunger etc. Lidt læsket kalk i hånden er altså ikke tilstrækkeligt til at blive båret væk.

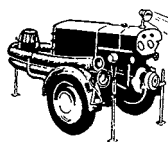
Kodebogen

Fra **kontraktafdelingen** i København er vi blevet bedt om at bringe følgende tilføjelser til kodebogen:

Side 21:	Code
Hjørring sygehus (statshospital)	3416
Side 29:	
Sygekassen Horsens (B-medl.)	5023
Vejle Sygekasse (B-medl.)	5024

Rationaliseringsgevinst

Efter at der er sket en rationalisering ved en sygekørselsaftale mellem **Københavns Kommunehospital** og **Københavns Brandvæsen** kræver brandmændene som led i denne rationalisering, at der indsættes nye ambulancer med tilhørende mandskab. Foreløbig stiller man et konkret forslag om en 12. ambulance i byen.

Logik

Som et led i rationalisering har vor udsatte medarbejder foreslået, at der foretages nogle organisatoriske omlægninger, således at der bliver lidt flere ansatte til at bestride hans nuværende arbejde. Han vover endda den påstand, at det vil være naturligt at forsyne alle påhængssprøjter med tjenestevogn, og føler også, at de er forkert placeret i skalaen (i årsberetningen).

Ved et besøg i administrationen i Falck-Huset forleden dag kunne vor udsatte medarbejder fortælle, at man i regnskabsafdelingen ville til at bryde en god gammel tradition, som korpsets forskellige afdelinger og stationer ellers har holdt i hævd:

I år vil kontorassistent, maskinbogholder, underbogholder, checkdame, overbogholder, kontorchef og regnskabschef **ikke** holde sommerferie på samme tid...

Nye tider - nye skikke.

Svar til den undrende:

Nej - fuld åndedrætsbeskyttelse hjælper ikke ved spirituskørsel.

Den er fri, som gør, ikke som han vil, men som han bør.

Gl. dansk ordsprog.

Ambulancer

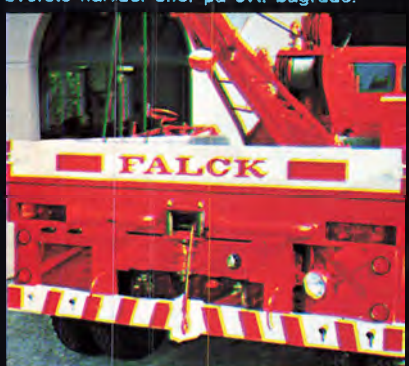
FALCK i guld over frontrude. Bomærke på fordøre eller mellem fordøre og kabinevinduer.

FALCK i guld på bagdørs nederste halvdel. Et eller to bomærker på bagdørs øverste halvdel eller på evt. bagrude.

Sygevoogne og personvoogne til sygetransport
FALCK & ZONEN SYGETRANSPORT
i guld på begge fordøre. Evt. bomærke foran og bagpå.

Kranvoogne, autotransportvoogne, Land-Rovers og bjergningsvoogne
FALCK i hvidt foran over vindspejl

eller på forplade. DE DANSKE REDNINGSKORPS, bomærke stationskode og enhedsnummer på fordørene. FALCK & ZONEN på begge sider i en linie eller lodret over hinanden.

FALCK bagpå i rødt (reflekterende) så vidt bomærker eller i hvidt på alle

Bemærk: Alle store kranvoogne skal og mindre autotransportvoogne kan forsynes med hvide reflekterende striber foran.

MEDDELELSER

FRA FALCK & ZONEN

34. ÅRGANG

AUGUST 1970

NR. 8

INDHOLD

	side
Lossepladser – et skidt problem	171
Århus A/S i ny figur	172
Rationaliseringen i København A/S går ind i en ny fase ..	174
Om en mur under nedrivning	176
MIDI-GIGANT til pulver- og skumslukning i Århus	181
Atter togulykke i Roskilde	185
Set & Sket	188
Personalia	189
Månedens replik (Ladvognsproblemer)	190
Påhængssprøjten	191

Udgiver: De Danske Redningskorps Fællesforbund

Redaktion: Preben Kjær, HD (ansvarshavende redaktør)
Jan Assentorp (redaktionens sekretær m. v.)

Bladets adresse: Falck-Huset, Polititorvet, 1595 Kbhvn. V.

Oplag: 5.000 eksemplarer
Tilsluttet Dansk Personalebladsforening

Foranlediget af forskellige pressemeddelelser m. v. om, at en af vore reddere på **Langeland** skulle være blevet alvorligt ætset ved entreprenørarbejde med kemikalietromler, skal meddeles, at pågældende ca. 14 dage efter arbejdets afslutning søgte læge for en lille infektion på tredje finger af venstre hånd. Fra lægelig side vil man ikke afvise den mulighed, at infektionen – der nu er behandlet – kan have sin årsag i megal andet end det nævnte arbejde med kemikalietromlerne.

LOSSEPLAD- SER — ET SKIDT PROBLEM

Fra en Falck-station i Storkøbenhavn har vi hentet et eksempel på en losseplads, der er ved at udvikle sig til et brandslukningsproblem af principiel interesse.

Lossepladsen er som så mange andre pladser privat, og da det tilsyneladende ikke er muligt at skaffe økonomisk og arbejdskraftmæssig basis for en nedgravning og jordtildækning af skidtet, er den så ofte i brand, at den er en meget stor belastning for Falck-stationens mandskab og materiel. Vi kender andre eksempler, men dette er det mest grelle.

I og med at man ikke vedvarende kan lukke pladsen, fordi den skaffer de omgivende kommuner af med deres affald, udvikler den sig til at blive årsag til, at det lokale slukningsberedskab, der er baseret på indbyggertal, bliver væsentligt forringet i forhold til andre opgaver, fordi mandskab og materiel evig og altid er i færd med at dænge vand på borgernes brændende affald. At brandslukningen af en losseplads samtidig skaber et *forureningsproblem*, idet det snavsede vand trænger ned i åer og grundvand nævnes kun for fuldstændighedens skyld.

Hvis de lokale civile brandvæsener fortsat skal kunne være effektive i tilfælde af større brande i deres områder, må sådanne opgaver som lossepladser med stor brandrisiko overlades andre, f. eks. *Civilforsvaret*, der tit ytrer ønske om at få det værnepligtige mandskab afprøvet ved rigtig brandslukning fremfor evige øvelser.

For sker der en storbrand i et sådant område med en kunstig frembragt brandrisiko, f. eks. en losseplads, bliver det lokale brandvæsen – og ikke kommunen eller lossepladsen – sorteper.

Under mottoet: **Røg, støj og møj** – må redderne ofte i flere døgn opholde sig på disse kedelige arealer. (Billedet stammer fra **Aalestrup**).

ÅRHUS A/S

Som det første Falck-selskab udover København A/S har Aarhus A/S nedfældet og ændret sin organisation, således at den følger de af konsulenterne og direktionen vedtagne retningslinier. Direktør *Arno Andersson*, der er adm. direktør i Aarhus-selskabet, oplyser dog, at det i stedet for at ske ved langvarige forhandlinger mellem konsulenter og medarbejdere lod sig gøre ved en lille hyggesammenkomst i direktørens sommerhus.

Driftschef

Redningsinspektør Frio Thaysen er blevet udpeget til driftschef. Thaysen blev ansat som redder i Rødovre i 1943. Han var siden vagtmester på Frederiksberg, inden han i 1954 blev redningsinspektør i Århus. Siden 1966 har Thaysen fungeret som driftsleder i Århus-selskabet. Thaysen skal have ansvaret for stationernes daglige drift, vogne og bygninger under FR Aarhus A/S.

Økonomichef

Som økonomichef er *kontorchef Helmuth Jørgensen* udnævnt. Jørgensen er handelsuddannet og ansat allerede i 1934. I 1941 blev han bogholder og i 1952 udnævnt til kontorchef. Helmuth Jørgensen kommer til at forestå kasse- og økonomifunktioner samt kontrolfunktionen og ansvaret for kontorpersonalet.

Administrationschef

Akkvisitionsleder Poul Halvorsen er udnævnt til administrationschef med abonnements-, ydelses- og akkvisitionsafdelingerne under sig. Poul Halvorsen blev ansat som kontorassistent i Odense i 1940. I 1943 flyttede han til Århus, hvor han i 1946 blev fuldmægtig. Udnævnelsen til afdelingsleder fulgte i 1959, og siden 1965 har Halvorsen været akkvisitionsleder.

Adm. direktør
Arno Andersson

Driftschef
Frio Thaysen

Økonomichef
Helmuth
Jørgensen

Administrationschef
Poul Halvorsen

NY FIGUR

I lighed med KØBENHAVN A/S har ÅRHUS A/S pr. 7. juli ændret sin organisatoriske opbygning.

Handelsafdelingschef
Viggo
Skjoldborg

Personaleafdelingschef
Tommy
Andersen

Udrykningschef
Eduard
Christiansen

Handelsafdelingschef

Som afdelingschef i Handelsafdelingen fortsætter den hidtidige leder af afdelingen, *Viggo Skjoldborg*. Skjoldborg, der er 49 år gammel, blev ansat som kontorelev i København i 1937. Siden avancerede han jævnlige, først kontorassistent i Århus siden vagtmester og fuldmægtig samme sted. I 1950 tog Skjoldborg HD-eksamen med udenrigshandel som speciale. Siden 1959 har Skjoldborg været afdelingsleder for den yderst vellasserede og leverance-dygtige handelsafdeling i Århus.

Personaleafdelingschef

Afdelingsleder *Tommy Andersen* fortsætter ledelsen af personaleforhold for det tekniske personale under Aarhus A/S. Andersen blev ansat som kontorelev i Århus i 1944. I de mellemliggende 26 år har Andersen været kontorassistent, soldat, vagtmester, overassistent, fuldmægtig og siden 1967 afdelingsleder.

Udrykningschef

Som selvstændig chef for udryknings-tjenesten på hovedstationen i Århus har redningsinspektør *Eduard Christiansen* fået tildelt den ærefulde titel udrykningschef. Christiansen har tilmed fået ansvaret for personalets uddannelse, en ting, han i sin daglige færden har lagt megen vægt på. Christiansen er 46 år gammel, men føler sig stadig i form som en 20-årig. Han blev ansat i Århus i 1941 som redder. I 1954 blev „Basse“ redningsfører, i 1956 assistent, i 1960 overassistent og i 1965 redningsinspektør. 3 gange har Christiansen modtaget „Sophus Falcks mindelegat“ for heltemodig indsats. Han er simpelthen den „fødte“ redningsmand.

Rationaliseringen i KØBENHAVN A/S

går ind i en ny fase

De organisations- og rationaliseringsbestræbelser, der indledtes sidste efterår inden for Falcks Redningskorps København A/S, går nu ind i en ny fase. Alle afdelingsledere i Falck-Huset m. fl. har i maj måned deltaget i et 4-dages rationaliseringskursus, og det øvrige personale er af liniecheferne orienteret om det videre rationaliseringsarbejde. Vi har derfor valgt kort at orientere om de analyser og studier, der er indeholdt i det effektiviseringsprogram, der skal gennemføres i den københavnske administration. Siden personaleorienteringen er der – trods sommerferien – sket beslutninger, der kan have interesse. Der er bl. a. nedsat såvel en styregruppe som en projektgruppe, der skal lede og gennemføre effektiviseringsprogrammet.

Styregruppen

Ledelsen og styringen af de projekter, der skal gennemføres, er overladt liniecheferne Torben Hansen, Ivan Andersen, S. Mortensen og G. Lindehammer samt IKO's konsulent H. H. Øveraas. Det er styregruppens opgave at godkende, korrigere og koordinere den nedenfor omtalte projektgruppes arbejde. At styregruppen har direkte reference til direktør J. Falck skal kun nævnes for fuldstændighedens skyld.

Projektgruppen

Gennemførelsen af analyser og studier, indsamling af statistisk materiale etc. foretages af en projektgruppe, der som leder har IKO's konsulent Øveraas. Derudover vil endnu en konsulent fra

IKO – Jørgen Karå Rasmussen – blive koblet ind efter behov og således bistå gruppens korpsmedarbejdere – civiløkonom Poul Falck og sekretær Jan Assentorp – i det rent praktiske arbejde.

Hvor startes der . . .

Gennem en allerede foretaget foranalyse, der belyser afdelingernes arbejdsopgaver etc., er afdelingerne blevet prioriteret for så vidt angår inddragelsen i effektiviseringsprogrammet, og det er vedtaget, at der startes i *Rapportafdelingen* og *Kontrolbogholderiet*. Endvidere vil *ekspeditionen* måske blive inddraget i denne første etape. 2. etape vil sandsynligvis omfatte alle afdelinger på Falck-Husets 3. sal, nemlig *abonnementsafdelingen*, *inkassoafdelingen* og *hulkortafdelingen*. Det videre forløb er endnu ikke kortlagt, men gennemførelsen af første etape er allerede i fuld gang.

Hvad analyseres . . .

Det effektiviseringsprogram, der bliver gennemført i afdelingerne omfatter indledningsvis en *produktionsregistrering*, der kort sagt registrerer afdelingens arbejdsomfang og belastning. Registreringen kan bestå i antal fakturaer, antal rapporter, antal posteringer o.s.v. På baggrund af denne analyse, der rent praktisk gennemføres af de enkelte medarbejdere – samt de nedenfor nævnte frekvensstudier, skal det vurderes, om der kan etableres et system, der muliggør registrering af belastningen og udviklingen i de enkelte afdelinger. Denne fortløbende registrering er end-

Hvis man gør sig den ulejlighed altid at gøre og sige det fuldkommen korrekte, kan man gøre lige hvad man vil.

videre nødvendig for at få konstateret lønsomheden af evt. ændrede arbejds-gange, -metoder og udstyr.

Efter at produktionsregistreringen er startet påbegyndes *frekvensstudierne*, som også kort skal beskrives.

Formålet med frekvensstudierne er at få dannet et billede af arbejdstidens fordeling på funktion, opgave og personale. Der foretages et antal observationer af medarbejdernes aktivitet på flere forskellige tidspunkter, og disse observationer klassificeres på et skema, hvis indhold ved studiets afslutning edb-behandles.

Frekvensstudieteknikken bygger på stik-prøveprincippet.

Ved afslutningen af frekvensstudieperioden, der varer ca. 4–5 uger, vil *medarbejderne* for alvor blive involveret i effektiviseringsarbejdet. Der vil da blive indsamlet *forslag til forbedring* af arbejds-gange, metoder o.s.v. Alle forslag, der afleveres direkte til projekt-gruppen, vil blive behandlet sagligt og taget i betragtning ved en samlet bedømmelse af arbejdsopgaver, arbejds-metoder, arbejdsfordeling, maskiner og personaleforhold.

En nærmere orientering af de ansatte vil blive foretaget forinden, analyserne iværksættes.

Resultaterne af alle analyser og forslag vil munde ud i en rapport, der på baggrund af vurderinger og videre analyse vil indeholde eventuelle forslag til ændringer. De endelige beslutninger i den retning skal som nævnt foretages af styregruppen i samråd med direktionen.

Bernhard Shaw's ordsprog, der bl. a. er indeholdt i vor personalehåndbog, er måske nok så relevant at understrege, når man taler om effektivisering.

Rationalisering – og hvad så . . .

I dagligdagen sættes ordet rationalisering ofte lig med „50 mand på gaden“. Dette er desværre også ofte resultatet af rationalisering i virksomheder, der af økonomiske årsager er tvunget til så drastiske handlinger, hvis man vil overleve. Men som såvel direktionen som liniecheferne tidligere har givet udtryk for over for medarbejderne i Falck-Huset, så vil dette *ikke* blive konsekvenserne af denne rationalisering. Skulle det vise sig, at en reduktion i antallet af ansatte er betimelig, så vil den naturlige personaleomsætning – enten på grund af alder eller alm. fratræden efter eget ønske – blive benyttet.

Det er af stor betydning, at alle hele tiden har for øje, hvad formålet med denne rationalisering er – thi et *godt* samarbejde mellem personalet og rationaliseringsfolkene vil give det gunstigste resultat. Alle ideer vil som nævnt blive behandlet, og det er tilladt når som helst at stille spørgsmål til projekt-gruppen, der vil besvare efter bedste evne.

Det er vigtigt at alle bider mærke i disse ting og således går positivt ind for gennemførelsen af det effektivitetsprogram, der til syvende og sidst vil være til gavn for både medarbejdere og arbejdsgiver. Det er jo som bekendt vanskeligt at plukke håret af en skaldet.

jea

Som omtalt i sidste nummer af dette blad fejrede Københavns Brandvæsen 100-års jubilæum den 1. august, og i den anledning har vi besøgt hovedbrandstationen...

OM EN MUR UNDER NEDRIVNING

– et causeri om den kommunale brandmand i København

En sag har jo altid to sider, og da et interview med brandchefen i København i sidste nummer repræsenterer den ene – ja så er det vor opfattelse, at dette causeri om den kommunale brandmand i København, der er affødt af en uformel samtale med brandmester *Leo Kroner*, der er redaktør af brandvæsenets personaleblad, brandmand *Otto Gøse*, der er tillidsmand på hovedbrandstationen, og redder *Frank Petersen*, der er tillidsmand på vor Vesterbro-station, skal repræsentere den anden side af det jubilerende brandvæsen.

Efterhånden som vor demokratiseringstidsalder skrider frem, kan det konstateres, at kommunale institutioner og private virksomheder nærmer sig hinanden – for så vidt angår ledelse og struktur. Om det så er det kommunale, der bliver „privatiseret“ eller omvendt, kan vi jo lade ude af betragtning. Den omstændighed sammenholdt med et næsten fuldt afviklet generationsskifte, har så vidt det kan skønnes medført, at den kommunale brandmand og redderen i dag betragter hinanden som kolleger – kun adskilt af et forskelligt arbejds-giverforhold.

Omkring et jubilæum kan det vel derfor være betimeligt at gøre status over, hvorledes den kommunale brandmand fungerer i dag samt få belyst de relationer, der er knyttet til det *private* korps, som det hedder på „brandmandsk“.

Brandmandens løn og arbejdsvilkår
Når man skal vurdere en arbejdsplads, må man ikke blot opgøre lønnen i kroner og øre. Der er som bekendt flere forhold, der spiller ind: *arbejdets art, trivslen på arbejdspladsen, sikkerhed i arbejdet o.s.v.* Men kigger vi alene på løn og vagttid må det dog erkendes, at brandmændene har det bedre end redderne. Mod reddernes 13 vagtdøgn pr. måned (Storkøbenhavn) har brandmanden kun 10–11 vagtdøgn. Lønsmæssigt er begyndelseslønnen den samme som for redderne på døgnvagt i Storkøbenhavn (ca. kr. 3.000), men når 10-årsanciennitet er nået, kan brandmanden efter aflagt eksamen få status som faglært, hvorefter lønnen pr. måned er ca. kr. 3.600. Den tilsvarende lønsats for en redder – incl. diverse tillæg – er på ca. kr. 3.400. På linie med redderne oppebærer brandmændene diverse tillæg for bl. a. svømmedykning, pionertjeneste, røgdykkertjeneste etc.

Uddannelse

I uddannelsen af personalet lægger brandvæsenet betydelig mere vægt på den teoretiske uddannelse, end korpset gør. Når en ny brandmand ansættes (samme kvalifikationskrav som korpset), kommer han først på et 6-ugers ansættelseskursus I, hvor der undervises i materielbetjening, elementær brandslukning o.s.v. Dette kursus svarer stort set til brandmandskurset på Statens Brandskole, som brandvæsenet iøvrigt ikke benytter. Man har egen skole.

Efter dette kursus kommer brandmanden i udrykningstjenesten i ca. 10 mdr., hvor han indgår i bemanningen af en ten sprøjte, stige eller tender.

Den teoretiske undervisning fortsætter herefter med ansættelseskursus II, hvor der gives en mere tilbunds gående undervisning i samme emner som på første kursus, og derudover gives undervisning i ambulancetjeneste. Efter hvert kursus aflægges en prøve.

Brandvæsenet har egen køreskole, hvor alle chauffører uddannes. Udover alm. færdselslære orienteres om pumpelære, stigebetjening, belastningsberegning etc. Brandmanden kan herudover deltage i specialundervisning omfattende: røgdykkertjeneste, pionertjeneste eller man kan overgå til tjeneste på vagtcentralen. Efter ca. 10 års anciennitet kan brandmanden – afhængigt af antallet af an-

søgere – via en forprøve blive optaget på fagkursus. En bestået fagprøve giver status som faglært brandmand. Med hensyn til avancementsmulighederne kan en brandmand i dag blive brandinspektør. I 1965 „håndplukkede“ man den første brandmand til en nyoprettet stilling som brandassistent. Efter en videregående uddannelse blev han i løbet af et par år ansat som brandinspektør. Senere har man oprette 2 stillinger som brandassistent, som alle brandmænd kunne søge. Brandassistenterne virker som vagthavende brandinspektør og vil formentlig blive ansat som brandinspektører. Det er hensigten efterhånden at give endnu flere brandmænd chancen, men man vil nok kræve mindst en studentereksamen. En brandchef, som ikke er ingeniør, skal man dog ikke forvente at se.

Det at flytte noget vand fra et sted til et andet er i dag en hel videnskab, hvilket brandvæsenet dokumenterer med en helt enestående undervisningsplan.

I lighed med korpsets prøver brandvæsenet at standardisere materiellet mest muligt.

Uniform

Som korpssansat kan det nok undre, at brandvæsenet ikke benytter branddragter, især når det oplyses, at man ofte må skifte tøj 3–4 gange om dagen, fordi man er gennemblødt af vand. Brandmændene mener dog, at en branddragt er for langsom at iklæde, når man som oftest kun har 3–4 minutters kørevej. Der leveres jakke og hue hver 18. måned, benklæder og skjorte hver 9. måned, støvler hvert andet år og frakke hvert 3. år. Røgdykkere får ekstra udrustning.

Om demokrati på arbejdspladsen . . .

En kommunal institution er selvsagt underlagt de bevillende myndigheder, d.v.s. kommunalbestyrelse o.s.v., hvorfor tanken om et institutionsnavn ikke umiddelbart er realiserbar.

Demokrati har man dog i form af tre samarbejdsudvalg og et fællesudvalg, der alle har en vejledende funktion i forhold til den besluttende myndighed, der er personificeret i brandchefen.

Brandchefen kan dog kun beslutte inden for de bevillinger, der er givet af kommunen.

Brandvæsenet er ikke undtagelsen, der bekræfter reglen om, at en traditionsrig kommunal institution er behæftet med en del utidssvarende formelle regler, der bl. a. afspejler sig i betegnelser som officerer, underofficerer og menige (det er brandmænd). Trods dette er tonen på brandstationen uhøjtidelig og kammeratlig, idet man i hverdagen abstraherer fra de formelle regler, som kun få hænger deres hat på.

Som en nyskabelse har man fået et personaleblad „KOBLINGEN“, der skal supplere de officielle korpsbefalinger (cirkulærer) og meddelelser. Personalebladet skal fortrinsvis behandle aktuelle personalerelevante spørgsmål.

Det private korps . . .

At et privat redningskorps beskæftiger sig med at redde mennesker og dyr, endelige slukke ildebrande, passer ikke

rigtig ind i brandmandens kram. Man er af den opfattelse, at brandslukning og redning er en offentlig opgave, der skal varetages af en offentlig institution, som ikke er afhængig af økonomiske interesser. Man ser således bort fra, at en del andre offentlige opgaver er udliciteret til private virksomheder. Det må nok erkendes, at såvel brandmænd som reddere er miljøskadede på den måde, at man føler sig knyttet til den institution, der er ens arbejdsgiver. Men selv om vi prøver at være helt saglige – og det bør vi – så kan sikkert ingen korpsansat dele den opfattelse, som brandmanden har om os.

Brandmændene gør da også gældende, at opfattelsen måske også bygger på den omstændighed, at brandmændene føler deres beskæftigelse truet, fordi korpset til stadighed overtager kommunale brandvæsener. Denne følelse er ret

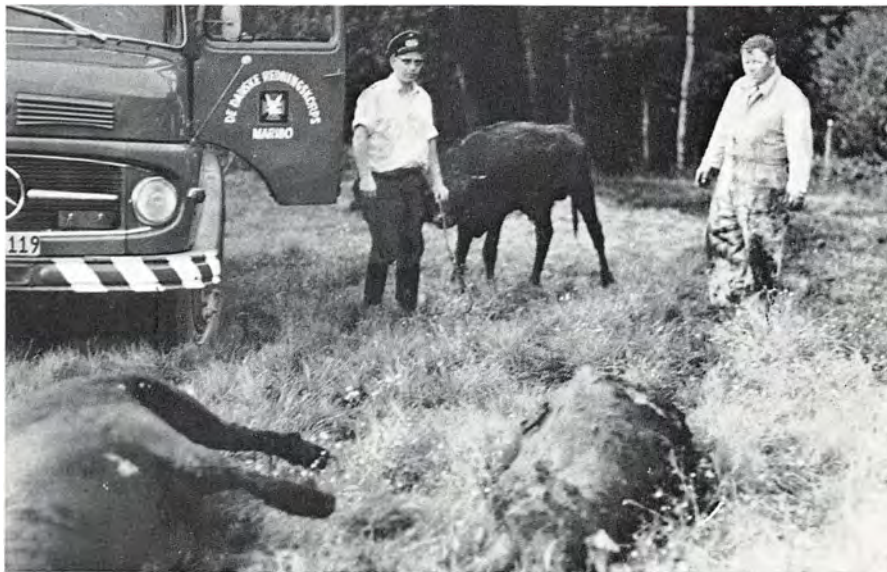
beset forståelig, selv om det *kommunale* brandvæsen i København sikkert holder mange jubilæer endnu.

Slås fast skal det dog, at brandmændene absolut respekterer den virksomhed, korpset og den enkelte Falck-redder udfører.

Om fremtiden . . .

Resterne af den „mur“, som adskillige føler, der er mellem brandvæsenet og Falck, kan sikkert konkretiseres i den omstændighed, at Falck er en *privat* virksomhed. Men alt tyder på, at resterne er ved at blive saneret i retning af et for organisationerne såvel som for samfundet gavnligt samarbejde. Brandmændene er klare over, at der er behov for et redningskorps, og uanset at vor virksomhed ikke ændrer sin juridiske organisation, ser man hen til et fredeligt samarbejde med Falck, hvor sag-

Selv redning af dyr mener brandmændene er en offentlig opgave. Denne situation, hvor station Maribo måtte bjerge 7 tyre, der var druknet i en mose, ville dog nok skabe problemer for brandvæsenets pionerer, – selv om de ikke er pivede. De røde bilers tilstedeværelse er nemlig ikke tilstrækkelig.

lige drøftelser om en rationel drift i det storkøbenhavnske område vil være i højsædet.

Som et middel til at nå nogle af disse mål er under alle omstændigheder, at såvel ledelse som personale i fremtiden vil drøfte eventuelle problemer og samtidig udveksle synspunkter. Der er ingen tvivl om, at dette vil rydde de sidste fordomme og divergerende opfattelser af vejen, således at et „fornuftægteskab“ mellem brandvæsenet og Falck er i vente.

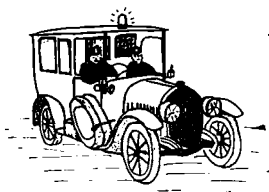
Vel vidende, at ikke alle ægteskaber er lykkelige, håber vi dog, at fremtidens hændelser vil realisere nogle af de ønsker, der i denne anledning er lagt for dagen.

jea

Korpset gav med glæde brandvæsenet et nap med transport af nogle festlige brandkøretøjer, der blev benyttet ved en opvisning på Østerbro stadion i anledning af de 100 år.

NYT MATERIEL

MIDI — GIGANT

til pulver- og skumslukning i Århus

Gigantsprøjter kendes kun fra udenlandske storbyer og lufthavne, men Aarhus-stationen viser atter vejen – i dette tilfælde drejer det sig om en brandenhed, der utvivlsomt vil vise sig påkrævet i et stort slukningsområde med mange virksomheder og en voksende befolkningmængde.

For flere år siden gjorde driftschef **Frio Thaysen** og redningsinspektør **Eduard Christiansen** sig til talsmænd for den opfattelse, at normale universalsprøjter og specialanhængere kunne være for små, såfremt en stor tankvognsbrand eller industribrand i brandfarlige væsker etc. opstod.

Ved øvelsen på **Værløse Flyveplads** i 1968 (omtalt i „Meddelelser“ nr. 2/69) var konklusionen også, at såvel pulver som skum skulle kunne indsættes hurtigt og i tilstrækkelig mængde for at give den bedste virkning, og de to redningsmænd omsatte deres tanker til et konkret forslag om en ekstra-automobilsprøjte, der skulle opbygges som specialenhed.

Under hensyntagen til Aarhus-stationens store nuværende brandforpligtelser bevilgede direktør **Arne Andersson** de nødvendige penge til et sådant forsøg, vel vidende at storbyens fremtidige brandslukningsforhold endnu ikke var og er endeligt afklarede.

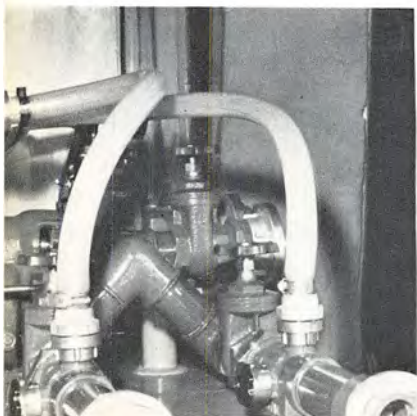
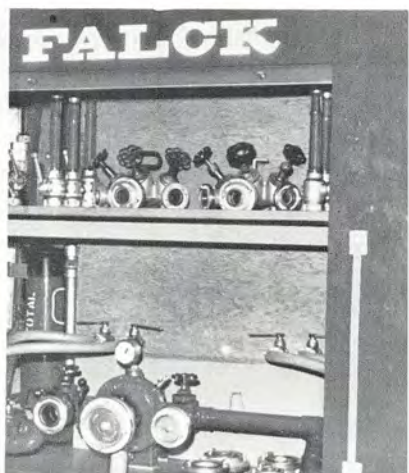
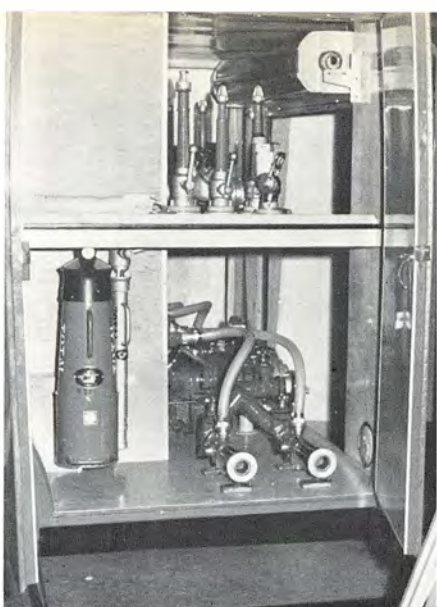
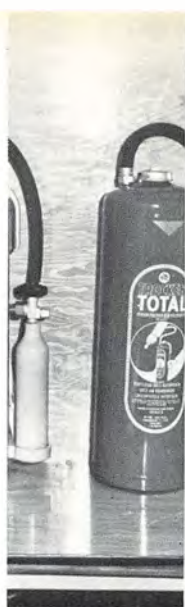
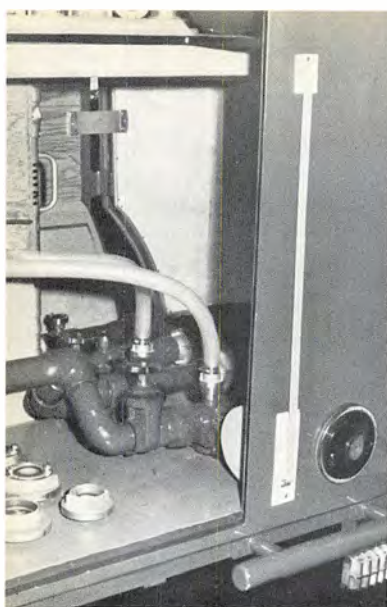
Automobilsprøjten er netop blevet færdigbygget og præsenterer sig både med hensyn til chassis og indhold som noget nyt og spændende inden for den kommunale og korpsslige brandslukningstjeneste.

Det nye Ford-chassis

Den nye automobilsprøjte, der bærer navnet *Enhed 3613*, er opbygget på et *FORD D 600 chassis*. Netop dette chassis har korpsets materieludvalg vedtaget at bygge kommende vagt- og universal-sprøjter på, idet det har en række fordele med hensyn til reservedele og vægtfordeling fremfor andre chassis'er inden for samme prisklasse. Motoren er en *benzinmotor* på 154 HK, og den er overlegen i styrke i forhold til tidligere typer, når man tager vægten i betragtning.

750 kg pulver

Førerkabinen er beregnet til at kunne rumme 2–3 mand, hvilket er tilstrækkeligt for denne specialenhed, der altid vil blive benyttet sammen med slange-tender og andre enheder. Umiddelbart bag førerkabinen er indbygget en *TOTAL 750 kg pulverlukker*. Pulveret er af den type, der *ikke* nedbryder skum. I hver side er pulvertanken forsynet med 30 meter højtryksslange (C-slange), og ved en enkel operation kan de to længder kobles sammen, således at 60 meter slange er til rådighed.

Betjeningspanel på dansk

Pulvertankens betjeningspanel sidder i venstre side af sprøjten, og *teksten er affattet på dansk*, således at der ikke opstår misforståelser med hensyn til, om det er slange 1 eller slange 2, der forsynes, eller hvilket tryk der er på beholderen. Pulvertanken kan yde op til 18 atm-s tryk.

Specielslukkere

Med henblik på mindre opgaver er enheden forsynet med 2 stk. pulver-slukkere af typen *P 12-M* (metalbrandpulver) og 4 stk. *P 12-G* (glødebrandpulver) og desuden 2 stk. 6 kg kulsyre-sneslukkere.

Ekstra-slanger

Vel vidende at der kun i relativt få tilfælde vil blive brug for enhedens specialudstyr (pulver og skum), er enheden forsynet med 360 m B- og C-slanger – 2 stk. B-hanerør, 4 stk. C-hanerør og 2 stk. C-tågestrålerør + diverse overgangsstykker, således at enheden, når undtages 2 stk. kommutterede slangevinder, sammen med en slangetender udgør et normalt slukningstog, og selvfølgelig er enheden forsynet med det øvrige udstyr, der efter normerne kræves i en automobil-sprøjte.

Hækmonteret pumpe

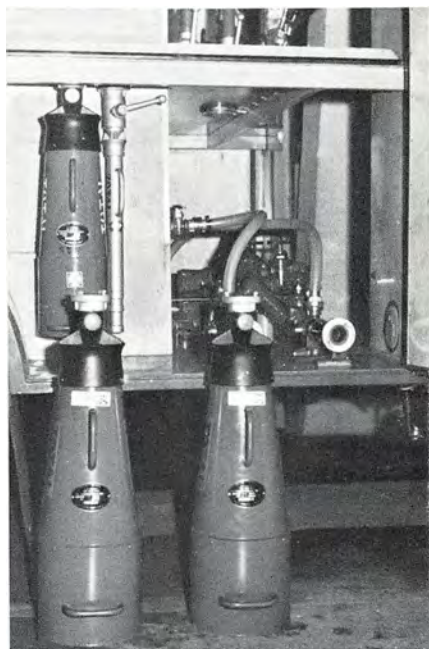
Enhedens pumpe, en *Ruberg F-1-7*, er hækmonteret. Dette indebærer ikke, at korpset er gået bort fra de frontmonterede pumper, men af hensyn til den faste rørforbindelse mellem pumpe og skumtilblandere, var nævnte montering mest hensigtsmæssig. Iøvrigt opnåede man herved den kortest mulige afstand fra vand- og skumtank til

pumpen. Udover den faste forbindelse fra pumpe til 4 stk. skumtilblandere, er pumpen forsynet med 2 stk. normale B-afgange.

Skum så det batter

Som før nævnt står pumpen i fast forbindelse med 2 stk. skumtilblandere af typen – Z 2 – og 2 stk. skumtilblandere af typen – Z 4 –. Desuden er enheden forsynet med 2 stk. transportable skumtilblandere af typen – Z 2 – beregnet for indsats i længere afstand fra enheden. Hele pumpe- og skumsektionen kan betjenes af én mand, og i betragtning af, at der kan leveres skum til 2 stk. *KR 4/75* og 2 stk. *K 2/75*, og hvis en større kastevidde er ønskelig til 2 stk. *KR 2/15* skumrør, må det siges at være imponerende.

Enheden kan levere skum til 2 stk. *KR 2/75* rør, 2 stk. *KR 4/75* rør og 2 stk. *2/15* rør – på én gang.

I begge sider af vognen er fastmonteret 2 stk. skumtilblandere af typen Z-2. Hele pumpe- og skumsektionen kan betjenes af 1 mand.

90.000 liter skum i minuttet

Vandtanken rummer 2000 liter vand og skumtanken 600 liter skumekstrakt, hvilket ved skumslukning kan give en samlet kapacitet, der langt overstiger normernes krav. Der er med fuld ydelse skumekstrakt nok til 20 minutters indsats, men skulle det vise sig nødvendigt – det er vist aldrig set – medfører enheden 100 liter skumekstrakt i dunke.

Også andre opgaver

Denne enhed, der i første omgang skal rykke ud ved brande i brandfarlige vædsker, kemikalier og komplicerede industrivirksomheder har også andre finesser.

Således har Thaysen og Christiansen skønnet, at nogle af disse brande vil opstå i forbindelse med flystyrt og tank-

vognsulykker etc., hvorfor enheden også medbringer frigørelsesværktøj.

Prisen?

– ja, den kender man ikke rigtig endnu, men direktør *Andersson* skønner ikke, at den bliver højere end for en universalsprøjte, hvilket vil sige af størrelsesorden 150.000 kr.

– *Det eneste man må håbe er, at de to eksperimenterende redningschefer i Århus har skønnet rigtigt med hensyn til de kommende slukningsopgaver i byen og dermed det fremtidige behov for denne gigantsprøjte i midiformat.*

FORD-chassiet gør sprøjten robust og handy. Den ligner i øvrigt meget korpsets nye seriefremstillede automobilsprøjte, som vi håber at kunne præsentere i næste nummer.

REDNINGSBERETNINGER

ATTER TOGULYKKE I ROSKILDE — alarmeringsplanen virkede perfekt

En redningsberetning fra stationen i Roskilde er efterhånden en årlig tilbagevendende begivenhed. I 1965 togulykke, 1966 hospitalsbrand, 1968 domkirkebrand, 1969 tankvognsulykke og i 1970 atter togulykke. Uden at ville drage slutninger om, hvad det næste bliver, bringer vi her uddrag af stationsleder **E. Assentorps** rapport til **Redningsteknisk Institut** om togulykken den 11. juni – med bidrag fra redaktionens observatør.

Ulykkesforløb

Kl. ca. 0.30 kører et „udflugtstog“ gennem Roskilde Jernbanestation på vej mod København. Lokomotivføreren respekterer ifølge kontrolposten ikke signal „rødt lys“. Trods kontrolpersonalets forsøg på at standse toget med håndlygter, kører dette upåagtet frem og rammer øst for perronerne et godstog, der lovligt ifølge signalerne holder i sporskiftet (hovedsporet). Godstoget er ligeledes på vej i østlig retning fra vige- spor til hovedspor. Påkørslen er så kraftig, at „udflugtstoget“s lokomotiv knuses totalt og samtidig får hele understellet revet af. Tre godsvogne vælter og knuses. En personvogn på udflugtstoget afsøres og truer med at vælte.

Melding og udrykning

Meldingen modtages via 000 (Roskilde Politi) kl. 0.33. Der afsendes straks katastrofeudrykning: redningsvogn (vagthavende assistent Sv. Larsen og 1 redder), 2 ambulancer (4 reddere) samt 1 sygetransportvogn (2 reddere). Kl. 0.38 ankommer stationslederen direkte til stedet. Af de første tilbagemeldinger fra

ulykkesstedet fremgår, at et større antal personer er kommet lettere til skade, hvorfor der fra vagtstuen tilkaldes „nærhjælp“ fra stationerne:

Tåstrup: Glostrup 3 ambulancer
Køge 3 ambulancer

Samtidig underrettes alle „alarmcentraler“ jvf. katastrofealarmeringsplanen og endvidere distriktsleder *E. Johnson*, Ringsted.

Udover korpset er *Roskilde Brandvæsen* mødt på stedet med 3 ambulancer og 1 slukningstog.

På grund af de lettere skader og den kørte kørevej til hospitalet (1½ km) anses det af lederen ikke for nødvendigt at rekvirere yderligere ambulancer. Derimod rekvireres følgende stationer med *nødbelysning*:

Vesterbro 2 redningsvogne
Gladsaxe 1 redningsvogn
Ringsted 1 redningsvogn

Ulykkesstedet:

På grund af r.anglende belysning var alt kaos ved vor ankomst. De fleste passagerer (i alt 110) var endnu i vagonerne. Da det var vanskeligt at visitere passagererne (sprogvanskeligheder/

Der blev hurtigt etableret pendulkørsel mellem hospital og ulykkessted, og i løbet af ca. 30 min. var alle 101 passagerer indbragt.

amerikanere i festhumør) blev alle befordret og hjulpet til nærmeste tilkørselssted for ambulancerne ved Godsbanen. Kun lokomotivføreren måtte befries af redningsmandskabet.

Fra st. Roskildes redningsvogn blev der omgående etableret nødbelysning, hvilket skabte lidt mere ro blandt passagererne.

Ved st. V og Gx's ankomst etablerede disse stationer ligeledes nødbelysning.

I alt 101 passagerer blev befordret til R.A.B.S., hvor hospitalspersonalet i samarbejde med politiet foretog den egentlige visitation.

Vagtstuen:

Udover underretning af alarmcentralerne blev frivagten indkaldt pr. telefon eller taxa.

Underretning af presse og TV blev overgivet til st. Vesterbro, med hvilken station vi konstant havde radioforbindelse. Alle telefonopkald fra pressen blev således henvist til st. V.

Assistanceanmodninger, der indløb under katastrofen (1 patientbefordring) blev videregivet til st. Ringsted.

Så snart det blev lyst, var DSB's kraner og hjælpvogne på stedet og påbegyndte det omfattende oprydningsarbejde.

Endnu en ulykke

Kl. ca. 1.10 indløb endnu en katastrofemelding. En personbil var påkørt af to lastvogne ved Lindemborgbakken (hovedvej A4) ca. 11 km fra Roskilde. Samtidig med meldingens indløb returnerede to ambulancer fra ulykkesstedet,

og disse blev omgående dirigeret til stedet. Endvidere blev der fra stationen afsendt kranvogn og fra ulykkesstedet (jernbanen) afsendes 1 redningsvogn. Fra denne ulykke blev 1 alvorligere tilskadekommen befordret til R.A.B.S. Der forestod et større oprydningsarbejde, idet et stort læs tømmer var spredt over hele hovedvejen. I oprydningsarbejdet deltog st. Holbæk med 2 kranvogne.

I baggrunden ses den togvogn, der truede med at vælte. Kun heldige omstændigheder har medført, at en ulykke i lighed med togkatastrofen ved Odense i 1967 blev undgået.

Erfaringer:

Efter ulykken er der afholdt et møde, hvori deltog repræsentanter fra politi, redningskorps og brandvæsen. Det blev bl. a. aftalt, at der skal udarbejdes kort, der viser placeringen af det lokale sygehus – til brug for ambulancer fra andre byer. Disse kort vil blive udleveret på politiets foranledning enten ved indfaldsvejene eller på ulykkesstedet. Af hensyn til pendulkørsel vil der være forskellige ruter fra og til sygehus. Endvidere vil der blive udarbejdet regler for markering af den stedlige leder – af hensyn til koordinering af indsatsen. Endnu et møde vil blive afholdt, idet sygehusdirektøren af Sundhedsstyrelsen er blevet pålagt at udarbejde en fredstidskatastrofeplan for så vidt angår sygehusets aktiviteter.

En tragisk-komisk hændelse . . .

Som omtalt blev frivagtmandskabet indkaldt pr. telefon eller taxa. Taxa fik bl. a. besked på at afhente redder Kaj Jensen, Ejboparken 8, Roskilde. Redderen var imidlertid flyttet to dage forinden, hvilket beklageligvis ikke var blevet rettet på adresselisten. Det lykkedes dog alligevel den ivrige taxa-chauffør at finde en Jensen i nr. 8, der trods kraftige protester blev kørt til vor station. Hans forfærdelse over, hvorfor netop han skulle involveres i en togulykke, var ubeskrivelig. Vi måtte undskylde fejlen, og lod selvfølgelig taxa'en returnere med den ligblege og endnu kun halv vågne hr. Jensen, der desværre ikke var redder.

Få dage efter ulykken modtog Roskilde-stationen via ambassaden et telegram fra USA's udenrigsminister med tak for en god indsats i forbindelse med den alvorlige ulykke.

EMBASSY OF THE
UNITED STATES OF AMERICA
Copenhagen, Denmark

June 17, 1979

Falek A. Zonen
Ringsidevej 88
4100 Roskilde

Dear Sirs:

Quoted below is the text of a telegram received by the Embassy from William P. Rogers, U.S. Secretary of State, concerning the recent train collision in Roskilde:

"I READ WITH GREAT RELIEF YOUR REPORT THAT THE TRAIN COLLISION, WITH ALL ITS POTENTIAL FOR REAL TRAGEDY, RESULTED IN NO FATALITIES OR SERIOUS INJURIES. PLEASE EXPRESS TO ALL INVOLVED, AMERICANS AND PARTICULARLY DANES, MY REGRET THAT THEY HAD TO EXPERIENCE THIS ORDEAL AND TO THOSE INJURED MY WISHES FOR A FULL AND SPEEDY RECOVERY. ALSO, PLEASE CONVEY TO THE DANISH RESCUE AND MEDICAL AUTHORITIES MY APPRECIATION FOR THEIR PROMPT AND EFFECTIVE ATTENTIONS TO THE VICTIMS OF THE ACCIDENT.

(signed) ROGERS"

To the above I also wish to add my heartfelt appreciation for the services you and your staff so ably rendered.

Sincerely yours,

Guilford Dudley, Jr.
Ambassador

Lange øjne

En mand har beklaget sig til korpset og gjort opmærksom på, at han gennem kikkert tværs over Sortedamssøen i København har observeret, at korpsets reddere er slæmme til ikke at afbryde hornet, når de passerer bagsiden af Kommunehospitalet ud mod søerne.

Den omtalte herres iver viser, at folk lægger mærke til, hvad vi foretager os i trafikken, og det er nu engang slet ikke så slemt.

Husk ved kørsel forbi hospital at afbryde hornet, selv om det er hospitalets bagside, der passerer.

Nyttige bjergningstabeller

Instruktør H. Wegeberg fra Redningskolen har fået fremstillet en ny udgave af de nyttige tabeller vedr. bjergning. Såfremt en station mangler eksemplarer til :cc'do:c, der har været på skole, eller bugseringshåndbøger, kan yderligere rekvireres gennem hovedkontoret hos Fællesforbundet i København.

Hjerteambulancer

Overlæge Jørgen Røjel, Fredericia, har ytret så stor sympati for hjerteudstyret i en Glostrup-ambulance, at man i Fredericia har skaffet penge ind, således at en af vore ambulancer udstyres med det nævnte udstyr i byen. Glostrup-forsøget er en udløber af de i „Meddelelser“ nr. 5/69 omtalte ideer, fremsat af overlæge Asger Pedersen, Glostrup.

Rapport nr. 100.000

Onsdag den 5. august kl. 13.07 kunne vagtcentralen for stationerne Vesterbro, Nørrebro og Frederiksberg notere rapport nr. 100.000. Turen, der var en patientbefordring for Frederiksberg Hospital, markerede en vigtig milepæl, idet formodningerne om en samlet rapportmængde på 175.000 i 1970 tilsyneladende holder stik.

Stakkels kranvogn

Hvert år udsender vogntjenesten i København skemaer til stationerne, hvor vogne-nes numre, fabrikat, årgang og anvendelse skal anføres. Stationslederen i Thisted, E. Blæstid, tog den sidste rubrik (anvendelse) meget bogstavelig, og skrev ud for vogn 6604 – en Volvo fra 1957 (kranvogn) – „når bunden er nået“. Dermed være sagt, at denne vogn kun forlader stationen i nødstilfælde.

Legat til hunde-ven

Redder Karl V. Y. Mortensen, Frederiksberg, har modtaget en portion af Ebba Celinders legat. Historien bag redder Mortensens legattildeling er den, at en nybagt hundemor med 7 hvalpe blev fundet på lossepladsen i København. Efter st. Vesterbros afhentning blev mor og hvalpe huset i Falck-Huset, men redder Mortensen tilbød at tage dem hjem til sig, indtil de var så store, at de kunne klare sig uden moderen. (Mortensen bor på landet.)

Han passede og plejede mor og hvalpe i næsten 8 uger, hvorefter han fik hvalpene „afsat“ ved at forære dem til kolleger i København. Moderen havde pådraget sig så svære sygdomme under det kolde ophold på lossepladsen, at hun måtte aflives.

De vandt

Tre Falck-reddere er meget stolte, selv om det hele kun var sjov. I forbindelse med en vellykket sommerfest i Ishøj ved Køge Bugt spillede de vandpolo mod et hold fra Københavns Brandvæsen. Vi citerer dagbladet Sydkysten for følgende:

– Først mødte Københavns Brandvæsen Falck-Zonen, sidstnævnte kom hurtigt foran 2-0 på bedre teknik end modstanderne, der dog fik udlignet til 1-2 før Falck-Zonen scorede sejrsmålet til 3-1. Det sidste mål gav iøvrigt anledning til et kæmpe-vandslag mellem de to hold, hvor der bestemt ikke blev sigtet efter blikdåsen med vand-slangen.

Det, de tre medvirkende reddere er stolte af, er, at de alle tre kommer fra station Vesterbro, der ikke har brandslukning. At vinde på „bedre teknik“ kunne de ikke stå for.

PERSONALIA

UDNÆVNELSER

REDNINGSFØRER

Redder **Jørgen Schou** fra stationen i Hørsholm er pr. 1. august udnævnt til redningsfører på stationen i **Helsingør**.

Redderne **Jørgen Møller** og **Lau Larsen** på stationen i **Rødovre** er med virkning fra 1. august udnævnt til redningsfører samme sted.

På stationen i **Års** er redderne **Jens Brovst Andersen** og **Ronald H. Sanderson** udnævnt til redningsførere pr. 1. august.

VAGTMESTER

På **Vesterbro vagtcentral** er redder **Tony Jacobsen** blevet udnævnt til vagtmester med virkning fra 1. august.

ASSISTENT

Redningsfører **Jørgen Peerson**, der i 1959 startede som redder på stationen i Køge og i 1966 avancerede til redningsfører samme sted, er pr. 1. august udnævnt til at beklæde den ledige stilling som assistent på stationen i **Nakskov**. Jørgen Peerson, der foruden sit virke som redder og redningsfører har deltaget i adskillige kurser, har på

baggrund af disse ting gjort sig fortjent til udnævnelsen.

Med virkning fra 1. august er den ledige stilling som assistent på stationen i **Skærbæk** blevet besat med redder **Flemming Steen Steensen**. Han startede på stationen i Nibe i 1963 som redder, hvorefter han i 1965 kom til Hjørring. I forbindelse med arbejdet som redder har Steensen gennemgået flere forskellige kurser, hvilket sammenholdt har berettiget ham til udnævnelsen.

Den ledige stilling som assistent på stationen i **Lyngby** er pr. 1. august blevet beklædt af redder **Tage Peter Jørgensen**. Efter en udbytterig kursusuddannelse via FCU blev han i 1965 ansat som redder på stationen i Lyngby. I reddergerningen har Jørgensen indlagt stor flid, og blandt ansøgerne blev han fundet bedst egnet til denne stilling.

På stationen i **Hørsholm** er vagtmester **Steen Thomsen** udnævnt til assistent pr. 1. august. Steen Thomsen startede som telefonist i 1964 på stationen i Hillerød og blev siden redder samme sted. Siden ansættelsen har han gennemgået forskellige kurser og blev i 1967 udnævnt til vagtmester på stationen i Hørsholm. På baggrund

af dette er Steen Thomsen fundet egnet til stillingen som assistent.

Redningsfører **Tage Mølgård Jensen** på stationen i **Års** er pr. 1. august udnævnt til assistent. Jensen startede i 1964 som redder på stationen i Nibe, hvorefter han i 1969 kom til Års som redningsfører. I 1969 var han udstationeret ved DAC i Sønderstrømfjord som brandmand og har derudover deltaget i diverse kurser. Denne baggrund har berettiget Tage Mølgård Jensen til udnævnelsen.

STATIONSLEDER

Afdelingsleder **Kaj Byg**, Brandtjenesten, overtog d. 15. august stillingen som **distriktsleder** for **Svendborg** og Langeland på Fyn. Byg efterfølger distriktsleder Emil Nilsson, der trækker sig tilbage på grund af alder.

ADMINISTRATION

Pr. 1. august er assistent **Bent Milo Sørensen**, Køge blevet tilknyttet **Rapportafdelingen** i **København** som sekretær. Milo Sørensen afløser sekretær Ole Søborg Nielsen, hvem vi ønsker held og lykke med en stilling som lektor i engelsk ved Århus universitet.

MÅNEDENS REPLIK

„Ladvognsproblemer“

Fra reddernes tillidsmand på en vestjysk station har vi modtaget følgende:

„I henhold til Meddelelser, marts 1970, kontakt redaktionen, har vi et lille spørgsmål, vi gerne ville have nærmere belyst:

Det drejer sig om, at vi ligesom mange andre stationer har en *ladvogn* stående, og i vores naivitet troede, at den var til at køre i. Men vi har fået vores opfattelse revideret en hel del efter en lille episode forleden dag.

Vi blev rekvireret til en havareret bilist med motorskade, som skulle transporteres til XXX (red.: 75 km fra stationen). Føreren var til stede og skulle med.

Redderen, som skulle køre turen, begyndte at gøre sig klar til at køre turen med vores *ladvogn*, da det efter hans mening var mest praktisk både tidsmæssigt og af hensyn til abonnenten. Det er jo ikke særlig behageligt at hænge i en stang efter en *kranvogn* ca. 75 km med en fart af 30 km/t, når der er mulighed for at køre i *ladvogn*.

Dette faldt imidlertid ikke i vor assistents smag, og redderen fik besked på at bugserer på hjulene. Samtidig fik vi generel besked på, at alle vogne, som kunne bugseres, *skulle* bugseres, og *ladvognen* kun benyttes til vogne, som ikke kunne løbe på hjulene.

Nu er det, vi ikke forstår, at når man den ene gang efter den anden i *Meddelelser*, *cirkulærer*, *opslag* osv. skriver, at *ladvogne* skal benyttes i videst muligt omfang for at undgå de mange me-

ningsløse skader og sidst, men ikke mindst, for abonnenternes skyld, vil til at lave om på dette, når det jo er bevisligt, at folk er ovenud tilfredse med den service, man giver dem med *ladvogne*. *Kan det virkelig være Falck-Zonens mening ved indsættelse af disse ladvogne, at de alligevel ikke skal benyttes i videst muligt omfang??*

Med venlig hilsen på reddernes vegne.
NN, tillidsmand

Uden at nævne stationens eller tillidsmandens navn har vi forelagt denne forespørgsel for driftschef *Ivan Andersen*, under hvem pågældende station hører. *Ivan Andersen* svarer:

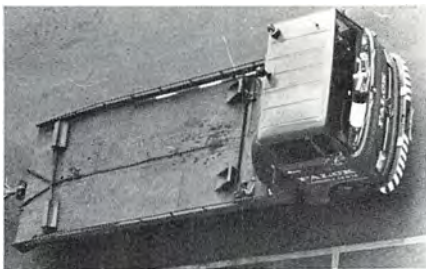
Vogntjenesten kunne have ønsket skrivelser forelagt assistenten til udtalelse, idet han må have haft en væsentlig grund til sin disposition i nævnte tilfælde.

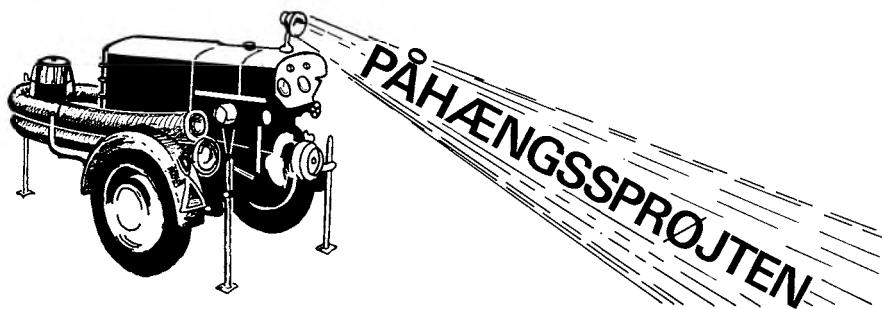
Den nævnte bugsering må være netop den type assistance, vi havde tiltænkt *ladvognene*.

Tilfældet (som vi håber det er) ligner det desværre meget almindelige, at en disposition ses fra to sider, redder contra vagtstue.

Den bedste måde at løse den slags problemer på og undgå gentagelser må være at tale om sagerne på stedet (stationsmøde).

Ivan W. Andersen

En kontormand sad ved morgenbordet, så åndsfraværende op fra avisen og bad sin kone om en kop kaffe mere.

– En kop mere, sagde hun. Jamen skal du ikke på kontoret?

– Du godeste, udbrød manden. Jeg troede, jeg var på kontoret.

**REDAKTØRENS PJASK-
VÅDE HJØRNE — la!**

Vor sædvanligvis tjenstvillige medarbejder, **sugeslangen**, har flittigt fulgt med i alt det nye. Han rapporterede med synlig glæde i stemmen, at det i fremtiden kan lade sig gøre at ansætte **akkvisitører, der ikke taler**. Årsagen er, at de nu har fået en billedbog, der fortæller alt, hvad de selv skulle sige.

Med hensyn til det kommende DSB-system er han lidt betænkelig ved, at så mange stationer får tilsendt hæfter. Han mener, at der bliver for store muligheder for at tage billetten. Dog vil et nærmere samarbejde med tobaksindustrien måske være godt. I så fald har han allerede udpeget et par stykker, som han ville have til at ryge og rejse.

Jeg bad chefen om at regulere min løn, men jeg drømte ikke om, at han ville regulere den nedad!

Fællesforbundets nye marké-
tingchef, **Gunnar Skaaning**, der
tiltrådte stillingen den 1. aug.
Skaaning er 32 år gammel og
HD i salg og reklame.

Korpsets fromandsstjeneste i
Odense har i den forløbne som-
mer været stærkt engageret i
opbygningen af den nye Lille-
bælsbro, - dog ikke så meget,
at vi agter at ville forestå ind-
vielsen.

MEDDELELSER

FRA FALCK & ZONEN

34. ÄRGANG

SEPTEMBER 1970

NR. 9

INDHOLD:

	Side
Hvornår skal regler gælde alle	195
Breve udefra	196
Stationslederne bør have en fornuftig dispositionsret	197
Klip fra en avis	201
Da præsident Johnson besøgte Falck	202
Salgssiden	206
Byggesager	207
Ny station i radiobyen	207
Falck-station Odder er kommet for at blive	207
Hvem skal bo i Brøndby Strand	210
Brørup – Aalestrup – Aars	211
Månedens replik	212
Personalialia	213
Set & sket	214
Påhængsprøjten	215

- Udgiver:* De Danske Redningskorps Fællesforbund
- Redaktion:* Preben Kjær, HD (ansvarshavende redaktør)
Jan Assentorp (redaktionens sekretær m. m.)
- Bladets adresse:* Falck-Huset, Polititorvet, 1593 Kbhvn. V.

Oplag: 5.100 eksemplarer
Tilsluttet Dansk Personalebladsforening

STORBRAND MED FALCK SOM TVUNGEN TILSKUER

Kostbare minutter gik før slukning

Brandvæsen lod hotelbrand udvikle sig før Falck.

Hvornår skal regler gælde alle?

Om at tilkalde hjælp, når det brænder på
og om at tilkalde denne hjælp fra nærmeste brandvæsen

Vi har tidligere beskæftiget os med problemet og gør det igen: Falcks overenskomster med de enkelte kommuner skal som de eneste brandordninger i landet godkendes af justitsministeriet. I Falcks og kommunernes brandoverenskomst står følgende:

8.1. Når forholdene på brandstedet gør det påkrævet, hvad enten det straks fremgår af meldingen eller af en tilbagemelding fra brandstedet eller det forud er fastlagt i opmarchplaner, tilkaldes desuden ufortøvet nærmeste brandvæsen.

Falck-Zonens tidsskema for brande Hotel i dag afleveret til kommune

Zonen har i dag på afleveret en rapport, holder et tidsskema for en af storbranden på ans Hotel i sidste uge. Ie fremgår nogle me-sentlige tidspunkter, skal sammenholdes oplysninger, der fra pektoren er afgivet til nmissionen, og som i gennemgået af byrå-nomiudt...

om assistance på brandstedet, og at der to minutter senere blev afsendt et slukningsnot. Efter ankomst til Mælketorvet fik Falck besked om at deltage i slukningen af branden, der havde fået fat i taget på Tøster-Blo...

Inden slukningsindsatsen måtte Falck have rede på, hvilke brand-standere der var ledige. Man lagde stanger ud fra standeren i telefonhu-sets gård i Rødergade til brand-nen. videre derfra ...

De F tilkaldt slukni- skab f. De an meget Foris smed 7,10 va ind...

En tilfældighed
Zonen ikke tilkaldt
Festklædte brandmænd
kunne intet stille op,
skader for 10 mill. kr.

FREDERICIA - B.T.: I samlet flok marcherede brandkorpsene i Fredericia mod rutebilstationen ...

Brandvæsenet i Vejle i Middelfart blev kaldt til assistance for det kommunale brandvæsen. Brandvæsenet fra Koldby blev ikke - som normalt ved storbrande i Fredericia - tilkaldt. Det er nemlig nu Falck. -/ef

I „Meddelelser“ nr. 5/68 og 12/69 har vi opfrisket denne regel på følgende måde:

Brandslukning

Det indskræpes på ny:
- ved tilkaldelse af assistance: *altid nærmeste brandvæsen*, hvadenten dette er kommunalt, redningskorps eller en af civilforsvarets udrykningskolonner.
(Jvf. i øvrigt brandlovens § 24).

Nærmeste brandvæsen

For korpsets stationer gælder stadig, at assistance altid skal kaldes fra *nærmeste brandvæsen*, uanset om dette er kommunalt eller en af korpsets stationer.

Vi har spurgt justitsministeriets ekspert på området, **afdelingschef Poul Eefsen**, i „Meddelelser“ nr. 5/70:

Hvoraf fremgår det, at alle brandvæsener i assistancetilfælde skal tilkalde nærmeste brandvæsen til hjælp?

– Det fremgår af en bestemmelse i kontraktformularen pkt. 8.1. (red.: formularen gælder kun FALCK-kontrakter), og vi fremholder denne regel i undervisningen på Statens Brandskole som justitsministeriets fortolkning af brandlovens § 24. Om vi skal udsende en skriftlig instruks til alle brandvæsener herom, vil jeg overveje.

Af svaret fremgår, at der – udover undervisning for et fåtal af brandmænd på Statens Brandskole – ikke foreligger information om tilkaldelsesregler for andre end Falck-Brandvæsen, men at det ligger inden for ministeriets kompetence at give regler.

På grundlag af flere referater fra dagspressen i de seneste måneder må vi have lov til at spørge: **Hvornår udsender justitsministeriet regler, der skal gælde for alle?**

Udover at henstille at *der i det hele taget udsendes regler*, kunne vi tænke os at foreslå kommende regler formuleret på en sådan måde, at *alarmcentralerne* allerede på et meget tidligt tidspunkt får bemyndigelse til at kalde ekstra assistance ved storbrand. Vi er overbeviste om, at *politiets alarmcentraler landet over vil kunne udføre en sådan opgave objektivt og forsvarligt*. Endelig kunne vi tænke os at foreslå, at kravene til *opmarchplaner på storvirksomheder* blev frisket op.

For god ordens skyld bør vi nævne, at vore regler frivilligt er inført af korpset, fordi vi finder, at **brandlidte og brandforsikringselskabers** tarv bør gå forud for lokalpatriotiske antikvitetsordninger.

BREVE UDEFRA

Falck-Zonen Fredericia

– lige en venlig hilsen til de to ualmindelig flinke Falck-mænd, der kørte min mand til **Odense** onsdag aften. Operationen gik godt, og den nye nyre fungerer, som den skal. Jeg var i søndags i Odense og besøgte min mand. Jeg var inde at tale med ham, og han havde stadig sit gode humør; jeg har lige ringet til Odense sygehus, og de sagde, at alt var fint, nu måtte han spise og drikke alting, så vi har meget at sige Dem tak for, også en særlig tak for al Deres hjælpsomhed og venlighed imod mig.

**De venligste hilsener til hele Falck-stationen
Deres fru Nielsen**

Station **Fredericia** fortæller, at de ualmindelig flinke Falck-mænd var redderne **Johns Jacobsen** og **Kurt Bjarne Christensen**. Patienten var indlagt på Kolding sygehus, havde været til behandling på Fredericia sygehus og skulle nu flyttes til Odense sygehus.

Stationslederne bør have en fornuftig dispositionsret

siger Arno Andersson, Aarhus, der om få dage – den 23. september – må erkende, at de første halvtreds år er levet. Han er altid elskværdig. Vellidt af personale på grund af sit væsen og joviale sindelag. Alm. af højde, rundkindet, med hornbriller, nyder cigaren, og beskæftiger sig meget med menneskelige problemer i betragtning af, at han er sat til at styre 500 af korpsets 3.000 ansatte. Prøver altid at se sagen fra den anden side og tror det bedste om sine medmennesker. Af og til så meget godt, at de kan lave numre med ham, hvis de vil. Den åbne dør, og ikke det mørke træ på kontoret, kendetegner hans væsen, påstår hans søde damer, og nu er vi sat til at få ham til at fortælle, om dette virkelig kan være rigtigt – på 4½ side . . .

Hvor stort er Århus-selskabet?

– Vor andel i De Danske Redningskorps tæller Aarhus-selskabet med 22 stationer, 425 fastansatte og 80 deltidsbeskæftigede brandmænd. Vi har en omsætning på 25 mill. kr. om året.

Det må være naturligt at spørge en fødselar om den karriere, der har ført ham til den nuværende stilling. Hvad har De at sige, direktør Andersson?

– Efter realeksamen blev jeg ansat i Frederiksberg kommune, hvor jeg var fra 1937 til 1947. Jeg fik her en grundig uddannelse i kommunal og social forvaltning og var på adskillige skoler og kurser. I 1947 kom jeg til Husejernes

Kreditkasse i København, hvor jeg var indtil 1951, samtidig med at jeg gik på Købmandsskolen. Så fik jeg jobbet som direktionssekretær i Aarhus under direktør Harry Falck, og i 1958 blev jeg direktør i Aarhus, hvorefter jeg indtrådte som administrerende direktør efter Harry Falcks død i 1961.

DÅRLIGST STILLEDE I SAMFUNDET

– Både de 10 år på socialkontoret, blandt andet under krigen, og årene i kreditkassen har givet mig en hel del, som jeg har kunnet bruge i Falck. Først og fremmest har jeg set syge og dårligt stillede problem på nært hold, og samtidig har jeg da lært lidt om renter og prioriteter.

Har Deres familieskab med Harry Falck været en fordel?

– Naturligvis med henblik på, at jeg fattede interesse for Falck. Men i øvrigt må jeg sige, at det kun meget sjældent har været bemærket i forholdet til personalet.

– Jeg satte mig fra start som mål at komme til at virke på en sådan måde, at jeg ikke blev respekteret, fordi jeg tilfældigvis var gift med Harry Falcks datter, men blev respekteret for min person og mine gerninger.

FORDEL AT HAVE VÆRET 10 ÅR SOM MEDARBEJDER

– Hvis der lige efter Harry Falcks død har været problemer i forbindelse med min person, kan det kun have været mindre overgangsvanskeligheder i forbindelse med de gamle ledere, der jo havde bygget korpsets stationer op sammen med Harry Falck – husk, jeg kendte dem alle fra min tid som medarbejder. Men denne nervøsitet for forandringer er der ikke noget at sige til, når vi tænker på stationsledernes selvstændige placering i disse svære begyndelsesår for korpset og på deres indlevnen i Harry Falcks helt specielle ledelsesform.

STATIONSLEDERNE BØR HAVE FRIHED

– Apropos stationslederne er der grund til at fremhæve deres vanskelige placering i dag. Når vi på grund af korpsets mange stationer må acceptere et meget decentraliseret virke, er vi også *nødt til at respektere vore stationsledere som medarbejdere med nogenlunde frie dispositioner – blot de følger de fælles regler loyalt.*

Vi trækker store veksler på stationslederne – derfor skal de også have lov til selv at øve indflydelse på stationernes virke.

– Jeg satte mig fra start som mål at blive respekteret for min egen person og mine egne gerninger.

Gælder „Spørg Aarhus“ så ikke hos Dem?

– Jeg tror, at den nævnte frihed hos stationslederne giver et mere tilfredsstillende virke. Sloganet „Spørg Aarhus“ skal kun ind i billedet, når der virkelig er problemer.

Har en top-leder mange problemer af menneskelig karakter at tage hensyn til?

– Jeg lærte i socialforvaltningen bl. a. at se, hvorledes man *ikke* skal være, når man er på den rigtige side af skranken.

– Mine forudsætninger for et godt samarbejde i Aarhus mener jeg derfor har været gode, når der skulle og skal udøves en ledelse, der gerne skulle bygge på forståelse, tillid og naturlig respekt. – I et ikke uvæsentligt omfang beskæf-

tiger jeg mig med den enkelte medarbejders problemer for at skabe en god atmosfære og et godt fællesskab i korpset. Tænk på, at vi er en speciel virksomhed, der uden varsel skal tage stilling til problemer, der måske gælder liv eller død. Kan man ikke stole på hinanden, går det galt. Og forudsætningen for at kunne stole på hinanden er at have tillid til hinanden i det daglige.

SAMARBEJDSPROBLEMER

TÆRER

– *Prisen for at gå stærkt op i de menneskelige faktorer er, at personaleproblemer, chikanerier og samarbejdsproblemer faktisk er det, der går mig mest på.*

Savner De tekniske forudsætninger?

– Står man over for tekniske problemer, man ikke umiddelbart selv kan løse, er den eneste farbare vej efter min opfattelse at konsultere de medarbejdere, der har forstand på tingene. Når de har givet udtryk for deres synspunkter, kræver beslutningen for så vidt kun den sunde fornuft. Denne form kan enhver leder anvende – blot han vil.

– Men man kan bestemt selv øve indflydelse på synspunkterne ved bare at lytte. Det er sundt, og derved kommer de egentlige problemer frem.

STABSUDVALGET, ET DISKUSSIONSFORUM

– Netop i stabsudvalget har vi gang på gang diskuteret og udvekslet synspunkter ud fra forskellig opfattelse. Hver gang har vi nået et resultat.

Hvordan sikrer De Dem, at netop den af Dem ønskede ånd hersker?

– Det er svært. Spørgsmålet er, om man har andre måder at sikre sig på, end at handle i overensstemmelse med den ånd, man mener bør være fremherskende.

Når problemerne kommer?

– Så er der for mig at se kun den ene mulighed at *tvinge* de, der er involveret til at diskutere sig frem til en løsning.

– Kan synspunkterne ikke nærme sig hinanden harmonisk, må der nødvendigvis træffes en beslutning. Og det bliver der også.

Som formand for Stabsudvalget er det naturligt, at direktør Andersson også interesserer sig for den tekniske udvikling inden for brandslukningsområdet. Her diskuteres den nye Ford-vagtsprøjte med afdelingsleder Lisborg fra vogn-tjenesten.

VENLIGHED KAN VÆRE SVAGHED

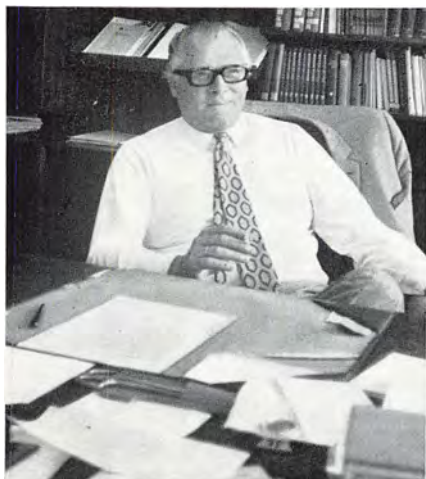
– En sådan demokratisk fremgangsmåde, hvor man prøver at få medarbejdere i konflikt til at tale sammen for at få konflikten løst, kan både have sin styrke og sin svaghed. Den ligesom frister de implicerede parter til at opfatte chefen som værende uden mening selv.

– Men jeg tror naturligvis på styrken – i det lange løb, dels på grund af begge parters forhåbentlig forøgede respekt for hinanden, dels på grund af respekten for lederen, der har bragt dem på talefod.

Hvad vil De gøre ved de små konger?

– En prekær situation, når man selv tilstræber den åbenhjertige diskussionsform med alle. Jeg gør det, at jeg taler fortroligt med pågældende og forsøger at overbevise ham om, at *min* metode er den bedste.

– Det bedste er, om man i en række eksempler kan bevise sin egen metodes fordel.

– En demokratisk fremgangsmåde kan godt friste de implicerede til at opfatte chefen som værende uden selvstændig mening . . .

– En leder skal ubundet have lov til at præge sin station. (Og tegneren Bramming er straks parat til at illustrere det.)

Efter de første 50 år, hvad tænker De mest på?

– De såkaldte gamle ledeses specielle problemer i vor tid med dens tekniske og personalemæssige udvikling.

– Da disse ledere var unge, måtte der ikke bruges penge, og de blev kørt meget hårdt i alle retninger. Grundlaget for deres ledelse var ganske anderledes end nu.

– Det kan være svært at overbevise dem om, at nutiden også har sine fordele. Må jeg som hovedregel tilføje, at det er min overbevisning, at *ingen taber ansigt ved at tale med sit personale.*

INGEN FORMEL FOR ADFÆRD

– En leder skal ubundet have lov til at præge sin station, have adgang til at gennemføre samarbejdet på stationen uden diktat fra ledelsen. Ingen problemer – ingen indblanding, selv om jeg måske ikke ville have gjort som han.

- Vi må ikke lægge os på sovepuden - der vil gå meget i stykker ved det.

- Det er en misforståelse at tro, at der findes en entydig formel for ledelsesadfærd. Og topledelsen skal kun blande sig, når der virkelig er konflikt, men i øvrigt præge sine ledere, som vi har talt om.

Fremtidsperspektiv?

- Der ville gå meget i stykker af korp-

sets virke og idé, hvis vi ikke kan fortsætte i fremtiden som denne blanding af privat servicevirksomhed og offentlig hjælpetjeneste; det er også derfor, vi hele tiden prøver at tilpasse os og ikke lægger os på sovepuden. Men det tjener næppe noget formål at fastholde vor idé, hvis samfundsudviklingen viser, at det ikke vil være økonomisk muligt . . .

(Kjær)

Klip fra en avis ✂

Det var tidlig formiddag. En gammel, svagelig dame skulle køres hjem af Falck efter endt undersøgelse på sygehuset. I hånden knugede damen en krone, og hun spurgte bønligt chaufføren: - De ville vel ikke holde ved kiosken. Jeg er ene, og dagen og natten er lang. Jeg vil så gerne have et blad med hjem.

Den unge mand standser, springer ind til kiosken - men bladet er ikke kommet. Vi kører videre, med et ryk standser han, springer ind i en kiosk på hjørnet - samme resultat. Det styrtregner, vi kører videre. Pludselig standser han ved en kiosk og kommer tilbage med et stort smil og siger: - Alle gode gange tre!

Jeg tænkte i mit stille sind: Hvor må hans moder være glad for så rar og forstående en søn.

Hermed min inderligste tak til Falck-manden fra

Den gamle invalide på Gyldenlakvej, Randers

Amerikanerne medbragte takke-diplomer til alle, der bidrog til en lærerig og succesfuld rejse.

hvorfra hospitaler, politi, brandvæsen o.s.v. kunne kaldes direkte. Der må rådes over mange frekvenser til rednings-tjeneste i USA.

Hjertestop-udstyret var forbilledligt med hensyn til at optage mindst mulig plads. Man kan utvivlsomt i fremtiden komme længere ned i størrelse, og i så fald kan den „lille“ ambulance uden stort besvær bygges op med såvel Oscilloscop som defibrillator og ekg-appa-ratur.

Hjertemassagemaskine

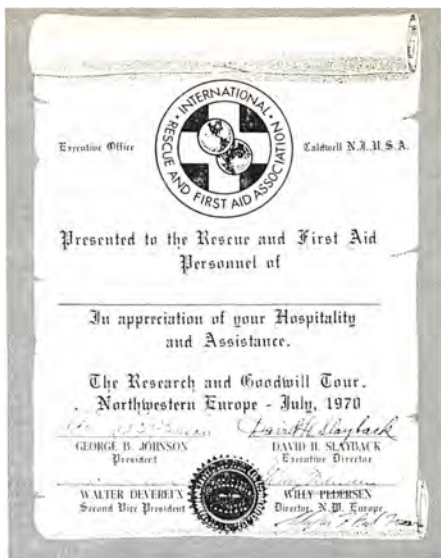
Den lille maskine til hjertemassage, som flere reddere allerede har set på film, fik en begejstret modtagelse på mange stationer – især de steder, hvor patienter ofte hentes på strandbredder eller skal køres langt til hospitalet. Utvivlsomt en god idé, ikke mindst til dobbeltambulancer. Apparatets sammenkobling med poseventilationsudstyr gør hele den livreddende patientbehand-ling automatisk.

Bårer med idé i

Da vi i „Meddelelser“ nr. 9/69 skrev om mr. Jones' besøg fra Hong Kong refererede vi ham for en udtalelse om, at vores ambulancebåre var den næst-bedste i verden. Den amerikanske, som skulle have førerpladsen, fik vi lejlig-hed til at studere, og den er virkelig så god, at den med forskellige ændringer vil være prima i Danmark. Vi kunne tænke os en båre med det amerikanske

Øverst fra venstre :

Bårummet med fastmonteret „reservebåre“.
Ambulancens „siddestol“.
Stolen kan klappes sammen.
Den enorme udrykningssirene.
Nødbåren, der samles under patienten.
Det kompakte hjertestop-udstyr.
Bagdøren med lægeudstyr.
Ambulancebåren som kørestol.
Understellet af båren ved indkørsel.
Understellet før det automatisk klapper sammen.
Hjertemassage-maskinen komb. med ventilation.

understel, og i så fald vil fremkomme en båre, der både kan benyttes som kørestol, som båre i „sengehøjde“ og som alm. båre i ambulance, samtidig med at elevationsmulighederne bevares. Fremtiden vil vise om det lykkes.

Amerikanerne medbragte også en lille nødbåre, der kunne skubbes ind under en liggende patient. En sammenklappelig kørestol var også med, og alt i alt må man sige, at der her var noget at hente.

Konklusion

I det forrige har vi taget nogle få ting frem i forbindelse med amerikanernes besøg og det udstyr, de havde at frem-vise. Sammenfattende må siges, at vi lærte en masse og at vore gæster til-syneladende gjorde det samme. Vi kun-ne måske lære endnu mere ved at komme over til USA, og hvis denne lærdom kan manifestere sig i en stadig udvik-ling af vore køretøjers indretning og udstyr til gavn for patienterne, må må-let siges at være nået.

Vi lærer i hvert fald intet af at sidde hjemme og overbevise os selv om vor formåen . . .

SALGSSIDEN

Godt salg

(af G. Lindehammer)

De stærkt øgede krav til vore akkvisitører i 1970 skabte røre blandt disse medarbejdere. Selv om vi konstaterer et meget stort salg af personbiler på det danske marked, er vi ikke i stand til i samme grad som tidligere at nå disse potentielle abonnenter så hurtigt og nemt, som da vi havde adgang til oplysninger via motorlisterne. Det er derfor glædeligt og overraskende at se resultaterne for første halvår 1970. Langt de fleste af vore akkvisitører har nedlagt et endog meget stort arbejde i deres respektive områder. Enkelte har opnået helt formidable resultater, og de allerfleste ligger et pænt stykke over målet for første halvår.

Det er jo altid vanskeligt at leve op til store forventninger, navnlig for en sælger, men vi vil da gerne her på halvvejen stoppe op og notere et dygtigt og veludført arbejde. Når dette er sagt, skal det også siges, at vi naturligvis håber på en lige så god afvikling af sidste halvår. Vi har imidlertid sat kvotatallene lidt højere. Første halvår ligger på omkring 45 %, andet halvår på 55 %. Det egentlige resultat for første halvår nærmer sig de 50 % af den forventede totaltegning. Vi skal altså være lige så flittige de kommende måneder som vi var i årets første halvdel, men med de resultater, vi allerede har, tror jeg på, det vil lykkes for vore akkvisitører at løse den sidste del af opgaven. Good luck!

Udstillingsbus

I Vejle har akkvisitionschef *Verner Nehammer* fået udvirket, at korpset købte en gammel sparekassebus og byggede den om til udstillingsbus. Med Nehammers sædvanlige pranger-talent fik vi bussen billigt, og resultatet efter ombygningen må siges at være fint. Bussen indeholder allehånde brochurer, fotostater, forbindskasser, ildslukningsmateriel og sågar også en voksdukke i frømandsklædning. Bussen har i sommer været stationeret ved løveparken i *Givskud*, og resultaterne påstås at være så lovende, at andre akkvisitionsledere er ude efter tilsvarende – blandt andet også fordi disse mobile enheder ikke er gode til at holde grænserne.

Vejle-busser: har mange fortrin fremfor faste udstillinger.

Akkvisitionsmappe

Akkvisitionslederne - med K. A. Rasmussen som idemand og Gunnar Lindehammer som udførende led - har fået tilvirket en lille nydelig plasticmappe, der fortæller alt om fordelene ved et abonnement i korpset. Tanken er, at akkvisitørerne skal benytte sig af både tale- og billedpåvirkning, når de sidder over for kunder, der ikke på forhånd er overbevist om det eneste rigtige, at tegne abonnement.

bygge- sager

Ny station i radiobyen

I den nordvestlige del af landet ligger Danmarks radioby, *Struer*. Den har siden krigens tid haft en ZR-hjælpestation, der i 1960 blev udvidet med ambulanceberedskab, idet man flyttede ud i en ældre landejendom. I 1963 kom stationen ind under Falcks Redningskorps Aarhus A/S og i 1965 blev den nuværende leder, *Hans Søndergaard*, stationsleder.

Byen har udviklet sig, ikke mindst i kraft af mange større industrivirksomheder, og det samme har Falck-statio-

nen. I dag er Struer på ca. 13.000 indbyggere, og stationen har et ydelsesområde på ca. 20.000 indbyggere.

Det var derfor naturligt, at korpset allerede i 1966 tog en ny Struer-station ind i planlægningen, og den 23. juni 1970 var den nye bygning så færdig, at man kunne flytte ind. Det tog et års tid at bygge stationen, og byggeriet blev forestået af arkitekt *Thyge Klemann*, der har hjulpet Aarhus A/S med mange stationsbyggerier.

Fra den nye Struer-station

Øverst til venstre: Stationens hall.

I midten: De lyse, laminerede fyrtræsødre.

Til højre: Kortet i garagehallen, så redderne hurtigt kan lokalisere et ulykkessted, når de modtager melding via højtaler.

Filmstrimmelen viser station Struer med den næsten færdige vaskeplads og kranvognsgarage. (I baggrunden brandstationen.) Nedenunder er stationsleder **Søndergaard** ved at passe telefon og nederst hygger mandskabet sig i det nye.

At byen er glad for den nye Falck-station, der forøvrigt er nabo til den kommunale brandstation, vidner de talrige besøgende og beskuende, der efter de første avismeddelelser om flytningen troppede op, om. Mandskabet fortæller, at der kan være lange køer af biler om aftenen foran stationen, når projektøjerne er tændt.

Stationen er også nydelig, og tager man prisen – små 1 mill. kr. – i betragtning ser det ud som om, at der er fået noget for pengene. Alt træværk er lyst og venligt i lamineret fyr, gulve er nylonbelagte eller af natursten, og som noget helt nyt er der énmands-kabiner som soverum. Vi vil fremfor en lang beskrivelse lade billederne tale for sig selv, og kun nævne at stationens 6 køretøjer og 9 mands besætning synes at befinde sig glimrende i de nye omgivelser, også selv om det hele endnu ikke er helt færdigt.

FALCK- ST. ODDER

*er kommet
for at blive*

For få år siden kunne mange svorne tilhængere af kommunale brandvæsener med slet skjult stolthed berette om, at „det eneste rigtige“ var sket i *Odder*. Man havde fået nyordnet sit eget brandvæsen og var flyttet ind i en hypermoderne brandstation. At det nok ikke var det *eneste* rigtige vidner den samordning, der nu er sket, om. Korpset er flyttet ind på brandstationen med ambulancer og kranvogne, således at *Odder* i dag har en kombineret brand- og redningsstation. Desværre er den nye, smukke brandstation ikke helt bygget med dette for øje, og det betyder, at Falck og byråd i fællesskab skal se sig om efter en anden station, eller muligheder for udvidelser. Der er nemlig ikke plads til det faste mandskab, der følger med, når vi er inde i billedet.

Korpset havde før denne ordning nogle ældre aftaler med to vognmænd, og det var lidt vemodigt for alle at skulle afvikle disse gamle aftaler. Men samfundet udvikler sig – og vi må følge med.

– Vi er nok de eneste, der må drikke kaffe i garagen, men vi har det nu meget godt, forsikrer redderne på stationen i *Odder*.

Kolding

Den nye Kolding-station lader vente på sig, blandt andet fordi de første projekter var lidt for meget for korpsets økonomi. Men den kommer – og foreløbig er problemet ikke katastrofalt, idet man klarer sig med at have to stationer i byen, efter at vi overtog slukningsforpligtelserne.

Aalborg

Den nye station i *Aalborg* er så småt ved at se dagens lys, idet udgravninger og støbning under jorden er ved at være færdige. Stationen ventes indflytningsklar til næste sommer, hvorfor egentlige festligheder i forbindelse med Aalborg-selskabets 50-års jubilæum til november vil blive udsat.

Hvem skal bo i Brøndby Strand

Korpset har købt en ejendom, Tjørnevangelen 6, Brøndby Strand. Det er meningen, at den nye station *Brøndby* skal betjene en del af *Køge Bugt*-området. Der har været en del problemer i forbindelse med denne station, idet den – skønt den var ideelt beliggende – tilsyneladende ikke var helt i overensstemmelse med det lokale brandvæsens ønsker. Historien bag købet er kort den, at vor akkvisitør i området, *Jørgen Hansen*, fandt ejendommen, der tilhørte en af vore vognmandsabonnenter. Da korpset tidligere over for kommunerne har gjort opmærksom på, at netop *Avedøre-Brøndby Strand*-området er dårligt dækket med ambulancetjeneste og redningsarbejde, blev forhandlinger om køb indledt, og disse blev afsluttet i juni måned. Vi kunne først orientere personalet i juli, idet korpsets ledelse fandt det påkrævet, at det udvalg, der skal samordne brandslukningstjenesten i *Storkøbenhavn*, blev orienteret først.

Det er siden blevet påstået, at det kommunale brandvæsen har set på ejendommen, da de hørte, at vi ville købe den, og indstillede til kommunerne, at den blev eksproprieret til kommunal brandstation. Ejendommen tilhører i hvert fald korpset og forventes ibrugtaget som redningsstation for de 40.000 mennesker i området inden 1. juli 1971 – såfremt alt går efter planerne. Der er ikke tænkt på brandslukning i første omgang, og personalestyrken forventes at blive 20 mand med 4 ambulancer, 2 sygevoogne og 5 autohjelpskøretøjer til at begynde med.

Korpset har også erhvervet nabogrunden med henblik på udvidelser eller lejemaal.

Ansigtssløftning i Brørup

Stationen i Brørup har fået en ny facade som led i en ombygning af mandskabs- og garageforhold. Samtidig har personalet fået en tiltrængt fornyelse af køkken, opholdsstue og sovegemakker.

En make-up pyntede på station **Brørup** - og i Aalestrup skal man være færdig inden vinter.

Aalestrup

I *Aalestrup*, hvor stationen er indrettet i en gammel skole, er der også sket noget på byggefronten. Stationen er i færd med at tage et nyt garageanlæg i brug, således at køretøjerne kommer under tag. Samtidig bliver der indrettet et dejligt mekanikerværksted med smøregrav.

Tilbygning i Aars

Stationen i *Aars* dækker en stor del af Himmerland med brand- og redningstjeneste. I forbindelse med korpsets reduktion af *Farsø-stationen*, der kun ligger 11 km fra Aars har det været nødvendigt at skaffe Aars-stationens mandskab og materiel mere plads til de øgede opgaver.

Derfor er der bygget en garagefløj på med 3 dobbelte garager, således at stationen har fået en udvidelse på små 200 m² garage. Samtidig har korpset erhvervet naboejendommen og „forvist“ stationslederens bopæl til denne, hvilket han nu ikke er ked af. Og mandskabet er tilfredse, fordi de i stedet for et lille soverum med 4 køjer og kombineret vagt-, opholds- og kundelokale får en dejlig opholdsstue, soverum og bedre toiletforhold.

Stationens 15 køretøjer kan nu være i garage samtidig med at der er indrettet et nyt og bedre mekanikerværksted med

reparationsgrav. Og de 18 faste og 8 deltidsbeskæftigede har fået en bedre ramme omkring deres daglige dont.

Øverst den nye garage i Aars, og til højre den erhvervede stationsleder-villa, der får hele kompleksset til at ligne et gods.

I **Viborg, Hammel** og **Holstebro** har korpset erhvervet grunde med kommende stationsbyggeri for øje.

MÅNEDENS REPLIK

Det kære barn med de alt for mange navne

Efter at have læst artiklerne i de to blade, „Falcken“ og „Meddelelser“, omhandlende korpsnavn og bomærke, kan jeg ikke afholde mig fra at komme med en kommentar til det tilsyneladende så omtålelige spørgsmål. Man har en fornemmelse af, at man i begge blade er yderst tilbageholdende med at sige sin oprigtige mening om dette spørgsmål, det minder en hel del om „Katten og den varme grød“.

Uden at henfalde til historiske betragtninger fra 1906 og til dato kan man nøjes med at fastslå, at den i 1925 oprettede Zone-brandvagt i Eskildstrup, der 1. april 1926 udvidedes til redningsstation under navnet „Redningskorps og Zone-Brandvagten for Falster“ under kontrol af D.D.R.F., i lighed med de på daværende tidspunkt eksisterende redningskorps, benyttede samme uniformering og samme farver på vognparken, og denne ensartethed holdt indtil 1930, da det falsterske korps antog navnet „Zone-Redningskorps“ og startede en direkte konkurrence med de øvrige redningskorps. Da døde det hidtidige bomærke, hos Falck-selskaberne blev det afløst af falcken med de udslåede vinger, og på Falster blev det et malteserkors med redningskrans plus en ændring af vognparkens farver.

Nu er alt dette historie, korpsene er sammensluttet til en helhed, ville det så ikke være på sin plads at give det gamle bomærke en ansigtsløftning – det kunne måske moderniseres lidt – og så lade det komme til ære og værdighed igen? Falcken, der er korsfæstet på et ridderkors og forsøges reddet af en redningskrans trænger under alle omstændigheder til en afløser.

Med hensyn til korpsnavn synes jeg ærligt talt, at uanset hvad benævnelsen er i aktieselskabsregister og overtagelseskontrakter, så vil det simpelt hen være en fortjent hyldelse til korpsets stifter, Sofus Falck, at man i daglig tale og påmalet vognparken kun anvender hans navn. Jeg

tror ikke, der er nogen nulevende af korpsets medarbejdere, der vil tage anstød af en sådan disposition.

Man kunne jo eventuelt udarbejde forslag, der går ud til afstemning blandt personalet, og så på demokratisk vis lade flertalsafgørelsen være gældende, og så håbe på, at al videre navnediskussion dermed vil forstumme. Skulle der være enkelte, der ikke kan goutere en sådan afgørelse, så har de jo lov at protestere ved at forlade skuden.

Med venlig hilsen

E. Ogstup Nielsen,
assistent, Holbæk

*

Kommentar til emne: ris og ros i MEDDELELSER nr. 6 juni 1970

På grundlag af et brev fra abonnenten, hvori denne bl. a. nævner, at han ikke har modtaget nogen opkrævning på sit abonnement, der forfaldt til betaling i marts måned, har redaktøren af „Meddelelser“ følt sig foranlediget til at skrive følgende: „Risen bør vi kunne lære af, for det fortæller os noget om, hvad vore abonnenter tænker om os.“

Det er glædeligt at konstatere, at der ikke findes større ting at rise for, og hvis man havde gjort sig den ulejlighed at læse abonnentens brev ordentligt, ville det heraf tydeligt fremgå, at han lyver.

Abbonenten skriver følgende: Vedlagt følger en check, der forhåbentlig er stor nok til at dække de prisforhøjelser, der er kommet i årets løb – nævnte check lød nøjagtig på det beløb han skal betale, nemlig kr. 149,17 – hvorfra skulle han kende dette beløb? Hvis ikke han havde modtaget en henvendelse fra os, der var nemlig sket en regulering i det forløbne år.

Hvis der i fremtiden skulle ske lignende henvendelser, er vi meget villige til at hjælpe med at undersøge sagen til bunds, og derved komme frem til de faktiske forhold, og der kan måske blive spalteplass til noget fornuftigt.

Med venlig hilsen

Abonnementsafdelingen
E. V. Larsen

PERSONALIA

UDNÆVNELSER

REDNINGSFØRER

Redder **Frank Skjøth, Løgstør**, er pr. 1. juli udnævnt til redningsfører.

På station **Dronninglund** er redder **Djon Edv. Jensen** udnævnt til redningsfører pr. 1. juli.

Med virkning fra 1. september er redder **Børge Olsen, Køge**, udnævnt til redningsfører.

VAGTMESTER

Redder **Henning Kofoed** er pr. 1. september udnævnt til vagtmester på stationen i **Hørsholm**.

Med virkning fra 1. juli er redder **Axel Grønvaldt, Viborg**, udnævnt til vagtmester.

På stationen i **Skive** er redningsfører **Kaj Skamris** udnævnt til vagtmester pr. 1. august.

ADMINISTRATION

Med virkning fra 1. august er kontorassistent **Georg Wilde** udnævnt til **kontoroverassistent** på stationen i **Svendborg**.

ASSISTENT

En ledig stilling som assistent på stationen i **Had-sund** er med virkning fra 1. september blevet besat med redder **Sv. Aa. Pedersen**, Nørresundby. Pedersen blev ansat som redder i 1962 og har i alle 8 år været tilknyttet Nørresundby-stationen. Blandt ansøgere blev Pedersen fundet bedst egnet til denne stilling.

En stilling som assistent på stationen i **Århus** er pr. 1. juni blevet besat med redningsfører **Bjarne Juul Hansen**. Juul Hansen er ansat i 1963 som redder og udnævnt til redningsfører i 1967. Han har modtaget Sophus Falcks mindelegat i 1964 og i øvrigt deltaget i flere kurser, bl. a. brandmandskursus på Statens Brandskole.

I **Hammel** er redningsfører **Niels Hansen** udnævnt til assistent pr. 1. juni. Niels Hansen er ansat som repræsentant i 1945 i **Viborg**, men allerede i 1947 overgik han til den tekniske tjeneste på station **Hammel**. Han blev udnævnt til redningsfører i 1966. En stor portion erfaring samt en god teoretisk uddannelse har dannet baggrund for udnævnelsen.

DØDSFALD

Kun 39 år gammel er **garagemester Bent Egon Pedersen**, station **Vesterbro**, afgået ved døden den 17. august efter kort tids sygdom. Bent Pedersen blev ansat på stationen i **Faxe** i 1954, men blev i 1958 forflyttet til hovedstationen, hvor han i 1966 udnævntes til garagemester. **Vesterbro-stationen** er i dag en absolut pligtopfyldende og dygtig medarbejder mindre. Han var vellidt af alle kolleger og et stort antal medarbejdere i **Falck-Huset** satte pris på Pedersens tjenstvillighed og sympatiske væsen. En stor skare korpsmedarbejdere fulgte **Bent Pedersen** til det sidste hvilested. **Vi vil ære hans minde.**

„Faxe-Peder“ in memoriam.

Nye overenskomster med det offentlige

I fortsættelse af de løbende forhandlinger mellem korpset og amtsrådsforeningen samt kommunernes landsforening om patientbefordring og for sidstnævntes vedkommende også brandslukning vil parterne tilstræbe, at der opnås enighed inden den 1. oktober d. å., således at nye overenskomster kan blive gældende fra 1. april 1971. Der arbejdes pt. i korpsets **stabsudvalg** (tidl. brandudvalg) på at finde frem til et nyt og hensigtsmæssigt beregningsgrundlag for offentlig kørsel og beredskabsdækning, som begge parter kan acceptere.

Lægekongres

På den store internationale lægekongres, der i juli fandt sted i Bella-Centret, deltog korpset med ambulancevagt og reddere på skadestuen. Det var stationerne **Vesterbro** og **Frederiksberg**, der sørgede for bemanding af såvel ambulance som skadestue.

Filmpræsentation

Den nye korpsefilm, „**når NØDEN er størst**“, er blevet præsenteret for offentlighed og interesserede myndigheder m. fl. ved en række vellykkede arrangementer over hele landet. Filmkopier vil snarest være til disposition for stationerne.

Søværnets Operative Kommando

har udsendt en beretning over iværksatte søredningsaktioner i 1. halvår af 1970. 47 % af aktionerne skyldtes professionelle søfolks færden. Vi bringer et eksempel fra den interessante rapport:

„Kl. 18.03 anmodede **Blåvands Radio** om helikopterassistance til en kutter på position ca. **130 sømil** sydvest for **Esbjerg** (ca. 250 km). Kutteren havde et besætningsmedlem, der havde knust den ene arm. **Hollandsk** redningshelikopter kunne ikke yde assistance på grund af mørket. Via **RCC Karup** afsendtes redningshelikopter fra flyvestation **Skrydstrup**. Kl. 20.25 var patienten reddet om bord i helikopteren, og kl. 21.35 var patienten landsat på **Esbjerg Flyveplads** og videretransporteret til **Esbjerg Sygehus** ved **Falck-Zonens** foranstaltning.“

Nye udvalg

Det reorganiserede **Fællesforbund** er så småt ved at etablere sig. Som et naturligt led i fællesforbundets arbejde indgår oprettelsen af permanente og midlertidige udvalg eller arbejdsgrupper. Således er der etableret et **salgs- og reklameudvalg**,

og der arbejdes samtidig med oprettelsen af et **materieludvalg**. Vi vil senere redegøre for udvalgenes sammensætning og arbejde.

En beklagelig meddelelse

Odense A/S gør opmærksom på, at den gældende aftale om at ansatte ved korpset har fri adgang til veteranmuseet på **Egeskov Gods** er bortfaldet. Årsagen er den, at frikort-ordningen har taget overhånd for så vidt angår antallet af besøgene – ikke alene fra korpset, men også fra en stor del andre foreninger m. v. Dertil kan kun føjes, at et besøg trods alt er pengene værd, idet samlingen på **Egeskov** stadig gøres mere og mere attraktiv.

Om penge og skat

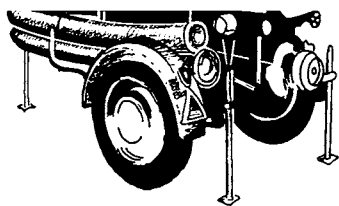

Husk

at gemme alle lønsedler for hele året. De gælder som kvittering over for skattemyndighederne, og selv om korpsets lønsystem kører uden fejl kan der i Kildeskattedepartementet opstå fejl med vort personales lønninger. Derfor gem sedlerne – de kan blive endog meget nyttige.

Rejseudgifter

Med bekendtgørelse nr. 251 af 4. juni har finansministeriet meddelt, at der ikke skal indeholdes A-skat af beløb, der udbetales som godtgørelse for udgifter til rejse, herunder ophold og fortlæring under rejsen. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 1971.

LÆNGSSPRØJTEN

Pas på EDB!

Det store firma havde anskaffet den helt fuldkomne elektronhjerne, der kunne besvare alle spørgsmål.

Ved præsentationen, hvor maskinens effektivitet skulle dokumenteres, bad man publikum stille spørgsmål. En gut trådte frem og spurgte: „Hvor befinder min far sig?“ Der gik en brøkdel af et sekund, så forelå svaret: „Han sidder på Bermuda og fisker.“ „Det var meget pinligt,“ sagde den unge mand, „min far døde for fire år siden.“

EDB-chefen var yderst forbavset og bad den unge mand om at stille spørgsmålet

en gang til men i en lidt anden form. „All right,“ sagde gutten: „Hvor befinder min mors mand sig?“

Maskinen summede og svarede: „Deres mors mand døde for fire år siden, men Deres far sidder stadig på Bermuda og fisker.“

Hørt på sengekanten

Hvis det ikke lykkes første gang, så prøv igen. Og hold så op, der er ingen grund til at gøre sig helt til grin i den anledning.

Amerikansk ordsprog

I Kerteminde skulle være havnefest. En redningshelikopter var bestilt til demonstration, men måtte nødlande. Og vore reddere blev så ivrige efter at vise, hvad de kunne, at bådens motor tog ud på egen hånd i et skarpt sving. Heldigvis var der tilskuere på land, der kunne sejle ud og hjælpe den ulykkelige.

En chauffør har ved et ulykkestilfælde revet sin ene finger af. I stedet for at yde førstehjælp og vente på ambulance, kørte arbejdskammerater ham til hospitalet uden den afrevne finger. Da redder Leif Andersen fra Aalborg rekvireret af sygehuset - kom med fingeren fra ulykkestedet, var det for sent at operere den på igen.

I forbindelse med korpsets nye forpligtelse med brandslukningen i Kolding købstad er ansat 27 deltidsbeskæftigede brandmænd. Disse har gennemgået et strengt uddannelsesprogram, bl. a. i **Civillforsvarets** ruinby i **Gudso**. Denne uddannelse har overbevist stationsledelsen i **Kolding** om, at de nye Falck-brandmænd har fat i den rigtige ende

MEDDELELSER

FRA FALCK & ZONEN

34. ÅRGANG

OKTOBER 1970

NR. 10

INDHOLD:

	Side
Står muren endnu?	219
Civilforsvaret – Danmarks katastrofeberedskab	222
Redningsberetninger:	
5 dræbt ved trafikulykke	227
Nyt materiel:	
Frømandsvogn i Århus	229
Lille net autotransportvogn	230
Landroverens efterfølger? (Datsun)	230
Ny FORD-automobilspøjte	231
TOP-TI 1969	233
En skrupskør tanke!	233
Breve udefra	234
Personalialia	236
Set & Sket	238
Påhængsprøjten	239

Udgiver: De Danske Redningskorps Fællesforbund
Redaktion: Preben Kjær, HD (ansvarshavende redaktør)
Jan Assentorp
Bladets adresse: Falck-Huset, Polititorvet, 1593 Kbhvn. V.

Oplag: 5.100 eksemplarer
Tilsluttet Dansk Personalebladsforening

STÅR MUREN ENDNU?

Der er plads til alle, der – ud fra saglige motiver – gør en indsats for det danske samfund. Men har man en ideologi, der ikke vil passe i det bestående samfund, kan man risikere at komme til at stå udenfor.

De kommunale brandfolks organ, „**Brandmanden**“, fortæller med skjult stolthed en episode fra en svømmedykkerøvelse. En mand henvender sig til de øvende pionerer og betror dem, at han har tabt sit armbåndsur i vandet omtrent ved øvelsesstedet. „Kunne I ikke være så venlige o.s.v.“. Jo selvfølgelig! – en svømmedykker hopper ud og – tro det eller

ej – kommer op efter første dyk med mandens ur i luffen, og uret gik! Manden var meget lykkelig og ville betale, hvad han selvfølgelig ikke fik lov til. For – som føreren sagde – „**Københavns Brandvæsen er en offentlig institution, så her er service uden regninger**“.

Hvad den heltmodige brandmand glemte at fortælle, eller hvad referenten glemte at medtage, var den eftersætning, at den stakkels mand med uret og 640.000 andre i København rigeligt har betalt denne serviceydelse med mindst 35 mill. kr. hvert år til brandvæsenet, eller ca. 54 kr. pr. indbygger, hvilket er 3–4 gange den pris, øvrige beboere i landet afkræves uden at have tabt ure etc. Den forklaring ville nok have sat heltegerningen i et lidt andet relief.

Hvorom alting er: i forbindelse med Københavns Brandvæsens jubilæum havde vi i bladet her gengivet samtaler med såvel brandchefen som almindelige brandmænd, og vi konkluderede, at den „mur“, der tilsyneladende findes mellem Falck og kommunale brandvæsener, bør rives ned. **Og det står vi fast ved.** En konklusion, vi har hørt mange enige tilkendegivelser om, efter at vort blad udkom.

Når muren skal rives ned, kræver det imidlertid en medvirken fra de kommunale brandfolks organisation. **Vi kan godt være uenige, men kun med saglige og ikke politiske motiver.** Hvis **formand Grandjean** (fællestillidsmand for kommunale brandfolk) og hans nærmeste følge stadig kører den politiske „fintelinie“, vil muren komme til at stå længe endnu. Og forvrængede tidstabeller bryder vi os heller ikke om. Der er plads til alle, der gør en indsats for det danske samfund.

Men måske går det med **formand Grandjean** som med den sydlige nabo, **formand Ulbricht**, der må bide i det sure æble og se stormagterne nærme sig hinanden i nogle venskabsaftaler, der sikkert på langt sigt får Berlinmuren til at falde...

STORE OPGAVER KLARES BEDST VED SAMARBEJDE

Mellem **Tisvilde–Frederiksværk Skovdistrikt** og vor station i **Helsingør** er etableret et usædvanligt samarbejde, som vi gerne vil gøre lidt nærmere rede for. Samarbejdet bestod sin prøve i denne sommer og går kort og godt ud på, at en VW-pick-up, der tilhører skovvæsenet, er ombygget til en lille brandenhed med radioforbindelse til vor station. Ved brande og ulykker hjælpes man ad, idet den lille brandsprøjte er stationeret ved et iskage- og skovløberhus på den offentlige parkeringsplads i skoven, hvorfra der normalt slås alarm.

De tre mænd bag samarbejdet er stationsleder **Arne Olsen** og hans broder, **Verner Olsen** fra Helsingør samt en tidligere stor Falck-redder fra Ballerup, **Bent Rasmussen**, der nu tjener til livets ophold ude i naturen.

Vi har fået lov til at bringe en lille historie om samarbejdet, der har været fortalt i Dansk Skovforenings blad, **SKOVEN**.

Ved branden i Troldeeskoven bestod motorbrandsprøjten M 10 på Tisvilde–Frederiksværk skovdistrikt sin prøve

Mandag den 22. juni kl. 9.59 alarmerede opsynsmanden på parkeringspladsen i Tisvilde over telefonen *De Danske Redningskorps i Helsingør* og meldte, at der var en kraftig røgdudvikling i Tisvilde Hegn i retning af Troldeeskoven. Redningskorpsene videregav over bilradioen alarmeringen til motorbrandsprøjten M 10 på *Tisvilde–Frederiksværk skovdistrikt*.

På vej til brandstedet konstaterede føreren af M 10, at der var tale om en kraftig brand og meldte dette til *De Danske Redningskorps*, der nu var rykket ud og på vej til Troldeeskoven. Brandvæsenet i Frederiksværk, politiet, CF-kolonnen med flere blev alarmeret, og en kæmpeindsats var under opbygning. Kl. 10.03 var M 10 fremme ved brandstedet, og den første fase i selve brandbekæmpelsen indledtes med slangudlægning, og over M 10's højttaler tilkaldtes frivillige blandt strandens badegæster, der straks blev forsynet med

Af P. T. Brenøe, Skovteknisk Institut

branddaskere, skovle og spader. Kl. 10.10 ankom de første brandsprøjter fra Falck-Zonen, og da var de første 30 mennesker allerede i gang med brandslukning.

Den altid disponible motorsprøjte og servicevogn M 10 på Tisvilde–Frederiksværk skovdistrikt samt dens veltræ-

M 10 er et godt eksempel på et forbilliget samarbejde ud over skovgærdet, udtaler Skovteknisk Institut.

Prisen for M 10 incl. alt udstyr er ca. 47.000. Pengene er godt anvendt takket være et godt team-work mellem brdr. Olsen i Helsingø og skovløber Bent Rasmussen.

nede mandskab, skovløberne *Bent Rasmussen* (tidligere Falck-redder) og *Henrik Sørensen* hindrede branden i Trolde-skoven i at udvikle sig til en katastrofe. En anden årsag var det meget nære samarbejde om brandbekæmpelse, der nu i en årrække har eksisteret mellem Falck-Zonen i Helsingø ved stationsleder *Arne Olsen* og Tisvilde-Frederiksværk skovdistrikt.

Som følge af den stigende publikumstilstrømning til Tisvilde-Frederiksværk skovdistrikt dels til Tisvilde Hegn og dels til de skønne badestrande, på store badedage op mod 100.000 mennesker, har man både på skovdistriktet og hos De Danske Redningskorps erkendt, at man ikke hver for sig kan stå alene om at varetage den række af mere eller mindre servicebetonede opgaver, som det store publikum medfører, hvis opgaverne skal løses effektivt inden for en fornuftig økonomisk ramme. Samarbejdet har bl. a. resulteret i udviklingen af motorbrandsprøjten M 10, og man er nu i gang med at udarbejde en fuldstændig alarmeringsplan med blandt andet alarmeringskort over skovene i Tisvilde-Frederiksværk skovdistrikt.

Foruden brandslukning udstrækker samarbejdet sig til forebyggelse af drukneulykker, eftersøgning af børn, forbindelse af tilskadekomne med mere.

Motorbrandsprøjten og servicevognen M 10 er først og fremmest udtænkt af stationsleder *Arne Olsen*, mens den praktiske udformning er foretaget af overassistent *Verner Olsen* og skovløber *Bent Rasmussen*.

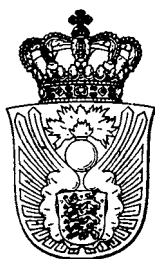
M 10 er bygget op over en VW pick-up kassevogn forsynet med en vandtank, hvorfra der med en benzindrevet motorpumpe kan pumpes 600 liter vand ud gennem 180 meter slange med ca. 130 liter i minuttet. Endvidere er der diverse stråle- og fordelingsrør. Til tørslukning er vognen udrustet med 10 branddaskere, 6 skovle, 6 spader, 5 økser, 2 motorsave og 1 kulsyreslukker. Til ydelse af førstehjælp er der i M 10 iltapparat (drukneulykker) og forbindskasser. Som hjælpeudstyr er der foruden radiotelefonen walkie-talkies og megafon.

Udviklingen af M 10 og organisationen omkring den er et godt eksempel på et forbilledligt samarbejde ud over skov-

gærdet, og man må i samme åndedræt nævne Statsskovbrugets forståelse for nødvendigheden af at etablere en række servicefunktioner og for, at man til en vis grænse har ansvaret for publikum. Eksemplet her er nyt og spændende og bør vinde genklang på den række af skovdistrikter, der i dag har etableret eller skal etablere store parkeringspladser og campingpladser, hvor et køretøj som M 10 burde være en naturlig investering.

Skovbrande er uhyggelige – og skyldes ofte publikums uforsigtighed med tobak. Derfor må dette eksempel mane til eftertanke i andre egne af landet, således at en øjeblikkelig indsats kan gøres specielt i de regnfattige tider.

CIVILFORSVARET

DANMARKS-

KATASTROFEBEREDSKAB

Nogle medarbejdere i korpset har eller har haft den fejlagtige opfattelse, at **Civilforsvarskorpset** stod som en slags statslig konkurrent til redningskorps og kommunale brandvæsener.

Dette er **ikke** tilfældet. Civilforsvarskorpset udgør en del af det danske sekundære brand- og redningsberedskab, der også kaldes **fredstids-katastrofeberedskabet**. Og enhver kan sige sig selv, at dersom dette katastrofeberedskab påtager sig almindelige civile beredskabsaftaler i fredstid, vil disse forpligtelser medføre, at der ikke findes noget katastrofeberedskab, altså at CF-korpset **ikke** kan løse sin folketingsbesluttede opgave.

Men et sekundært brand- og redningsberedskab fortjener i alles interesse at blive udnyttet ved store opgaver. Og med denne artikel om CF-korpset – skrevet af en menig ved Bornholmske CF-sektion, **Carl Chr. Greve** – vil vi påbegynde en informationsvirksomhed om vore stationers muligheder for at hente hjælp ved store, vanskelige eller langvarige opgaver. Thi ingen takker os for at have „klaret det hele selv“ i en sådan situation. Tværtimod kan offentligheden med rette hævde, at vi i stedet for at forsøge, på forhånd bør placere os som en del af et integreret samspil mellem forskellige institutioner for brand- og redningshjælp i Danmark.

Med mellemrum alarmeres Falck & Zonen til så store brande og katastrofer, at det er nødvendigt at søge assistance fra Civilforsvarskorpset. Men hvilken uddannelse får CF-korpsets personel egentlig? Herom fortælles i det følgende:

CF-korpset har i krigstid til opgave i

samarbejde med de lokale civilforsvar at varetage hjælpetjenesten og andre civilforsvarsopgaver af enhver art inden for områder, der er ramt af krigsskader i større omfang. Det vil i praksis sige, at en krigsramt by kan få hjælp fra CF-korpset, såfremt byens eget civilforsvar ikke kan klare opgaverne alene.

CF-korpset har ikke blot opgaver i krigstid. For også at kunne benytte korpset i fredstid er der truffet aftaler med en række myndigheder om bistand i tilfælde af brande og større katastrofer. På CF-korpsets kaserner er der til stadighed en styrke på vagt, som i løbet af få minutter kan rykke ud. Korpset har omkring 200 udrykninger om året, heraf halvdelen til større brande; en ikke ringe del af disse sker fra Bornholmske CF-sektion i Allinge, idet sektionen fungerer som oplandsbrandvæsen for størsteparten af Nordbornholm. Opbygningen af civilforsvaret i Danmark forestås af Civilforsvarsstyrelsen, der sorterer under indenrigsministeriet. Det er styrelsens opgave at sørge for, at den statslige del af civilforsvaret – herunder CF-korpset – til enhver tid er så effektivt, som det er muligt inden for de rammer og bevillinger, lovgivningen fastsætter. Det er endvidere styrelsens opgave at søge de lokale civilforsvar opbygget på den mest tidssvarende og hensigtsmæssige måde. Heri bistås den af 8 CF-regioner.

Under Civilforsvarsstyrelsen hører desuden CF-korpsets kaserner, der er placeret som følger:

- Nordjyske CF-kolonne i Thisted (NJCFK)**
- Midtjyske CF-kolonne i Herning (MJCFK)**
- Sydjyske CF-kolonne i Haderslev (SJCFK)**
- Fynske CF-sektion i Middelfart (FCFS)**
- Nordsjællandske CF-kolonne i Hillerød (NSCFK)**
- Sydsjællandske CF-kolonne i Næstved (SSCFK)**
- Bornholmske CF-sektion i Allinge (BCFS)**

Ved katastrofen på Haderslev Dam i 1959 ydede Civilforsvaret en fortrinlig bistand.

Kolonnerne har hver en stab og uddannelsesstyrke på ca. 200 mand mod sektionernes ca. 100.

CF-korpsets personel består som bekendt af værnepligtige, der gennem en 10 måneders tjenestetid får en sådan uddannelse, at de i en katastrofesituation kan arbejde som redningsmandskab. Uddannelsen består af en 5 måneders grunduddannelse, der har til formål at give alle en grundig enkeltmandsuddannelse med henblik på de sidste 5 måneders specialuddannelse. Grunduddannelsen omfatter blandt andet brandtjeneste, hvor den enkelte får et grundigt kendskab til brandmateriellet og dets anvendelse samt gennem øvelser opnår træning i arbejdet på et brandsted. I faget redningstjeneste indøves betjeningen af håndværktøjer og specialmateriel; derudover læres principper for afstivning og forskellige redningsmetoder. I katastrofeførstehjælp gennemgås de gængse læreøger i elementær og udvidet førstehjælp, efterfulgt af en specialuddannelse med bl. a. undervisning i prioritering samt oprettelse af og arbejde på ventepladser. Endvidere omtales i faget ABC-tjeneste de moderne masseødelæggelsesvåben; der lægges især vægt på den enkelte mands muligheder for beskyttelse mod

I andre situationer har korpset arbejdet sammen med civilforsvaret med opgaver – som her, hvor station **Vesterbro** og **Roskilde** med to Scania-vogne hjælper en 30 tons gravemaskine flot.

ABC-våben (Atom-Biologiske-Chemiske våben). Af andre fag kan nævnes signaltjeneste (radio- og telefonbetjening), FUT (fysisk uddannelse og træning) samt udrykningstjeneste, hvor bl. a. der undervises i en mobiliseringsforløb. Uddannelsen i CF afsluttes med en 5 måneders specialuddannelse i et af fagene brandtjeneste, redningstjeneste, signaltjeneste og specialtjeneste.

På alle landets CF-kaserner er der som nævnt døgnvagt, ligesom der altid står et slukningstog parat. Disse slukningstog er opbygget forskelligt fra tjenestested til tjenestested, men generelt kan man sige, at kolonnerne rykker ud med to brandgruppevogne og en slangegruppevogn, mens sektionerne kører med én vogn af hver slags. Er det nødvendigt, kan yderligere materiel naturligvis rekvireres.

Hver vogn er udstyret med alt nødvendigt materiel, herunder 1 à 2 VW-Aster 1000 L/M bærbare motorpumper. Hver vogn er bemanded med 1 befalingsmand og 8 menige, heraf 1 chauffør.

I det følgende skal beskrives en normaludrykning, som den ser ud fra CF-

sektionen i Allinge, idet bemærkes, at BCFS p. g. a. sine forpligtelser som oplandsbrandvæsen er udstyret med materiel ud over det, der findes ved korpsets øvrige tjenestesteder. BCFS kører med 1 brandgruppe medførende to pumper samt én slangegruppe med en pumpe. Afhængig af opgaven kan slangegruppen medføre to pumper, monteret på dobbelt kørestel, eller kulyrepåhængsvogn. Begge udrykningstvognene er som hovedparten af CF-korpsets lastvogne af typen Mercedes-Benz LA 911; vognene er åbne lastvogne med ruf og presenning og på ladet er monteret pakningskasser, pakket med forskelligt materiel. Endvidere er vognene udstyret med et antal slangekurve og -kufferter, hvoraf de sidstnævnte er anbragt på pakningsriste bagest på vognen. Man er ved sammenkobling af slanger fra én kuffert til den følgende i stand til at foretage en kørende udlægning af en slangevej. Brandgruppen medfører 10 A-slanger, 24 B-slanger og 14 C-slanger, mens slangegruppen har 105 A-slanger og 7 B-slanger. Det vil sige, at man er i stand til at udlægge en slangevej på 1,7 km og alligevel have rigeligt

med slanger til etablering af B- og C-angreb.

Desuden medføres på brandgruppen ca. 60 m D-slange, pakket i kurve, beregnet som førstehjælpslange. I forbindelse med en 400 l vandtank og en VW-Aster pumpe, monteret på ladet, er man således i stand til at begynde slukning straks ved ankomsten til brandstedet. Dette første angreb indstattes af en befalingsmand og to menige, der foruden den øvrige brandudrustning under kørslen har ikklædt sig fuld røgbeskyttelse i form af trykluftapparater. De øvrige går ved ankomsten til brandstedet i gang med at placere pumper, etablere slangevej og klargøre angrebene. Chaufføren står for materieludleveringen; når dette er tilendebragt, hjælper han til ved angrebslangerne. Slangegruppens mandskab arbejder som regel efter specialordrer, der som oftest går ud på at hjælpe brandgruppen med slangeudlægning, placering af slangebøer, opsætelse af advarselstrekanter og etablering af telefonforbindelse mellem pumpe og angrebssted.

– greve –

Litteratur:

Grundbog for CF-korpsets menige

(*Civilforsvarsstyrelsen*)

Diverse pjecer og hefter (Civilforsvarsstyrelsen)

Hvem-Hvad-Hvor (Politikens Forlag)

Civilforsvars-Bladet (Civilforsvars-Forbundet)

Nyt civilforsvarsmateriel

Det kan oplyses, at Civilforsvarsstyrelsen netop har udskiftet en af brandgruppévognene i udrykningsvagten ved *Bornholmske CF-sektion* med en automobilsprøjte, der er bygget på et *Mercedes Benz* chassis af typen LAF 1113

Vandkar og vognopmarch. På billedet ses 2 Landrover kommandovogne, 2 Mercedes brandgruppévogne og 1 Mercedes slangegruppévogn.

B/42 og er forsynet med et Bachert standardkarroseri (samme type som benyttes af tyske brandvæsener), idet bemærkes, at BCFS på grund af sine forpligtelser som oplandsbrandvæsen er udstyret med materiel udover det, der findes ved korpsets øvrige tjenestesteder.

Automobilsprøjten er forsynet med en 2400 l/m pumpe, 2400 liter vandtank, 2 tilsluttede hjælpeslanger à 60 meter, skumslukningsudstyr, A, B og C slanger, B og C strålerør og 2 *Mandet-trykluftapparater*.

Automobilsprøjten opfylder i øvrigt justitsministeriets „Retningslinier for brandvæsenernes beredskab og materiel“ fra 1970.

Hvem rekvirerer og hvem betaler?

Med hensyn til rekvirering af CF-korpset er det således, at en sådan som regel skal ske på den stedlige brandsinspektørs eller politimyndighedens foranledning. Dette hænger sammen med, at man normalt ikke skal kunne tilkalde CF-korpset før civile redningskorps, f. eks. i den tro, at man kan spare penge derved. Korpsets stationer har dog adgang til at kontakte CF direkte. Med hensyn til betalingspørgsmålet hænder det, at **Civilforsvaret forlanger betaling** for udført arbejde. Dette gælder naturligvis ikke større ulykkes- og katastrofesituationer,

men hænger mere sammen med civilt redningsarbejde, f.eks. for abonnenter m. fl. For korpset må man **kun med tilfredshed** notere, at CF forlanger betaling for civilt redningsarbejde, idet det skal ses som en beskyttelsesforanstaltning over for private redningskorps, der således ikke bliver udsat for en ubillig, statslig konkurrence for skatteydernes midler.

Hvornår skal rekvireres?

I tilfælde af mangel på mandskab og materiel ved **større vand- og stormskader, brandslukning hvor indsats af lokalt og nærmeste brandvæsen ikke umiddelbart er tilstrækkeligt**

(eksempelvis storbrande, plantagebrande og mosebrande) samt ved **bjærgnings- og andre opgaver**, f.eks. ved vintertide.

CF-korpsets force som katastrofeberedskab er, at **mandskabet er uddannet i brand- og redningstjeneste**, og at man råder over **specialmateriel**.

Derfor – tøv ikke med at kalde hjælp. Der er ingen, der takker FALCK for at lade være, tværtimod høstes som hovedregel mere anerkendelse og respekt ved at vise, at man har så stort et overblik, at man er i stand til at „spille på alle knapper“, inden det er for sent.

Ved Odense-togkatastrofen etablerede CF sammen med militæret gangbro ned ad den stejle skråning. En typisk opgave for tilkaldelse af et fretdidskatastrofeberedskab.

REDNINGSBERETNINGER

5 DRÆBT VED TRAFIKULYKKE

I dette år er der desværre også sket adskillige trafikulykker på de danske veje. Vi har valgt at fremdrage en af de alvorligste som et eksempel på de krav, der pludseligt og uden varsel stilles til Falck-stationerne med hensyn til mandskab og materiel. Stationsleder Sv. E. Peerson fra Maribo har sendt os følgende rapport.

Rapport angående færdselsulykke på hovedvej E 4 Sakskøbing-Guldborg d. 18. sept. 1970

Alarmering og udrykning

Kl. 16.09

kom fra *Guldborg central* alarm om et færdselsuheld på E 4 ved Soesmarke, der kunne ikke gives nærmere oplysninger.

Fra st. *Sakskøbing* afsendtes en dobbeltambulance og fra st. *Maribo* en dobbeltambulance og en kranvogn med afspærringsmateriel og værktøj.

Kl. 16.12

kom der fra *Guldborg central* supplerende oplysninger, som lød på, at der var flere tilskadekomne.

Der blev nu afsendt en ambulance samt stationsleder i egen vogn fra st. *Maribo*.

Kl. 16.18

kaldte den først ankomne ambulance 4450 fra ulykkesstedet efter flere ambulancer, samtidig indløb en mere detaljeret alarm fra „*Jægershvilø*“, hvor en forbigående havde henvendt sig for at låne telefonen, denne alarm lød på, at der var 3 biler, og at der på vejbanen lå flere hårdt kvæstede mennesker, og at der i den ene bil var flere fastklemte personer.

Efter denne melding blev der sendt endnu en ambulance fra *Sakskøbing* og en ambulance fra *Maribo*. Der blev nu indkaldt frivagter til stationerne og alarmcentralen på *Vesterbro* blev ori-

Den sidste af de dræbte frigøres med hydraulisk værktøj.

enteret, distriktsleder *H. Aagaard* var på stationen i Maribo, da alarmen kom. Da jeg ankom til ulykkesstedet, var der i 4450, efter ordre fra en dansk og tysk læge, som var til stede, læsset en svært kvæstet dame og en lettere kvæstet mand, disse blev kørt til Maribo sygehus, som var blevet underrettet om ulykken. Herudover lå der på vejbanen en dræbt mand, og i vejsiden 2 dræbte børn, disse blev bragt til ambulancerne af et hold reddere, et andet hold reddere med assistenten var blevet sat til at befri de indespærrede i den danske vogn, som lå på siden i et rosenbed. Da vognen var blevet rejst op, blev den taget så meget fra hinanden, at man kunne få en dame ud; der var endnu en mand i bilen, også han blev efter noget besvær bragt fri, begge de her omkomne var i sikkerhedsseler. Dette havde de 2 personer i den svenske vogn også været. Herudover fandt vi i den danske vogn 2 store hunde og en skildpadde, som også var døde.

De 5 dræbte blev i ambulancer ført til Maribo sygehus, herefter kunne et større oprydningsarbejde påbegyndes. På

et tidligt tidspunkt var selve E 4 blevet afspærret ved opsætning af roterende lys og tavler og trafikken dirigeret ad vejene forbi rastepladsen, som på dette sted er på begge sider af hovedvejen. Hele området flød med tøj – sko – kufferter – tasker – værdigenstande m. m., dette blev samlet sammen og anbragt i en ambulance, efter aftale med politiet, og kørt til Politigården i Sakskøbing. Der blev rekvireret 3 ladvogne til borttransport af de ødelagte biler, og en automobilsprøjte blev tilkaldt for at rense vejen for olie, benzin m. m.

Oversigt over fremmødte mandskab og materiel

MANDSKAB

- 1 stationsleder
- 1 assistent
- 16 reddere

MATERIEL

- 2 dobbeltambulancer
- 3 alm. ambulancer
- 3 ladvogne
- 1 kranvogn
- 1 automobilsprøjte
- 1 personvogn

NYT MATERIEL

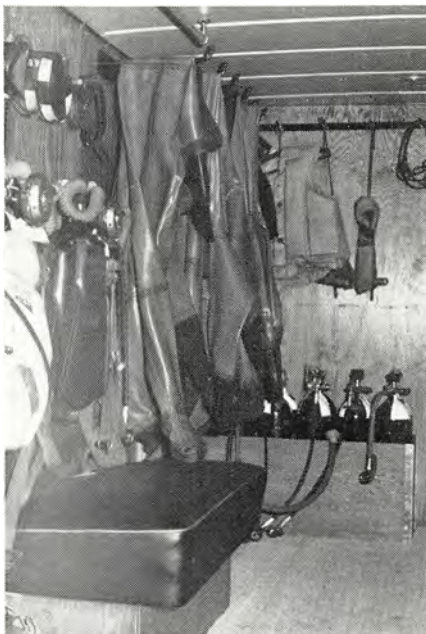
Frømandsvogn med højde og kraft

Århus-stationen har fået en ny frømandsvogn til afløsning af den hidtidige Citroën, der nåede at blive filmstar inden den kom til Grenå.

Den nye vogn er en *INTERNATIONAL METRO*, og er en kraftig svend at skue på. Der ligger en V-8 motor på 193 HK i den. 4 frømænd kan klæde om under kørsel og med hensyn til top-hastighed behøver man ikke at være bange for, at den ikke kan følge med ambulancerne. På den gamle frømandsvogn sad gummibåden på taget, men det er ændret således at båden nu følger efter på en trailer, hvilket må siges at være en fornuftig disposition, hvis den ikke skulle blive ødelagt af grene etc. fra træer i vejsiden.

Selv om førersæderne i den nye frømandsvogn er placeret som barstole for at redderne skal kunne nå op til vind-

spejlet hævder de bestemt, at de ikke ser ned på andre trafikanter af den grund.

Frømandsvognen opfylder til fulde kravet om højde, således at iklædning kan finde sted under kørslen. Et behov for en større motor, der kan tåle udrykningskørsel over lange strækninger, er imødekommet.

Lille net autotransportvogn

Hamburg-stationen har fået en ny transportvogn, der til forveksling ligner de gamle „Tempo-vogne“, der svarede til alt andet end deres navn. Det er en Hanomag-Henchel, og man må sige, at der er sket en udvikling inden for dette bilmærke. Motoren er en 60 HK Austin dieselmotor, og vognen laster 2200

kg på forvognen, der vejer 1700 kg. Den snilde efterløber laster 1.500 kg. Stationen i Grenå har fået samme vogn-type med „knækklad“.

Landroverens efterfølger?

Stationerne i Nørresundby og Kolding har som de første modtaget eksemplarer af den nye Datsun Caball slæbevogn, der af mange betegnes som Land-Roverens afløser, fordi sidstnævnte som følge af ændrede beskatningsregler er blevet uforholdsmæssig dyr.

Datsun'en er dog ikke firehjulstrukket. Til gengæld må den laste 1.800 kg, og dieselmotoren er på 70 HK. Såvel bagtøj som fjedre ser endog meget solide ud, og til slæbning af personvogne har Datsun'en vist sig fortræffelig.

Understreges skal det dog, at Datsun'en hvad angår terrænkørsel ikke tåler sammenligning med Landroveren. Det er kun en landevejsvogn.

FORD AUTOMOBILSPRØJTE

Ford for fremtiden – siger man. Og vi kan kun bekræfte dette, når vi på de næste linier skal præsentere den første af en række automobilsprøjter, korpset har sat i produktion.

**Ford
automobilsprøjte.
Design
I. W. Andersen.**

Chassis

Det traditionelle Ford chassis er der vist ingen grund til at fordybe sig i. Det er en model D600 med en 6-cyl. højkomprimeret benzinmotor på 170 HK SAE. Vognen har servo-styring, trykluft-bremseanlæg og 2 speed-bagtøj. Den er behagelig at køre med en tilsyneladende god vægtfordeling. Benzintmotoren og det 2 speed-bagtøj giver sprøjtjen en god acceleration og marchhastighed. Vognen leveres med det normale førerhus.

Pumpe og vandtank

Automobilsprøjtjen er monteret med Rubergs F-1-7-E pumpe, der som bekendt er en såvel høj- som lavtrykspumpe. At den har trykluft-ejektor-ansugning, er frontmonteret og tilkøbes på motorens krumtapaksel skal nævnes for

fuldstændighedens skyld. Ydeevnen er henholdsvis 2000 m/l ved 80 m.v.s. og 400 m/l ved 200 m.v.s. Pumpen står i direkte forbindelse med 2 kommutatorvinder med hver 60 m højtryksslange, der er monteret i begge sider af sprøjtjen. Vandtanken indeholder 2800 liter og er af PVC. I sprøjtens bageste rum er monteret påfyldning og vandstands-måler samt el-stik til opvarmning.

Karosseri

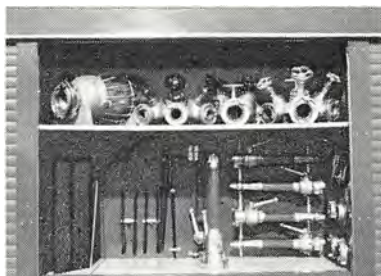
Karosseriet er formet som en kassevogn, dvs. at førerhus og egentlig karosseri ikke er sammenbygget. Førerkabinen og mandskabskabinen er dog forbundet med en „harmonika“-anordning, således at kommunikation mandskabet imellem stadig kan finde sted. Som det fremgår af billederne, er der mange skabe, der alle lukkes med PVC-

Automobilsprøjten blev inden leveringen forevist for den samlede direktion. Direktør E. Bødker mener dog, at der mangler en stige, så man kan få fat i stigen. Læg iøvrigt mærke til, hvor let vandtankens påfyldning og vandstandsmåler respektive betjenes og kontrolleres.

At automobilsprøjten selvfølgelig er udstyret i overensstemmelse med justitsministeriets regler skal nævnes for fuldstændighedens skyld.

Men derudover er der rigelig plads til det materiel, man lokalt finder anledning til at medbringe ved brandslukning.

Direktionen betegnede resultatet som meget tilfredsstillende.

jalousier. Udover standardmateriel til automobilsprøjten incl. diverse slange-materiel, er der rigelig plads til det ekstra materiel, som man lokalt finder det betimeligt at medbringe ved brandslukning. Hele karrossen er iøvrigt også af PVC, hvilket gør sprøjten betydelig lettere.

Det er driftschef I. W. Andersen og værkmeister Aage Jensen, der står for produktionen, og man må sige, at det første eksemplar af den nye seriefremstillede automobilsprøjte lover godt for

fremtiden. Det er et nydeligt køretøj, der samtidig virker effektivt. Ford er nr. 4 i rækken af de seriefremstillede automobilsprøjtechassier, og vi må så bare håbe – hvis kvaliteten står mål med strabadserne – at vi om 2 år også kan sige FORD for fremtiden. For det koster unægtelig mange penge, hver gang produktionsapparatet skal ændres. Den første nye automobilsprøjte er leveret til hjælpebrandstationen i *Blåvandshuk*, der er tilknyttet brand- og redningsstationen i *Varde*.

jece

1969 - TOP TI - 1969

Med baggrund i en af fællesforbundet udarbejdet „intern statistik“ har vi opstillet en TOP TI-liste over de stationer, hvis henholdsvis ambulancer, sygevogne og kranvogne **har kørt flest km i 1969**. Vi gør opmærksom på, at opstillingen er begrundet i det gennemsnitlige antal km pr. vogn, og at den for så vidt ikke er relevant for de stationer, der opretholder et stort beredskab, har specialkøretøjer, der ikke kører meget, o.s.v.

AMBULANCER

- 1 Ballerup
- 2 Helsingø
- 3 Lyngby
- 4 Birkerød
- 5 Kalundborg
- 6 Nibe
- 7 Nykøbing Sj.
- 8 Sønderborg
- 9 Fåborg
- 10 Tårnby/Suø.

SYGEGOGNE

- 1 Birkerød
- 2 Kalundborg
- 3 Helsingø
- 4 Vordingborg
- 5 Lyngby
- 6 Hellerup
- 7 Nykøbing F.
- 8 Svendborg
- 9 Horsens
- 10 Holbæk

KRANVOGNE

- 1 Kerteminde
- 2 Årup
- 3 Køge
- 4 Middelfart
- 5 Toftlund
- 6 Ørsted
- 7 Hobro
- 8 Ringsted
- 9 Roskilde
- 10 Tåstrup/Glostrup

EN SKRUPSKØR TANKE!

Er det ikke noget af en skrupskør tanke at henstille sin vogn uaflåst på offentlig gade eller vej – gå hjem og spise middag – se TV og ryge en cigar for derefter at gå i seng, og så næste morgen tro, at vognen står, hvor man har forladt den, uden at nogen har pillet ved den?

Selvfølgelig kan heldet følge de tossede. Og man skulle tro, at en del af disse heldige befandt sig inden for korpsets personales rækker, for der er en del, som praktiserer at henstille bugserede vogne uden for et værksted efter lukketid uden at aflåse kundens vogn, og så har vi bal-laden, når ejeren telefonerer for at meddele, at radioen er væk – tæpper, puder og værktøj er væk, for vi har jo temmeligt svært ved at give en nogenlunde tilfor-ladelig forklaring på vore folks indstilling til „held“.

Kan man nu forstå det?

Nej, for en mand med sin ansvarsfølelse i behold vil hverken sætte sin egen vogn eller vogne, som han har fået betroet, fra sig uden at sørge for, at vognen er af-låst.

Jamen, det er ikke altid muligt at komme af med nøglen i en brevkasse, for det er ikke alle værksteder, der har en brevkasse, og hvad gør man så?

Hvad med at gemme den et eller andet sted på eller i vognen (i hjulkapsel – under motorhjul) og sørge for, at værkstedet bliver ringet op, når det åbner, for at meddele, hvad man har gjort ved nøglen?

Ja, det er selvfølgelig en løsning, men vi har mange gange så travlt, at vi ikke har tid til at nusse med sådanne småting.

Det er skam ikke småting, for prøv en-gang at se på korpsets konto for erstat-ning ved tyveri, så får man en anden indstilling til spørgsmålet, og tænk en-gang om det var én selv, som havde overladt sin vogn til korpset for transport, og så al indmaden af vognen var væk dagen efter.

Man ville blive godt gal i hovedet.
IKKE SANDT.

G. D. Harkamp.

EN SKRUPSKØR TANKE!

BREVE UDEFRA

Falck og Zonen
Frederiksværk

Jeg vil hermed takke alle på stationen for den usædvanlige venlighed og hjælpsomhed, jeg har mødt på hver eneste af de mange ture, jeg er blevet kørt af Falck i Frederiksværk.

**Fru Frandsen,
Hundested**

Som gave til stationens personale medfulgte 1 stk. kaffe-automat.

De Danske Redningskorps
Sekretariatet
Falck-Huset
Polititorvet
1593 København V

Med disse linier ønsker vi at udtrykke vor tak for den store hjælp, vi havde i Falck-Zonens bistand ved vort motionsarrangement „Sjælsø Rundt“ den 30. august. Det var en udelte fornøjelse at samarbejde med hr. E. Jønsson, Station Hellerup, som på en særdeles præcis og nøjagtig måde sørgede for, at alle afspærringer og indhegninger var etableret i god tid inden det fastsatte tidspunkt. Endnu en gang tak for assistancen. Med venlig hilsen.

**Werner Mårtensson
Berlingske Tidende**

For fuldstændighedens skyld skal nævnes, at Jønsson er assistent på stationen i Hellerup, og at han ikke var på cykel.

Falck og Zonen
Fredericia

Lige en venlig hilsen til de to ualmindelig flinke Falck-mænd, der kørte min mand, Poul Nielsen, til Odense onsdag aften. Operationen gik godt, og den nye nyre fungerer, som den skal. Jeg var i søndags i Odense og besøgte min mand og var inde og tale med ham. Han havde stadig sit gode humør, og jeg har lige ringet til Odense sygehus, og de sagde, at alt var fint. Nu måtte han spise og drikke alt, så vi har meget at sige Dem tak for, også en særlig tak for al Deres hjælpsomhed og venlighed mod mig. De venligste hilsner til hele Falck-standen tra

**Deres fru Poul Nielsen,
Damhusgade 21,
6000 Kolding**

De to ualmindelig flinke reddere var Johs. Jacobsen og Kurt Bjarne Christensen fra Fredericia-stationen. Hele turen fra Fredericia til Odense via Kolding foregik med udrykning.

Falck & Zonen
Falck-Huset
Polititorvet
1567 København V.

I anledning af branden på en lagerbygning med beboelse i vort firmas afdeling i Høng, vil vi gerne hermed udtrykke vor anerkendelse af et godt og energisk brandslukningsarbejde, ledet med stor dygtighed. Uden denne effektive indsats havde skadernes omfang rimeligvis været uoverskuelige.

Med venlig hilsen.

**Slagelse Trælasthandel A/S
Silvan Bygge Center
Helmer Nielsen**

Vi kan tilføje, at det var stationen i **Ruds-Vedby**, der slukkede. Der var indsat to slukningstog og 9 mand under ledelse af stl. Zohnesen.

Billedet er fra **Ruds-Vedby's** energiske slukningsarbejde i Høng.

De danske Redningskorps,
Falck & Zonen
Polititorvet, Kbhvn. V.

Undertegnede vil herved gerne have lov at udtale sin varmeste tak for al hjælp og imødekommethed fra Deres personales side igennem årene hvor jeg har haft ab. i selskabet. Grunden til jeg skriver er, da jeg med hele min familie barn og hund stod midt i Jylland, nærmere betegnet i Filtskov, og min bil brød sammen, var der ingen diskussion om hjælp fra Redningskorpsets side, den service der her blev udvist gennem hele turen over Jylland, gennem Skanderborg, Aarhus videre til Æbeltoft, ombordkørslen på og fra færgen, hjælpsomhed med aflæsning af vognen på Sj. Odde i vort sommerhus og den videre transport af bilen til værkstedet i Glostrup var helt perfekt.

Når man sidder i ledelsen af så stor en koncern vil det i de fleste tilfælde kun være klager der når frem, men jeg føler en varm hengivenhed for Deres personales høflige og imødekommende arbejde, og beder Dem viderebringe en hjertelig tak til stationerne i Give – Skanderborg og Århus.

Min hjerteligste hilsen til hele personalet i De danske Redningskorps.

**Ab. nr. 0306971
Asger Fredericia
Kgl. Kapelmusikus**

PERSONALIA

UDNÆVNELSER

REDNINGSFØRER

På stationen i **Hadsund** er redder **Kjeld Thulsted Christensen** udnævnt til redningsfører med virkning fra 15. august.

Redder **Frederik Frederiksen** er med virkning fra 8. september udnævnt til redningsfører på stationen i **Vejle**.

Med virkning fra 1. oktober er redder **Egon Hansen** udnævnt til redningsfører i **Kalundborg**.

På stationen i **Viborg** er redder **Ejnar Andersen** udnævnt til redningsfører med virkning fra 1. juli.

ASSISTENT

På stationen i **Ålestrup** er redningsfører **Vagn Thomsen Jensen** udnævnt til assistent med virkning fra 1. september. Jensen er ansat som redder i 1964 og udnævnt til redningsfører i 1967. Han har en god såvel teoretisk som praktisk uddannelse og erfaring bag sig til at bestrebe det nye lederjob.

Med virkning fra 10. oktober er redningsfører **Per Sørensen**, **Horsens**, blevet udnævnt til assistent. Per Sørensen er ansat i 1960 som redder i Horsens og udnævnt til redningsfører

i juni i år. Sørensen, der bl. a. er uddannet frømand, har indlagt stor dygtighed i reddergerningen, hvilket har berettiget ham til udnævnelsen.

På stationen i skolebyen **Haslev** er redningsfører **Jørgen Marcher** udnævnt til assistent med virkning fra 1. oktober. Marcher er ansat i 1961 i Rønnede, men blev i 1965, da stationen åbnede i Haslev, overflyttet hertil. I 1969 udnævntes Marcher til redningsfører. Han har gennemgået alle kurser på Ørnegården og endvidere brandmandskursus på statens brandskole, hvilket sammenholdt med gode lederevner har berettiget ham til stillingen.

Med virkning fra 1. oktober er redningsfører **Ove Marcussen Jensen**, **Kalundborg**, udnævnt til assistent på station **Sæby**. Jensens ophold på Sjælland blev kort, idet han tiltrådte stillingen i Kalundborg den 1. juli i år. Han blev ansat i Hadsund i 1964 og udnævnt til redningsfører dér i 1968. Den nybagte assistent, der er 29 år gammel, har en solid såvel teoretisk som praktisk baggrund.

Værkstedsformand **Niels Christian Pedersen** er pr. 1. september udnævnt til **værkmester** på **Ålborg**-stationens centralværksted. Pedersen blev ansat i Ål-

borg i 1967 og har med stor dygtighed ledet værkstedet siden 1968, hvor han udnævntes til værkstedsformand.

STATIONSLEDER

3 overassistenter, der i et par år har fungeret som stationsledere på de såkaldte distriktslederstationer, er med virkning fra 1. oktober blevet udnævnt til stationsledere. I **Hjør-**

ring er **Svend Jensen** ny stationsleder. Han blev ansat i Ålborg som redder i 1959 og har som sådan gjort en hurtig karriere. Siden har han været redningsfører i Nørresundby (1961), assistent i Haderslev (1966) og som nævnt overassistent i Hjørring siden 1969. Svend Jensen har en omfattende uddannelse – specielt i brandslukning – og der er ingen tvivl om, at han fremover dygtigt og selvstændigt vil kunne lede Hjørringstationen og dens hjælpebrandstationer.

Stationsleder i Ringsted er **Eli Rasmussen**. Han er netop fyldt 50 år og kan således betragte udnævnelsen som en anerkendelse af, at han er blevet „voksen“. Eli Rasmussen startede som redder i 1946 på Nørrebro i København. I 1964 blev han vagtmester samme sted og i 1967 assistent på vagtcentralen på Vesterbro. Først i 1968 forlod han hovedstaden og blev overassistent i Ringsted. Rasmussen har et velfunderet erfaringsmateriale – såvel teoretisk som praktisk – at lægge til grund for sit fremtidige virke som stationsleder.

I Herning vil **Max Christensen** fremover være stationsleder, hvilket udstillingsbyen kan være godt tilfreds med. Max Christensen er ansat i 1956 som redder i Holstebro, og via en afstikker som akkvisitør i Silkeborg

i 1961 blev han assistent i Herning i 1964. Udnævnelsen til overassistent fulgte i 1968. Max Christensen er en dygtig administrator med absolut god sans for korpsets udadvendte aktiviteter.

DØDSFALD

Vagtmester **Aksel Sørensen Skoffer, Viborg**

Med sorg modtog vi meddelelse om vagtmester Aksel Sørensen Skoffers død den 24. september. En alvorlig sygdom havde i længere tid plaget Aksel Skoffer, der dog til trods herfor havde genoptaget arbejdet i perioder. Skoffer blev ansat i 1947 som redder, blev i 1957 redningsfører og udnævnt til vagtmester i 1963. Med sin absolut gode sans for kundebetjening var han en vellidt vagtmester af såvel kunder som personale. Under fhv. stationsleder Fontaine's sygdom varetog Skoffer en stor del af stationens administrative funktioner. Aksel Skoffer, der kun blev 47 år gammel, vil i Viborg blive husket som en pligt-opfyldende redningsmand og en god kollega. Vi vil ære hans minde.

Redningsfører **Knud Aage Jensen, Randers**

Efter kort tids sygdom er redningsfører Knud Aage Jensen, Randers, afgået ved døden den 27. september. Jensen havde i mindre perioder været syg,

men var ellers i fuld vigør. Knud Jensen blev 61 år gammel, og han var i de sidste år beskæftiget med lille-vognskørsel. Han var manden, der altid var i godt humør, der kunne fortælle utallige historier, og som i øvrigt var i stand til at sørge for den mest behagelige patientbehandling. Knud Jensen startede som redder i Ålborg i 1936, siden blev han redder i Hobro, og først i 1944 kom han til Randers, hvor han blev udnævnt til redningsfører i 1963. Korpset er i dag en mangeårig medarbejder, hvor korpsets ånden var i højsædet, mindre. Vi vil ære hans minde.

Aksel Skoffer

IN MEMORIAM

Knud Aage Jensen

Slagelse-stationen

havde på sensommeren en udstilling i **Vestsjællandscentret**. Udstillingen var bygget meget levende op og omhandlede sikkerhed til lands og til vands. Endvidere blev demonstreret „mund til næse“ for de talrige tilskuere.

De nye overenskomster

med det offentlige om patientbefordring er nu så langt fremme, at der er opnået enighed under forudsætning af **monopoltilsynets godkendelse og amtsrådsforeningens accept**. Overenskomsterne – der i hovedsagen medfører højere betaling for ambulancekørsel og dermed beredskab – skal træde i kraft 1. april 1971.

Revisionsafdelingen

i København har udarbejdet nogle meget fine statistikker, **mandskabsaktivitet og lønoversigt**. De fortæller en hel del om udnyttelsen af mandskabet på de enkelte stationer og den lønudvikling, der er blevet korpsets personale til del. Den typiske mandskabsudnyttelse pr. mand pr. station ligger mellem 800 og 900 timer om året.

Fællesforbundet

har udarbejdet en statistik om vognudnyttelse og ambulance- og sygetransport. Sammen med revisionsafdelingens statistikker kan det nu lade sig gøre at få et næsten fuldkomment billede af hver stations aktivitet.

Radiotyv

En radiotyv har stjålet fra en af korpsets vogne i Jylland. Politiet mener, at der ofte står organiserede **smuglere** bag disse tyverier. Pas på med vogne, der står ude om natten.

Civilforsvarsbladet

der udsendes af Civilforsvarsforbundet, er fremkommet i en ny version, der lover godt for fremtiden. Vi ønsker det nye blad „til lykke“.

når NØDEN er størst

har været til international industrifilmfestival i **Firenze** i slutningen af september. Fra Danmark deltog kun to film, **Danmark i en verdenshusholdning (BP)** og **In dire need**, hvilket på almindeligt dansk dækker over vor filmtitel. Vi vandt ingen præmie, men er alligevel lidt stolte af, at vor film kom med til Italien.

Jørgen Falck

har benyttet en del af sommeren til at besøge København A/S' stationer på Sjælland og i Jylland. Det er således en gammel tradition, der genoplives, hvilket mange stationer har hilset med meget stor glæde.

Edgar Bødker

har været på international redningskongres i **Atlantic City, USA**. Dir. Bødker har lovet os en rapport i et kommende nummer af „Meddelelser“.

Børge Johansen

har været i **Østtyskland**, hvor landene øst for jerntæppet holdt ambulancekongres. Samtidig har **Børge Johansen** og **Aage Rørmark** været til Røde Kors konference i **Göttingen i Vesttyskland**, så førstnævnte har nået at få begge sider af jerntæppet at se.

Preben Kjær

har stillet forslag om et nyt **benzinregnskabsystem**, der skal køre på edb-anlæg. **Henning Jensen, Lisborg, Torben Hansen, Ivan-Andersen** og **Steffen Mortensen** har arbejdet videre med sagen, og nu skulle systemet kunne indføres fra nytår – foreløbig dog kun for København A/S' stationer.

Jan Assentorp

har designede de nye rapporter, der skal anvendes fra 1. januar 1971.

De 2,5 millioner rapporter, der skal udfyldes på vagtstuerne i 1971, er nu sat i produktion. Rapporten får i 1971 et lidt andet udseende, men vi håber, at vagtmestrene og andre vil finde nyskabelsen lettere at arbejde med. Nærmere orientering herom vil fremkomme senere. For at opnå en væsentlig omkostningsreduktion vil rapporterne ikke mere være hæftet i „bøger“ med papomslag. De vil blive leveret løse i æsker med 500 rapporter i hver. Derfor vil vi anmode stationerne om at få fremstillet en lille kasse, således at rapporterne ikke ligger og flyder over hele vagtbordet. En A5 brevbakke er en fortrinlig løsning. Rapportens størrelse vil som hidtil være ca. 22x15 cm.

Ny Falck-station

i **Legoland** bliver en realitet til næste sommer. Den bliver i $\frac{1}{4}$ størrelse og uden egentlige forpligtelser. Stationen vil få både samaritervagt og akkvisitørrum.

Av for søren

„Det er hørt, at redaktøren af **Meddelelser** altid lægger vejen forbi enhver ulykke, når han trækker frisk luft i arbejdstiden – men det er jo selvfølgelig også kun et par enkelte sider, han har skrevet som modstander af den slags“ . . .

„De to (piger) der så det“

På given foranledning kan den samlede redaktion fortælle, at vi naturligvis ser på ulykker i embeds medfør. Vi ville se, hvor mange der stimlede sammen – – – ha-ha.

Vor udsatte medarbejder, der traditionelt lytter ved alle døre, kom for skade at

høre noget om vejhjælpsforhandlinger og sukkede med det gamle ordsprog, at **det bedste bevis på en ærlig handel vil være, at begge parter bliver utilfredse.**

Announce:

Turistture arrangeres. Udsøgt behandling. Speciale:

Busture i løvepark og kombineret bus-spritbåd-tur.

V. Nehammer

Reference:

Løgumkloster gøglermarked.

Apropos SPORBEVARING

Medens **Willy Brauer** som sporvejsborgmester gjorde, hvad han kunne for at **nedlægge** linier, har korpset oprettet nogle nye.

I den nye københavnske organisationsplan er hele fire stykker, og de såkaldte **liniechefer** er hurtigt af vittige hoveder blevet døbt **vognstyreere**.

Således foranlediget tænker vi os til den svære opgave at være **trafikmester** for disse linier. Men skulle en linie ved en fejltagelse løbe af sporet, påstås det, at der er indgået aftale med **Fællesforbundet** om at holde en sporgovnskran i beredskab.

SOPHUS FALCKS MINDELEGAT

— 1970 —

1 Traditionen tro er der på korpsets fødselsdag, den 3. oktober, uddelt legater fra Sophus Falcks Mindelegat til følgende:

Redningsfører **Søren Steffensen, Kolding** (1), modtog legatportion for at have reddet 3 mennesker i land fra en vogn, der var kørt i Kolding A. Indsatsen er ikke mindre påskønnelsesværdig, når det nævnes, at Steffensen er 64 år.

Redderne **Erik Nielsen** (2) og **Preben Pedersen** (3), **Ruds-Vedby**, for en ovenud god indsats i forbindelse med en trafikulykke.

2

Redder **Per Jacobsen** (4), **Rønne**, blev tildelt legatportion for at have reddet og genoplivet et barn, der var druknet. Redderne **Poul E. Jensen** (5) og **Vagn Wonsbek** (6), **Varde**, modtog legatportion for en indsats ved Blåvand Radio, hvor de i et frygteligt uvejr fastgjorde radioantennen, således at kontakten med skibene kunne opretholdes.

3 Som de øvrige legatmodtagere skal nævnes det samlede personale på station **Thisted** (loyalt i samarbejde i forbindelse med den fhv. stationsleders langvarige sygdom), mandskabet på **Vordingborg**-stationen, der deltog i redningsarbejdet efter en ulykke med en byggekran, mandskabet på station **Varde** og **Ølgod**, der ydede en forbilledlig indsats ved en brand i en korn- og foderstofforretning. Endelig skal nævnes 4 medarbejdere i **Falck-Huset**, der modtog legatportion som opmuntring i forbindelse med påbegyndt uddannelse.

4

5

6

Nu bygges Noahs Ark på en ladvogn – nej; gas. Korpsets station i **Sakskøbing** har bare været **Knuthenborg** dyrepark behjælpelig med transport af bl. a. to giraffer. Det var et større entreprenørarbejde, stationsleder **Peerson** havde påtaget sig, idet havnen i **Bandholm** selvfølgelig ikke er bygget til indlading af giraffer.

MEDDELELSER

FRA FALCK & ZONEN

34. ÅRGANG

NOVEMBER 1970

NR. 11

INDHOLD:

	Side
Service service	243
FALCKMAND! Er du sjuksket eller er der noget galt med påklædningen	244
Hvad siger medarbejderne?	249
Hvad siger uniformsudvalget?	252
Ambulance- og redningstjeneste i østlandene	255
Breve udefra	263
Bogfalcken	265
Falcks førstehjælp	265
Genoplivning/udvendig hjertemassage	265
Slukningsteknik og -taktik, 2. udgave	266
Nyt materiel	267
Får INTERNATIONAL et come back	267
Salgssiden	268
Personalia	269
Set & sket	270
Påhængsprøjtjen	271

Udgiver: De Danske Redningskorps Fællesforbund
Redaktion: Preben Kjær, HD (ansvarshavende redaktør)
Jan Assentorp
Bladets adresse: Falck-Huset, Polititorvet, 1593 Kbhvn. V.

Oplag: 5.100 eksemplarer
Tilsluttet Dansk Personalebladsforening

* SERVICE · SERVICE · SERVICE · SERVICE · SERVICE · SERVICE

*

I dette blad er man vant til at læse takkeskrivelser fra mennesker, som korpset på en eller anden måde har ydet hjælp. Disse takkeskrivelser er alle ægte, og redaktionen kan med lidt stolthed berette, at vi af pladsmæssige grunde kun kan gengive en del af alle de mange, vi modtager.

Men korpset modtager også en anden slags breve – *klagebreve*. De behandles og besvares meget omhyggeligt, fordi det er en del af vor ledelsespolitik til stadighed at påvirke medarbejderne til at drøge omsorg for, at korpsets nuværende omdømme i den danske befolkning bevares.

De klagesager, der modtages, er ikke mange – og slet ikke når man tager vore næsten 2 millioner assistancer i betragtning. I tal indskrænker de sig måske til et halvt hundrede stykker om året.

Men fordi de udgør en minoritet, skal de ikke ignoreres – og mangan en medarbejder har måttet affinde sig med at få en assistance alvorligt påtalt, samtidig med at klageren har fået ret – uanset pågældende medarbejder måske også har følt en smule ret.

Et fællestræk for vore få klagesager er nemlig *surhed og diskussion*. Hvis en vagtmester har været sur og vranten, når han tog telefonen, eller hvis en redder måske den pågældende dag har fået det berømte forkerte ben ud af sengen og givet sig i diskussion om småting – så kommer klagen over assistancen. Akkurat som vi kan læse om alle de flinke servicebetonede og smilende medarbejdere, der fik det rette ben først ud, i takkebrevene.

Selv om en assistance kan være nok så korrekt udført, skal der altså kun humøret hos korpsetsmedarbejderen til at ødelægge den. Det kan korpset ikke være tjent med – for vi lever alle sammen af de tilfredse abonnenter, brandlidte og patienter, vi hver dag betjener.

Moralen må altså være, at er man sur, skal man ikke være i en servicevirksomhed. Tænk på det ved næste tur!

Så slemt ser det nu ikke ud!

FALCKMAND!

Er du sjusket . . .

eller er der noget galt med påklædningen

I det daglige arbejde vil det være svært at forlange uniformsreglementet efterlevet 100 %. Dertil er vore hjælpeydelse for mangeartede og redningsmændene for individuelle. Men af og til kan man godt få det indtryk, at hver mand har sin måde at være uniformeret på, og bladets redaktion har derfor hørt mange tilkendegivelser om, at der bør gøres noget ved sagen. Vi har studeret uniformer i tre måneder og kan fuldt ud finde berettigelsen i cirkulære nr. 26/70, i hvilket reglementet indskærpes.

Er uniformen mangelfuld eller påklædningen sjusket? Vi har diskuteret sagen med de sjællandske distriktsledere *Erik Johnson* og *Kaj Olsen*, været på jagt med kameraet og sludret lidt med tilfældigt udvalgt redningsmandskab.

Resultatet kan læses i denne artikel, der kommenteres af en tillidsmand og rundes af med en udtalelse af uniformsudvalgets formand, direktør *Mogens Falck*.

For at aflive enhver misforståelse vil vi gerne på forhånd pointere, at det, vi har set, har vi sat hårdt op – og vi vil gerne fremhæve, at *alle de mange reglementeret påklædte medarbejdere har vi ikke fået plads til at omtale i denne artikel.*

Forskellig påklædning gør i sin yderste konsekvens uniformeringen meningsløs. Da uniformen udgør et tilskud til den daglige løn, kan en mangelfuld påklædning ikke gavne personalets sag ved kommende overenskomstforhandlinger om løn og arbejdsvilkår. Så emnet må være absolut relevant at tage op til debat netop nu.

Hvad fik vi at se?

Sandt at sige fik vi et broget indtryk af personalet og påklædningen. Hvis vi skal referere vore indtryk, – sat lidt på spidsen, – mødte vi eksempler på

STATIONSLEDERE,

der tilbragte deres dag på stationen i spidsbukser af ubestemmelig (høj) alder, sutsko, grønne strømper og brun

Vil fremtidens stationsleder være halvcivil med private bukser til uniformen?

Eller skal vi finde stationslederne i den lidt hyggelige mundering under udførelse af dagens gerning?

sweater. Vi så en anden af slagsen, der konsekvent gik i civilt nydeligt jakkesæt med blå blazer og hvid skjorte, endskønt pågældende må betragtes som udrykningsleder i brandlovens forstand. En tredje fandt det tykke uniformsstof så varmt, at han havde udskiftet bukserne med et par ditto i lyst teryleensstof, men iøvrigt bibeholdt uniformsskjorte og reglementeret slips.

Uniformssnakken gik livligt. Men både stationsleder og assistent påstod, at skuldermærker var umulige at få fat på.

ASSISTENTERNE

bar gennemgående præg af lidt mere *uniforms-disciplin*. Men da vi besøgte stationer i denne sommer, må vi indrømme, at det både knob med skuldermærker og slips.

VAGTMESTRENE

kunne vi gennemgående dele i to grupper. Den ene var som assistenterne nogenlunde reglementeret påklædt, medens den anden foretrak det *civile*, individuelle antræk. Direkte forespurgt erklærede flere, at et sådant antræk tillod man sig, når man var på ekstravagt (mod betaling). Med hensyn til, hvad der befandt sig *under* vagtbordene, skal vi ikke komme nærmere ind på det – blot sige at vi nåede at se adskillige typer *morgensko* og *andet mærkværdigt fodtøj*.

På denne station mødte vi en assistent, der trods sommervarme var korrekt påklædt.

Den civilklædte stationsleder kan risikere at skulle til brand. Men måske er det ikke sikkert, at han bliver snavset under slukningen?

REDNINGSMANDSKABET

Reddernes problemer er tilsyneladende af en lidt anden karakter. Vi mødte *ingen* civile reddere på vagt, men de uniformerede bar som hovedregel over-

hovedet ikke kasket på hovedet. Den lå enten i skabet godt gemt sammen med madpakken, eller også tilbragte den sin tid med at hænge og dingle frem og tilbage på en krog i sygevog-

nen. Ved vor sommerinspektion kunne vi konstatere, at skuldermærker var en mangelvare, og at slipset enten sad så løst, at det mindede om rebet ved galgen, eller også var „glemte“. Hen på efteråret dukkede det så småt op igen, men da så vi til vores store overraskelse, at man tilsyneladende har fået konkurrence i Handelsafdelingen, idet reddere også benytter slips af mærkværdige fabrikater og forskelligartet udseende, spændende fra smukke silkeslips til snørebåndslignende læderstrop- per.

Det vi nævnte om reddernes problemer af anden karakter kunne henføres til soigneringen. Tilsyneladende har nogle reddere den opfattelse, at man kan tage lidt let på den personlige hygiejne, og dette må siges at være meget foruroligende. Dette gjaldt også sygevo- gnsfolk og brandberedskab.

Kranvognskuskene har vundet hævd på, at de må have lidt forskelligt udstyr under kedeldragterne – også selv om det kan ses i halsudskæringerne. I sommer- tiden så vi nogle James-Bond-agtige brystpartier med små krøllede hår, og senere har vi mødt talrige modeller af skjorter, sweaters og halstørklæder.

Hvad havde vi ventet?

Vi havde håbet på, at endnu flere var reglementeret påklædte. Måske er dette et sjællandsk problem – måske kun et storkøbenhavnsk. Men vi føler, at det er et problem, og for at give det en objektiv behandling, vil vi nu gengive en række værdifulde ønsker og syns- punkter fra medarbejderne om den standardiserede del af påklædningen.

Måske var det værd at opsøge en barber?

Folketings„mand“ **Gunhild Due** skriver i forbrugerbladet **TÆNK** om uniformering:

– Hvorfor mon dette med uniform så ofte er ensbetydende med, at al selvstændig handling og konduite op- hører?

Selvfølgelig er det et begrænset ud- snit af befolkningen, der får chance for at dele denne specielle oplevelse med mig. Men der er desværre nok mange, der på alle mulige andre steder og ved andre lejligheder alt for tit får chance for at mindes Sandemoses ord om, at fornuften går civilklædt. –

Mange af de uniformerede opfatter sikkert sig selv som hjælpekorps, samfundsgavnige osv., og det er jo for så vidt rigtigt eller burde være det. Vi er osse forbrugere på dette punkt, og som forbruger kunne man ønske sig, at det blev obligatorisk, når man udleverede uniformer til folk – samtidig at udlevere et lille skrift om at selvstændig tænken og handlen ikke hermed blev ganske og aldeles forbudt – at sund fornuft stadig kunne udvises på trods af uni- formen – måske kunne vi engang komme så vidt, at man, når man så en uniform dukke op i landskabet ved én eller anden situation, netop kunne tænke – åh, nu kommer der et fornuftigt menneske, som vil hjælpe. – – –

Hvad mener medarbejderne?

GENERELT

har vore samtaler med tilfældige medarbejdere afsløret, at man godt er klar over problemerne med den uens påklædning. En (provinsredder) mener, at københavnere er de toneangivende i sjuskethed, og en anden synes, at punkt-systemet er forfejlet, idet det påstås at tvinge redderne til at gå for længe med for gammelt tøj. En leder udtalte, at korpset lige så godt kan sige til fagforeningerne, at uniformen er ganske unødvendig, og med hensyn til nyskabelser såsom tilladte lange benklæder og bandolerer påstås det, at målet er forfejlet. De lange benklæder menes at være for svære at få, og bandolererne bruges ikke.

HOVEDET

er efter de flestes mening forkert indpakket. Kasketten tabes under sygetransport, og skåhuer kan de adspurgte ikke se mere fornuft i. Derimod synes nogle enkelte om såkaldte baretter, der kendes fra visse soldaterregimenter. En del mener slet ikke, at vi bør have hovedbeklædning – undtagen kranvognsvinterhuen, som vi slet ikke fik kritik af. Vi hørte også et forslag om plastik-hjælme.

SKJORTEN

erkendes ikke at blive brugt overalt. Flere påpeger, at skuldermærkerne bør erstattes med et mærke på venstre lomme, medens skulderstropperne skal forbeholdes gradtegn til ledere og andre. Andre slags skjorter, der af og til ses, forsvares med at de er nemmere at

Reddernes tillidsmand i Storkøbenhavn, Frank Pedersen svarer:

På ovenstående „mundfuld“ af kritik og forslag må jeg indrømme, at vor påklædning desværre er forskellig, men det må jo skyldes, at vor uniformering desværre ikke kan være på højde med vore forskelligartede opgaver, (og det kan jeg ikke se skulle skade vore lønforhandlinger). Det må jo ved „skjult kamera“ været fundet frem til, at kasketten ikke er løsningen på sygeture, da man tit på disse er udsat for et trappeatisteri med patienten imellem sig og samtidig får skubbet kasketten ned over øjnene.

Om det er København eller provinsen, der er de mest „sjukskede“, skal jeg lade være usagt, men da det er i København, man konstant skal ud og ind i vognen, op til 4. sal og ned igen – må det også være her, de „stramme“ og upraktiske ting bliver løsnest mest.

Kran-kuskenes påklædning vil jeg nu forsvare med, at det gennemgående er nyere folk, der kører disse, og vort punktssystem er jo ikke til mange skjorter i starten, hvis man også vil have støvler m. m., og gerne vil passe på de reglementerede skjorter, til de dage der køres sygekørsel. Ensartede uldne trøjer har korpset aldrig før gjort noget for, og da det gennemgående er for koldt med kun skjorte og kedeldragt, må resultatet blive derefter.

Trappeartisti med patient!

vaske, fordi de ikke bare er strygefrie af navn, men også af gavn.

SLIPSET

foreslås afløst af ingenting om sommeren og et af de fine „Århusslips“ til paradebrug, subsidiært et almindeligt uniformsslips med Falckmærke.

UNIFORMEN

påstås at være for gammeldags. Endvidere påpeger en leder, at *spidsbenklæder kan være farlige til brand*, idet de ved varme og vand kan give skoldninger som følge af manglende luft mellem ben og benklæder. Med indførelse af branddragt mener en del, at forudsætningen for det tykke stof er væk, hvorfor teryleene foreslås. Det erkendes, at de nuværende lange benklæder tilsyneladende ikke har set pressefolder, siden de kom fra skrædder, og nogle vil også indrømme, at to reddere på sygetransport – den ene i spidsbukser og den anden i lange bukser – ikke ser for godt ud. Enkelte synes om battledress-uniform.

Til v.:

Eksempel fra et redningsarbejde på at kasketten alligevel ikke kommer med.

Spidsbukser og lange bukser klæder nu ikke hinanden særlig godt.

BRANDDRAGTEN

får også et hip. Den er fin at få på, men det med det vandtætte ligger det tungt med. Og hvor er reflekser og korpsnavn?

KEDELDDRAGT OG GUL REGNJAKKE

er der tilsyneladende mere tilfredshed med. Nogle mener dog, at en to-delt kedeldragt vil være en god idé, medens andre hævder, at hovedsagen vil være en kedeldragt i lettere stof og friskere farve. Helst en krympfri, idet vaskerier ofte har den indstilling, at redderne bliver mindre og mindre hver 14. dag.

FODTØJET

er der vild uenighed om. Støvlerne får et ordentligt skud for boven til alle assistanceformer undtagen brand. Flere hævder med skjult stolthed, at brandstøvlerne kan skæres ned til træskolignende tingester, der påstås at være udmærkede til kranvognene. Mange mener – stadigvæk – at sikkerhedssko og træsko med kap bør kunne tillades. Endelig hævder nogle, at scooterstøvler er udmærkede til sygetransporter under de lange benklæder.

Hvorfor snakke uniform?

Vi mener, at påklædningen bør debatteres. Når man betænker det civile livs skiftende moder, der forøvrigt også smitter af på sygeplejersker og soldater, er der ikke noget at sige til, at mange i dag føler sig forældet påklædte, selv om meget er sket i årenes løb. Vi indrømmer blankt, at mulighederne for at benytte uniformsgenstande til civilt havarbejde ved mange medarbejderforslag bliver ringere, men er det nu også forkert? Med hensyn til det økonomiske må vi naturligvis forudsætte, at ændringer bliver afskrevet over punktsystemet.

Branddragt med korpsnavn

Et forslag til hospitalsmundering af stationsledere, der har været med til at slukke kemikaliebrande.

Hvad siger uniformsudvalget?

Foranstående drabelige mundfuld har vi forelagt uniformsudvalgets formand, *direktør Mogens Falck*, der beredvilligt svarer:

Det er såmænd ikke mere end et par uger siden, at vi ved et møde i uniformsudvalget var inde på de samme problemer, som der røres ved i denne artikel, og ved dette møde var der fuld enighed om at beklage de tilside-sættelser af reglementet, som visse steder sker lidt for hyppigt. Man var imidlertid også enige om, at disse tilside-sættelser tilsyneladende var geografisk bestemt, idet man kunne indkredse dem til det storkøbenhavnske og en del af det sjællandske område. Vor opfattelse falder derfor ganske godt i tråd med redaktionens undersøgelser, som netop er foretaget i disse områder. Havde man foretaget en tilsvarende rundtur vest for Storebælt, ved vi, at man ville være nået til et helt andet resultat. Uden at bevæge os ind i en polemik om, hvorvidt denne forskel skyldes redderne eller lederne, skal vi blot konstatere, at det er sidstnævnte, der er ansvarlige for reglementets overholdelse.

Det er i og for sig besynderligt nok, at reglementet ikke overholdes fuldt ud, når man tager i betragtning, at personalet selv har været med til at udarbejde det gennem valgte repræsentanter. Reglementet undergår stadig ændringer, og vi kan i den forbindelse henvise til et nyligt udsendt cirkulære om de ændringer, der blev et resultat af udvalgets seneste møde. Sådanne ændringer

sker for de flestes vedkommende på foranledning af personalets repræsentanter, som indsamler henvendelser fra de enkelte medarbejdere. Det er klart, at der med et personale på omkring 3.000 vil være vidt forskellige opfattelser af, hvorledes reglementet bør være, og det er selvsagt umuligt at imødekomme samtlige forslag og ønsker. Hvis ikke særlige hensyn – herunder også økonomiske – taler imod et flertalsforslag, accepteres dette sædvanligvis, og reglementet er dermed blevet udtryk for personalets synspunkter.

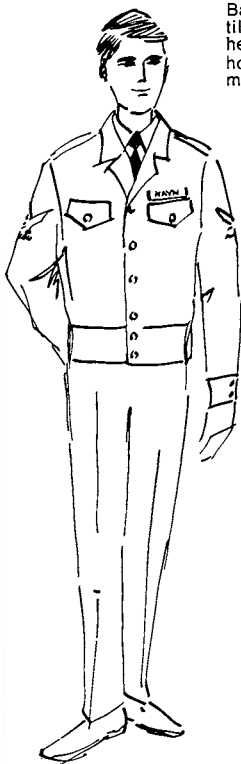
Over for redaktionen er der tilsyneladende givet udtryk for mange synspunkter med hensyn til, hvorledes uniformen bør være, og de fleste af disse er vi slet ikke ubekendte med, fordi de tidligere har været behandlet i udvalget. Når de ikke er ført ud i livet, skyldes det netop de tidligere omtalte forskellige opfattelser for og imod et forslag. Vi kan som eksempel tage forslaget om, at skuldermærkerne på skjorten bør erstattes med et brystmærke. Dette blev i sin tid foreslået, men flertallet ønskede mærker på skulderstroppe i stedet for, og derved blev det. Det ved forslagsstilleren måske blot ikke.

Kasketter og skråhuer har også været debatteret igennem lange tider, men en

afstemning viste tydeligt, at skråhuen ikke skulle være kasketens afløser. Det ville i og for sig også være mærkeligt, hvis vi gik ind for skråhuen på et tidspunkt, hvor militæret afskaffer den, fordi den findes upraktisk. Uniformsudvalget er for tiden ved at foretage nogle undersøgelser med hensyn til den baret, som militæret nu går ind for. Den er praktisk, fordi den i modsætning til en kasket kan puttes i lommen, når den ikke skal anvendes. Den er hensigtsmæssig, fordi den kan sidde fast på hovedet, og det kniber det med, både hvad kasket og skråhue angår.

Uniformsudvalget har også behandlet spørgsmålet om at lade et battledress afløse vor nuværende uniformsmodel, men de foretagne undersøgelser blandt personalet på enkelte stationer har ikke givet indtryk af den helt store interesse. For denne model gælder jo også, at militæret, som indførte den, nu forlader den, fordi den ikke findes hensigtsmæssig.

Battle-dress har tilsyneladende ikke den helt store interesse hos korpsmedarbejderne.

To reddere, korrek påklædte til sygetur. Skægget hos den ene er velplejet og generer ingen.

Vi er også i færd med at undersøge mulighederne for at kunne gå uden slips i sommermånederne, og til dem, som også ønsker luft til de nedre regioner, kan vi oplyse, at *sorte kapsko med lukket bagkappe er tilladt til kørsel med bugservogne.*

Sluttelig kan nævnes, at vi på nuværende tidspunkt faktisk er lidt tilbageholdende med hensyn til væsentlige ændringer i uniformen, da vi afventer resultatet af den kommende afstemning om demokrati på arbejdspladsen. Bliver dette en realitet, overtager virksomhedsnavnet blandt andre arbejdsopgaver hele spørgsmålet om uniformering, og vi finder det derfor naturligt at lade de større problemer finde deres afgørelse i det udvidede forum, som et virksomhedsnavn vil være.

Mogens Falck

FRANK PEDERSEN:

Af forslagene vil jeg til patientbefordring gå ind for uniformsjakke og lange benklæder (ingen hovedbeklædning). Hvis kasket bæres, skal begge på sygeholdet være enige om brugen. Påsøgt navn af uniformsbæreren – som det er hørt foreslået – synes jeg ikke om. Om sommeren skjorte uden slips.

Vinterhuer skal skaffes af rigtig læder – og gerne koste et par punkter mere.

Skjorten af gammel kvalitet (ikke strygefri) skal kunne fås igen (mange kan ikke tåle de nye i halsen).

Tørklæder og uldne trøjer ønskes gennemført via punktsystemet.

Para coat og vatteret jakke en god idé.

Men hvad siger vort forældede punktsystem til den udskrivning, hvis vi skal være så ens og praktiske?

Til vinterbrug er en uniformsjakke udmærket (hvis man ser bort fra det hygiejniske), men en uniformsjakke, man i månedsvis slæber patienter op ad, kan ikke være det ideelle. Rensning er jo på reddernes egen konto.

Til sygekørsel skulle f. eks. kun bruges drejlsjakker, som man hver uge lige kunne smide i en spand vand, eller hvis man på en tur har fået blod eller opkast på lige kunne skifte til en ren jakke.

Kedeldragten i den nuværende kvalitet er i orden, men en mere trafikvenlig farve kunne ønskes. Tvungen brug af sikkerhedsstøvler synes jeg også er i orden.

Ved et besøg fra Finland fik vi lejlighed til at se battle-dress uniformen i praksis. Stationslederen ved siden af tog hatten af for os, men kunne alligevel bedre lide sin egen uniform.

Ambulance- og redningstjeneste i østlandene

Af Børge Johansen

Som led i vore bestræbelser for at pleje internationale kontakter og udveksle erfaringer med ambulance- og redningsorganisationer i andre lande, har **direktør Børge Johansen** på De Danske Redningskorps' vegne deltaget i et symposium i **Berlin** og en kongres i **Göttingen**. Om disse konferencer vil direktør Johansen orientere „Meddelelser“s læsere i to artikler, hvoraf den første handler om symposiet i Berlin.

Berlin, denne politiske krudttønde, der gang på gang har ængstet verden. Denne kolosby, som af en grum og blodbestænkt mur er delt i to dele, der som siamesiske tvillinger vender hinanden ryggen, afvisende og hadfyldte. I denne by er det for mennesker ikke ligegyldigt, hvilken del man hører til. Den vestlige del er simpelt hen muret inde, og jeg har stået ved muren i den østlige del og haft en tydelig fornemmelse af at være muret ude. Og her uden for muren, i den mindste del af storbyen, kalder man bydelen for *den tyske demokratiske republik's hovedstad Berlin*. Man siger ikke Østberlin, i hvert fald ikke hvis man er en ven af det demokratiske, socialistiske og fredselskende Tyskland. Dette med det fredselskende må man vænne sig til. Det indgår i alle officielle taler, og alvoren understreges af de mange folkepolitbetjente og medlemmer af folkehæren samt de sovjetrussiske soldater, der er garnisoneret i Potsdam. Jo, kærligheden til freden er ikke til at tage fejl af. Og befolkningen hæger man om. Derfor har man bygget muren. I denne by

eller bydel tilbragte jeg en lille uges tid fortrinsvis med at deltage i et symposium, der var arrangeret i anledning af det østberlinske redningsvæsens 50 års jubilæum.

Hyggelige dage

På sin vis var det rare dage. Inviteret af byens magistrat. Bemærkning herom i mit visum, så grænsepolitiets og toldvæsenets behandling var udsøgt høflig. Indlogeret i et genopbygget kejsersligt palæ på *Unter den Linden*. Udsøgte middag med tilhørende vine, kjole-

Mange østtyskere tager til de nye moderne butikker på *Unter den Linden* i Østberlin. Købelysten er stor, men hvad med pengepungen?

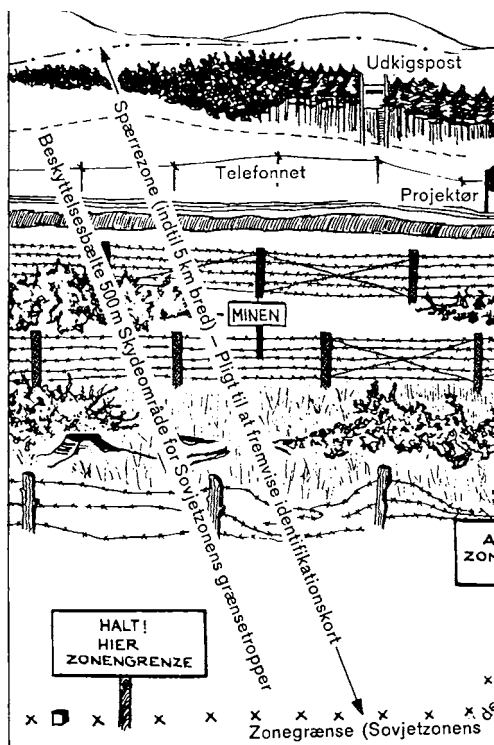

klædt, lydløs betjening og et perfekt sekretariat, der gjorde sit yderste for at man skulle føle sig godt tilpas i palæet og fik mindst mulig tid til på egen hånd at gøre studier i byen. Og dertil en masse hyggelige mennesker fra samtlige østlandes redningsorganisationer og fra tilsvarende organisationer i en lille eksklusiv gruppe kapitalistiske lande. Mange fagligt interessante redegørelser, frugtbare diskussioner i smågrupper og plenarforsamling, hyggelig fagsnak i spisepauserne, bemærkelsesværdig applaus til mine redegørelser om forholdene i Danmark og virkelig begejstring over filmen „Når nøden er størst...“. Man knyttede gode nye kontakter og genopfriskede andre fra kongresserne i København og Haag. Lovede at hilse alle i Falcks Redningskorps fra dr. Gabor i Budapest, dr. Mull fra Warschawa og dr. Lust fra Brugge. Selv om dr. Gabor hørte til østlandene, holdt han sig meget sammen med dr. Meng fra Schweiz, dr. Lust fra Belgien og mig, og vi dannede ved middagene og de officielle modtagelser vort eget „kapitalist“-bord.

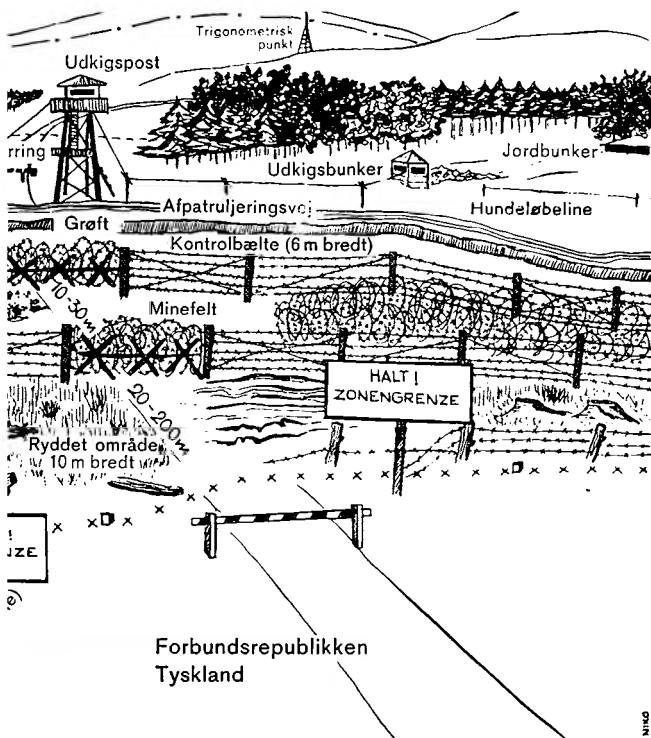
Faglig succes

Alle behagelige oplevelser til trods og uagtet symposiets faglige succes, der først og fremmest skyldtes den også i vestlande agtede og anerkendte professor, dr. med. K. Scheidler, var det mindre indtrykket heraf, der besjælede mig, da jeg lørdag formiddag tog afsked og satte mig i toget på Østberlins hovedbanegård, end følelsen af behag og taknemmelighed over, at jeg havde lov til at forlade byen og den demokratiske, fredselkende republik.

Symposium eller symposion er et græsk ord og betyder egentlig drikkegilde. Men ordet anvendes også om videnskabelige konferencer, og det var naturlig-

vis i denne sidstnævnte betydning, ordet var anvendt som betegnelse for den sammenkomst af læger, teknikere, økonomer og politikere, som fandt sted i Berlin. Symposiet omfattede tre hovedemner dækkende medicinske, tekniske og økonomiske problemer, og den sidste dag var helliget sammenfattende synspunkter samt organisation og beredskab med henblik på indsatsen under katastrofer i storbyer. Hvert hovedemne havde en indleder, som havde til opgave at forme problemstillingen, og derefter var ordet frit i den forstand, at en repræsentant for hvert land gjorde rede for den form, de metoder og den praksis, der var herskende i det pågældende land. På den måde trådte forskelle tydeligt frem, og man kunne drøfte fordele, ulemper, ønsker og planer.

Synet af pigtrådsspærringer, spanske ryttere, minefelter, svært bevæbnede grænsesoldater og meget mere gør det klart for enhver, hvad det egentlig vil sige at eje frihed og kunne leve i frihed.

ikke rigtigt kan hævde sig ved siden af vesteuropæiske og amerikanske. Og mandskabet er det navnlig i Østtyskland lidt småt med, da man generelt lider af en mærkbar mangel på arbejdskraft. Dette sidste skyldes dels, at man i republikken har en meget høj beskæftigelse, og dels at der før murens opførelse var en formelig hær af kvalificeret arbejdskraft, der ikke rigtigt forstod det socialistiske systems velsignelser og foretrak at flytte til Vesttyskland.

Dårlige køretøjer

Emnerne var os ikke ukendte. På det tekniske område var det køretøjernes mål, indretning og udstyr, og medicinemnet gik på hensigtsmæssigheden ved og formen for medicinsk personales deltagelse i udrykninger, det kvalificerede redderpersonales uddannelse og samvirket mellem ambulancer og modtageafdelinger på hospitalerne. Under økonomi og organisation drøftedes vanskelighederne ved at få de fornødne bevillinger til dækning af de ønsker, man nærer med henblik på tjenestens materielle og personelle udbygning, samt spørgsmål om kommando og ordregang på store ulykkessteder. Hvad materiel og mandskab angår, har man i de østlige lande visse vanskeligheder, da man er henvist til at bruge køretøjer, der

- Havde vi bare en FIAT 238, synes de østtyske ambulancefolk med rette at kunne sige.

Filmsucces

Skal vi på de her nævnte områder lære noget i østlande, må det nærmest blive i Ungarn og Polen, hvor man har landsdækkende organisationer, der til en vis grad ligner vor egen. Det, vi kan lære af, er nærmest deres bestræbelser for at få systematiseret og planlagt indsatsen under katastrofer, men på dette felt har disse lande også et større erfaringsmateriale at gå ud fra. I virkeligheden er man i dette arbejde gået ud fra *Rørmarks* motto om, at *ingen ulykke bør være sket forgæves*. Erfaringerne bør nyttiggøres, og det kan man bl. a. gøre inden for rammerne af den rapportsamling, vi allerede i en del år har skabt under AISS's auspicium. På det personelle, det uddannelsesmæssige og det materielle område kan vi ikke lære stort af østlandene, og organisatorisk må de siges at være et stykke bagud. Man koncentrerer sig om de store byer og områderne, der støder op hertil, men de rene landområder og tyndt befolkede egne har det hidtil knæbet med. Det var ikke bare et indtryk, man fik af de øvrige deltageres indlæg. Efter redegørelsen om forholdene hos os, der suppleredes med forevisningen af vor nye film, fik jeg fra alle sider, og ikke mindst fra sovjetrusserne, klare tilkendegivelser af, at en organisation som vor måtte anses for noget nær det ideelle, man kunne opbygge i et land, og russerne havde simpelt hen svært ved at fatte, at noget sådant kunne skabes i et simpelt kapitalistisk land. De klarede dog lidt op, da jeg fortalte, at Sophus Falck engang havde opholdt sig i Rusland og måske havde fået noget af sin inspiration der. Det glædede dem at høre. Filmen gjorde virkelig lykke, og vi kan vente anmodninger fra en række lande om at få lov til at låne den.

Hvad har man ud af at deltage i et sådant symposion?

Det ville jo være let at svare på, hvis man ganske konkret kunne henvise til ideer og inspirationer, der uden videre kan hentes i andre lande og med fordel virkeliggøres hos os selv. Men det var under dette symposion småt, hvad man kunne tage med hjem. På den anden side bør man selvfølgelig deltage i en sådan erfaringsudveksling, også når vi har en mulighed for at lære fra os. Og hvis man ser sådan på det, at vi har mulighed for at delagtiggøre andre landes organisationer i former, ideer og metoder, så er der god mening i, at vi blander os. Det kan måske i vort eget land lyde lidt pralende, hvis vi siger, at vi på mange felter er i stand til at vejlede og hjælpe, men sådan forholder det sig simpelt hen, og vi må finde os i, at man viser os taknemmelighed, og at vort eget korps på disse møder bliver rost og karakteriseret nærmest talt som en vidunder-organisation.

En del af deltagerne i Berlin-symposiet har været på besøg hos os. Det gjaldt således professor *Scheidler* selv, lederen af det ungarske retningskorps, dr. *Aurel Gábor*, belgieren, dr. *Paul Lust* og chekoslovakenerne dr. *Richard Teplý* fra Bratislava. Ingen af dem forsøgte at henvise til deres studier hos os, og de gav alle udtryk for begejstring over den måde, hvorpå problemerne var løst her i landet. Det var rart at høre, og hvis

Muren mellem Øst- og Vestberlin står endnu.

man ellers havde haft anlæg for det, ville man være blevet godt rød i hovedet. For øvrigt må jeg her tilføje, selv om det vedrører en kongres i Göttingen 14 dage senere, at professor, dr. med. *F. W. Ahnefeld*, der er den lægevidenskabelige leder af det vesttyske Røde Kors' meget store organisation, over for en forsamling på langt over 1000 læger og redningsfolk forsikrede, at man i Vesttyskland med fordel kunne lytte til de råd, man kunne få fra Danmark. Han har besøgt adskillige af vore stationer, og han har som nær ven af overlæge *Willy Dam* på Bispebjerg

overværet instruktionen af vore folk, og han nærer ikke tvivl om, at vi her i Danmark har fat i den rigtige ende, og at vort problem kun består i en fornuftig videreførelse af den udvikling, vi allerede har tilbagelagt.

Vi blev rost i Østberlin, og hvis man i østlandene sådan som hos os frit kunne rejse, hvorhen man vil, ville vi fra disse lande få et væld af besøgende, som meget gerne vil se og lære hos os. Men kun få er så privilegerede, at de får lov. For at komme tilbage til sagen, vil jeg sige, at vi fortsat bør deltage i de internationale sammenkomster, der afholdes om ambulance- og redningsvæsen. Vi bør ikke gøre det for at opleve de anerkendende tilkendegivelser, der bliver os til del, og som det ikke synes muligt at slippe for. Men vi bør gøre det, fordi der trods alt finder en udvikling sted også i andre lande, og det er muligt, at vi en gang imellem kan blive inspireret. Vi kan i hvert fald blive det i den for-

stand, at læger og redningsfolk i de fleste andre lande i højere grad end vi er optaget af opgaverne og opfatter deres arbejde som kald mindst lige så meget som lønnende beskæftigelse.

Månedsløn på 560 kr.

Der var i det østberlinske program ikke afsat tid til at drøfte arbejdsvilkår for personalet, så jeg måtte derfor snyde mig til at undersøge lidt af de dele. Jeg var så heldig at komme godt i snak med nogle mennesker, der kunne hjælpe mig. Jeg skal ikke her nævne navne. Det har jeg lovet. Man arbejder i det østberlinske redningskorps på treskift à 8 timer med en samlet ugentlig, effektiv arbejdstid på 45 timer, og den gennemsnitlige månedsløn udgør netto ca. 800 Mark, dvs. efter fradrag af skat. Det er svært at omregne til danske forhold, for hvis man kan tale om en officiel kurs, svarer en østmark jo til en vestmark. Men i København kan man med lethed købe østmark for 70–75 øre, og det vil altså sige, at netto månedslønnen svarer til 560 kr. Denne gennemsnitlige månedsløn forudsætter 5–6 års anciennitet og en acceptabel adfærd også i politisk henseende. En sådan mand nøjes imidlertid ikke med sin egen indtægt. I næsten alle østtyske ægtefæller arbejder begge ægtefæller, så man kan for en familie regne med en månedslønnet indtægt på netto 1200–1500 østmark.

Små lejligheder

Det var selvfølgelig begrænset, hvor mange jeg kunne nå at tale med, men ud fra de oplysninger, jeg kunne få, var det mit indtryk, at lønnen føltes lav. Da jeg på Unter den Linden havde set en kæmpebygning, hvorpå der stod „Bund der freien Gewerkschaften“ (De samvirkende frie fagforeninger), spurgte jeg, om det var muligt gennem fagforeningen at søge lønforholdene for-

bedret. Men det viste sig, at dette med de frie fagforeninger ikke skal tages alt for tungt. De er i forhold til regering og parti ikke spor frie. Det hjælper lidt, at boligen i almindelighed ikke er særlig dyr, i hvert fald ikke hvis man er så heldig at få *tildelt* en lejlighed i den gamle boligmasse. Det er straks en anden ting, hvis man opnår en bolig i de nyopførte kvarterer som f. eks. omkring den fine Alexanderplatz. Men det var der ingen af dem, jeg talte med, der havde. Noget hjælper det selvfølgelig også, at der ikke er så mange varer, der frister til at give penge ud. Unge østtyskere er i visse henseender ikke anderledes end unge mennesker i andre lande, så de har selvsagt en lille vogn på ønskesedlen. Men her ligger det ret tungt. For det første er det svært at få sparet alle pengene sammen, og for det andet er der et begrænset udbud af vogne, som man ikke ligefrem slikker sig om munden efter. Jeg har selv prøvet at køre en lang strækning i en lille „Trabant“, og det var bestemt en oplevelse, man kunne undvære. Jeg besøgte en del forretninger. Forretninger er nu så meget sagt. Det er nærmest en samling brugsforeninger med ret begrænset vareudvalg, og jeg fandt meget lidt, der kunne friste. Heller ikke fristes man til at tage en tur til Mallorca eller de kanariske øer, for den slags ting er forbudt. Man kan få tilladelse til at rejse til visse østlande, men det er, som om denne begrænsning dæmper rejselysten en del.

Når jeg går i forretninger, fristes jeg mest hos boghandlerne. Der var på selve Unter den Linden nogle flotte boglader. Men udvalget var meget begrænset, i hvert fald hvis man søgte, som jeg gjorde. Hvis jeg ville have litteratur om og af Marx, Lenin og Ul-

– Nogle få får tildelt en lille lejlighed i de nyopførte boligkarreer. Billedet er fra Karl-Marx-Allee, og gaden prydes af en forbikørende ambulance.

bricht, var der ingen grænser for, hvad der kunne bydes på. Men vestlitteratur var der meget lidt af. For en dansker er der i østberlinske forretninger bogstaveligt talt intet, der er attraktivt. Jeg talte med en 50-årig, som fortalte mig, at han kunne huske den tid, da man kunne gå ind i en forretning og vælge sig et par sko, en skjorte, et slips osv. Men i Østberlin kan man ikke vælge ret meget. Man må affinde sig med det, der er til salg, og man får ingen lyst styret ved at gå hen i en anden forretning, for alle forretninger har den samme indehaver: staten. Og den ønsker ikke at konkurrere med sig selv. Jeg kunne godt fortælle mange interessante ting om østberlinerens dagligdag og hans vilkår, men man skal ikke gøre det, hvis oplysningerne kan spores. Man mærker megen angst mod at udtale sig. Man hvisker gerne, og man taler gerne i vitser som f. eks.: „Zu jedem Paradies gehört eine Schlange, und so ist's auch bei uns“ (Til ethvert paradys hører en slange, og sådan er det også hos os). Her skal man selvfølgelig vide, at *Schlange* både betyder *slange* og *at stå i kø*. Den slags kan man ikke blive hængt for.

Gammel for at kunne besøge slægtninge

Et par gange gik jeg ved 19-tiden en lille tur hen ad Unter den Linden til Brandenburger Tor og ned til venstre langs muren til enden af Friedrichstrasse. Det var ejendommeligt. Denne store, brede boulevard med store ejendomme på begge sider, lå trist og mørk hen, som om byen var uddød. Så at sige ingen biler, og af mennesker kun enkelte, som åbenbart var for sent på den. At byen havde liv, så man dog ved selve Brandenburg Tor og ved den lidt sydligere overgang. Her ligger muren og overgangsstedet i bengalsk belysning, og man traf adskillige folkepolitier med deres velvoksne schäferhunde iført kraftige mundkurve. Liv var der også i den anden del af Friedrichstrasse. Her ligger bybane-stationen, hvor de vesttyskere, som får tilladelse til at besøge slægtninge i øst, bliver sluset ind og ud. Det er en sørgelig oplevelse at se de familiemedlemmer, der her tager afsked med hinanden, måske for sidste gang. Jeg kom ved et tilfælde til at høre en 50-årig dame på et cafeteria sige til sin ledsager, der formentlig var hendes mand, at hun glædede sig til at blive 65,

for så kunne hun komme over og besøge sine børn og børnebørn. Tænk at glæde sig til at blive gammel for at kunne opnå den simple menneskeret at være sammen med sine nærmeste! De kan først få tilladelse til at rejse vestpå, når de skal pensioneres, dvs. når de ikke er mere værd som arbejdskraft.

Da jeg den aften gik hjem ad den mørke, stille boulevard til det kejserlige palæ, blev det mig klart, at der findes steder ikke så farligt langt fra os selv, hvor man synes, at her er det synd for menneskene.

Interessante besøg

Dette skulle ikke være noget sørgekvad, så lad mig slutte med et par af de officielle arrangementer. Et af dem var et besøg i det næsten 300 m høje tårn på Alexanderplatz. Jeg ved ikke, hvor højt i tårnet, restauranten befandt sig, men det var højt, og man havde en pragtfuld udsigt. Men tårnet selv fandt jeg rædselsfuldt. Under selve symposiet havde vi flere gange den ære at få besøg af et par af byens vise fædre. En af dem hed dr. Schnorr. Han er formand for den magistratsafdeling, hvorunder retningskorpset i Berlin sorterer. Han var vældig flink og spøjte nådigt med schweizerens, belgierens og mit kapitalistiske tilhørsforhold. Jeg nød også den ære at blive konverseret et kvarters tid af byens overborgmester, dr. Fechner, der dog beklagede sig lidt over, at han engang var blevet afvist ved den danske grænse, da han ville deltage i et sejlerstævne ved Øresund. Jeg kunne fortælle ham, at jeg havde måttet søge visum og udfylde 5 formularer bilagt 5 fotografier, og så havde det endda taget 3 måneder at få det ekspederet. Jeg kunne forestille mig, at det ikke kunne være anderledes den modsatte vej. Et besøg på et

kæmpemæssigt værk i Schwedt ved Oder-floden vil jeg helst forbigå i tavshed. Under et to timers ophold på værket, som fremstiller benzin, æther og alskens eksplosionsfarlige og giftige stoffer, var rygning strengt forbudt, og da det tilmed var godt mørkt og øsregnede, var oplevelsen næsten ikke til at bære. Og så var der endelig et besøg på *Cæcilienhof* og slottet *Sanssouci* i Potsdam. Det var bemærkelsesværdigt. Jeg vidste som de fleste andre, at Potsdam kun ligger 25 km fra Berlin, men turen derud i to faldefærdige og livsfarligt benzinossende kleinbusser varede to timer, angiveligt på grund af omkørsler. *Cæcilienhof* er det lille slot, hvor Potsdamkonferencen fandt sted mellem *Truman*, *Churchill* og *Stalin*, og det var interessant, fordi man har ladet alt stå, som det så ud under konferencen. Det var godt nok forbudt, men jeg snød mig alligevel til at prøve at sidde i *Churchills* stol. *Stalins* fristede mig ikke. Man ved aldrig, om den slags kan smitte selv så længe efter. *Sanssouci*-slottet kendte jeg fra min studietid i Berlin i 1937, og man har afgjort bestræbt sig for at bevare det pænt. Da vi gjorde vrøvl over den lange og ubehagelige kørsel til Potsdam, blev det bevilget, at vi kørte en lettere vej hjem, nemlig syd om Berlin. Det var blevet mørkt, og undervejs gjorde vi os vore tanker om, hvorfor vi ikke havde kunnet nøjes med en lille times kørsel derud. På en lang strækning så vi nemlig den projektørplyste mur, og den viser man åbenbart ikke gerne frem.

Utaknemmelig skildring?

Jeg har selv haft den tanke, om en fremstilling som denne er en slags utaknemmelighed over for det berlinske retningsvæsen, som inviterede mig. Jeg

kan absolut ikke beklage mig over modtagelsen og behandlingen, og det symposium, jeg kom for at deltage i, forløb i enhver henseende godt. Den service, vi fik, var aldeles perfekt, og de mange deltagere, med hvilke man havde fælles faglige interesser, var venlige og rare mennesker, som jeg kun har godt at sige om. Men jeg har ikke kunnet skildre Berlin-besøget uden også at komme ind på den tilværelse, der omgav os. Man kan simpelt hen ikke undgå at lægge mærke til den, og det hører efter min mening også med til en sådan skildring at sige lidt om vilkårene for bl. a.

de mennesker, der er beskæftiget med ambulance- og redningstjenesten i mar- ken.

B. Johansen.

BREVE UDEFRA

Til
De Danske Redningskorps. Falckhuset,
På kongreskomitéens vegne vil jeg gerne takke for Deres store hjælp til os under Verdenskongressen i Bellacentret.
Som sædvanligt stillede Falck-Zonen et særdeles effektivt og behageligt personale til rådighed, således at samarbejdet mellem ambulancefolk på den ene side og læger og sygeplejersker på den anden side blev godt.
Desuden takker jeg for den moderne ambulance, som var stationeret og som vakte megen interesse hos mange af vore gæster.
Det var kun begrænset, hvad der blev brugt af hjælp under kongressen, men dette var jo forudset. Når man har forberedt emergencyforanstaltninger, sker der, som De ved, ikke så meget.
Med venlig hilsen og tak. Deres

Mogens Andreassen
Præsident for 4th World
Congress of Gastro-
enterology

I forbindelse med Deres assistance lørdag den 17. oktober d. å. ved hjemtransport af vores bil, AB 21.013, fra skovvæsenets parkeringsplads ved Bækkebrovej ved Tisvilde Hegn vil min kone og jeg gerne sige tak for den venlige og veludførte assistance, som korpsets repræsentant ydede os.

Det var god reklame for korpset, og jeg håber, takken går videre.

Venlig hilsen **N. J. Nissen**

Falck-Zonen, Frederikshavn

Mandag den 12. oktober havde jeg et uheld med min bil på Ringvej 2 i København, og da det var gået ud over den ene lygte, kunne jeg ikke køre, men måtte transporteres hjem, og det blev jeg.

Jeg vil gerne udtrykke min beundring og respekt for den gode service, jeg nød på den lange transport fra København til Frederikshavn. Vi startede fra København kl. 20.30 og var i Frederikshavn kl. 4.45 tirsdag morgen, da havde jeg hist på 6 Falck mænd, alle lige hjælpsomme og elskværdige. Tak.

Venlig hilsen **Holm Jørgensen, Frederikshavn**

Til Redningskorpset, Nykøbing F.

Må jeg herved sige Dem TAK for den hjælp, De ydede mig ved transporten fra Fuglsang til Smallegade i København.

Den mand, der førte ambulancen, må De hilse og sige TAK for hjælpen, der var ualmindelig god. Dersom situationen ikke havde været så alvorlig, må jeg sige, det var en fornøjelse at køre det stykke vej.

Med venlig hilsen.

Deres hengivne **Harald Harpøth**

Til stationslederen for Falck-Zonen,

Nykøbing-Falster.

Lørdag den 5. september var AS 56.844 i mekaniske vanskeligheder. Ved henvendelse på stationen fik jeg venlig modtagelse og effektiv hjælp.

Jeg vil gerne sige mange tak.

Med venlig hilsen **C. Dyrlund, tandlæge**

E. Skaaning Pedersen, Falck-Zonen, 4200 Slagelse.

Det er jo snart længe siden, vi har haft lejlighed til at sludre med hinanden, men nu kunne jeg faktisk godt have lyst til at fortælle dig en lille „solskinshistorie“ og samtidig overbringe dig min og bladets tak for god hjælp.

Nu skal du bare høre!

Fredag aften skulle vi som sædvanlig have trykt „spiseseddel“ til lørdagsavisen, der jo produceres fredag aften for at kunne udsendes som morgenavis lørdag. Den trykker, der har det lille job, kommer til mig og fortæller, at der ikke er lys i bogtrykkeriet, hvor den maskine står, som man anvender til fremstillingen af spisesedlen. Maskinen kan køre, men på grund af visse reparationsarbejder er strømmen i øvrigt afbrudt i afdelingen. Ingen havde tænkt på, at netop den maskine skulle bruges fredag aften. Bogtrykkeriets faktor mente – da han gav tilladelse til strømafbrydelsen – at man ikke behøvede strøm før mandag.

Lørdag er en meget kedelig dag at undvære spiseseddel, fordi vi netop lørdag har et meget stort løssalg – altså salg i kioskerne – og derfor vil naturligvis gerne netop lørdag have en spiseseddel ud. Jeg ringede så til 52 08 28, og den vagthavende lovede at hjælpe os. I løbet af 10–15 minutter var der en redder hos os med lys, og vi fik trykt spisesedlen i tide. Det var virkelig et skoleeksemplar på, at hurtig hjælp er dobbelt hjælp – eller hvad det nu er, man siger.

Lad mig tilføje, at den unge redder, I sendte os, arbejdede meget hurtigt og i øvrigt oprådt overordentlig høfligt og elskværdigt. Hvis jeg kunne give ham et klap på skulderen, ville jeg gøre det.

Venlig hilsen **Sjællands Tidende**

I anledning af, at jeg nu ikke mere „går“ til ambulans behandling på sygehuset, vil jeg meget gerne sige Dem tak for god behandling.

Jeg har aldrig mødt en større hjælpsomhed, dygtighed og venlighed end hos dette mandskab, som Falck-Zonen i høj grad kan være tilfredse med – ja. stolte af.

Endnu en gang tak!

Kærvænget 23, Dommerby, 7800 Skive
Venlig hilsen
Arne Rasmussen,

Assistent
Carl Aa. Grønbech
fra Tårnby anmelder
to nye bøger om
førstehjælp:

Må jeg have lov til at udtale min dybeste beundring over dette mesterværk, skrevet af læge *Uffe Kirk*. En bedre bog kunne korpset ikke vælge, den er skrevet på så godt et sprog, at den kun kan give læseren et helt klart billede over den rigtige første-hjælp.

Tegningerne i bogen er af meget stor betydning for læseren.

Selvom bogen er af mindre format, er den helt på højde med de store og dyre bøger.

Den ikke alene giver oplysning om førstehjælp, men også om redning, som ikke mindst er vigtig for den som kommer først til stede ved et ulykkessted. *Det er en bog, som korpset kan være bekendt.*

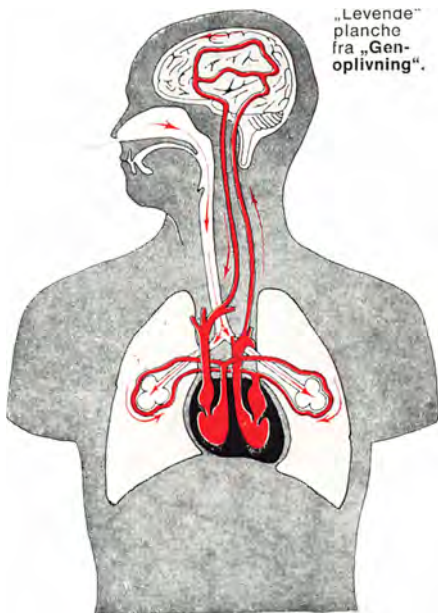
Grønbech

GENOPLIVNING

Udvendig hjertemassage

Dansk Røde Kors har udgivet en arbejdsbog af lægerne *C. C. Jørgensen*, *Uffe Kirk* og *Axel Liebmann*, omfattende genoplivning.

Bogen er skrevet for lægfolk, der nu skal gennemgå kursus i udvendig hjertemassage.

Det er vel sådan, at i enhver undervisning, og for enhver instruktør, er der mulighed for at stivne i en bestemt form, derfor må man hilse nye og gode pædagogiske hjælpemidler med glæde. Efter et første gennemsyn af arbejdsbogen, må det første være, at bogen har så iøjnefaldende kvaliteter, at man må give den et godt ord med på vejen. *Jeg vil først og fremmest fremhæve anatomen.*

På 9 gennemsigtige sider er med forskellige farver, organsystemerne og kredsløbet, tegnet i klar og let overskuelig form. Disse sider kan enkeltvis eller flere sammen, bringes til at dække en vedlagt plance, hvor legemets knoglesystem og legemsoverfladen er trykt i sort streg. Også bogens andre afsnit er præget af enkelthed og klarhed i de forskellige skemaer og meget fine tegninger (kendt fra vores nye Falcks førstehjælp). Problemerne er faktisk klippet ud i pap, så det er mit indtryk, at bogen vil betyde en lettelse i forståelsen og tilegnelsen af stoffet vedr. hjertemassage.

Kan bogen i undervisningen stå alene? Nej det er helt klart, at der må en praktisk øvelse til for at opnå den fornødne viden og kunnen, men den kan give en værdifuld teori, og derefter må der gives mulighed for en gennemtræning på et Fantom med instruktørvejledning; træningen bør også foregå i en kørende ambulance, fordi billedet under vekslende kørsel bliver et helt andet end på et bord.

Da man længe har savnet en lærebog i netop dette vigtige emne, er det min overbevisning, at man nu kan få en ensartet måde, hvorpå der gives genoplivning, dette har det desværre skortet på. Jeg har set og hørt om mange måder, det gøres på, dette skulle vi råde bod

på ved hjælp af denne udmærkede bog, som jeg kan anbefale på det bedste.

Det skal bemærkes, at jeg har ladet bogen gennemlæse af et par reddere på Tårnby-stationen, og ved blot en enkelt gennemlæsning, er stoffet tilegnet.

K. A. Grønbech, assistent

Slukningsteknik og taktik

anmeldt af distriktsleder
Kaj Byg, Svendborg

2. udgave af „Haurums Bibel“

Det er ikke almindeligt, at der bringes omtaler af 2. udgaver af en bog; men i dette tilfælde er der tale om en væsentlig forbedring af en af de vigtigste håndbøger for brandvæsenet i Danmark, hvorfor redaktøren har givet plads til en omtale af 2. udgaven af skolechef **Gunnar Haurums** bog „**Slukningsteknik og -taktik**“.

I 2. udgave af „Slukningsteknik og -taktik“ er der sket en væsentlig udvidelse af de fleste kapitler, og hele stoffet er gjort lettere tilgængeligt, dels ved en omredigering og dels ved at kapitlerne er forsynet med flere og bedre illustrationer. Navnlige afsnittet om slukningsmidler og deres virkemåde har tjent ved den nye opdeling i 2 kapitler, „Slukningsteori“ og „Slukningsmidler“. Der er også blevet plads til to helt nye kapitler om silo- og skorstensbrande samt et afsnit om brande i luftfartøjer. Silobrandene har i de seneste år været behandlet i fagbladene, og det må hilses med glæde, at dette emne nu har fået en behandling i denne udgave, således at det er blevet tilgængeligt og forståeligt.

I de enkelte afsnit er der sket en ajourføring af stoffet, dette gælder f. eks. omtalen af plaststoffer og NPK-gødningerne.

Afsnittet om slukningsredskaber er helt udgået, idet der siden 1. udgaven udkom er kommet en række håndbøger fra statens brandskole, med Haurum som ene- eller medforfatter, som behandler enkelte emner som f. eks. „Pumper og stiger“ og „Brandmateriel“.

Når „Slukningsteknik og -taktik“ anvendes som håndbog, er der et par ting, man savner. Det ene er et stikordsregister, og det andet er litteraturreferencer. Men det kan måske komme med i 3. udgave.

Der er et stort behov for håndbøger af denne kvalitet, og vi hilser med glæde flere bøger om enkelte emner f. eks. **skibsbrande** og **landbrande**, men vi kan ikke undvære denne bog, som giver det teoretiske grundlag for uddannelsen af vort brandmandskab.

NYT MATERIEL

Får INTERNATIONAL et come back...

De senere års mest omdiskuterede ambulancetype er fremkommet i en ny version. Odense har modtaget et par eksemplarer i et lovende forsøg

International 1000. Bred og rummelig. Men 15 cm overbygning ville hjælpe på højden.

Måske er det teknikkens udvikling. Måske skyldes det amerikaneren *Ralph Naders* sønderlemmende kritik af automobilindustrien. Måske andre forhold, vi ikke kender.

Givet er det, at INTERNATIONAL HARVESTER med sin nye model 1000 har formået at skabe en ambulance, der ikke er i besiddelse af de fejl, der kunne gøre tidligere modeller farlige at køre med, og medførte kørselsforbud i Sverige. Samtidig med at der er taget ved lære af tidligere fejl, har fabrikken forbedret ambulancen på en række væsentlige punkter.

Odense-ambulancerne er *ikke* bygget op, hvilket direktør *William Falck* motiverer med, at der er tale om et forsøg. INTERNATIONAL 1000 har hele 8 cylindre i V-form og de giver 193 HK. Affjedringen er blød og behagelig på både for- og baghjul. Støjniveaueet er svagt, og så er der automatisk gearskifte, hvilket utvivlsomt kan være en stor fordel for patienterne. Gearskifte på almindelig vis kan give nogle slemme ryk. Bredden er god, og pladsen er fint udnyttet. Under motorhjelm er bygget endog megen sikkerhed.

VI SATTE + VED

Dobbelt-kreds bremsesystem med kraftig forstærker

Fint styretøj

Behagelig affjedring

Kraftig lydsvag motor

Automatisk transmission

Gode dimensioner i såvel fører- som bårerum

Fornuftig pris

OG ÷
VED

For lille højde i bårerum
Ikke plads til sæde bag bårs hovedgærde
Stort benzinformbrug

SALGSSIDEN

Salgskurser for akkvisitører

Akkvisitionsledelsen har udarbejdet et program for nogle salgskurser, der skal afholdes i november, december og januar over hele landet. Kurserne skal afvikles i samarbejde med TACK.

Ny kontrakt/begæring for 01 og 12

Hjening Jensen og G. Lindehammer har udarbejdet en ny kontrakt og begæring for ovennævnte risikogrupper, der i sin udformning ligner den kendte ERA-abonnementskontrakt. Nyskabelsen vil blive præsenteret på nogle informationsmøder i december måned.

Nyt skilt, der fortæller, hvor akkvisitøren er at finde i gadelivet.

INDMELDelse HER

5000 abonnenter i Thisted

Den 1. oktober kunne station Thisted fejre en mærkedag, idet man var nået et resultat, der var stræbt efter i længere tid – nemlig 5000 abonnenter eller sagt i penge en abonnementsportefølje på 775.000 kroner. Det fortælles, at stationens personale en nat talte alle abonnenterne, hvorefter den glædelige meddelelse straks blev videregivet til stationens akkvisitør C. E.

Bangsgaard.

Ved en festlighed hos C. E. Bangsgaard overrakte akkvisitionsleder Svend Jensen, Ålborg, en gave i anledning af det fine resultat, og man er i Thisted enige om, at en lignende fest skal holdes, når en abonnementsportefølje på 1.000.000,- er nået. På billedet ses mandskabet fra station Thisted med en planche man havde udarbejdet i dagens anledning.

PERSONALIA

UDNÆVNELSER

REDNINGSFØRER

På stationen i **Nørresundby** er redder **Svend Ove Gustavsen** udnævnt til redningsfører pr. 1. september.

Redder **Kaj Holm Jensen, Nykøbing Sj.** er med virkning fra 1. november udnævnt til redningsfører.

VAGTMESTER

I **Ballerup** er redder **Henning Nielsen** udnævnt til vagtmester pr. 1. november.

Redder **Finn Lakjær** er med virkning fra 1. november udnævnt til vagtmester på station **Lyngby**.

Redder **Tommy Nielsen, Glostrup**, er pr. 1. november udnævnt til vagtmester på station **Tåstrup**.

På stationen i **Randers** er redder **Axel Kjeldsen** og vagtmesteraspirant **Orla Jensen** udnævnt til vagtmestre pr. 1. oktober.

ASSISTENT

En ledig stilling som assistent på station **Århus** er med virkning fra 1. oktober blevet besat med vagtmester **Bent Lohse Sørensen, Århus**. Sørensen er ansat i 1948 ved administrationen og har siden været telefonist, redder,

vagtmester, dog afbrudt af et par års fravær fra korpset. Et dygtigt arbejde som vagtmester berettigede Sørensen til denne stilling, der fortsat indebærer tjeneste på vagtcentralen.

Stillingen som assistent i **Rønde** er med virkning fra 1. november blevet besat med vagtmester **Kurt Andersen, Århus**. Kurt Andersen er ansat i 1952 ved Århus-selskabets administration og først i 1959 overgik han til den tekniske tjeneste som redder. Andersen har en god uddannelse bag sig – specielt med henblik på brandslukning. Hans tjeneste som vagtmester blev forholdsvis kort, idet han tiltrådte stillingen i Århus i januar.

OVERASSISTENT

En stilling som leder af vagtcentralen i **Randers** er med virkning fra 1. oktober blevet besat med vagtmester **Svend Aage Jensen**, der er udnævnt til overassistent. Svend Aage Jensen er ansat som redder i 1954 og udnævnt til vagtmester i 1960 og har i hele ansættelsesperioden været tilknyttet stationen i Randers. Jensens store erfaring i og forståelse for vagtcentraldisponering berettigede ham til denne stilling.

DØDSFALD

Stationsleder Claus Kühl, Skærbæk

Med sorg modtog vi meddelelse om stationsleder Claus Kühls død den 30. oktober. En tidligere sygdomsperiode kunne således ikke overvindes. Claus Kühl, der kun blev 62 år gammel, havde i mere end 17 år ledet stationen i Skærbæk med stor dygtighed. Han var af den gamle ledertype, for hvem korpset var et og alt. Såvel mandskabet som udenforstående satte stor pris på Kühl som leder – idet han altid lod sig hårdt engagere i de problemer, stationen skulle løse. Claus Kühl startede som redder i Vejle i 1936 og var siden i Tønder og Sønderborg. Blandt i sorgen fremtræder et minde om en mangeårig, pligtopfyldende medarbejder, der dårligt undte sig selv og familien sommerferie. Vi vil ære hans minde.

Ny Land-rover stjålet

En Land-rover, som Kolding-stationen skulle have leveret, blev i begyndelsen af oktober måned stjålet hos leverandøren i Varde, hvor vognen var til klargøring. Sorgen i Kolding kom dog kun til at være kort, idet den „højbenede“ Rover blev fundet et par dage efter i en plantage ved Herring.

Bøde for at spærre for et udrykningskøretøj
En mekaniklærling fra Kolding er blevet idømt en bøde på 500 kroner samt pligt til at erstatte skaderne på de køretøjer, for hvem han foranledigede et sammenstød på Hovedvej 25. Tre vogne blev impliceret, da mekaniklærlingen foretog en brat drejning lige foran det overhalende brandkøretøj fra stationen i Kolding.

Ambulancehåndbogen

er nu på trapperne. Den vil blive udsendt til stationerne inden nytår, og stationslederne vil få lejlighed til at drøfte indholdet på et antal informationsmøder landet over. I forbindelse med bogens udarbejdelse, hvilken er lagt i hænderne på Preben Kjær, skal nævnes, at nogle af de første impulser om en bog i lighed med bugseringshåndbogen, er blevet fremsat af korpsinstruktør **Rørmark** og på station **Frederiksberg**, hvor man kort har skitseret det indhold, man fandt betimeligt.

Chaufføren smeltede

Århus-stationen har som led i en kombineret Civilforsvars/brandvæsens/redningskorps-øvelse demonstreret sin nye **MIDI-GIGANT** (jvf. „Meddelelser“ nr. 9/70). Det lykkedes ikke at redde „chaufføren“ – en plastikkukke – ved vor del af demonstrationen, et sammenstød mellem en tankvogn og en bus. Men udstyret blev afprøvet og var i orden. De nye hjælme til asbestdragterne viste sig også at være langt bedre end tidligere kendte „hætter“.

Kolos på Falck-hjul

Redningsfører **Johs. Hansen, Vejle**, overvejede at lade sig binde fast til rattet, da han fornylig skulle transportere kongens elefant, **Lampoo**, fra Zoo i København til Givskud.

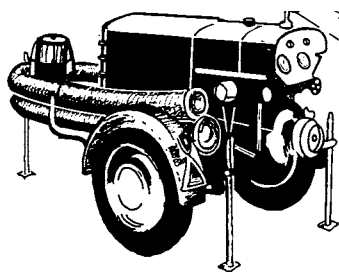
Den 2½ ton tunge fyr syntes nemlig det var så sjovt at stå og gyngte frem og tilbage i sit bur på vognen. De to medvirkende tager lige mål af hinanden, inden den lange tur påbegyndes.

Hurtig hjælp til spædbarn i Polen

En ung mor i byen Lublin i Polen, fru Kundt, har en søn på 7 mdr., som lider af en svampe- og blodsygdom, imod hvilken der ikke findes medicin i Polen, men derimod i Danmark.

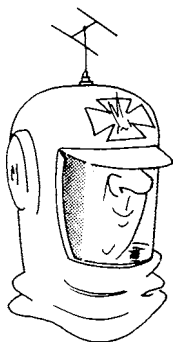
Gennem en radioamatør i Lublin fik moderen adressen på en radioamatør i Grindsted, stationsleder N. Skovbjerg, Falck/Zonen, og skrev et brev til denne, hvor hun bad om medicinen. N. Skovbjerg modtog brevet 27/6 og satte sig herefter straks i forbindelse med lederen af politiet i Grindsted, der henviste ham til provisor K. Jørgensen, Grindsted Apotek, og samtidig besluttede disse 3, der alle er medlemmer af Odd Fellow Logen i Grindsted, at denne loge skulle påtage sig alle udgifter vedr. indkøb og forsendelse af den pågældende medicin. Provisor Jørgensen henvendte sig herefter til formanden for Dansk Røde Kors, Grindsted afdeling, mandag den 29/6 for at få Dansk Røde Kors til at fremsende og evt. fremskaffe medicinen til Polen – dels fordi der er udførselsforbud for medicin, og dels for at sikre, at moderen virkelig modtog medicinen. Allerede dagen efter kunne Dansk Røde Kors' landskontor afsende medicinen til Polen. Det polske Røde Kors har den 31/7 meddelt, at medicinen er modtaget og fremsendt til moderen.

PÅHÆNGSSPRØJTEN

HOVEDTANKER

Kasketten falder af. Skråhuen skræver som en jomfru i maj. Baretten er NATO-venlig (fy). Der er for mange måner til at gå uden hovedbeklædning. Hvad skal vi gøre for dem, der ikke vil gå med hovedet under armen? Her er løsningen:

Redder fra station med radioaktivt sporsudstyr (ha-ha) eller station med farvefjernsyn, der både kan tage Sverige-2 og Tyskland.

Redder med to koner eller mange „ekstravagter“.

Stationsledere vest for Kina, der skal have pi-sken over nakken.

Redningsførere, der tidligere har været i Søværnet (model Ric).

Hvis én mand kunne gøre et arbejde på én time i går – så vil fire mand i dag kunne gøre det samme arbejde på fire timer.

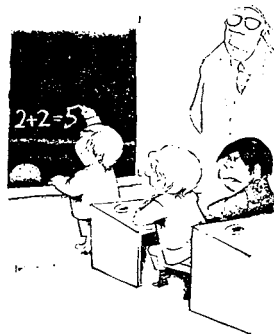
Parkinson

*

De mennesker, som bruger deres tid dårligt, er de første til at klage over dens knaphed.

La Bruyère

På vagtmesterkursus diskuteres ofte sammenlægning af vagtcentraler og de personalemæssige følger:

– Endelig en elev, der vil tage ved lære af tidligere erfaringer.

ER UNIFORMEN TIDSSVARENDE?

Ideer til forbedring af klædedragten.

Er uniform og arbejdstøj iorden?

Vi stiller spørgsmålet samtidig med at vi erkender, at det er vanskeligt, når vi tager alle vore forskellige gøremål i betragtning.

Kedeldragten,
god til stationsarbejde.

MEDDELELSER

FRA FALCK & ZONEN

34. ÅRGANG

DECEMBER 1970

NR. 12

Glædelig jul og godt nytår

vær klog og snild
vogt lys og ild

INDHOLD:

	Side
En ringe beretning	275
Direktøren har ordet	277
Julenødden: Den lille Falckmand og svovlstikkerne	278
Sparer over 1000 kr.	280
Skal ikke fjernstyre de danske brandvæsener	282
Redningsberetninger:	
Skibsbrand i Rønne	286
Byggesager:	
Bedre forhold i Korsør	288
Nyt materiel:	
Ny specialenhed til rådighed på Sjælland	289
Ribe bygger kranvogne	291
Breve udefra	292
Personalia	293
Klip fra en avis	293
Set og sket	294
Påhængsprøjten	295

Udgiver: De Danske Redningskorps Fællesforbund

Redaktion: Preben Kjær, HD (ansvarshavende redaktør)
Jan Assentorp

Bladets adresse: Falck-Huset, Polititorvet, 1593 Kbhvn. V.

Oplag: 5.100 eksemplarer

Tilsluttet Dansk Personalebladsforening

Afstemningen vedrørende demokrati på arbejdspladsen vil finde sted primo januar. Stemmekort etc. vil blive udsendt til samtlige stationer og afdelinger mellem jul og nytår.

En ringe beretning

Formanden for Dansk Brandinspektørforening, brandchef *J. Brade Johansen*, har i forbindelse med foreningens generalforsamlingsberetning omtalt korpsets virksomhed på bemærkelsesværdig vis.

Brandchefen har ifølge referatet berettet, at foreningens bestyrelse med bekymring har fulgt udviklingen i Kolding, der endte med en samordning af det kommunale og Falcks brandvæsen til ét brandvæsen, hvis vilkår med justitsministeriets godkendelse er aftalt i en kontrakt mellem Kolding kommune og Falcks ledelse. Ifølge foreningens formand har brandinspektørforeningen søgt at undgå dette resultat ved at sende breve til kommunalbestyrelsen med en stærk henstilling om hellere at nedlægge Falcks end byens kommunale brandvæsen.

Vi vil ikke ind på diskussionen om, hvorvidt en kontrakt mellem kommuner og Falck betyder nedlæggelse af det kommunale brandkorps som helhed. Der findes fra adskillige byer eksempler på, at alle kommunalt ansatte deltidbeskæftigede brandmænd fortsætter på samme eller bedre vilkår under Falcks ledelse. Vi ved også, at en nyordning som regel medfører større effektivitet og samarbejde under brandslukning, hvilket ikke mindst skyldes, at tidligere kommunale brandmænd tilsyneladende befinder sig godt hos Falck osv. Men det er efter vor mening uheldigt, at den forening, der skulle samle brandinspektører med „eget“ brandvæsen og brandinspektører med „Falck“

brandvæsen til *gavn for dansk brandvæsen som helhed*, giver sig til at skrive breve til kommunalbestyrelser og aktivisere sig politisk.

Det, der er sket i Kolding, er ganske enkelt at forstå. Kommunen ønskede to tilbud om brandslukning. Det ene baseret på udelukkende kommunalt brandvæsen og det andet baseret på Falck-vilkår. Ud fra dette motiv, at kommunen ønskede en nøjagtig pris på, hvad netop denne brandslukningstjeneste i dette afgrænsede område skulle koste, fraveg korpset princippet om en gennemsnitspris, baseret på såvel tyndt som tættere befolkede områder i Danmark. Hvis det kommunale brandkorps

havde udregnet sit overslag på grundlag af gennemsnitsomkostninger for kommunale brandvæsener i hele landet, incl. Storkøbenhavn, var vi også mødt op med en gennemsnitspris.

Brandchef Brade Johansen beklager også dybt, at Falcks personale ikke har samme vilkår som professionelle kommunalt ansatte brandmænd, idet grundlaget for tilbudsafgivelse i så fald kan blive det samme. Det er vi meget kedede af. Vi har bestemt ikke ønsket at trykke vort personale på løn eller arbejdstid. Men de vilkår, der er aftalt, er givet efter forhandlinger med de faglige organisationer, og korpsets ledelse har lagt et endog meget stort arbejde i at finde et retfærdigt grundlag at forbedre løn og arbejdstid på. De forbedringer, der er blevet Falcks medarbejdere til del, er større end arbejdsgiverforeningens forbedringer i de sidste fem år.

Sluttelig anfører brandchefen nogle tankevækkende betragtninger om, hvordan man kan forhindre den onde Falck i at bevare eller udvide sin brandsluk-

ningstjeneste. Man kan blot etablere en samordning med civilforsvaret således, at en del af lønomkostninger til brandinspektører etc. belastes civilforsvarsbudgetterne, hvorved der tilsyneladende kan opretholdes kommunale brandvæsener for billige penge. Uden at komme ind på de nærmere detaljer vil vi blot påpege den kendsgerning, at landet i en katastrofesituation vil stå dårligere rustet, såfremt brandvæsen og civilforsvar består af de samme personer. Naturligvis skal der samarbejdes, men det må være to adskilte grupper – ellers er indenrigsministeriets mål med civilforsvar vistnok forfejlet.

Man kunne håbe, at Dansk Brandinspektørforenings formand ville følge foreningens bladredaktør, der de sidste år i „Brandfare og Brandværn“ har forsøgt at give objektive skildringer af såvel Falcks som kommunale brandvæseners fremskridt – uden hensyn til de politiske aspekter omkring brandslukningstjenesten.

„Brandfare og Brandværn“ giver saglige skildringer af dansk brandvæsen.

BRANDFARE OG BRANDVÆRN

Ingen redning uden Falck!

Børge Johansen:

DIREKTØREN HAR ORDET

MAN SKAL HØRE MEGET

Man skal høre meget, før ørerne falder af. Men de var lige ved det, da man hørte og senere fik refereret, hvad brandinspektørforeningens formand fortalte sine medlemmer på foreningens generalforsamling i Ribe den 10. august.

Nu er det selvfølgelig ikke så heldigt, at formanden selv er leder af vel nok landets dyreste brandvæsen. Det kan forklare hans irritation over, at vi kan etablere og drive et brandvæsen billigere. Men når han så prøver at give en forklaring, kommer han galt af sted. Han mener nemlig, at vi underbetaler vort personale, og at de kommunale brandvæsener ikke udnytter deres ressourcer godt nok. Derfor har han skrevet til de kommuner, der kan tænkes at nære skumle tanker om at overlade brandslukningen til os. Disse kommuner bør passe vældigt på os, og foreningens medlemmer formanes om, at de skal lægge større energi for dagen i form af bedre mandskabsudnyttelse. Så vil kommunerne måske kunne se, at deres kommunale brandvæsener er knap så kostbare.

Egentlig er det lidt synd for brandinspektørformanden. Det er det altid for den, der skal forsvare en dårlig sag. Husk på, han skal i virkeligheden forklare betimeligheden af, at en kommune hellere må betale 30 kr. end 15 kr. pr. indbygger for sit brandvæsen, bare det forbliver kommunalt. Formanden ved udmærket, at vi ikke underbetaler vort personale. Vi har

ved flere lejligheder diskuteret løn- og arbejdsvilkår, og han har aldrig før kritiseret vilkårene hos os. Tværtimod! At han ikke er så fortrolig med elementære økonomiske love, kan man ikke bebrejde ham, og så vidt jeg ved, har hans eget brandvæsen aldrig givet ham mulighed for at vise, at totale enhedsomkostninger normalt har en faldende kurve.

Et biargument i formandens tale var, at „mange kommunale brandvæsener udfører ambulancekørsel“. Hvis man tæller efter princippet: én, to, tre, mange, har han såmænd ret. Der er virkelig fire kommunale brandvæsener, der udfører ambulancekørsel, nemlig de tre hovedstads-kommunale og Roskilde brandvæsen. At vi gør det 20 gange så mange steder, kan vi ikke forlange, han skulle have nævnt. For øvrigt kunne det ene kommunale ambulancevæsen nok komme i svære vanskeligheder, hvis vi ikke også var på stedet.

Det stemmer til eftertanke, at en foreningsformand, der gerne vil give kommunerne det indtryk, at han og hans forening har saglige mål og gerne vil være samfundets tjener, finder at turde tage så lave midler i brug for at tilsløre den kendsgerning, at det ikke står alt for godt til med viljen og evnen til at realisere de angivelige mål. Det er billigt – for billigt, men afgjort lettere at bruge formelen: Falck er privat og bør derfor kanøflæs.

Julenødden:

Den lille Falckmand og svovlstikkerne

frit efter

H. C. Andersen

Det var så grueligt koldt. Det sneede, og det begyndte at blive mørk aften. Sidste vejmelding var lige afgivet. Vagimanden havde kastet et mørkt blik på de mange sedler og sagt, at der var udkørselsforbud. Det var også en af de sidste aftener på året, juleaften.

I denne kulde og i dette mørke gik på gaden en lille punktiløs Falck-mand med bart hoved og slidte støvler. Ja, han havde rigtig nok haft fine støvler fra start, men hvad kunne det hjælpe. De havde været så mange gange op og ned ad så mange trapper, at de var blevet slidte, og en stor vogn havde engang kørt dem over, så nu så de herrens ud.

Der gik nu den lille Falck-mand med de gamle støvler og den slidte uniform. Punkter havde han rigtig nok slet ikke til nyt, varmt tøj, så han måtte fryse så jammerligt. I sine bukse-lommer havde han svovlstikker – rigtige Falck-

tændstikker i fine pakker, men ingen ville bytte svovlstikkerne til fine vine og andet knas til stationens julemiddag.

Ingen havde givet ham noget; sulten og forfrossen gik han og så forkuet ud, den lille stakkel. Snefnugene faldt på hans bare hoved. Den sidste kasket mistede han under efterårsstormen i 1967. Ud fra alle vinduer skinnede lysene, og så lugtede der i gaden så dejligt af andesteg. Det var jo juleaften.

Med ét så han den rige købmand komme mod sig: „Mon han ikke vil have nogle af mine svovlstikker?“ – tænkte den lille Falck-mand. „Kanske kan jeg få gløgg eller andre rare sager i stedet.“ Men ak nej, den rige købmand med de mange guldringe og den uldne ruskindsvest smilede bare og fremviste stolt en gaslighter af det pureste guld. Han havde skam ikke brug for Falck-tændstikker. Den lille krympede sig.

Henne i en krog mellem to huse, det ene gik lidt mere frem i gaden end det andet, der satte han sig og krøb sammen. De gamle støvler havde han trukket ind under sig, men han frøs mere og mere, og hjem på stationen turde han ikke gå – thi han havde jo ikke fundet nogen handlende, der ville bytte hans fine svovlstikker til julegodter og vine. Hans stationsleder ville sikkert slå ham, og koldt var der også på stationen. Det var en gammel bygning, hvor vinden peb ind, skjønt der var stoppet med strå og klude i de øverste sprækker. Den nye driftschef havde ganske vist været og kigge derpå, men hvad kunne han gøre. Han havde jo heller ingen penge eller svovls:ikker at bytte med.

Den lille Falck-mand frøs, så hans hænder vare næsten døde af kulde. Ak! En lille svovlstikke ville gøre godt. Turde han trække en og stryge den for at varme fingrene? Han trak en en-

kelt ud! „Ritch“ hvor sprudlede den, hvor brændte den! Det var en varm, klar lue ligesom en lille brand, da han holdt hånden omkring den. Det var et underligt lys. Den lille Falck-mand syntes, at han stod foran et sprudlende bål med tagspær og det hele. Ilden brændte så vel-signet, varmede så godt; nej, hvad var det! – Den lille strakte allerede fødderne frem for at varme sig – så slukkedes flammen. Bålet forsvandt – han sad med en lille stump tilbage i hånden.

En ny strøg han, den brændte, den lyste, og hvor skinnende faldt på muren, blev denne gennemsigtig som et flor. Han så ikke mere de sultende kolleger på stationen for sig. Han så lige ind i stuen, hvor bordet stod dækket med skinnende hvid dug, med fint porcelæn, og dejligt dampede den stegte mad, fyldt med svesker og æbler og alt, hvad dertil hører. Han glemte helt sine svovlstikker og tænkte kun på, hvor dejligt han og kollegerne ville hygge sig omkring det fine bord. Da slukkedes svovlstikken, og der var kun den tykke, kolde mur at se.

Han tændte en ny! Da så han det dejligste juletræ. Det var endnu større og endnu mere pyntet end det, han havde været med til at køre hjem til byens borgmester forleden. Tusinde lys og julchjerter hang på træet, brogede billeder som

dem, der pyntede butiksvinduer, så ned til ham. Med eet genkendte han den rige købmand, der gik mod træet med sin fine gaslifter af det pureste guld. Stolt og veltilfreds over sin egen formåenhed gik den store mand mod træet. Og nu tændte han lysene med den fine ligh-ter. Det var som de klareste stjerner, der lyste. Gaslifterens store flamme ligesom kæde for hvert et lys.

Men så var det, som noget gjorde en lang ildstribe på juletræet. Den fine gaslifter af det pureste guld var blevet så kåd af at tænde julelys, at dens store flamme havde tændt grenene til ild ovenover. De mange julelys smeltede sammen til et stort bål, og den rige købmand stod som forstøvet og så derpå.

Nu kom der fart i gaden! Juletræet brændte så lysteligt, og den lille Falck-mand løb om mod hoveddøren. Folkene kom styrtende fra alle kanter, og een af dem ringede til alar-men.

Da universalsprøjten – skarpt forfulgt af Land-Roveren – kom om hjørnet til det brændende juletræ, smilte den lille Falck-mand lykkelig. Nu var han i sit es. Han så sine kolleger fare frem og tilbage med slanger og pumper og fandt selv en lille forgrener, han kunne løbe med. Snart var hele den store juletræsbrand slukt, og kun en røgsværtet stamme stod til-

bage. Folkene var ellevilde. „I har reddet vores jul,“ sagde købmanden. „Vi kunne nemt have siddet ude i kulden nu; derfor vil vi invitere jer på julemad,“ fortsatte han. Og snart sad den lille Falck-mand bænket sammen med sine kolleger omkring det fine bord med det fine porcelæn og spiste den dejlige juleand. Bagefter fik de kaffe og fine vine med julegodter.

På den gamle station sad den lille Falck-mand i den kolde morgenstund med røde kinder og smil om munden. Ingen derhjemme vidste, hvor dejlig en mad, han havde fået. Ingen vidste de fine vinglas, han havde drukket af. Han var gået ind i julens glæder med lommen fuld af de små Falck-tændstikker, som ingen ville have.

Men julemad fik de alligevel. For den skinnende gaslifter kunne noget, som Falck-mandens svovlstikker ikke ville drømme om...

GOD JUL

Sparer over 1.000 kr.

Det hele begyndte med, at et vaskeri opsagde sit abonnement i korpset, fordi man skulle spare. Så satte **stationsleder H. Høegh Jensen** og **redder Asbjørn Nørgaard** fra **Skælskør** sig ned og funderede over, hvad korpset eventuelt kunne spare. Og her er resultatet af deres bestræbelser.

Går på møntvaskeri

Normalt har Skælskør-stationen 6–8 kg vasketøj om ugen. Det er tæpper, lagener, pudevær og kedeldragter. *Asbjørn Nørgaard* har lige siden sin reddertid i Esbjerg, hvor han betjente en lejet vaskemaskine i stationens kælder, interesseret sig for stationens renlighed, og det var da også ham, der kom med den idé, at når vaskeriet kunne spare et abonnement til 1.000 kr., så kunne korpset også spare vaskeriregningerne. I Skælskør er åbnet et møntvaskeri, der har åbent fra kl. 06.00 om morgenen til 24.00 nat. Nørgaard tog stationens vasketøj under armen og gik derned. Resultatet blev over forventning. Nørgaard veksler selv mønter og får dem lagt i maskinerne, og maskine nr. 1 i vaskeriet er efterhånden Nørgaards faste, idet den er beregnet til arbejdstøj. Nogle kolleger kalder endog vaskeriet for *Bjørnevask* efter As-Bjørn.

– Så får man sig en hyggelig sludder med alle de små søde damer hernede. Der er altid nogen, der mangler forbindsstoffer eller har kludder med abonnementet, så det finder vi ud af, imedens vi vasker. Forleden var der en, der skulle have lov til at optage udrykningshorn på båndoptager, så det fik vi også aftalt, medens tøjet blev vasket, fortæller Nørgaard.

Sparer over 1.000 kr. om året

Meget apropos sparer stationen i Skælskør mere, end vaskeriet gav i

abonnementsafgift. Tre tæpper kostede før 12,- kr. pr. stk. Nu vaskes de for 7,75 kr. 5 kedeldragter går for 7,- kr., og så er de nydelige bagefter. En maskinvask på 6 kg koster 5,- kr. med specielt vaskepulver, skyllemiddel får man for 0,25 kr., og så koster det 1,- kr. at rulle, 50 øre at centrifugere og 1,- kr. at tørre tøjet i tromle. Det hele tager såmænd kun 1 time. Før var stationens vaskeregning på et par hundrede kroner. I dag vasker man for 50–60 kroner.

4 Mercedes-ambulancer

Hvis Skælskør-stationens spareforsøg skulle finde anvendelse på landsplan, ville 130 redningsstationer spare næsten 150.000 kr.

Det er det samme, som det koster at være $3\frac{1}{2}$ redder mere i korpset eller at have 4 nye Mercedes 220 ambulancer mere i drift om året.

Der er sikkert mange stationer, der vil indvende, at man ikke har tid til at gå på møntvaskeri med tøjet. Selvfølgelig er det rigtigt, men læg mærke til vaskeriets åbningstider. Fra kl. 20.00 om aftenen til midnat ved vi i hvert fald, at højst 10 % af korpsets samlede assistancer bliver udført, så mon ikke der andre steder skulle være en døgnvagt, der kan gå på vaskeri?

ASBJØRN's vasketur fortalt i billeder:

1
Vasketjet op
af stationens
snævstøj-
kurv
(kl. 16.00)

2
Mønt i boxen
på vaskeriet
(kl. 16.05)

3
Tøj i vaske-
maskinen
(kl. 16.10)

7
Centrifugering
(kl. 16.45)

4
Vaskepulver
hentes
(kl. 16.12)

8
Vi tager en
kop kaffe,
mens der
ventes
(kl. 16.50)

5
Så snakker
vi lidt med
de andre
„husmødre“
(kl. 16.12-
16.42)

9
Tøjet tørres
(kl. 17.00)

6
Tøj ud af
maskinen
(kl. 16.42)

10
Tøjet lægges
pænt sammen
(kl. 17.15)

11
Rent tøj til
kollegerne

Skal ikke fjernstyre de danske brandvæsener

Statens Brandskole kunne i november fejre sit 5 års jubilæum. Da skolen og dens chef, Gunnar Haurum, samtidig vil blive centralt placeret i forbindelse med oprettelsen af Statens Brandinspektion, har det været naturligt for os at opsøge Haurum og høre lidt om de første fem år og de nye ting, der vil ske.

Chefen for Statens Brandskole, Gunnar Haurum

Hvordan har man fået den store skole-succes?

- Først og fremmest fordi behovet var enormt, da vi begyndte. Vi har kunnet mærke det på det store pres, der har været. Samtidig har vi til stadighed haft ønsker om elevpladser på vore kurser. Det er en stor belastning at klare presset, men samtidig en behagelig tilkendegivelse af interesse.

- Eleverne på skolen har også spillet en rolle for den noterede succes. De er faldet til, og ikke mindst det uformelle samvær udover lektionerne har givet udbytte.

- Lærerkrafterne har også været fine. I starten var der chefinstruktør Lund, undertegnede og en 4-5 stykker. I dag har vi 40 lærere - deriblandt flere Falck-ledere - tilknyttet skolen. Vi har tilstræbt og fået en alsidig sammensætning af lærerkrafter.

- Uddannelseskrisen kender vi kun fra aviser og TV. Hos os har vi ingen problemer med motivation for eleverne. De er så engagerede i deres job og vor undervisning, at vi ikke kender til uopmærksomhed eller ligegyldighed.

Hvad er målet med skolens kurser?

- På brandmandskursus skal brandmanden først og fremmest erhverve sig et kendskab til materiellet og dets betjening. Han skal være perfekt i at kunne bruge sit værktøj. Dernæst giver vi ham et grundlæggende kendskab til forbrændingsteori m. v.

- Med befalingsmandskurserne er målet dels at uddanne eleven til leder af et indsatshold og dels at oplære ham i instruktionsteknik. Som leder af et hold på et brandsted skal han have nogle tekniske forudsætninger, som vi prøver at give ham. Han skal også kunne lede et personale, og i den retning giver vi ham nogle tanker, han kan omsætte i praksis på brandstedet. Når vi også lægger vægt på at uddanne ham i instruktionsteknik, skyldes det, at han skal

Brandskolens fortrinlige planspil giver mulighed for at undervise i praktisk brandslukning. Byen neder SKOLEBORG

hjem på stationen og virke som *instruktør* for heltids- og deltidsansatte brandmænd.

– På *brandinspektørkursus* uddanner vi brandinspektører til at kunne lede et brandvæsen, specielt i administrativ henseende. Derfor er det som regel ikke noget, en Falck-leder får brug for i praksis. Men vi har forsøgt med et *kombinationskursus*, hvor vi først gav

brandinspektørerne den administrative uddannelse og derefter supplerede holdet med stationsledere til den taktiske del af kurset. Disse kurser vil der komme flere af.

Ligger det inden for skolens opgaver at diskutere Falck ctr. kommunalt brandvæsen?

– Hvis De tænker på diskussionerne i

Selv de helt moderne bygningsværker er repræsenteret i SKOLEBORG, her en centerbebyggelse

faget brandlovgivning, må jeg sige, at det næsten er uundgåeligt, selv om det ikke direkte ligger i fagområdet.

– Jeg har hidtil følt, at vi kunne snakke ud om tingene her på skolen, og jeg er overbevist om, at vort samvær har løst eller hindret mange konflikter. Især på de nævnte kombinationskurser vil det nok virke for kunstigt at fortie aktuelle spørgsmål i den retning.

– Men set med skolens øjne vil vi aldrig rette nogen form for angreb på Falcks brandslukningstjeneste eller de udmærkede medarbejdere, der udfører den. Vi kan nok være uenige om økonomiske og tekniske forhold, men det kan ikke få indflydelse på skolens syn.

– Set med skolens og mine øjne må det væsentlige i hele denne problematik være, at dansk brandvæsen som helhed er så effektivt som muligt. Ethvert tilbageskridt i den retning piner os virkelig.

Chefinstruktør Lund, en af brandskolens bærende kræfter, viser en detalje for en elev.

Skolens fremtid?

– Vi påtænker *ikke* at udvide brandskolen her, men det enorme efterspørgselspres vil blive løst på den måde, at vi for næste sæson påtænker at hen-

lægge en række kurser – først brandmandskursus og siden andre – til provinsen.

– Vi har gjort et heldigt forsøg i *Glad-saxe*. Det suppleres med kurser i *Esbjerg* og *Århus*, og vi håber i 1972 at kunne starte to uddannelsessteder flere.

– Med hensyn til kursusform mener jeg, at vi har gjort de nødvendige erfaringer. En ny ting bliver *suppleringskurser* for elever, der allerede har været på befalingsmandskursus.

Hvad med de deltidsbeskæftigede?

– Nu er de nye retningslinier jo sendt ud. Vi lader med vilje lidt tid gå med at finde formen på lokalt plan. Men så agter vi systematisk at *checke uddannelsen* overalt i landet. Og de nævnte uddannelsessteder vil med tiden kunne blive regionscentre for uddannelse af *alt* brandmandskab.

Hvad er en Falck-redder?

– En Falck-redder er efter skolens terminologi en *heltidsbeskæftiget brandmand*. Såfremt han er ansat på en station med brandslukning.

Statens Brandinspektion

– Som bekendt oprettes Statens Brandinspektion pr. 1. januar 1971 med sæde her på brandskolen. Det oprettes som følge af den omlægning, der måtte finde sted efter regeringens såkaldte „bensanering“, der gjorde de hidtil gældende ordninger med distriktsbrandinspektører og justitsministerielle konsulenter umulige at fortsætte.

– Hvad vi i øvrigt skal beskæftige os med fremgår af omstående, men jeg vil gerne pointere, at Statens Brandinspektion *absolut ikke betyder fjernstyring af de danske brandvæsener*. Vi skal støtte og hjælpe, hvor vi kan.

Brandskolen har planer om at lægge undervisningen ud i landet, således at brandskolens virke kan få en bredere front.

Hvad med Storkøbenhavn?

– De storkøbenhavnske forhold håber vi at kunne være med til at løse gennem Statens Brandinspektion, hvis man beder os om det. Vi mener, at man kan samle alle implicerede parter og få et fornuftigt arbejdsgrundlag med ens krav og vilkår for alle.

Bliver det rigsbrandvæsen på lang sigt?

– Det er min opfattelse, at det slet ikke er tanken på nuværende tidspunkt. Om det senere skulle vise sig, vil tiden afsløre, men så skulle mange forhold ændres inden da, slutter *Gunnar Haurum*.
(Kjær)

STATENS BRANDINSPEKTION

Tilsyn med brandvæsenene.

Brandinspektionen skal føre tilsyn med brandvæsenet i samtlige kommuner, bortset fra København.

Tilsynet omfatter bl. a.:

brandvæsenets beredskab og materiel – vandforsyningen – alarmeringsordningen – udfærdigelse af brandvedtægter – udnævnelse af brandinspektører.

Endvidere vil godkendelse af slukningsoverenskomster fremtidig henhøre under brandinspektionen.

Uddannelse af personel.

Uddannelsen omfatter dels kursusvirksomheden på Statens Brandskole, dels den lokale uddannelse i form af øvelser m. v.

I praksis vil der ikke ske nogen ændring i den bestående ordning, idet brandskolen fremtidig vil udgøre en del af brandinspektionen.

Brandfarlige stoffer, flaskegas m. v.

I spørgsmål vedrørende brandfarlige stoffer, flaskegas m. v. overtager Statens Brandinspektion de beføjelser, som hidtil har været tillagt justitsministeriet, justitsministeriets konsulent for brandfarlige stoffer samt justitsministeriets prøvningsudvalg for oliefyrr.

Rådgivning.

I bekendtgørelsen fastsættes det, at brandinspektionen skal være rådgivende for myndigheder og andre i spørgsmål vedrørende brandvæsen. Desuden skal brandinspektionen være rådgivende i spørgsmål vedrørende brandfarlige væsker og F-gas samt i brandtekniske spørgsmål i forbindelse med brug m. v. af radioaktive stoffer og sprængstoffer.

Som det fremgår af det foregående, overtager Statens Brandinspektion de opgaver, der hidtil er blevet varetaget af distriktsbrandinspektørerne, justitsministeriets konsulenter vedrørende brandfarlige stoffer, radioaktive stoffer og sprængstoffer samt justitsministeriets prøvningsudvalg for oliefyrr.

REDNINGSBERETNINGER

Skibsbrand i Rønne

M/S Otto Terkol af Rendsburg udbrændte og sank den 25. august om aftenen i Rønne Havn. Vi bringer her stationsleder **E. Bech's** rapport om korpsets indsats:

Tirsdag aften d. 25. august 1970 udbrød der brand om bord i tankskibet OTTO TERKOL af Rendsburg i Rønne Sydhavn. Branden opstod i skibets maskinrum kort efter, at man var begyndt at losse 800 t svær fuel-olie til A'S Dansk Shell, Rønne.

Alarm

Vi modtog meldingen fra Rønne Politi over den direkte ledning kl. 20.42, og redningsvogn med 2 mand – redderne Sv. Ipsen og Finn Johansen – blev straks sendt til stedet. Samtidig blev Bornholms Centralsygehus underrettet, hvis der skulle forekomme forbrændinger eller skader.

Brandens bekæmpelse

Branden blev bekæmpet af Rønne Brandvæsen, Rønne Lufthavns Brandvæsen og marinens bevogtningsfartøj NYMFEN, og vi assisterede, hvor vi

kunne, dels med at fjerne eksplosionsfarlige gasdunke.

Kort efter at branden var opdaget, havde skibets maskinmester åbnet for 2 søventiler i skibets pumpe- og maskinrum, så der var dannet et vandskjold mellem skibets tanke og maskinrum og mandskabsrum, hvor det brændte.

Ilden blev bekæmpet både fra landsiden og søsiden med skum og tåge, og kl. 23.30 var der blevet pumpet så meget vand ind i skibet, at det lagde sig på bunden med agterenden, hvorefter man foretog den sidste efterslukning og satte vagt på skibet.

Korpsets indsats

Kl. 04.30 blev korpset af skibsmægler J. Skovgård, Rønne, anmodet om med svømmedykker at undersøge skaderne på skibet udvendigt. Dette blev gjort af svømmedykker A. Jelle, som konstaterede, at de fleste køjer var knust på

St. Rønnes pumper og fremænd i aktion ved det sunkne skib.

grund af varmen, og efter samråd med Sydhavnens Motorværksted, Rønne, blev det aftalt, at man fremstillede plader af jern med en spindel og en gummiring, som blev spændt imellem. Så var der mulighed for at tætte alle de knuste køjer.

Det var ikke noget behageligt job at dykke i det oliefyldte vand, så A. Jelle måtte hjem til stationen igen kl. 07.30 med stærke smerter i øjnene, men dette fortog sig i løbet af dagen.

Kl. 07.50 overtog svømmedykkerne E. Nilsson og P. Jacobsen dykkerarbejdet med at tætte køjerne og andre steder, hvor der var utæt, og det varede det meste af formiddagen, og da repræsentanter for forsikringselskabet ankom kl. 11.30, kunne jeg meddele, at skibet var tætnet, så det var klar til at blive hævet.

Jeg havde da en forhandling med dem om læsningen, og vi fik 24 timers frist til at tømme skibet for vand. Næste formiddag ville der ankomme et andet skib, der skulle have olien pumpet over og så pumpe det videre ind til Shell.

Vi gik straks i gang med at rigge eget pumpemateriel til, dvs. 2 Pegson læsepumper, som vi satte til ved mandskabsrummet – endvidere vores 2 hj. DESMI anhængerpumpe, som vi anbragte på en pram på søsiden og satte sugeslangen ned i maskinrummet. Vi var klar over, at skulle skibet op, så skulle der flere pumper til, så vi lejede en 3000 l el-pumpe hos A/S Dansk Dammann, og det samme hos Rønne Havnevæsen, så nu havde vi 5 pumper, og det skulle være nok.

Kl. 14.30 var vi klar til at pumpe, og kl. 15.30 fik vi grønt lys fra forsikringselskabet, og der blev pumpet uafbrudt indtil kl. 20.30. Da var skibets ræling kommet oven vande. Vi standsede da

de 3 motorpumper, idet vi kunne se, at vi kunne klare resten med de 2 el-pumper, hvis der ikke skete noget uforudset.

Hele tiden medens der blev pumpet, var begge svømmedykkere i vandet og holdt øje med, om skibet var tæt, og om det hævede sig, som det skulle. Det var lidt skævt, efter at det var kommet lidt op, men det skyldtes, at der var mere vand i styrbords side i mandskabskamrene – så her sprængte svømmedykkerne dørene, så vandet kunne komme ud, og straks rettede skibet sig op.

Kl. 23.15 blev den ene el-pumpe standset, og da var hele skibet bragt flot. Nu benyttede vi kun den anden el-pumpe til at lænse i pumperummet med, for vi kunne ikke få søventilerne til at holde tæt. Dette arbejde blev passet af redderne S. Ipsen og F. Johansen – helt til morgen, og da skibets besætning kom om bord, fik man skibets egen læsepumpe i gang. Da var hele pumpearbejdet slut for vores del, og da var kl. 09.15.

I arbejdet deltog også redningsfører E. Christensen, oass. K. Pedersen og undertegnede. Det var en stor opgave, vi havde påtaget os, men det lykkedes at klare denne opgave helt OK. Af forsikringselskabet blev der udtalt megen ros for korpsets indsats for at redde skibet på en så kort tid.

Herefter blev der pakket sammen, og kl. 10.30 var alt materiellet samlet sammen på stationen igen.

E. Bech.

bygge- sager

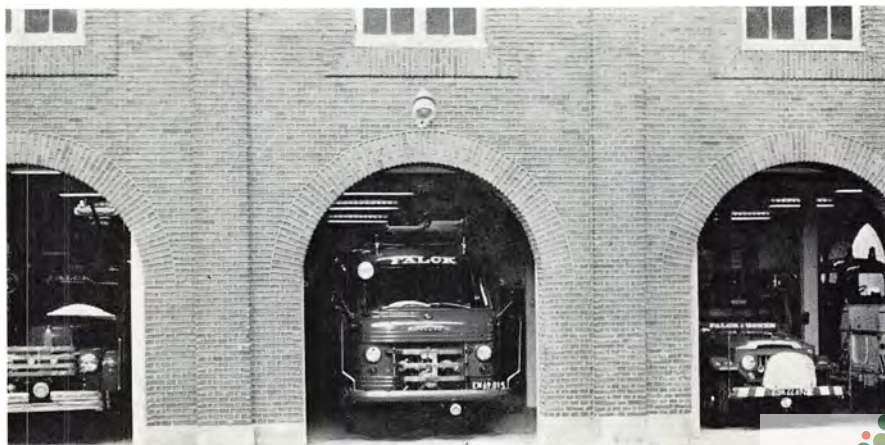
Bedre forhold i Korsør

Korsør-stationen har fået bedre forhold at arbejde under. I den engang så berømte bilfærgeby, der nu må nøjes med DSB's jernbanefærger i bymidten, har vi i mange år haft station. Stationen er centralt beliggende på noget så fornemt som *Caspar Brandts Plads*. Men efterhånden som mandskabsstyrken er blevet udvidet og vognenes antal forøget, har det knebet med pladsen.

Et godt forhold mellem stationsleder *Alfred Olsen* og byens offentlige myndigheder har medvirket til, at korpset fik naboejendommen – et tidligere pakhus – stillet til rådighed. Da Olsen samtidig flyttede ud af sin lejlighed, kom

der rigtig skred i sagerne. Nu bor mandskabet stadig på den „gamle“ del af stationen, men har fået fine forhold på 1. sal. Brandkøretøjer og kranvogne er flyttet til den „nye“ del, og her er samtidig på 1. sal indrettet en nydelig skolestue og nogle depoter.

Ved en lille højtidelighed i november blev stationens nyerhvervelse indviet. Først blev de nye lokaler beset, siden demonstrerede redderne skumslukning, og til slut var der hyggeligt samvær med filmforevisning. Alle var enige om, at meget er nået, men en redningsbåd til søredning står stadig på stationens ønskeseddel.

NYT MATERIEL

Ny specialenhed til rådighed på Sjælland

Kombineret pumpe- og lysenhed

Station **Vesterbro** har i november måned fået leveret en kombineret pumpe- og lysenhed, der fremover ved ulykker og i andre situationer, hvor et stort lys- og/eller pumpebehov er til stede, kan rekvireres af stationerne på Sjælland. Lys- og pumpeenheten, der transporteres på en specialbygget efterløber, har som hovedelement en lysgenerator (selvregulerende, statisk magnetiseret), der kan yde **27 $\frac{1}{2}$ kg/watt**. Generatoren kan alt efter behov yde **220** og/eller **380** volt, og motorkraften leveres af en VW-industri-motor.

Som **pumpeenhed** kan følgende kapacitet stilles til rådighed:

- 1 el-dykpumpe 2100 m/l med A-afgang
- 1 el-dykpumpe 1200 m/l med B-afgang
- 1 el-dykpumpe 400 m/l med C-afgang

Efter behov kan Vesterbro yderligere medbringe el-pumper, således at den samlede pumpekapacitet med **el-pumper** er **5000 m/l**.

Med hensyn til **belysning** er kapaciteten følgende:

- 10 stk. facadespredere à 1500 watt
 - 2 stk. jodkvartsprojektorer à 1000 watt.
- Dertil kommer 600 m kabel, diverse stik og fordelerkasser, stativer til projektorer etc.

Lys- og pumpeenheten kan som nævnt rekvireres, når behov er til stede, ved samta!e med **station Vesterbros vagthavende**, og man kan rykke ud med meget kort varsel.

Assistent Sørensen, Vesterbro, kontrollerer generatoren ved den senere omtalte ulykke i lufthavnen. Enheden frembringes af stationens katastrofevogn

Bestod „ildprøven“ i Lufthavnen

Allerede den 16. november var **enhed 8016** i aktivitet. Kl. 13.30 modtog **station Tårnby** melding om eksplosionsulykke i Lufthavnen. **Tårnby** og **Sundbyøster-stationen** sendte ambulancer og redningsvogne til Lufthavnen, hvor det viste sig, at hovedtransformatoren var eksploderet. 2 lettere tilskadekomne blev bragt til skadestuen. Den primære skade var til at overse, men eksplosionen havde medført, at hele lufthavnsbygningen var uden strøm. Korpset blev straks anmodet om at stille belysning til rådighed, og i løbet af 30-45 minutter var **enhed 8016** i funktion tillige med 2 „Homelite-anlæg“ fra Tårnby og Sundbyøster. Der forestod et større belysningsarbejde såvel i administrationsafdelingerne som i afgang- og ankomsthallen. Senere på aftenen blev endvidere station **Gladsaxe** rekvireret med lysanlæg.

Enhed 8016 var i drift i 11 timer i lufthavnen, hvor man måtte udlægge 600 meter kabel.

Belysningen fortsatte uafbrudt i 11 timer, hvorefter hovedparten af strømforsyningen blev overtaget af en generatorenhed fra SEAS. Først ud på morgenen den 17. kom en svensk generatorenhed til Kastrop, hvorefter korpset kunne afslutte. Imidlertid holdt vi beredskabsvagt, da man om eftermiddagen den 17. skulle skifte fra de to generatorvogne til normal strømforsyning. Det skal nævnes, at Lufthavnens totale forbrug er 500 kg/watt, men korpsets lysenheder kunne etablere belysning og strøm, således at Lufthavnens vitale funktioner kunne opretholdes og trafikken afvikles planmæssigt.

Aktionen blev ledet af stationslederne **Sonne** og **Westergaard** fra **Amager** og endvidere assistenterne **Grøsted** og **Sørensen** fra **Vesterbro**, og det kan oplyses, at Lufthavnens ledelse var yderst tilfreds med vor indsats.

Lufthavnsbrandvæsenet var hurtigt på stedet og kunne slukke en mindre ildløs i forbindelse med eksplosionen. Nedenfor ses den noget mørklagte afgangshal, som nødbelyses med en af korpsets projektorer.

Ribe bygger kranvogne

Ribe-stationens redningsførere, *Harald Koldbæk* og *Jørgen Ålling* samt redder *Arne V. Hansen* kan med rette være lidt stolte af deres arbejde.

En virksomhed som korpset udskifter et halvt hundrede kran- og autohjælpsvogne om året, og da ingen bilfabrikker beskæftiger sig med færdigbyggede kranvogne til vore hjemlige forhold, må vi som regel selv være bygherrer eller overlade byggeriet til danske smedeværksteder.

I de senere år er korpset begyndt at fremstille kranvogne i serier, og *Ribe-stationen* var en af de stationer, der fik overdraget arbejdet med at bygge en serie. Man er nødt til at lægge seriebyggeriet ud på mange hænder – dels fordi efterspørgslen for hurtig levering er stor, og dels fordi lokalt redningsmandskab ofte er mere mindede for netop den pågældende egns specielle forhold end et centralværksted kan være.

Til station *Brørup* har *Ribe* opbygget kranvogn på et andet chassis, men begge bærer præg af godt håndværk – opbygget af personel med praktisk kendskab til tingene.

Stationen i *Ribe* fik overdraget at bygge en *BEDFORD RLH-TV 5* til sig selv. (Det er den firehjulstrukne *Bedford*, der især anvendes til bjærgningsopgaver). Det gik så godt, at vogntjenesten efter endt inspektion overdrog stationen at bygge til nabostationerne også, og nu har både stationen i *Toftlund*, *Haderslev*, *Ribe* og *Brørup* fået kranvogne, model *Ribe*.

Den 4-hjulstrukne *Bedford* byggede *Ribe* i første omgang til sig selv. Senere fik man overdraget opbygningen af flere af slagsen. *Bedford*-kranvognen er i øvrigt en fortrinlig løsning til f. eks. traktorer i blød jord, hvor *Land-Roveren* som regel ikke har tilstrækkelig ankervægt.

BREVE UDEFRA

Tak til en Falck-mand

Disse par ord for at takke for den hjælp og service, der blev ydet mig af Deres folk søndag den 21. ds. Det drejede sig om en folkevogn, AB 68501, hvor bremsecylinderen i det ene forhjul havde sat sig fast. En af Deres mekanikere – jeg fik desværre ikke hans navn – ordnede sagen trods mangel på reservedele. Vil De bringe ham min tak for den venlighed og imødekommenhed, jeg mødte fra hans side, såvel som fra de øvrige af stationens folk, jeg var i forbindelse med. Turen hjem fra Askov forløb godt, og vognen er i orden.

Med venlig hilsen
Søren Bundgaard

Jeg synes, jeg vil skrive til hovedkontoret og sige så mange tusind tak for den helt igennem gode behandling, jeg får hos Falck-Zonen i Ruds-Vedby. Jeg er lige kommet hjem fra behandling på sygehuset, og det er nu 73. gang, at Falck har kørt med mig i ambulancen og skal endnu 15 gange eller mere. Jeg har meget at takke de flinke reddere for, lige fra stationsleder Zohnesen til yngste mand, altid bliver jeg mødt med et smil på læben og trøstende ord og opmuntringer, hvad jeg er dem uhyre taknemmelig for. Jeg er syg efter et ulykkestilfælde for 11 måneder siden og bliver aldrig rask. På lørdag bliver det 25 år siden, at jeg havde daværende stationsleder hos Falck i Store-Heddinge til bords ved en frokost hos brandinspektør Anton Mogensens sølvbryllup, min morbror. Endvidere var jeg som barn på ferie hos min anden morbror, som var redder på stationen i Nyborg, så det er helt underligt at tænke på al den kontakt, jeg har haft med Falck i så mange år. Tusind tak for alt godt. Undskyld skriften, men jeg ligger jo i sengen.

De venligste hilsner
Martha Møller

Min søster og jeg har mange gange sagt til hinanden: „Hvor er de dog flinke de Falck-folk, hvor er de taktfulde og hjælpsomme. Hvor er de omhyggelige, aldrig lader de os alene, alt går ligesom så let og behageligt. Hvor har de fin uddannelse, de må være særlig udvalgte.“ På denne måde vil vi gerne takke de fire unge reddere, der hjalp min søster fra Frederiksberg hospital til Finsensvej 8 og tilbage den 19/6, og de to reddere, der kørte den lange vej fra Frederiksberg den 20/6 og her til Rinkenæs.

Med venlig hilsen og tak!
Elisabeth Emborg og Astrid Due

Skolens lejrskoleuge blev atter i år en succes, hvilket for en stor del skyldes velvilje fra såvel enkeltpersoner som virksomheder. Med vedlagte lille hilsen takker skolen for god medvirken og gæstfrihed.

Med venlig hilsen
Johs. Sørensen, Skibstedskolen

PERSONALIA

UDNÆVNELSER

REDNINGSFØRER

Redder **Torben Rasmus Nielsen** er pr. 1. december 1970 udnævnt til redningsfører i **Helsingør**.

ASSISTENT

Den ledige stilling som assistent på station **Helsingør** er pr. 1. januar 1971 blevet besat med redningsfører **Arne Villy Sørensen**, Helsingør. Søren-

sen startede som brandmand i 1949 hos Zonen, hvorefter han i 1961 blev ansat som redder og fire år senere udnævnt til redningsfører. Sørensens mangeårige erfaring inden for korpset har berettiget ham til denne stilling.

Redningsfører **Hansenius Frostholm Lauritsen** på stationen i Tarm er med virkning fra 1. januar 1971 udnævnt til assistent i **Hurup**. Frostholm blev ansat i 1959 som redder på Tarm stationen og avan-

cerede 1. januar 1970 til redningsfører og nu til assistent. Blandt ansøgerne blev Frostholm Lauritsen fundet bedst egnet til denne stilling.

På stationen i **Hobro** er den ledige stilling som assistent blevet besat med redder **Kjeld Wilhøft**, Hobro, pr. 1. december 1970. Wilhøft, der blev ansat i 1966, blev med dygtighed, flid og flere kurser som baggrund fundet bedst kvalificeret til at varetage assistentjobbet i Hobro.

Klip fra en avis

HERNING
FOLKEBLAD:

EN INDSATS FOR DYRENE BELØNNET

Foreningen til Dyrenes Beskyttelse i Danmark har uddelt æresbevisningen „Årets Dyreven“ til inspektør ved Faalk-Zonen i Odense Oscar Jørgensen. Med hædersbevisningen følger et sølvbæger og en check på 1000 kr.

Til trods for en travl og ofte forceret tilværelse som inspektør i redningskorpset tilbringer Oscar Jørgensen så godt som al fritid med at hjælpe nødstedte dyr. Sid-

ste vinter var han således talrige gange ved nat som ved dag ude på isen i søer og åer for at hjælpe fastfrosne svaner og andet fuglevildt. I Odense by er hans navn en institution, og døgnet rundt ringer folk til ham for at få råd og hjælp til deres hunde, katte, duer og andre husdyr.

Som et udslag af denne uegennyttige virksomhed har Odense kommune nu også for nylig bedt ham om at være tilsynsførende med dyrene i byens anlæg.

Børge Johansen er blevet udnævnt til æreskunde i vort forsikringselskab, idet direktøren har kørt uden skader i en meget lang periode. Det siges, at Børge Johansen overvejer at indføje titlen „præmiebilist“ blandt de mange andre, som direktøren med rette kan benytte. – Han gør det bare sjældent.

Anerkendelse til redder i Frederikshavn
Den 27. september 1969 deltog redder Ib Månsson, Frederikshavn, i en helikopter-

overførsel af en 14 mdr. gammel pige, der var alvorligt forbrændt. Overførslen forløb vellykket. Som en anerkendelse for deltagelsen i denne redningsaktion har Ib Månsson via flyvevåbnets eskadrille 722 (Værløse) modtaget diplom fra „Sikorsky Aircraft“. Vi ønsker tillykke med det fine diplom, der fulgtes af en tak for godt samarbejde fra eskadrille 722.

Vil I gerne sende mig nogle mærker
Hilsen fra **Michael Pedersen, Sorø**. Således modtog station Sorø for nylig en henvendelse fra en dreng, der som så mange andre ønskede et par Falck-mærker. Sorø-stationen efterlyste Michaels adresse i dagspressen, og dagen efter kom Michael og hans far på stationen for at få overrakt de ønskede mærker til cyklen. Vi nævner denne lille episode, fordi den harmonerer fantastisk godt med vor lille artikel om venlighed nedenfor.

A' PROPOS NYTÅRSFORSÆTTER:

Om venlighed

Vi modtager stadig henvendelser fra mange forskellige mennesker: om ulykker, andre mere almindelige assistancer og tusinde andre ting.

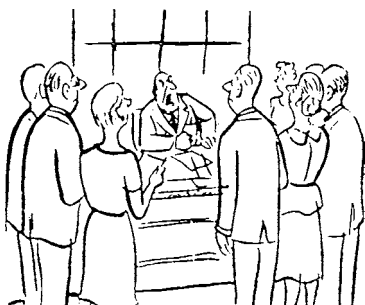
Korpsets medarbejdere bør betragte enhver henvendelse fra kolleger, medarbejdere, kunder eller andre som en fin mulighed for kontakt og service. Hvis vi i FALCK kan gennemføre, at alle henvendelser, ligegyldigt om de kommer fra vor største abonnent eller fra en lille, forskræmt dreng, bliver modtaget og besvaret med stor venlighed og opmærksomhed – både af forretningsmæssige og menneskelige grunde, vil vi i korpset kunne skabe en samarbejdets og venlighedens atmosfære, som både gør det daglige arbejde lettere og gladere, og som betyder meget for at fastholde abonnenter og forbindelser i øvrigt.

HUSK, at selv et afslag – om det i yderste konsekvens er nødvendigt – skal udformes så venligt og velbegrundet, at modtageren bliver vor ven.

(Frit efter et skrift af skibsreder Kn. Lauritzen i „Frivagten“.)

Vedr. trivsel på arbejdspladsen

En personaleundersøgelse viser, at der mangler arbejdsglæde her i firmaet. Jeg forlanger derfor kategorisk, at enhver fremtidig udfører sit arbejde med glæde.

Gik lige op

Stationskarlen Erik var kendt for sin dovenskab, og en dag, da han skovlede sne uden for stationen, sagde stationsforstanderen til ham:

– Det går jo ikke just hurtigt for Dem, Erik Jensen, men til gengæld slider De jo ikke meget på værktøjet, så det jævrer sig vel...

Til den undrende læser:

– Nej, det nytter ikke at ringe til Statens Brandinspektion mellem jul og nytår, fordi Deres oliefyr går ud.

Desværre

Læreren havde fortalt eleverne om vaccinationens mysterier, og derefter skulle børnene skrive stil om emnet. En pige skrev følgende:

„Vaccination kaldes det, når man får en sprøjte, så bliver man uimodstælig, men desværre varer det ikke hele livet.“

Om hviledage

Direktørens kone var mere hellig, end den lille by i almindelighed fandt rimeligt. En søndag formiddag passerede hun en af sin mands arbejdere, som var i gang med at grave i sin have.

– Men gode Jensen dog! Er det nu rigtigt at udføre jordisk arbejde på hviledagen. Det har De aldrig set mig gøre.

– Næh, rigtigt nok – heller aldrig på hverdagene, svarede Jensen og fortsatte roligt sin syssel.

vi slukker

10.000

brande om året

lad os ikke få
én til...

Venlig hilsen

FALCK & ZONEN

MEDDELELSER

FRA FALCK & ZONEN

34. ÅRGANG

1. APRIL

NR. 4

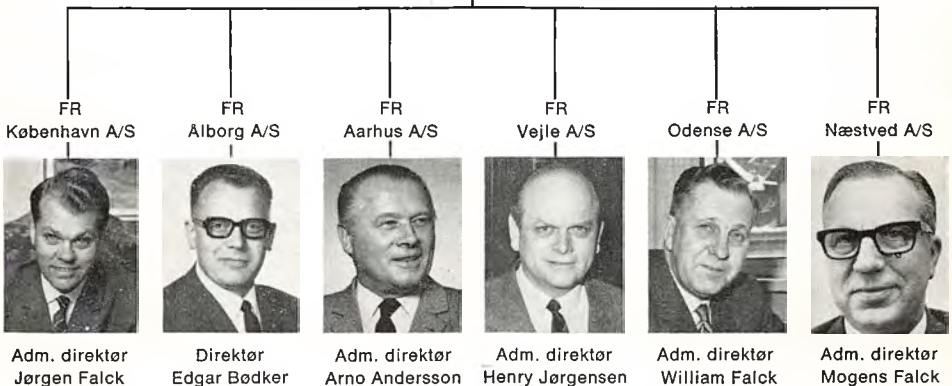
De Danske Redningskorps Fællesforbund

Adm. dir. Mogens Falck

Falck-selskabernes ledelse

Redningskorpsets organisation

Pr. 1. april 1970 er sket nogle på langt sigt meget væsentlige ændringer i forbindelse med redningskorpsets organisation i hele landet. De indtrufne ændringer er sket som følge af den etablerede gennemgang af administrationen i København A/S. Meget hurtigt stod det Industrikonsulent IKO A/S's konsulent, *civilingeniør M. B. Haupt*, klart, at man ikke ensidigt kunne forsøge at ændre den københavnske administration og ledelsesform, uden at drage de øvrige selskaber og regionalområder ind i planerne.

Efter en række bestyrelses- og direktionsmøder er man enedes om en langsigtet plan, der først og fremmest skal gennemføres ved en etablering af De Danske Redningskorps Fællesforbund som et besluttende organ, der skal tage sig af en lang række opgaver på tværs af alle selskaber.

Fællesforbundets mål

De Danske Redningskorps Fællesforbund blev i 1921 etableret med det formål at fremme oprettelsen af Falck-selskaber og -stationer landet over. Man var nødt til at søge lokal kapital for at få oprettet stationer, til gengæld så man faren ved ikke at etablere et organ, der kunne gøre de enkelte selskabers arbejde og de enkelte stationers assistancer nogenlunde ensartede.

Da Fællesforbundet ikke havde noget selvstændigt administrationsapparat, blev det kutyme, at det københavnske hovedkontor, som centrum for moderselskabet og hovedledelsen, skulle tage sig af en del landsdækkende opgaver. Således har f. eks. direktionen i København i tidens løb afsluttet de fleste kollektive overenskomster, aftaler med kommuner og sygehuse o. s. v.

Fællesforbundet skal nu tage sig af alle fælles problemer for stationer og kon-

torer under De Danske Redningskorps. Der skal snarest udarbejdes et målsætningskompleks, som såvel Fællesforbundet som de enkelte regions- og selskabskontorer samt stationerne kan arbejde efter.

Fællesforbundets organisation

Som leder af Fællesforbundet indtræder direktør *Mogens Falck*, der samtidig udtræder som den ene af de administrerende direktører i Falcks Redningskorps København A/S. Fællesforbundet skal herudover etableres med 6 funktionsområder:

Teknisk tjeneste,

hvilket vil sige udviklingsopgaver i forbindelse med bygninger, materiel og nye opgaver for stationerne.

Administration og EDB,

der skal tage sig af den administrative udvikling og fremtidige udnyttelse af det nuværende eller et mere avanceret EDB-anlæg. Endvidere vil der til denne afdeling blive knyttet nogle specialopgaver i forbindelse med abonnementsadministration, kollektive arbejdsoverenskomster og forskellige analyser.

Overenskomster og salg,

der kommer til at omfatte alle aftaler med det offentlige, samt den generelle strategi for salgspolitik over for den private sektor. Der må forudses tilknyttet reklame- og marketingsfunktioner til denne afdeling.

Økonomi,

der skal udarbejde regnskabsanalyser og budgetter for hele koncernen og bistå i enhver situation med økonomisk materiale på koncernbasis.

Personale,

hvilket vil sige udarbejdelse af personalepolitikker for hele koncernen, fastlæggelse af strategi for personaleadministration og varetagelse af udviklingsopgaver med hensyn til personalets fremtidige uddannelse.

Sekretariat,

der skal tage sig af den landsdækkende informations- og PR-virksomhed og virke som Fællesforbundets sekretariat.

Ledelse og arbejdsopgaver

Som leder af afdelingen for *teknisk tjeneste* indtræder direktør *Peter Straarup*. Lederen af EDB- og administrationsafdelingen bliver direktør *Børge Johansen*, medens lederen af afdelingen for overenskomster og salg *endnu ikke er udpeget*. Til varetagelse af henholdsvis økonomi og personaleafdelingen samt sekretariatet forventes regnskabschef *Torben Hansen*, uddannelsesleder *W. Ric-Hansen* og sekretariatschef *Preben Kjær* at skulle indtræde.

Fællesforbundets arbejdsopgaver er med den skitserede organisation berammet til at blive ledelsesopgaver efter moderne managementprincipper: udfærdigelse og justering af målsætning, politik og strategi, samt planlægning, idet det forudsættes, at de enkelte selskaber alene klarer de daglige rutineopgaver med assistanceafvikling og administration.

De andre selskabers opbygning

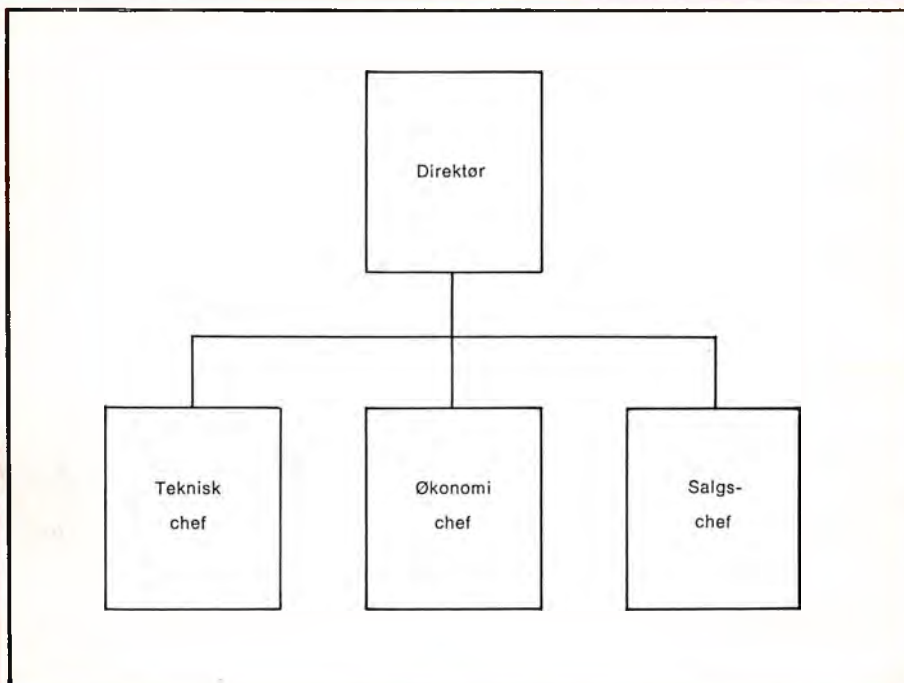
Det „gamle“ moderselskab, Falcks Redningskorps A/S, vil som ene-administrerende direktør have direktør *Jørgen Falck*. København A/S – og senere de øvrige selskaber – skal tilstræbes opbygget på den måde, at der principielt skal findes en *teknisk chef*, der skal

være bygnings-, brand- og vogntjenestens chef. Endvidere vil han være nærmeste overordnede for personaleafdeling for stationspersonale samt distrikts- og stationsledere. Som chef for administrations- og økonomiafdelinger skal hvert selskab principielt have en *økonomichef*, men da København A/S er så stort, er det muligt, at der både skal være en *administrationschef* og en *økonomichef*. Salgsaktiviteterne af enhver art, hvilket vil sige abonnements salg og salg af andre former for ydelsesberedskab end abonnement, samt salg af ildslukkere m. v., skal ledes af en *salgs- eller akquisitionschef*. Således får hvert selskab tre (måske fire) chefer direkte under den ledende direktør. Disse chefer skal koordinere de administrative afdelinger og tage sig af de daglige rutiner samt udvikling på kort sigt.

I København A/S, hvor systemet i første omgang skal prøvekøres, er de nævnte chefer endnu ikke udpeget. Der fortsættes med organisationsomlægningerne, udarbejdelse af organisationsplaner og stillingsbeskrivelser i små arbejdsgrupper, hvis arbejdende kraft i første omgang bliver civiløkonom *Poul Falck*.

Fra korpsets side vil der løbende blive givet orientering om forestående og indtrufne omlægninger. Blot skal det slås fast, at der intet vil ske inden for et bestemt område uden dets leders og personales medorientering og medindflydelse. Industrikonulent IKO A/S påregner at afholde kursus i rationaliseringsteknik for ledere i København i løbet af dette forår.

Indtil der er kundgjort andet fortsætter de administrative afdelinger deres nuværende arbejdsopgaver uden andre ændringer end referenceforholdene til ledelsen.

Hvert Falck-selskabs principielle organisation efter omlægningen

Ny organisation af De Danske Redningskorps
Vedtaget pr. 1. april 1970.

<u>INDHOLD</u>	<u>NR.</u>	<u>SIDE</u>
<u>ABONNEMENTSFORHOLD OG -YDELSER</u>		
Hensigten god - men resultatet dårligt	3	65
Service-Service	11	243
<u>ADMINISTRATION</u>		
Rationalisering i København A/S går ind i en ny fase	8	174
<u>BOGFALCKEN</u>		
Causeri om alvorligt emne/Bjørn Ibsen	2	39
Falcks Førstehjælp/Uffe Kirk	11	265
Genoplivning/Jørgen, Kirk og Liebmann	11	265
Medicinske krav til ambulancer i USA/Rørmark og Feely	2	39
Slukningsteknik og -taktik	11	266
Slå op - red liv/Uffe Kirk	2	39
Storm over Skagerak/Ove von Borneman	2	39
Søens færdselsregler/Schoubye	5	112
Tilfældet Softegården/Kampmann og Widding	2	40
Virksomhedsdemokrati og organisation/Rhenman	2	40
Åndedrætsbeskyttelse/Haurum og Lund	2	39
<u>BRANDSLUKNING, -ØVELSER OG OVERENSKOMSTER</u>		
Brande i korn- og foderstoflagrene	7	149
Brandfare og ammoniak	6	124
Brandslukningen under debat	5	103
De nye bestemmelser i brandloven.....	3	59
En ringe beretning	12	275
Hvornår skal regler gælde alle?	9	195
Lassepladser - et skidt problem	8	171
Statens Brandinspektion	12	285
Store opgaver klares bedst ved samarbejde	10	220
<u>BREVE UDEFRA</u>		
Breve udefra	2	41
" "	3	70
" "	5	115
" "	6	138
" "	9	196
" "	10	234
" "	11	263
" "	12	292
<u>BYGGESAGER</u>		
Bedre forhold i Korsør	12	288
Brørup, Ålestrup og Års	9	211
Falck - St. Odder - kommet for at blive	9	209
Hjælpebrandstation i Pandrup	1	
Hvem skal bo i Brøndby strand?	9	

Kolding og Ålborg	9	209
Ny station i radiobyen	9	207
Ny vagtcentral med masser af blinkende lamper	3	66

CAUSERIER

Den lille Falck-mand og svovlstikkerne	12	278
Hvad der hændte på autobanen	5	119
Jeg elsker ulykker	1	8
Om en mur under nedrivning	8	176

DIREKTIONEN HAR ORDET

Børge Johansen: Man skal høre meget	12	277
Direktionen: Et nyt årti er oprundet	1	3

DIVERSE

Barnet har mange kaldenavne	6	123
Civilforsvaret - Danmarks katastrofeberedskab	10	222
Deres førerbevis er i fare	3	69
Det er en fordel, at personalet tages med på råd	7	157
Skadestedsdemonstration	7	161
Sparer over 1000 kr.	12	280
Stationsledere bør have en fornuftig dispositionsret	9	197
Står muren endnu?	10	219
Sådan skal vognene se ud	7	147
1969 - TOP TI	10	233
§ 65 (færdselsloven)	5	106

HISTORIE

Københavns Brandvæsen i 100 år	7	154
--------------------------------------	---	-----

KURSER OG UDDANNELSE

Skal ikke fjernstyre de danske brandvæsener	12	282
---	----	-----

NYT MATERIEL

Ford Automobilsprøjte	10	231
Frømandsvogn med højde og kraft (Århus)	10	229
Får International et come back?	11	267
Landroverens efterfølger? (Datsun/Nørresundby)	10	230
Lille net autotransportvogn (Hamburg)	10	230
Made in Gladsaxe (Bjærgningsvogn)	2	43
Midi-Gigant (pulver- og skumehed/Århus)	8	181
Ny specialenhed til rådighed på Sjælland	12	289
Ribe bygger kranvogne	12	291
Robust, handy og reddervendig (autolift)	2	45
To vogne ad gangen (ladvogn m/grill)	2	44

MÅNEDENS REPLIK

Det kære barn med de alt for mange navne	9	212
Ladvognsproblemer	8	190
Ris og ros i Meddelelser	9	212

ORGANISATION OG PLANLÆGNING

Falcks Autotransport I/S	2	42
Falcks Redningskorps København A/S - ny organisation	5	87
Redningskorpsets organisation	4	82
Århus A/S i ny figur	8	173

PERSONALEFORHOLD, -INFORMATION, -MØDER og -KONFERENCER

Arbejdspladsdemokrati	2	27
Falckmand - er du sjusket?	11	244
Meddelelser om demokrati	3	51
Måske virksomhedsnævn inden oktober	5	110
Stationsnævn eller stationsmøde	6	135
Vellykket stationsledermøde	1	11

PERSONALIA

Vi siger pænt farvel til distriktsleder E. Havemose	3	76
Personalia	1	21
"	2	45
"	3	77
"	5	117
"	6	141
"	7	166
"	8	189
"	9	213
"	10	236
"	11	269
"	12	293

PÅHÆNGSSPRØJTEN

Påhængssprøjten	1	23
"	2	47
"	3	79
"	5	118
"	6	143
"	7	167
"	8	191
"	9	215
"	10	239
"	11	271
"	12	295

REDNINGSSARBEJDE

Fra ydelseskode 10 til 20	5	93
Redningsarbejde og kemikaliefare	1	13
" " "	2	32
" " "	3	53
" " "	5	88
" " "	6	128

REDNINGSSBERETNINGER

Atter togulykke i Roskilde	8	185
Bravo Per!	6	130
Byggekræn væltet i Vordingborg	6	132

De blev ved til de fandt ham	7	163
En hund efter gasser	6	134
Flystyrt ved Rønne	2	37
Skibsbrand i Rønne	12	286
Vi kørte faktisk på pumperne i flere dage	5	109
5 dræbt ved trafikulykke	10	227

SET & SKET

Set & sket	1	22
" "	2	46
" "	5	113
" "	6	142
" "	7	167
" "	8	188
" "	9	214
" "	10	238
" "	11	270
" "	12	294

SALGSSIDEN

Akkvisitionsfremstød i Vejle	6	136
Godt salg	9	206
Salgssiden (diverse småglimt)	11	268
Udstillingsbus	9	206
Økonomi og akkvisition	2	29

SKADEPROTOKOLLEN

En skrupskør tanke	10	233
--------------------------	----	-----

SMÅGLIMT

En interessant kurve	6	138
Kirkesanger og stationsleder	6	129
Klip fra en avis	9	201
Klip fra en avis	12	293
Om venlighed	12	294

UDLANDET

Ambulance- og redningstjeneste i Østlandene	11	255
Da præsident Johnson besøgte Falck	9	202

FORSIDE

Autohjælp i vinterkulden/Thisted	3	49
Brandsprøjte i børnehave/Helsingø	6	121
Brandøvelse i Kolding	9	193
Frømand fra Odense på Lillebælt	8	169
Giraf på ladvogn/Sakskøbing	10	217
Mærkning af køretøjerne	7	145
Ny bjærgningsvogn/Glædsaxe	2	25
Organisationsplan/direktion	4	81
Stigesprøjte (tændstiksmågl)	12	273
Svejsarbejde/Redder i kedeldragt	11	241
Trafikulykke	5	109
Transportvogn fra Ballerup i tåge	10	227